

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Document per a l'organització i el
funcionament dels centres de titularitat
privada d'educació secundària

Curs 2011-2012

Resolució de 16 de juny de 2011 per la qual s'aprova el document per a l'organització i el funcionament dels centres de titularitat privada d'educació secundària per al curs 2011-2012

L'entrada en vigor de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació i del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, ha actualitzat els referents per a l'organització i el funcionament dels centres, als quals s'adeqüen les instruccions i orientacions per a la seva organització i funcionament.

Així mateix, tots els centres han d'incorporar mesures precises per contribuir a l'assoliment de l'objectiu de reducció a la meitat dels actuals índexs de fracàs escolar, en el decurs d'un quadrienni, d'acord amb el que s'estableix en el Pla de Govern, així com contribuir a augmentar les taxes d'escolarització en ensenyaments postobligatoris. L'aplicació de les mesures s'ha de fer, al seu torn, en el context d'austeritat econòmica que caracteritza tots els sectors de l'activitat.

En conseqüència, sens perjudici de les normatives específiques que regulen situacions particulars,

RESOLC:

1. Aprovar el document per a l'organització i el funcionament dels centres de titularitat privada d'educació secundària per al curs 2011-2012 que figura a l'annex.
2. El document es pot consultar a <http://educacio.gencat.cat/gestiocentre>. Les direccions dels centres n'han d'informar els diferents sectors de la comunitat escolar i han de facilitar-los l'accés a les informacions que s'hi contenen.

Barcelona, 16 de juny de 2011

M. Jesús Mier i Albert
Secretària general

Annex

Document per a l'organització i el funcionament dels
centres de titularitat privada d'educació secundària
(curs 2011-2012)

Organització i funcionament dels centres de titularitat privada d'educació secundària per al curs 2011-2012

I. Organització general del centre.....	6
1. Objectius prioritaris del sistema i projecte educatiu de centre.....	6
2. El centre acollidor	7
2.1. Integració i inclusió escolar i social dels alumnes.....	7
2.2. Impuls a les terceres llengües	8
3. Atenció a les necessitats educatives dels alumnes.....	9
3.1. Aspectes generals i tutoria.....	9
3.2. Atenció a la diversitat.....	11
3.3. Atenció als alumnes amb necessitats educatives especials.....	13
3.4. Atenció als alumnes nouvinguts	15
3.5. Incorporació d'alumnes procedents de sistemes educatius estrangers. Aspectes administratius i acadèmics	15
3.6. Atenció als alumnes que pateixen malalties prolongades	15
3.7. Incorporació d'alumnes menors de 16 anys als estudis a distància	16
4. Avaluació de centre	17
5. Programació general anual del centre. Memòria anual	18
6. Transició entre primària i secundària.....	18
7. Òrgans de govern i de coordinació dels centres concertats.....	19
II. Organització del currículum.....	20
8. Normativa d'aplicació.....	20
9. Programacions didàctiques	21
10. Educació secundària obligatòria.....	22
10.1. Desenvolupament, concreció i aplicació del currículum (ESO)	22
10.2. Competències bàsiques i proves d'avaluació.....	23
10.3. Avaluació d'alumnes de l'etapa d'ESO	24
10.4. Reclamacions motivades per les qualificacions de l'ESO	25
11.1. Desenvolupament, concreció i aplicació del currículum (batxillerat)	28
11.2. Avaluació d'alumnes de batxillerat.....	29
11.3. Promoció de curs i permanència d'un any més en el mateix curs de batxillerat	31
11.4. Batxillerat en tres cursos.....	33
11.5. Incorporació d'alumnes al batxillerat.....	34
11.6. Canvis en el currículum dels alumnes	34
11.7. Batxillerat en règim nocturn	35
11.8. Anul·lació de matrícula i matrícula extraordinària en el batxillerat.....	35
11.9. Doble titulació de batxillerat i de baccalauréat.....	36
11.10. Reclamacions motivades per les qualificacions del batxillerat	37
12. Cicles formatius de formació professional (LOGSE)	39
12.1. Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums (FP LOGSE)	39
12.2. Avaluació i promoció de curs (FP LOGSE).....	40
12.3. Incorporació d'alumnes als cicles (FP LOGSE).....	47
12.4. Renúncia a la matrícula (FP LOGSE).....	48
12.5. Reclamacions motivades per les qualificacions (FP LOGSE)	48
12.6. Acreditació i convalidació d'estudis (FP LOGSE)	49
12.7. Informació als alumnes (FP LOGSE).....	50
13. Cicles de formació professional inicial (LOE)	50
13.1. Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums (FP LOE)	51
13.2. Avaluació dels cicles formatius (FP LOE).....	52
13.3. Incorporació d'alumnes als cicles (FP LOE)	56
13.4. Acreditació i convalidació d'estudis (FP LOE)	56
13.5. Informació als alumnes (FP LOE).....	57
14. Ensenyaments esportius	57

14.1. Denominació, concreció i aplicació dels currículums (ensenyaments esportius LOGSE).....	57
14.2. Avaluació dels ensenyaments esportius (LOGSE)	58
14.3. Incorporació d'alumnes als cicles d'ensenyaments esportius (LOGSE)	64
14.4. Renúncia a la matrícula - Ensenyaments esportius.....	64
14.5. Reclamacions motivades per les qualificacions - Ensenyaments esportius	65
14.6. Acreditació i convalidació d'estudis - Ensenyaments esportius (LOGSE) ...	66
14.7. Cicles d'ensenyaments esportius LOE	67
14.8. Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums (ensenyaments esportius LOE)	68
14.9. Avaluació dels cicles d'ensenyaments esportius (cicles LOE)	68
14.10. Incorporació d'alumnes als cicles LOE	72
15. Programes de qualificació professional inicial	72
15.1. Autorització dels programes	73
15.2. Destinataris, accés i permanència	73
15.3. Aspectes organitzatius.....	74
15.4. Avaluació dels aprenentatges.....	75
15.5. Informe anual per a l'avaluació dels programes de qualificació professional inicial.....	76
16. Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement (TAC)	76
17. Ensenyament de la religió	76
III. Organització del curs	79
18. Calendari escolar	79
19. Horari general del centre	79
19.1. Règim diürn	79
19.2. Règim nocturn.....	80
19.3. Observacions sobre l'horari dels alumnes en el centre	80
19.4. Activitats fora del recinte del centre	81
19.5. Viatges escolars.....	81
20. Criteris generals de distribució de grups	82
IV. Aspectes generals.....	83
21. Recollida de dades a efectes estadístics.....	83
22. Actuacions del centre relacionades amb la convivència escolar	83
23. Igualtat d'oportunitats per a nois i noies	84
24. Recursos bibliogràfics. Biblioteca escolar	85
24.1. Biblioteca escolar.....	85
24.2. Llibres de text	86
25. Beques i ajuts	87
26. Seguretat i salut.....	87
27. Actuacions dels centres en supòsits de les diverses realitats socials que afecten alumnes que hi són escolaritzats	88
28. Protecció de dades de caràcter personal, protecció de materials i protecció de la imatge.....	89
28.1. Autorització per a l'ús de serveis i recursos Internet	89
29. Correu electrònic XTEC dels centres educatius i dels professors.....	90
30. Implicació i participació de les famílies en el procés educatiu. Carta de compromís educatiu.....	90
31. Participació dels alumnes	92
V. Recursos per a la formació permanent del professorat	93
VI. Referents normatius	95
D. Documents	100
A. Annexos	321
A1. Instruccions per a la recollida de dades a efectes estadístics - Annex	321
M. Models	336

I. Organització general del centre

1. Objectius prioritaris del sistema i projecte educatiu de centre

L'organització general del centre educatiu ha de concordar amb els principis rectors del sistema educatiu establerts a l'article 2 de la [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació i s'ha de fer en el marc proporcionat pel [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

L'organització general del centre ha d'orientar-se en funció del projecte educatiu. D'acord amb la Llei d'educació i el Decret d'autonomia dels centres educatius, els centres públics i els centres privats sostinguts amb fons públics estableixen en el seu projecte educatiu les fites que, progressivament, esdevenen objecte d'acció prioritària de la institució escolar. Aquestes fites han d'estar alineades amb l'objectiu prioritari del Servei d'Educació de Catalunya, que és desenvolupar al màxim les capacitats de tots i cadascun dels seus alumnes, com a principi fonamentador de l'equitat i garantia, alhora, de la cohesió social. Les programacions generals anuals dels centres expliciten les actuacions que es duen a terme en relació amb aquesta prioritat.

El Decret d'autonomia dels centres educatius és el marc normatiu reglamentari en què s'ordena la presa de les decisions que han d'adoptar els òrgans competents de cada centre per tal de donar compliment al que s'indica en el paràgraf anterior. Tenint en compte l'objectiu prioritari enunciat, els centres han de prendre en consideració els aspectes següents:

- L'adquisició de les competències bàsiques, que han de contribuir al desenvolupament personal de l'alumne/a. En especial, l'assoliment d'un bon nivell d'expressió i comprensió orals, d'expressió escrita i de comprensió lectora, d'habilitats matemàtiques bàsiques i d'autonomia en l'aprenentatge. Així mateix, la consolidació d'un hàbit de lectura independent, diària i reflexiva, que formi lectors capaços d'accedir al contingut de qualsevol text.
- El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu. En finalitzar l'ensenyament obligatori, els currículums han de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana (vegeu-ne orientacions i recordatoris en el document "[Consolidació de la llengua catalana, i de l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe. El projecte lingüístic](#)"). En la documentació que hagin d'expedir, els centres s'ajustaran al que determinen els articles 16.4 i 16.5 de la Llei d'educació.

- La importància de l'aprenentatge de, com a mínim, una llengua estrangera, amb l'objectiu que els alumnes n'adquireixen les competències d'escoltar, llegir, conversar, parlar i escriure, d'acord amb el Marc europeu comú de referència. Així mateix, la seva progressiva introducció en continguts de matèries no lingüístiques i la incorporació de l'ús instrumental d'una llengua estrangera en tots els currículums de formació professional.
- El principi d'escola inclusiva, que comporta considerar els elements curriculars, metodològics i organitzatius per fer possible que tots els alumnes participin i aprenguin en els entorns escolars ordinaris, sempre que això sigui possible.
- L'ús de les TIC i dels recursos digitals ha d'afavorir la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge i dels resultats escolars, així com donar suport a l'atenció a les necessitats educatives específiques i a la diversitat dels alumnes. Els alumnes han de desenvolupar la competència digital en tots els nivells educatius.
- La introducció d'activitats de reforç durant l'estiu així com dels exàmens de setembre, com a procés de recuperació de l'alumne/a amb retards d'aprenentatge. Aquesta oportunitat hauria de comportar la implicació i el seguiment per part de les famílies del rendiment escolar del seu fill o filla.
- Les avaluacions censals de competències bàsiques de 6è d'educació primària i de 4t d'educació secundària obligatòria aportaran dades significatives sobre el conjunt del sistema educatiu, sobre cada alumne en particular i sobre cada centre educatiu. El retorn dels resultats a càrrec del Consell Superior d'Avaluació permetrà introduir, si escau, modificacions de millora a tots els nivells.
- L'atenció específica als alumnes amb altes capacitats, perquè puguin, dins del marc curricular establert, desenvolupar al màxim el seu talent, en benefici d'ells mateixos i dels seus companys.

2. El centre acollidor

Els centres han d'integrar, mitjançant el seu projecte educatiu, tots els alumnes, amb independència de la seva llengua, cultura, condició social i origen, en benefici de la cohesió social.

2.1. Integració i inclusió escolar i social dels alumnes

Cal que el projecte educatiu del centre doni marc suficient per:

- Preveure l'acollida dels professors nous i la de les famílies que matriculen els seus fills i filles per primera vegada en el centre.
- Fomentar l'educació intercultural en un marc de diàleg i convivència.

- Promoure l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació.
- Coordinar degudament en el centre les actuacions en matèria de llengua, interculturalitat i cohesió social.
- Dissenyar i desenvolupar estratègies i actuacions orientades a la millora de la convivència i la gestió positiva dels conflictes.
- Promoure el treball i l'aprenentatge en xarxa amb els diferents ens educatius de l'entorn amb la finalitat de compartir i desenvolupar un projecte educatiu comú. En el cas dels centres educatius que formen part d'un Pla educatiu d'entorn (PEE), el centre haurà de vincular els objectius i les actuacions del PEE al projecte educatiu i a la programació general anual respectivament.
- Aprofitar les iniciatives i recursos del Pla català d'esport a l'escola.

El document "[Desenvolupament del centre educatiu acollidor](#)" és un document informatiu que pot resultar útil per desenvolupar les indicacions anteriors en un context de projecte i plantejaments educatius de centre acollidor.

2.2. Impuls a les terceres llengües

Quan un centre desenvolupa un projecte per donar impuls a les terceres llengües, correspon als professors implicats en el projecte:

- Col·laborar en el desplegament o actualització del projecte lingüístic i promoure les activitats de recerca, de mobilitat, d'associació escolar, d'aprofundiment en la reflexió pedagògica i de coordinació amb la resta de projectes, d'acord amb la planificació i el projecte lingüístic del centre.
- Promoure acords i criteris per a la bona pràctica en la coordinació, la docència i el treball conjunt amb la resta dels professors, relatius a les metodologies integrades de les llengües (en especial del "Content and Language Integrated Learning" i de "L'enseignement d'une Matière Intégrée à une Langue Étrangère").
- Proposar a la direcció la difusió en el centre dels materials elaborats per a l'impuls a les terceres llengües, promoure'n el bon ús, així com dinamitzar accions educatives en llengües estrangeres a la biblioteca.

Totes aquestes accions tenen com a finalitat última l'increment de l'èxit educatiu dels alumnes, el desenvolupament professional dels professors i la promoció de les accions de sensibilitat plurilingüe i intercultural de tota la comunitat educativa.

En els centres que estiguin desenvolupant algun projecte educatiu internacional (Comenius, eTWINNING) o un pla experimental de llengües estrangeres (PELE) convé que hi hagi un/a responsable de la coordinació d'aquests projectes.

Els professors del centre que participen en els plans experimentals de llengües estrangeres tindran prioritat en la formació, que es vehicula a través dels plans de formació de zona, amb la finalitat d'aprofundir en les metodologies emprades i en l'elaboració de material adient. Aquesta formació proporciona eines i recursos que permeten, a partir de la reflexió sobre la pròpia tasca docent, posar en pràctica amb els alumnes els continguts de les diferents propostes del pla experimental.

Els centres han de garantir que l'alumne/a que, en virtut d'un projecte internacional en què participa el centre (Comenius, Leonardo, etc.), marxa temporalment a l'estranger, romanguí matriculat en el centre d'origen i sigui la seva comissió o junta d'avaluació —prenent en consideració els resultats d'avaluació en el centre o centres estrangers— qui l'avalui del curs corresponent.

3. Atenció a les necessitats educatives dels alumnes

3.1. Aspectes generals i tutoria

L'atenció a la diversitat de necessitats educatives dels alumnes i l'objectiu d'assolir les competències que els permetin el desenvolupament personal i escolar és un principi comú a tots els cicles i etapes de l'educació obligatòria, que cada centre precisa en el seu projecte educatiu i que té conseqüències en l'organització de la seva activitat docent, en la pràctica professional del professorat i, de manera molt especial, en l'acció tutorial. En el document "[Acció tutorial a l'educació secundària](#)" hi ha indicacions i es desenvolupen amb detall orientacions i suggeriments en matèria de tutoria que amplien les indicacions que a continuació s'expliciten.

Acció tutorial. Aspectes generals

L'acció tutorial (article 15 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius) comporta el seguiment individual i col·lectiu dels alumnes en els termes establerts en el projecte educatiu i en les normes d'organització i funcionament del centre amb la finalitat de contribuir al desenvolupament de llur personalitat i prestar-los l'orientació de caràcter personal i acadèmic que els ajudi a assolir la maduresa personal i la integració social. Per facilitar a les famílies l'exercici del dret i el deure de participar i d'implicar-se en el procés educatiu de llurs fills, els centres han d'establir els procediments de relació i cooperació amb les famílies previstos a la carta de compromís educatiu, i els han de facilitar informació sobre l'evolució escolar i personal de llurs fills (article 57.7 de la [Llei d'educació](#)). (Vegeu l'apartat "Implicació i participació de les famílies en el procés educatiu. Carta de compromís educatiu".)

Acció tutorial a l'ESO

Els professors que exerceixen la tutoria són responsables del seguiment dels alumnes i han de vetllar per la millora dels resultats d'aprenentatge i l'èxit escolar de tots els alumnes que tenen assignats, i especialment per

l'assoliment de les competències bàsiques i la coordinació, amb aquests efectes, de tots els professors que incideixen en un mateix alumne o alumna.

El tutor o tutora, que preferentment serà un o una docent amb experiència, ha de tenir cura que l'elecció del currículum optatiu per part de l'alumne o alumna sigui coherent al llarg de l'etapa i doni resposta als seus interessos i necessitats, tant pel que fa a la seva situació actual com a les seves opcions de futur acadèmic i laboral.

En els tres primers cursos de l'etapa els alumnes han de decidir entre diverses matèries optatives ofertes pels centres dins el marge horari establert, per tal de reforçar, consolidar o ampliar els seus aprenentatges. En el quart curs d'ESO la franja d'optativitat és més gran i, per tant, els centres han d'informar i orientar els alumnes perquè l'elecció de les matèries optatives específiques serveixi per consolidar aprenentatges bàsics o puguin ser útils per a estudis posteriors o per incorporar-se al món laboral. Aquesta elecció ajuda a perfilar un possible itinerari formatiu al final de l'etapa, sense condicionar de manera definitiva el futur acadèmic o professional de l'alumne/a.

D'acord amb l'article 17 de l'[Ordre EDU/295/2008](#), de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008), en finalitzar l'etapa el centre ha d'elaborar un document orientador per a l'alumne o alumna, que ha de ser confidencial i el seu contingut no té caràcter prescriptiu. A partir d'aquest document, i amb l'ajut del tutor o tutora i del professor o professora d'orientació, que planificaran activitats d'orientació en el grup classe, tant individuals com col·lectives, l'alumne o alumna podrà definir el seu itinerari acadèmicolaboral.

En tots els casos cal vetllar per una orientació acadèmica i professional en igualtat entre els nois i les noies, superant els estereotips lligats al gènere.

Acció tutorial al batxillerat

L'orientació en el batxillerat ha de facilitar recursos perquè els alumnes canalitzin les seves preferències i capacitats. S'ha d'orientar l'alumne o alumna per prendre decisions dins l'opcionalitat que ofereix l'estructura mateixa del batxillerat i, en acabar-lo, respecte a la continuïtat dels seus estudis o l'accés al món laboral.

L'acció orientadora ha de permetre identificar i desenvolupar les capacitats de l'alumne/a i superar estereotips i patrons de gènere. La prevenció de l'abandó prematur dels estudis també ha de ser una prioritat de l'acció tutorial de l'etapa.

L'orientació en el batxillerat ha de facilitar informació als alumnes en relació amb les proves d'accés a la universitat (inscripció, estructura de les proves, qualificacions, etc.). Pot obtenir-se'n informació actualitzada al web del [Departament d'Economia i Coneixement](#).

L'acció tutorial i l'orientació en la formació professional

En les activitats d'orientació acadèmica i professional és important incidir en els hàbits de treball i el coneixement del món laboral, així com proporcionar a l'alumne/a els recursos i l'orientació necessaris per accedir al món laboral o per continuar el seu itinerari formatiu.

Amb aquests efectes, en els cicles formatius de grau mitjà es podran emprar hores lectives de les que el currículum posa a disposició del centre per dur a terme accions de tutoria de caràcter presencial, a fi d'aprofundir en el desenvolupament de la professionalització dels alumnes que formen el grup (FCT; itineraris formatius horitzontals i verticals; competències professionals, personals i socials, i altres recursos i elements d'orientació). Aquestes hores, que no es comptabilitzen —a efectes d'avaluació dels alumnes— en cap dels mòduls del cicle, s'han d'incloure en la programació dels cicles formatius corresponents que s'incorpora a la programació general anual del centre que és a disposició de la Inspecció d'Educació.

3.2. Atenció a la diversitat

Aspectes generals

La [Llei d'educació](#) (article 91) i el [Decret d'autonomia](#) (article 5) estableixen que entre els elements que ha de contenir el projecte educatiu del centre hi ha els procediments d'inclusió educativa, els criteris que orientin l'atenció a la diversitat i els que han d'orientar les mesures organitzatives, sempre d'acord amb els principis de l'educació inclusiva i la coeducació.

L'atenció a les necessitats educatives de tots els alumnes ha de plantejar-se des de la perspectiva global del centre i des de la participació prioritària dels alumnes en entorns ordinaris, i ha de formar part de la seva planificació.

És fonamental fer un bon traspàs d'informació entre els centres de primària i els de secundària per tal de facilitar el coneixement de les característiques de l'alumne o alumna que s'incorpora a secundària.

El centre ha d'adoptar les mesures adients per garantir l'adequada planificació, implementació i seguiment de les actuacions específiques d'atenció a la diversitat de necessitats educatives dels alumnes, i amb aquests efectes és convenient mantenir una adequada coordinació d'actuacions amb participació de responsables de la direcció del centre i dels altres docents que hi tinguin, per raó del càrrec o la funció, responsabilitats específiques.

Atenció a la diversitat a l'ESO

El [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, també preveu a l'article 23.3 que cada centre ha d'establir els principis per a l'atenció a la diversitat dels alumnes. En desplegament d'aquest Decret, l'article 6.3 de l'[Ordre EDU/295/2008](#) determina que s'ha d'elaborar un pla individualitzat per a un alumne/a quan es consideri

que per al seu progrés són insuficients les adaptacions incorporades a la programació ordinària i les mesures de reforç o ampliació previstes.

Es pot consultar l'Ordre esmentada i el document "[Mesures per atendre la diversitat a l'ESO](#)", que conté indicacions i desenvolupa els continguts esmentats a continuació:

- plans individualitzats per als alumnes d'ESO
- programes de diversificació curricular ordinaris
- programes de diversificació curricular en unitats d'escolarització compartida (UEC)
- atenció educativa als alumnes amb dedicació significativa a la pràctica de l'esport o que simultaniegen l'ESO amb estudis de música o de dansa (vegeu també els documents "[Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música](#)" i "[Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa](#)")

Així mateix, per a més precisions sobre aquestes mateixes qüestions es pot accedir al web [Currículum i organització](#), a Àmbits > Atenció a la diversitat.

Atenció a la diversitat en els ensenyaments postobligatoris

- Batxillerat

El [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, d'ordenació dels ensenyaments del batxillerat estableix la possibilitat d'incorporar mesures d'adaptació i autoritzar plans individuals al batxillerat. Així mateix, l'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, sobre l'avaluació del batxillerat, desenvolupa aquesta possibilitat.

- Formació professional

El [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial, determina, en l'article 15, que el Departament d'Ensenyament ha d'establir el marc reglamentari de les modificacions curriculars per a alumnes amb necessitats educatives específiques (vegeu l'article 81 de la Llei d'educació) per tal de facilitar-los l'assoliment dels objectius propis dels ensenyaments de la formació professional inicial establerts a l'article 3 del mateix decret.

En el batxillerat es pot elaborar un pla individual en cas d'haver d'adoptar mesures més específiques per a un determinat alumne/a un cop exhaurides les mesures de tipus més general. El pla individual es pot elaborar per a alumne/a en qui concorre alguna de les circumstàncies següents:

- presenta altes capacitats intel·lectuals i un rendiment acadèmic elevat,

- presenta trastorns d'aprenentatge,
- té alguna discapacitat,
- és d'incorporació recent al sistema educatiu català,
- compagina els estudis de batxillerat amb els estudis de música o de dansa (vegeu els documents "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música" i "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa"),
- compagina els estudis de batxillerat amb la pràctica intensiva de l'esport,
- presenta altres circumstàncies singulars.

Així mateix, en els estudis postobligatoris es poden donar altres circumstàncies que comportin modificacions i adaptacions curriculars mitjançant exempcions i convalidacions de matèries i mòduls. En el document "[Plans individuals, exempcions i convalidacions i modificacions curriculars en els ensenyaments postobligatoris](#)" es detallen totes les indicacions per als centres i els alumnes en aquesta matèria.

En particular, cal tenir present que els estudis de batxillerat establerts en el [Decret 82/1996](#), de 5 de març, han quedat extingits i els alumnes que no hagin completat els estudis esmentats poden incorporar-se als estudis de batxillerat establerts en el Decret 142/2008, de 15 de juliol, en les condicions que es van establir a les [Instruccions de la Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat](#), per determinar el currículum de l'alumne/a que, havent cursat matèries de batxillerat del pla d'estudis establert per la [Llei orgànica 1/1990](#), de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE), s'incorpora al batxillerat establert per la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'Educació (LOE) a partir del curs 2009-2010.

3.3. Atenció als alumnes amb necessitats educatives especials

En el marc dels principis generals de l'educació inclusiva, l'atenció als alumnes ha de tenir lloc, sempre que per les seves característiques sigui possible i adequat, en entorns escolars ordinaris, proporcionant-los el suport necessari per a la seva participació en les activitats generals i per a l'assoliment dels aprenentatges escolars i, molt especialment, de les competències bàsiques.

L'avaluació dels processos d'aprenentatge dels alumnes amb necessitats educatives especials ha de seguir el mateix procés que en la resta d'alumnes. Els plans individualitzats, per als aquells alumnes que en disposin, han d'esdevenir el referent per a l'avaluació d'aquests alumnes.

Correspon a la comissió d'avaluació, especialment a través de la tutoria de l'alumne/a, fer el seguiment dels seus aprenentatges i adoptar les decisions que corresponguin en relació amb l'atenció educativa que se li dona.

En els documents oficials d'avaluació hi han de constar les mesures d'atenció a la diversitat adoptades i el pla individualitzat, quan escaigui.

En el document "[Recursos per a l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials](#)" s'amplien les indicacions sobre recursos per a l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials que s'esquematitzen a continuació.

Unitats de suport a l'educació especial (USEE)

Les unitats de suport a l'educació especial (USEE) són recursos per facilitar l'atenció educativa i promoure la participació en entorns escolars ordinaris als alumnes amb discapacitats intel·lectuals, trastorns generalitzats del desenvolupament i trastorns de l'espectre autista. Els professionals assignats a aquestes unitats han d'atendre entre 5 i 10 alumnes.

En un centre educatiu els alumnes als quals s'aplica el recurs USEE han de formar part d'un grup ordinari d'alumnes. Així mateix, tots els professors que imparteixin docència a l'alumne/a de l'USEE han d'aportar les valoracions corresponents per a la seva avaluació.

Les unitats de suport a l'educació especial (USEE) esmentades fins aquí inclouen també les unitats definides com d'educació especial en l'article 7.5 del [Decret 299/1997](#), de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Escolaritat compartida entre centre ordinari i centre d'educació especial

D'acord amb la [Resolució ENS/226/2011](#), d'1 de febrer, per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula de l'alumnat als centres educatius per al curs 2011-2012, els alumnes que s'escolaritzin de manera compartida entre un centre ordinari i un centre d'educació especial es matricularan al centre en el qual s'estiguin més temps, segons la resolució de la direcció dels serveis territorials o de l'òrgan competent del Consorci d'Educació de Barcelona. Aquest centre tindrà la custòdia de la documentació acadèmica corresponent.

L'escolaritat compartida requereix la coordinació entre els professionals dels centres educatius que atendran l'alumne/a.

Programes de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta en centres específics d'educació especial

Els programes de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta que s'imparteixen en els centres d'educació especial tenen per finalitat afavorir que les persones amb diversitat funcional vinculada a discapacitat intel·lectual que segueixen aquests estudis adquireixin les habilitats funcionals que els facilitin participar, de la manera més autònoma possible, en els diversos contextos on es desenvoluparà la seva vida adulta. En aquests programes els continguts es treballen de manera aplicada, en situacions de la vida real. Vegeu el document

[“Programes de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta en centres d'educació especial”](#).

3.4. Atenció als alumnes nouvinguts

En l'educació secundària, es considera alumne/a nouvingut aquell que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu en els darrers vint-i-quatre mesos o, excepcionalment quan procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del nostre, quan s'hi ha incorporat en els darrers trenta-sis mesos.

Correspon a cada centre preveure les mesures específiques destinades a assegurar un bon acolliment dels alumnes nouvinguts, entre les quals hi ha, el recurs de l'aula d'acollida, a més dels altres descrits en el document [“Alumnes nouvinguts. Aula d'acollida”](#). Així mateix, els centres educatius disposen d'un [espai web](#) que el Departament ha habilitat al portal XTEC amb informació seleccionada i actualitzada sobre aquesta temàtica.

L'adaptació del currículum a les necessitats immediates d'aprenentatge dels alumnes nouvinguts pot fer molt convenient l'elaboració i aplicació d'un pla individualitzat (es disposa d'un protocol orientatiu al model “Elaboració de plans individualitzats per als alumnes nouvinguts en l'etapa d'educació secundària”). Vegeu-ne també més detalls sobre la seva eventual aplicació en el document [“Mesures per atendre la diversitat a l'ESO”](#).

L'avaluació dels processos d'aprenentatge dels alumnes nouvinguts s'ha de dur a terme amb relació als objectius del seu pla individualitzat i a les adaptacions realitzades del currículum.

3.5. Incorporació d'alumnes procedents de sistemes educatius estrangers. Aspectes administratius i acadèmics

Sens perjudici del que s'indica a l'apartat “Atenció als alumnes nouvinguts” i en els documents que s'hi esmenten, la incorporació dels alumnes procedents de sistemes educatius estrangers en qualsevol dels cursos de l'educació obligatòria s'ha de fer tenint com a referents la seva edat i els coneixements i les possibilitats de progrés que el centre observi en el procés d'acollida.

L'[Ordre de 30 d'abril de 1996](#) d'adequació a la nova ordenació educativa dels criteris d'homologació i convalidació d'estudis estrangers (BOE núm. 112, de 8 de maig de 1996) estableix les equivalències entre els estudis cursats en diferents països i els estudis del sistema educatiu. Segons l'etapa educativa a què s'incorpori l'alumnat (ESO, batxillerat, cicles formatius d'FP), es disposa d'informació sobre el procediment a seguir en el document [“Alumnes que canvien de sistema educatiu”](#).

3.6. Atenció als alumnes que pateixen malalties prolongades

L'atenció educativa als infants o joves que no poden seguir temporalment els estudis en el seu centre educatiu es fa a les aules hospitalàries dels hospitals generals amb llits de pediatria, on se'ls ofereixen activitats específiques

adaptades al seu estat clínic i al temps d'estada amb l'objectiu de fomentar el desenvolupament integral, donar continuïtat al procés d'aprenentatge i facilitar el retorn a l'escola un cop hagin rebut l'alta mèdica.

Així mateix, en els períodes de convalescència superiors als 30 dies, l'alumne/a podrà rebre atenció educativa al domicili familiar. En aquest supòsit, el centre on està matriculat l'alumne/a ha de fer el seguiment de la seva evolució acadèmica. La [Resolució EDU/3699/2007](#), de 5 de desembre (DOGC núm. 5029, de 14.12.2007), aprova les instruccions per establir el procediment per tal que els alumnes que pateixen malalties prolongades puguin rebre atenció educativa domiciliària per part de professors del Departament d'Ensenyament.

3.7. Incorporació d'alumnes menors de 16 anys als estudis a distància

Per als alumnes menors de 16 anys l'oferta d'educació a distància està restringida a situacions excepcionals en què no hi hagi possibilitat d'escolarització presencial normalitzada. Per al reconeixement d'aquestes situacions se segueix el procediment següent:

- a. El director o directora del centre en què l'alumne/a es trobi cursant ensenyaments presencials ha de trametre a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació, la sol·licitud signada pel pare, mare o tutors legals de l'alumne/a, acompanyada amb la documentació següent:
 - Còpia d'un document acreditatiu de la data de naixement de l'alumne/a.
 - Còpia de les qualificacions obtingudes per l'alumne/a en l'últim curs acadèmic completat i, si la sol·licitud es presenta un cop iniciat el curs, còpia de les qualificacions parcials que l'alumne/a hi hagi obtingut.
 - Escrit del director/a del centre en què faci una valoració sobre la incorporació de l'alumne/a als ensenyaments a distància.
 - Qualsevol altra documentació que, per iniciativa del director/a o a petició dels pares o tutors legals de l'alumne/a, es consideri pertinent adjuntar.
- b. La direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, la gerència del Consorci d'Educació trametran a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat la seva proposta de resolució amb la documentació abans esmentada, a la qual hauran incorporat un informe de la Inspecció d'Educació. Correspon a l'òrgan directiu esmentat resoldre motivadament la sol·licitud.

4. Avaluació de centre

L'avaluació, en les seves modalitats d'avaluació interna o autoavaluació i d'avaluació externa, és una eina per al coneixement i la millora constant del servei educatiu. Sens perjudici del caràcter reservat de les dades que se n'obtenen, el conjunt d'actuacions d'avaluació ha de proporcionar un coneixement aprofundit i interrelacionat de la realitat educativa. L'avaluació ha de permetre relacionar els resultats amb els processos d'ensenyament i aprenentatge, la gestió dels recursos i els objectius que el centre es proposa, d'acord amb les característiques del context en què es desenvolupa l'acció educativa. L'avaluació ha de ser especialment útil per a la presa de decisions que contribueixi a l'increment de la qualitat educativa que reben els alumnes.

El pla d'avaluació del Departament d'Ensenyament inclou la planificació i l'aplicació de tota l'activitat avaluativa que, d'acord amb el títol XI de la [Llei d'educació](#), es fa des dels diferents àmbits: avaluació del sistema educatiu, avaluació de programes, avaluació de centres, avaluació de la funció directiva, de la funció docent..., així com la planificació i l'aplicació de l'avaluació de centre des d'una perspectiva que integra l'avaluació interna i l'avaluació externa.

Les estratègies d'avaluació de centre que actualment s'apliquen de manera prioritzada són l'avaluació global diagnòstica (AGD) i els indicadors de centre.

L'avaluació global diagnòstica serveix per avaluar el centre en el seu conjunt, tot i que no implica l'avaluació detallada de tots els aspectes. Aquesta avaluació proporciona una visió panoràmica del centre. En particular, l'avaluació global diagnòstica s'aplica en centres públics que en el curs 2011-2012 finalitzen un pla estratègic de centre, i en centres que inicien un projecte de qualitat i millora contínua, de manera que la informació obtinguda serveixi de punt de partida per a l'elaboració del projecte. També es podrà aplicar en altres centres, públics o concertats, que ho sol·licitin o bé en aquells que es determini.

L'aplicació dels indicadors de centre, que es fa en tots els centres, té dues finalitats: proporcionar informació útil als centres educatius per a la seva millora i facilitar informació al Departament d'Ensenyament perquè pugui decidir i aplicar polítiques educatives més eficients.

Els indicadors de centre faciliten informació mesurable d'un conjunt acotat de variables educatives que s'actualitza cada curs escolar i que permet analitzar l'evolució del centre i fer valoracions comparatives. Els indicadors de centre tenen caràcter sintètic. Mentre que l'avaluació global diagnòstica aporta informació sobre la situació del centre com a punt de partida per plantejar millores, els indicadors de centre aporten informació que permet al centre controlar el procés, conèixer si va en la direcció adequada per aconseguir les fites proposades i fer, si escau, els reajustaments necessaris.

Els indicadors de centre inclouen informació de context, de resultats, de processos i de recursos, si bé en el seu nivell d'aplicació més reduït (indicadors de nivell 1) no es consideren els processos. Els indicadors de centre també

inclouen els resultats de les proves d'avaluació externa que s'apliquen als centres. La informació referida a aquest conjunt de variables ha de servir tant per analitzar l'evolució del centre com per interpretar, explicar i millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge i els seus resultats.

El curs 2008-2009 es va iniciar l'aplicació generalitzada dels indicadors de centre. L'aplicació d'aquests indicadors cada curs permet disposar d'informació acumulada per valorar si les millores són consistents.

5. Programació general anual del centre. Memòria anual

Tal com s'estableix a l'article 10 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, els centres han d'elaborar la programació general anual, que és la concreció de les prioritats i de tots els aspectes relatius a les activitats i el funcionament del centre per al curs, incloses, si escau, les concrecions relatives als projectes, el currículum, les normes i tots els plans d'actuació acordats i aprovats i els serveis que es presten en tot l'horari escolar. La programació general anual explicitarà les actuacions que es duran a terme, els recursos, els responsables i els mecanismes de seguiment de la seva implantació, així com els indicadors i procediments per a l'avaluació dels resultats, a partir dels indicadors del projecte educatiu.

La programació general anual del centre ha de ser coherent amb el projecte educatiu i s'ha de sotmetre a l'aprovació del consell escolar.

La memòria anual recull el resultat de l'avaluació de l'assoliment dels objectius previstos en la programació general anual del centre. Correspon al consell escolar avaluar-ne el desenvolupament i els resultats.

La titularitat del centre ha de garantir que la comunitat escolar és informada del contingut de la programació general anual i del resultat de la seva avaluació.

6. Transició entre primària i secundària

Cal garantir una adequada transició dels alumnes entre l'etapa d'educació primària i la d'educació secundària obligatòria.

Entre els aspectes rellevants d'aquesta transició cal considerar els relatius a:

- Coneixement de l'alumne/a (desenvolupament personal, situació familiar, capacitats i habilitats bàsiques).
- Concreció i desenvolupament del currículum (priorització d'objectius i continguts, estratègies didàctiques i metodològiques i criteris d'avaluació de l'alumnat).
- Organització del centre i dels alumnes, dins dels plantejaments d'escola inclusiva.

- Seguiment de les activitats de reforç d'estiu dels alumnes de 6è d'educació primària que, havent promocionat a l'ESO, no han superat satisfactòriament alguna de les àrees de llengua i matemàtiques.
- Seguiment del procés d'adaptació al centre dels alumnes de 1r d'ESO.

7. Òrgans de govern i de coordinació dels centres concertats

Els òrgans de govern i de coordinació dels centres concertats són els que estableixin les seves normes d'organització i funcionament, en el marc proporcionat per la [Llei d'educació](#) i pel títol 1 del [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

II. Organització del currículum

8. Normativa d'aplicació

La normativa que s'esmenta a continuació s'entén sens perjudici de les estratègies didàctiques pròpies i les concrecions curriculars que cada centre determini en aplicació dels articles 14 i 17 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius.

Educació secundària obligatòria

En l'organització del currículum d'ESO són d'aplicació el [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007) i l'[Ordre EDU/295/2008](#), de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008). Aquesta Ordre es complementa amb les [Instruccions per al càlcul de la qualificació mitjana de l'Educació Secundària Obligatòria](#).

També cal tenir en compte la [Resolució EDU/3445/2009](#), de 2 de desembre, per la qual es regula la convocatòria anual de les proves per a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria per als alumnes que no l'hagin obtingut en finalitzar l'etapa esmentada.

Batxillerat

L'organització curricular del batxillerat s'ha d'ajustar al que estableix el [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (DOGC núm. 5183, de 29.7.2008) i l'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 5287, de 30.12.2008).

Tanmateix, no són d'aplicació directa les previsions de l'article 21.2 del Decret 142/2008 i les previsions dels articles 13.1 i 13.2 de l'Ordre EDU/554/2008, com a conseqüència de la nul·litat de l'article 14.2 del [Reial decret 1467/2007](#), de 2 de novembre (BOE núm. 266, de 6.11.2007), declarada per sentència del Tribunal Suprem de 2.2.2009. L'apartat "Promoció de curs i permanència d'un any més en el mateix curs de batxillerat" desenvolupa els aspectes afectats per la sentència esmentada.

En l'organització de l'oferta de batxillerat cal també tenir en compte l'[Ordre EDU/340/2009](#), de 30 de juny, de la relació de matèries de modalitat del batxillerat que es vinculen a les proves d'accés a la universitat (DOGC núm. 5417, de 9.7.2009).

D'altra banda, hi ha la possibilitat de cursar un currículum mixt per obtenir la doble titulació batxillerat-baccalauréat, basant-se en la [Resolució EDU/3741/2010](#), d'11 de novembre (vegeu també més endavant).

Formació professional i ensenyaments esportius

L'ordenació general estatal de la formació professional en el sistema educatiu és al [Reial decret 1538/2006](#), de 15 de desembre (BOE de 3.1.2007). L'ordenació general a Catalunya és al [Decret 284/2011](#), d'1 de març (DOGC núm. 5830, de 3.3.2011). A la pràctica, l'ordenació dels ensenyaments de formació professional és en fase de transició entre el que es dedueix del desplegament de la LOGSE ([Llei orgànica 1/1990](#), actualment derogada) i del desplegament de la LOE ([Llei orgànica 2/2006](#)). L'apartat 12 d'aquest document es refereix als plans d'estudis LOGSE, mentre que l'apartat 13 es refereix als plans d'estudis LOE.

L'ordenació general dels ensenyaments esportius a Catalunya es regeix pel [Decret 169/2002](#), d'11 de juny (DOGC núm. 3660, de 19.6.2002).

Per l'especificitat i diversitat de titulacions a què condueixen els estudis de formació professional i els d'ensenyaments esportius, les seves referències normatives curriculars es posposen fins als apartats d'aquest document que hi són específicament dedicats.

9. Programacions didàctiques

Els centres han d'elaborar les programacions didàctiques d'acord amb el seu projecte educatiu i amb el currículum d'aplicació i segons l'organització curricular que tinguin determinada.

La programació és la planificació de la tasca educativa adreçada als alumnes de cada curs de l'etapa i per a cada matèria, mòdul o àmbit de coneixements, i comporta la concreció, distribució i temporització al llarg de cada curs dels objectius, continguts i criteris d'avaluació i de la relació d'aquests elements amb les competències bàsiques i, si escau, amb les competències específiques o professionals que correspongui. En aquesta programació l'avaluació no pot quedar limitada a la identificació del que s'ha assolit i al seu vessant acreditatiu. És essencial que es programi també la pràctica de l'avaluació formativa, entesa com a mitjà per regular els aprenentatges, és a dir, per identificar les dificultats i els errors i trobar camins per superar-los.

Així mateix, en les programacions didàctiques s'han d'incloure les opcions metodològiques, organitzatives i d'atenció a la diversitat de tots els alumnes, així com les connexions entre les diferents matèries, amb la finalitat de garantir l'assoliment de les competències bàsiques i les específiques de cada ensenyament.

La programació de matèries o àmbits ha de ser coherent al llarg de cada curs i de l'etapa. Cada centre ha de determinar, en les seves normes d'organització i funcionament, els àmbits, el temps de dedicació i les persones responsables

d'elaborar, revisar i actualitzar les programacions i les unitats didàctiques de les diferents matèries, àmbits i projectes i les possibles adaptacions de la programació ordinària de l'aula tenint en compte les característiques dels alumnes. Aquesta tasca s'ha de fer cada curs, amb les prioritzacions que el centre estableix, i s'ha de relacionar amb els processos d'avaluació dels aprenentatges de l'alumne/a, de les programacions i de la seva aplicació pràctica a les aules.

La programació didàctica de cada matèria o àmbit s'ha de formalitzar per escrit. El director o directora n'ha de tenir una còpia a disposició de la Inspecció d'Educació des del començament del curs.

Hi ha orientacions i informació complementària per a l'elaboració de les programacions al web "[Currículum i organització](#)" i als documents:

- [Desplegament del currículum a l'educació secundària obligatòria.](#)
- [Del currículum a les programacions. Una oportunitat per a la reflexió pedagògica a l'educació bàsica.](#)
- [Avaluar per aprendre. L'avaluació per millorar els aprenentatges de l'alumnat en el marc del currículum per competències.](#)
- Orientacions de les matèries d'ESO (Currículum i organització: Ensenyaments > ESO > Orientacions).
- Orientacions batxillerat (Currículum i organització: Ensenyaments > Batxillerat > Orientacions).

En l'àmbit de llengua, la programació ha de reflectir el treball conjunt en llengua catalana i en llengua castellana de continguts, objectius, aspectes metodològics i avaluació.

10. Educació secundària obligatòria

10.1. Desenvolupament, concreció i aplicació del currículum (ESO)

El document "[Currículum a l'ESO](#)" recull els recordatoris normatius, les indicacions i les orientacions oportunes en relació amb l'aplicació del currículum de l'etapa. En particular, fa referència a:

- L'assignació horària per matèries que s'estableix a l'annex 4 del [Decret 143/2007](#), de 26 de juny (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007).
- Els mínims d'hores curriculars a respectar en les estratègies didàctiques pròpies (i, si escau, en els abans denominats projectes didàctics propis) sense requerir l'autorització expressa del Departament d'Ensenyament a què fa referència l'article 17.3 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius.

- Lectures en les matèries de llengua i literatura.
- El tractament de les llengües estrangeres.
- La matèria de ciències de la naturalesa i el seu eventual desdoblament en física i química i biologia i geologia.
- L'assignació de professors a la matèria d'educació ètica i cívica.
- Les característiques de la part optativa del currículum, tot diferenciant entre els tres primers cursos i el quart curs.
- Els treballs de síntesi dels cursos primer, segon i tercer.
- El projecte de recerca de quart curs.

10.2. Competències bàsiques i proves d'avaluació

En l'educació secundària obligatòria cal prioritzar l'assoliment per part de l'alumne o l'alumna de les competències bàsiques que afavoreixen l'autonomia necessària per a l'aprenentatge i per al desenvolupament personal i social. En l'annex 1 del [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007) s'estableixen les competències bàsiques, que són les mateixes per a tot l'ensenyament obligatori.

La finalitat central de cadascuna de les matèries del currículum és el desenvolupament de les competències bàsiques. Cadascuna de les matèries contribueix al desenvolupament de diferents competències i, a la vegada, cada una de les competències bàsiques s'assoleix com a conseqüència del treball en les distintes matèries.

En el marc del seu projecte educatiu, els centres han de precisar els objectius que garanteixen l'assoliment de les competències bàsiques i determinar l'atenció que cal donar, des de cada una de les matèries, a les competències que tenen un caràcter més transversal.

El web [Currículum i organització](#), a Àmbits > Competències > Competències bàsiques, ofereix recursos i materials com a eina de suport als centres per a la millora de l'adquisició de les competències bàsiques dels alumnes.

En el curs 2011-2012 es faran les proves d'avaluació de l'educació secundària obligatòria (4t curs d'ESO). Les proves s'aplicaran els dies 15 i 16 de febrer de 2012. Per aquest motiu, el centre no programarà per als alumnes de 4t curs d'ESO cap activitat que s'hagi de fer fora del centre durant aquests dies.

Així mateix, entre el 17 i el 28 d'octubre de 2011 s'aplicarà als alumnes de 3r curs d'ESO la prova d'avaluació diagnòstica que preveu la LOE en l'article 29.

D'altra banda, els dies 7 i 8 de maig de 2012 és previst d'aplicar les proves d'avaluació de l'educació primària (6è curs), que poden requerir la participació de professors d'educació secundària.

10.3. Avaluació d'alumnes de l'etapa d'ESO

La regulació de l'avaluació i la promoció dels alumnes de l'ESO és a l'[Ordre EDU/295/2008](#), de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008).

Atès que es preveu que en el curs 2011-2012 les activitats i/o proves extraordinàries de recuperació a l'ESO, establertes a l'article 19.3 del [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, es realitzin entre el 4 i el 5 de setembre de 2012, els centres han de preveure en l'organització de les activitats del curs la realització en aquestes dates de les esmentades proves extraordinàries i les posteriors sessions d'avaluació final de curs, d'acord amb la nova regulació reglamentària que s'estableixi a aquests efectes.

Els criteris generals d'avaluació (article 2 de l'Ordre), concretats en el projecte educatiu, i els que s'aplicaran en l'avaluació dels aprenentatges i per decidir si l'alumne o alumna passa de curs, han de ser públics i els centres educatius n'han d'informar les famílies i els alumnes. Específicament, cada família i cada alumna o alumne han de tenir clar què s'espera que faci i assolixi l'alumne o alumna per tal de fer possible el seu compromís i el de la família en el procés d'aprenentatge.

L'alumne/a ha d'estar informat en tot moment del seu progrés per tal d'orientar el seu rendiment cap a l'èxit escolar, ha de ser conscient dels seus errors i encerts i ha de poder prendre, amb l'ajut dels professors, decisions per millorar. De la mateixa manera (article 26.1 de l'Ordre), les famílies han de tenir informacions sobre el procés d'aprenentatge dels seus fills i filles i rebre orientacions, en el marc de la carta de compromís educatiu, per ajudar-los a millorar, amb pautes de treball per a l'alumne o alumna a aplicar en l'àmbit familiar, i amb el seguiment d'aquest treball per les famílies.

Els butlletins de qualificacions són un element habitual de comunicació entre les famílies i els centres. En els butlletins, els resultats quantitatius de l'avaluació han d'acompanyar-se amb orientacions qualitatives que permetin a les famílies i als alumnes trobar, en col·laboració amb els docents, estratègies per aconseguir millorar-ne els aprenentatges. És prescriptiu que els centres facin arribar a les famílies la informació corresponent a les diverses sessions d'avaluació (art. 26.2 de l'Ordre) i és recomanable que aquest intercanvi d'informació s'ampliï a altres moments del trimestre. Altres informacions sobre el seguiment de l'alumne/a poden ser vehiculades per mitjà d'entorns virtuals, que s'han mostrat com una eina molt efectiva de comunicació entre els professors i les famílies.

Els documents oficials de l'avaluació s'han de conservar en el centre a disposició de la Inspecció d'Educació per a possibles comprovacions.

El material que hagi pogut contribuir a atorgar les qualificacions durant el curs (proves escrites, treballs, quaderns de pràctiques, etc.) és convenient lliurar-lo als alumnes i fer-ne un retorn adequat, per tal que es pugui utilitzar com una eina més en el procés d'aprenentatge de l'alumne/a. Per tal de garantir el dret a la revisió de qualificacions, l'alumne/a ha de conservar fins a final de curs el material que se li lliuri i que hagi contribuït a la seva avaluació continuada. També, amb aquesta finalitat, els professors han de conservar el seu registre de qualificacions i el material d'avaluació que no s'hagi lliurat a l'alumne/a (com ara el que s'hagi utilitzat en les avaluacions extraordinàries).

Quan en un centre educatiu hi hagi matriculats alumnes que temporalment es trobin en situació d'escolarització singular, com ara les escolaritzacions compartides entre centre ordinari i centre d'educació especial, la realització d'activitats complementàries en unitats d'escolarització compartida (UEC), l'atenció educativa en aules hospitalàries o l'atenció educativa domiciliària, o bé internats en centres educatius del Departament de Justícia, l'equip directiu i el tutor de l'alumne/a del centre on està matriculat han d'establir els procediments necessaris per al seguiment acadèmic i per al procés d'avaluació d'aquests alumnes.

L'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria pels alumnes d'educació especial està recollida en l'apartat "L'educació bàsica als centres d'educació especial" del document relatiu a l'organització i el funcionament de les escoles i dels centres públics d'educació especial.

Atès que s'ha de procurar l'aprenentatge de les competències bàsiques des de totes les matèries, l'avaluació, com a observació i diagnòstic del progrés dels aprenentatges de l'alumne/a, necessita la integració de les aportacions de tots els professors que imparteixen docència a un mateix alumne o alumna. Aquesta necessitat justifica també la conveniència de limitar, particularment a 1r i 2n curs d'ESO, el nombre de professors diferents que ha de tenir un determinat alumne o alumna.

A l'alumne o alumna que superi l'etapa se li ha de calcular la qualificació mitjana de l'ESO, definida a l'article 15 de l'Ordre EDU/295/2008. Les [Instruccions per al càlcul de la qualificació mitjana de l'Educació Secundària Obligatòria](#) mostren amb detall el procediment de càlcul d'aquesta mitjana.

10.4. Reclamacions motivades per les qualificacions de l'ESO

D'acord amb l'article 21.2 d) i e) de la [Llei 12/2009](#), d'educació, i el [Decret 279/2006](#), de 4 de juliol, els alumnes —o els seus pares, mares o tutors legals, en el cas que siguin menors d'edat— tenen dret a sol·licitar aclariments per part dels professors respecte de les qualificacions trimestrals o finals, així com a reclamar contra les decisions i qualificacions que, com a resultat del procés d'avaluació, s'adoptin al final d'un curs o de l'etapa.

Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg del curs d'ESO

Si les normes d'organització i funcionament del centre no ho disposen altrament, les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes al llarg del curs, si no es resolen directament entre el professor/a i l'alumne/a afectats, es presentaran al tutor/a, el qual les traslladarà al departament, seminari o òrgan equivalent que correspongui per tal que s'estudiïn. En tot cas, la resolució definitiva correspondrà al professor o professora i la reclamació i la resolució adoptada es faran constar en el llibre d'actes del departament o seminari, o registre documental amb funció equivalent, i es comunicaran a l'equip docent del grup corresponent.

Reclamacions per qualificacions finals d'ESO

Per a les qualificacions finals de curs els centres establiran un dia, posterior a la realització de les avaluacions finals de juny i de setembre, en què els professors i professores estudiaran i resoldran les possibles reclamacions.

Si l'alumne o alumna no està d'acord amb la resolució dels professors quant a les qualificacions de les matèries, podrà reiterar la reclamació en un escrit adreçat al director o directora i presentat el mateix dia o l'endemà. També podran adreçar directament al director o directora, en el mateix termini, reclamacions contra les decisions relatives a la promoció de curs o l'acreditació final d'etapa.

Un cop presentada la reclamació al director/a, se seguirà la tramitació següent:

- a. Si la reclamació es refereix a la qualificació de matèries, el director o directora la traslladarà al departament, seminari o òrgan equivalent que correspongui, per tal que, en reunió convocada a tal fi, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació establerts i formuli la proposta pertinent. Si consta només d'un o dos membres, l'òrgan s'ampliarà, fins a tres, amb els professors que el director o directora designi (entre els professors d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius). Les reclamacions formulades i la seva proposta raonada de resolució es faran constar en el llibre d'actes del departament o seminari, o en el registre documental de funció equivalent.

Vista la proposta formulada per l'òrgan i l'acta de la sessió d'avaluació en què l'equip docent atorgà les qualificacions finals, el director o directora podrà resoldre directament la reclamació, o bé convocar una nova reunió de l'equip docent. En aquest últim cas resoldrà en vista dels elements abans esmentats i de la proposta que faci l'equip docent en la reunió extraordinària, les deliberacions del qual constaran en una acta singular elaborada a tal efecte.

- b. Si la reclamació es refereix a decisions sobre la promoció de curs o acreditació final de l'etapa, el director podrà resoldre directament la reclamació en vista de l'acta de la sessió d'avaluació en què l'equip docent atorgà les qualificacions finals, o bé convocar una nova reunió de l'equip docent. En aquest últim cas, resoldrà en vista de l'acta de la sessió d'avaluació en què l'equip docent atorgà les qualificacions finals i de la proposta que formuli l'equip docent en la reunió extraordinària, les deliberacions del qual també constaran a l'acta elaborada a tal efecte. També tindrà en compte, si escau, la documentació generada en el cas que l'alumne/a hagués presentat prèviament recurs contra les qualificacions finals de les matèries, el procediment del qual ha quedat descrit a l'apartat a.
- c. La resolució del director o directora es notificarà a l'interessat o interessada. En el cas que la reclamació sigui acceptada, es modificarà, en diligència signada pel director o directora, l'acta d'avaluació corresponent i la modificació es comunicarà a l'equip docent del grup.
- d. Contra la resolució que el director o directora doni a la reclamació l'alumne o alumna —o, si aquest/a és menor d'edat, el seu pare, mare o tutors legals— podrà recórrer davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant de l'òrgan competent del Consorci d'Educació, en escrit del recurrent presentat per mitjà de la direcció del centre, en el termini de cinc dies hàbils a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució. Aquesta possibilitat s'haurà de fer constar en la notificació de resolució que el centre fa arribar a l'interessat o interessada.

En el cas que l'interessat o interessada presenti recurs contra la resolució del centre, el director o directora el trametrà en els tres dies hàbils següents als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, juntament amb la documentació següent:

- a) còpia de la reclamació adreçada al director o directora del centre,
- b) còpia de l'acta final d'avaluació del grup a què pertany l'alumne/a,
- c) còpia de l'acta de les reunions en què s'hagi analitzat la reclamació,
- d) còpia de la resolució del director o directora del centre,
- e) còpia de les qualificacions trimestrals i finals obtingudes per l'alumne o alumna al llarg de l'etapa,
- f) qualsevol altra documentació que, per iniciativa del director/a o a petició de l'interessat, es consideri pertinent adjuntar.

- e. La Inspecció d'Educació elaborarà un informe que inclourà tant els aspectes procedimentals seguits en el tractament de la reclamació com el fons de la qüestió reclamada. Quan de l'informe i de la documentació se'n desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, si la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació ho considera necessari pot encarregar aquesta tasca a una comissió formada per un professor o professora del centre que no hagi estat responsable directe de la qualificació objecte de reclamació, proposat pel director o directora del centre, un professor o professora d'un altre centre i un inspector o inspectora, proposats per la Inspecció d'Educació. D'acord amb l'informe de la Inspecció i, si escau, de la comissió, la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació ho resoldrà definitivament, amb notificació a l'interessat, per mitjà de la direcció del centre. En el cas que la reclamació sigui acceptada, es modificarà, en diligència signada pel director o directora, l'acta d'avaluació corresponent i la modificació es comunicarà a l'equip docent del grup.
- f. A fi que les tramitacions anteriors siguin factibles, cal que el professorat mantingui un registre de tots els elements que ha utilitzat per avaluar i cal que conservi en el centre, o que hagi retornat als alumnes (que els hauran de conservar fins a final de curs), tots els elements escrits que hagin contribuït a l'avaluació continuada. Els exercicis escrits que no s'hagin retornat als alumnes i les proves extraordinàries, si s'escau, s'hauran de conservar fins al 30 de setembre de 2012. Transcorregut aquest termini, i si no estan relacionats amb la tramitació d'expedients de reclamació de qualificacions, podran ser destruïts, o retornats als alumnes si aquests així ho havien demanat prèviament.

11. Batxillerat

11.1. Desenvolupament, concreció i aplicació del currículum (batxillerat)

El document "[Currículum al batxillerat](#)" recull els recordatoris normatius, les indicacions i les orientacions oportunes en relació amb l'aplicació del currículum d'aquests ensenyaments. En particular, s'hi fa referència a:

- L'assignació horària per matèries, d'acord amb l'annex 3 del [Decret 142/2008](#).
- La configuració del currículum de cada alumne/a i la configuració de l'oferta curricular de cada centre.
- Especificacions relatives a diverses matèries comunes i optatives.
- Lectures en les matèries comunes de llengua i literatura catalana i castellana, i en les matèries de literatura de modalitat (vegeu també el document "[Lectures prescriptives de batxillerat](#)").

- Tractament de les llengües estrangeres.
- Treball de recerca.

11.2. Avaluació d'alumnes de batxillerat

L'avaluació i la promoció d'alumnes de batxillerat estan desenvolupades en l'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre (DOGC núm. 5287, de 30.12.2008), per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn, en desplegament del [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat. Tanmateix, no són d'aplicació directa les previsions de l'article 21.2 del Decret 142/2008 i les previsions dels articles 13.1 i 13.2 de l'Ordre EDU/554/2008 com a conseqüència de la nul·litat de l'article 14.2 del [Reial decret 1467/2007](#), de 2 de novembre (BOE núm. 266, de 6.11.2007), declarada per sentència del Tribunal Suprem de 2.2.2009. A l'apartat "Promoció de curs i permanència d'un any més en el mateix curs de batxillerat" es desenvolupen els aspectes afectats per la sentència esmentada.

Criteris generals

Els criteris generals per a l'avaluació (contínua, global i diferenciada per matèries, elements a considerar, etc.) s'especifiquen a l'article 2 de l'Ordre EDU/554/2008, i els criteris i mesures per atendre la diversitat dels alumnes i els plans individuals, així com la seva connexió amb l'avaluació, són a l'article 3.

Per tal que l'avaluació sigui contínua, s'ha de disposar de pautes per a l'observació sistemàtica i el seguiment de cada alumne/a al llarg del seu procés d'aprenentatge. Quan durant el procés d'avaluació continuada es detecti que l'alumne/a no progressa adequadament, el professor, en qualsevol moment del curs, pot establir les mesures pertinents de reforç educatiu i la realització d'activitats de recuperació. En les actes de les sessions d'avaluació efectuades al llarg del curs hi haurà d'haver constància expressa dels resultats obtinguts pels alumnes en les activitats de recuperació esmentades en cas que s'hagin dut a terme.

Els centres educatius han de fer públics i informar els alumnes i les famílies dels criteris d'avaluació concretats en el projecte educatiu i els que s'aplicaran en l'avaluació dels aprenentatges i per a la promoció dels alumnes. Aquesta informació ha de permetre el compromís de l'alumne o alumna i de la família en el procés d'aprenentatge.

L'alumne/a ha d'estar informat en tot moment del seu progrés per tal d'orientar el seu rendiment cap a l'èxit escolar, ha de ser conscient dels seus errors i encerts i ha de poder prendre, amb l'ajut dels professors, decisions per millorar. De la mateixa manera, i dins del marc de la carta de compromís educatiu si s'escau, les famílies han de tenir informacions sobre el procés d'aprenentatge

dels seus fills i filles i rebre orientacions per ajudar-los a millorar des de l'entorn familiar.

Els butlletins de qualificacions són un element habitual de comunicació entre les famílies i els centres. En els butlletins, els resultats quantitatius de l'avaluació han d'acompanyar-se amb orientacions qualitatives que permetin a les famílies i als alumnes trobar, en col·laboració amb els docents, estratègies per aconseguir millorar-ne els aprenentatges. És prescriptiu que els centres facin arribar a les famílies la informació corresponent a les diverses sessions d'avaluació (article 24 de l'Ordre) i és recomanable que aquest intercanvi d'informació s'ampliï a altres moments del trimestre. Altres informacions sobre el seguiment de l'alumne/a poden ser vehiculades per mitjà d'entorns virtuals, que poden representar una eina òptima de comunicació entre els professors i les famílies.

En el cas de les matèries de l'àmbit de llengües, l'expressió oral ha de representar com a mínim el 25% de la qualificació final de cada matèria. Es potenciarà també la producció de textos creatius de tot tipus (descripcions, argumentacions, valoracions, etc.) i l'avaluació d'aquests escrits haurà de representar com a mínim el 25% de la qualificació final de cada matèria d'aquest àmbit. Aquesta avaluació la faran els professors de llengües d'acord amb les observacions pròpies i amb les valoracions que els transmetin els professors de les altres matèries. El centre ha de tenir establertes les directrius de treball de l'expressió oral i escrita per al conjunt de les matèries de batxillerat.

Documents oficials d'avaluació

Els models de documents d'avaluació del batxillerat i les instruccions per formalitzar-los estan recollits a l'Ordre EDU/554/2008.

Els documents oficials de l'avaluació s'han de conservar en el centre a disposició de la Inspecció d'Educació per a possibles comprovacions.

El material que hagi pogut contribuir a atorgar les qualificacions durant el curs (proves escrites, treballs, quaderns de pràctiques, etc.) és convenient lliurar-lo als alumnes i fer-ne un retorn adequat, per tal que es pugui utilitzar com una eina més en el procés d'aprenentatge de l'alumne/a. Per tal de garantir el dret a la revisió de qualificacions, l'alumne/a ha de conservar fins a final de curs el material que se li lliuri i que hagi contribuït a la seva avaluació continuada. També, amb aquesta finalitat, els professors han de conservar el seu registre de qualificacions i el material d'avaluació que no s'hagi lliurat a l'alumne/a (com ara el que s'hagi utilitzat en les avaluacions extraordinàries).

Un cop tancades i signades les actes de les qualificacions finals dels estudis de batxillerat, tant si es tracta de la corresponent a l'avaluació final ordinària com de l'avaluació final extraordinària, qualsevol modificació de les qualificacions haurà de comunicar-se als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació mitjançant un certificat del director o directora del centre que reculli quina era la qualificació original i quina la qualificació un cop

modificada, com queda afectada la qualificació mitjana de batxillerat i indiqui els motius de la modificació de la qualificació (errada de càlcul, reclamació de notes o altres). Aquest certificat, que s'emet sens perjudici de la funció de la Inspecció d'Educació de supervisió del procediment d'avaluació (art. 25 de l'Ordre), es trametrà a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, que la farà arribar, si escau, a l'Oficina d'Organització de les PAU.

Equip docent

L'actuació de l'equip docent en el procés d'avaluació s'ha d'ajustar al que estableix l'article 8 de l'Ordre EDU/554/2008.

Sessions d'avaluació

Les sessions d'avaluació s'han d'ajustar al que estableix l'article 9 de l'Ordre EDU/554/2008 i l'avaluació final de curs és regulada a l'article 10 de l'Ordre esmentada.

Proves extraordinàries

Aquestes proves s'adrecen als alumnes que, a parer del professor o professora de la matèria, no hagin tingut un rendiment global suficient al llarg del curs atenent als criteris d'avaluació establerts en el currículum.

Atès que es preveu que en el curs 2011-2012 les activitats i/o proves extraordinàries de recuperació de 1r de batxillerat, establertes a l'article 19.4 del Decret 142/2008, de 15 de juliol, d'ordenació dels ensenyaments del batxillerat, es realitzin entre el 4 i el 5 de setembre de 2012, els centres han de preveure en l'organització de les activitats del curs la realització en aquestes dates de les esmentades proves extraordinàries i les posteriors sessions d'avaluació final de curs, d'acord amb la nova regulació reglamentària que s'estableixi a aquests efectes.

Les proves extraordinàries corresponents al 2n curs de batxillerat es continuaran realitzant al llarg dels cinc darrers dies de classe del curs, prenent com a referència el calendari lectiu que fixa l'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar, per tal que els alumnes que les hagin de realitzar, en el cas d'obtenir el títol de batxiller, puguin presentar-se a les proves d'accés a la universitat previstes per a principis del mes de setembre de 2012.

11.3. Promoció de curs i permanència d'un any més en el mateix curs de batxillerat

Promoció

Els alumnes passaran al segon curs quan hagin superat totes les matèries de primer curs o no tinguin superades dues matèries com a màxim (article 12 de l'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre).

Permanència d'un any més a primer curs

L'alumne o alumna que en finalitzar el primer curs de batxillerat en règim diürn tingui avaluació negativa en cinc o més matèries ha de romandre un any més en el primer curs i l'ha de cursar novament en la seva totalitat. Tanmateix, l'alumne/a que en finalitzar el primer curs de batxillerat en règim diürn tingui avaluació negativa en tres o quatre matèries podrà matricular-se'n sense necessitat de tornar a cursar les matèries ja superades. Això no obstant, l'alumne/a que ho desitgi podrà optar per tornar a matricular-se íntegrament a primer curs de batxillerat renunciant a totes les qualificacions obtingudes. Per exercir aquesta opció, l'alumne/a —o el seu pare, mare o tutors legals, si és menor d'edat— haurà de signar un document on faci renúncia expressa a les qualificacions positives que havia obtingut, document que la direcció del centre haurà de visar i incorporar al seu expedient. L'alumne/a també podrà optar per complementar el seu horari d'assistència, sense formalitzar matrícula, voluntàriament i en funció de les disponibilitats organitzatives del centre, i estudiar aquelles altres matèries que la direcció del centre consideri més adequades per a la seva formació, com per exemple el treball de recerca. En aquest cas, el centre ha de formalitzar, per a l'alumne/a, un pla individual que justifiqui aquesta mesura (article 3 de l'Ordre) i que inclogui el compromís i l'acceptació de l'alumne/a i del pare, mare o tutors legals quan aquest/a sigui menor d'edat.

Permanència d'un any més a segon curs

L'alumne/a que en finalitzar el segon curs de batxillerat tingui avaluació negativa en algunes matèries podrà matricular-se'n sense necessitat de tornar a cursar les matèries ja superades (article 13.3 de l'Ordre).

Repetició de la totalitat de matèries del segon curs

L'alumne/a que cursi segon de batxillerat en règim diürn i obtingui avaluació negativa en algunes matèries al final del segon curs, podrà optar també per repetir el segon curs de batxillerat en la seva totalitat, si així ho sol·licita i renuncia a les qualificacions obtingudes en totes les matèries aprovades. No s'hi podrà acollir l'alumne/a que, procedent de règim diürn, opti per completar l'etapa de batxillerat en règim nocturn o a distància. De l'anul·lació de les qualificacions en queden excloses, en el cas que haguessin estat aprovades, les matèries següents:

- Treball de recerca.
- Estada a l'empresa.
- Les possibles matèries pendents de primer curs que l'alumne/a hagués superat en cursar el segon curs.

L'anul·lació de les qualificacions per renúncia té caràcter definitiu i irrevocable. L'any acadèmic cursat per al qual es presenta la sol·licitud de renúncia computarà a efectes d'anys de permanència en el batxillerat en règim ordinari

diürn. El centre informarà per escrit l'alumne/a sol·licitant, o els seus pares o tutors legals en el cas que sigui menor, de les condicions de la renúncia.

Per sol·licitar la renúncia a les qualificacions de les matèries aprovades en el segon curs, l'alumne/a, o el seu pare, mare o tutors legals si és menor, ha de presentar al centre on està matriculat de segon no més tard de la finalització del primer trimestre del curs una sol·licitud signada per l'alumne/a, o el pare, mare o tutors legals si cal, amb constància explícita que coneix el caràcter irrevocable de la seva renúncia. El centre ha de trametre la sol·licitud a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, acompanyada de la documentació següent:

- Certificat acadèmic de cadascun dels cursos en què l'alumne/a ha estat matriculat en el batxillerat.
- Informe de la direcció del centre amb valoració explícita de si la mesura, de caràcter extraordinari, pot afavorir el progrés acadèmic de l'alumne/a en el batxillerat i en els seus estudis posteriors, i tota la informació complementària que consideri pertinent.

La Direcció General dictarà resolució, contra la qual es podrà interposar recurs d'alçada davant la consellera d'Ensenyament en el termini d'un mes. El centre ha d'incorporar la resolució a l'expedient de l'alumne/a, fer-la constar en el seu historial acadèmic i adjuntar-ne una còpia a l'acta d'avaluació final del curs al qual s'hagi renunciat. La direcció del centre en lliurarà una còpia a la persona sol·licitant.

11.4. Batxillerat en tres cursos

En exercici de la seva autonomia pedagògica i organitzativa (vegeu articles 97.4 i 98 de la [Llei d'educació](#)) i amb la finalitat d'afavorir l'èxit escolar dels alumnes que cursen el batxillerat, els centres poden establir estratègies didàctiques pròpies (article 17 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres) que flexibilitzin el nombre de matèries assignades a cada curs acadèmic, de manera que l'alumne/a pugui optar per cursar les matèries de batxillerat en tres cursos i, per tant, amb menys càrrega lectiva en cadascun. Els criteris a què s'han d'ajustar els centres i els alumnes en aquesta opció flexibilitzadora són a l'article 4 de l'[Ordre EDU/554/2008](#).

La direcció del centre, o el titular en el seu cas, ha de comunicar al director o directora dels serveis territorials, o a l'òrgan competent del Consorci d'Educació de Barcelona, la descripció dels principals aspectes del projecte que suposarà l'organització del batxillerat en tres anys, a partir del curs 2012-2013. El termini per fer aquesta comunicació finalitza el 9 de març de 2012.

La flexibilització del batxillerat en tres cursos és una mesura organitzativa (similar al batxillerat nocturn però, a diferència d'aquest, amb restriccions per al pas de curs) adreçada a determinats estudiants per tal d'afavorir l'èxit escolar que s'afegeix a les existents del batxillerat nocturn i el batxillerat a distància. Es tracta d'una opció de centre que té caràcter voluntari per a l'alumne/a. En cas

de flexibilització, el centre ha de formalitzar, per a l'alumne/a, un pla individual que inclogui la motivació i finalitat del pla, l'itinerari acadèmic i el compromís i l'acceptació de l'alumne/a i del pare, mare o tutors legals quan aquest/a sigui menor d'edat. A l'alumne/a que estigui participant en un projecte de flexibilització no li seran d'aplicació els criteris indicats a l'apartat "Promoció de curs i permanència d'un any més en el mateix curs de batxillerat" sobre permanència d'un any més a primer o a segon curs de batxillerat.

11.5. Incorporació d'alumnes al batxillerat

Amb caràcter general, però no exclusiu, poden accedir al batxillerat i cursar-hi primer curs els alumnes que estiguin en possessió del títol de graduat en educació secundària obligatòria (article 5 del [Decret 142/2008](#)). També s'hi poden incorporar els alumnes que es trobin en altres situacions recollides en el mateix article o en situacions equivalents derivades d'altres estudis cursats anteriorment.

Amb caràcter general, però tampoc exclusiu, pot accedir a cursar segon curs de batxillerat qui, d'acord amb la casuística de l'avaluació de primer curs, estigui en un dels supòsits que autoritzen promocionar-hi (article 20 del Decret 142/2008), i sens perjudici del que es determina en l'apartat "Promoció de curs i permanència d'un any més en el mateix curs de batxillerat". Tanmateix, hi ha un gran nombre de supòsits diferents dels esmentats fins aquí que permeten l'accés a segon curs.

En tot cas, l'alumne/a que s'incorpori al segon curs de batxillerat sense haver-ne cursat el primer curs, a més de cursar les matèries comunes de segon curs s'adscriurà a una modalitat, de la qual haurà de cursar un mínim de quatre matèries. També haurà de fer el treball de recerca. En el cas de matèries que tinguin continuïtat en els dos anys, el centre haurà de vetllar perquè l'alumne o alumna pugui adquirir els coneixements essencials de la part que no ha cursat.

La sistemàtica dels supòsits d'accés a un o altre curs de batxillerat està recollida en el document "[Supòsits d'incorporació als estudis de batxillerat](#)".

11.6. Canvis en el currículum dels alumnes

La variada casuística de canvis possibles en el currículum dels alumnes que estan cursant batxillerat i les actuacions que corresponen a cada supòsit queden recollides en el document "[Alteracions en el currículum dels alumnes de batxillerat](#)". Els supòsits considerats en el document esmentat són:

- canvi de matèries sense canvi de modalitat (en el mateix centre i règim)
- canvi de modalitat (en el mateix centre i règim)
- canvi de centre sense canvi de règim d'estudis
- canvi de règim d'estudis (amb canvi de centre o sense)

- reconeixement d'una altra modalitat (als alumnes que ja tenen superat el batxillerat)

11.7. Batxillerat en règim nocturn

Els ensenyaments de batxillerat en règim nocturn s'adrecen especialment a persones que per causa de la seva activitat laboral o per altres circumstàncies troben un millor encaix en un règim presencial amb una oferta horària diferent de la del règim diürn.

Les característiques del règim nocturn (matèries, organització, promoció, acció tutorial, permanència i canvi de règim), així com els requisits per accedir-hi són als articles 34 i següents de l'[Ordre EDU/554/2008](#). En el document "[Característiques específiques del batxillerat en règim nocturn](#)" hi ha un recull dels preceptes de l'Ordre esmentada i altres indicacions d'utilitat per a aquest règim d'estudis.

11.8. Anul·lació de matrícula i matrícula extraordinària en el batxillerat

Els alumnes podran sol·licitar al director o directora del centre l'anul·lació de matrícula del curs que estiguin cursant, o bé una matrícula extraordinària si es tracta d'una cinquena inscripció en el batxillerat diürn o d'una setena en el nocturn.

L'anul·lació de matrícula s'ha de sol·licitar abans de finalitzar el mes d'abril del curs acadèmic corresponent. Per poder tenir dret a l'anul·lació de matrícula l'alumne/a ha d'acreditar, documentalment, que es troba en alguna de les circumstàncies següents:

- malaltia prolongada o accident de l'alumne/a o d'un familiar,
- incorporació a un lloc de treball,
- maternitat,
- qualsevol altra circumstància de caràcter excepcional que, a parer del director/a del centre, justifiqui la concessió de l'anul·lació de matrícula.

La matrícula extraordinària s'ha de sol·licitar dins el termini de matrícula establert per al curs corresponent i acreditant, documentalment, trobar-se en alguna de les circumstàncies esmentades anteriorment.

La resolució del director o directora del centre pel que fa a anul·lació de matrícula o a matrícula extraordinària s'ha de comunicar per escrit a l'alumne o alumna en els quinze dies següents a la presentació de la sol·licitud corresponent. En cas de resolució negativa, l'alumne/a pot presentar, per mitjà del centre, un recurs a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació, que ho resol definitivament en via administrativa.

L'anul·lació de matrícula comporta la nul·litat de totes les actuacions acadèmiques dutes a terme en el curs, incloses les qualificacions de matèries que ja havien rebut qualificació final (p.ex., el treball de recerca o les recuperacions de matèries pendents), i l'alumne/a no ha d'aparèixer amb cap qualificació a les actes finals d'avaluació.

Sens perjudici del que preveu l'article 37.4 de la [Llei d'educació](#) en matèria de faltes d'assistència i de puntualitat injustificades de l'alumne/a, l'absència injustificada, sistemàtica i reiterada de l'alumne/a de batxillerat, durant 15 dies lectius, pot comportar l'anul·lació de la matrícula de l'alumne/a. En el moment que s'arribi a acumular aquest període d'absència, es notificarà aquesta circumstància a l'alumne/a absentista i als seus pares o tutors legals en el cas d'alumnes menors d'edat. Si en el termini d'una setmana no justifica la seva absència, la direcció del centre podrà anul·lar la matrícula de l'alumne/a per absentisme continuat no justificat, i la seva vacant podrà ser ocupada per una altra persona.

11.9. Doble titulació de batxillerat i de baccalauréat

La [Resolució EDU/3741/2010](#), d'11 de novembre (DOGC núm. 5763, de 25.11.2010), estableix que els centres, en el marc de la seva autonomia, poden determinar en el seu projecte educatiu un currículum mixt que possibiliti a l'alumne/a que el cursi obtenir la doble titulació de batxillerat i baccalauréat.

El currículum mixt està integrat pels continguts propis del batxillerat i pels continguts essencials per al coneixement de la llengua francesa i la realitat històrica, social i política de França.

L'alumne/a que cursi estudis a Catalunya i hagi obtingut avaluació positiva en totes les matèries dels dos cursos del batxillerat obté el títol de batxillerat. Si, a més, supera l'avaluació d'una prova externa de les matèries específiques del currículum mixt, és proposat per obtenir el títol de baccalauréat atorgat pel Ministeri d'Educació Nacional francès.

L'esmentada resolució estableix el procediment i els requisits per impartir el currículum mixt. Al web [Currículum i organització](#), a > Ensenyaments > Batxillerat es pot accedir a les Orientacions per a l'elaboració del currículum mixt Batxillerat – Baccalauréat.

Els centres educatius que vulguin començar a impartir el currículum mixt n'han d'obtenir l'autorització, que poden demanar a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a l'òrgan competent del Consorci d'Educació. El termini de presentació de sol·licituds per obtenir autorització per impartir el currículum mixt a partir del curs 2012-2013 finalitza el 9 de març de 2012.

Els serveis territorials o, si escau, el Consorci d'Educació de Barcelona han de traslladar la petició, amb la valoració corresponent, a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, que mitjançant resolució autoritza els centres que compleixin el requisits a impartir el currículum mixt.

11.10. Reclamacions motivades per les qualificacions del batxillerat

D'acord amb l'article 21.2 d) i e) de la [Llei 12/2009](#), d'educació, i el [Decret 279/2006](#), de 4 de juliol, els alumnes —o els seus pares, mares o tutors legals, en el cas que siguin menors d'edat— tenen dret a sol·licitar aclariments per part dels professors respecte de les qualificacions d'activitats parcials o finals de curs, així com a reclamar contra les decisions i qualificacions que, com a resultat del procés d'avaluació, s'adoptin al final d'un curs o del batxillerat.

Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg d'un curs del batxillerat

Si les normes d'organització i funcionament del centre no ho disposen altrament, les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes al llarg del curs, si no es resolen directament entre el professor/a i l'alumne/a afectats, es presentaran al tutor/a, el qual les traslladarà al departament, seminari o òrgan equivalent que correspongui per tal que s'estudiïn.

En tot cas la resolució definitiva correspondrà al professor o professora. L'existència de la reclamació i la resolució adoptada es faran constar en el llibre d'actes del departament o seminari, o registre documental de funció equivalent, i es comunicaran a l'equip docent del grup corresponent.

Reclamacions per qualificacions finals del batxillerat

Per a les qualificacions finals de cada curs de batxillerat, el centre establirà un dia, posterior a la realització de les avaluacions finals de juny i de setembre, en què els professors i professores estudiaran i resoldran les possibles reclamacions. Si l'alumne o alumna no està d'acord amb la resolució, podrà reiterar la reclamació en un escrit adreçat al director o directora i presentat el mateix dia o l'endemà. Per resoldre aquestes reclamacions se seguirà la tramitació següent:

- a. El director o directora traslladarà la reclamació al departament, seminari o òrgan equivalent que correspongui per tal que, en reunió convocada a tal fi, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació establerts i formuli la proposta pertinent. Si consta només d'un o dos membres, l'òrgan s'ampliarà, fins a tres, amb els professors que el director o directora designi (entre el professorat d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius). Les reclamacions formulades i la seva proposta raonada de resolució es faran constar en el llibre d'actes del departament o seminari, o en el registre documental de funció equivalent.

- b. Vista la proposta formulada i l'acta de la sessió d'avaluació en què l'equip docent atorgà les qualificacions finals, el director o directora podrà resoldre directament la reclamació, o bé convocar una nova reunió de l'equip docent. En aquest últim cas resoldrà en vista dels elements abans esmentats i de la proposta que faci l'equip docent en la reunió extraordinària, les deliberacions del qual constaran en una acta singular elaborada a tal efecte.
- c. La resolució del director o directora es notificarà per escrit a l'interessat. En el cas que la reclamació sigui acceptada, es modificarà, en diligència signada pel director o directora, l'acta d'avaluació corresponent i es comunicarà la modificació a l'equip docent del grup. En la notificació de la resolució del director o directora s'indicaran els terminis i el procediment que per recórrer s'especifiquen en el punt d) següent.
- d. L'alumne o alumna —o el seu pare, mare o tutors legals, si és menor d'edat— podrà recórrer la resolució del director o directora en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució. Aquest recurs, que anirà adreçat a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació, s'haurà de presentar al mateix centre educatiu, la direcció del qual el trametrà en els tres dies hàbils següents als serveis territorials (o al Consorci d'Educació), juntament amb la documentació següent:
- còpia de la reclamació adreçada al director o directora del centre,
 - còpia de l'acta de les reunions en què s'hagi estudiat la reclamació,
 - còpia de la resolució recorreguda,
 - còpia de l'acta final d'avaluació del grup a què pertany l'alumne o alumna,
 - còpia de les qualificacions trimestrals i finals obtingudes per l'alumne o alumna al llarg de l'etapa,
 - qualsevol altra documentació que, a iniciativa pròpia o a petició de l'interessat o interessada, la direcció del centre consideri pertinent d'adjuntar-hi.

- e. La Inspecció d'Educació elaborarà un informe que inclourà tant els aspectes procedimentals seguits en el tractament de la reclamació com el fons de la qüestió reclamada. Quan de l'informe i de la documentació es desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, si la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació ho considera necessari, pot encarregar aquesta tasca a una comissió composta per un professor o professora del centre que no hagi estat responsable directe de la qualificació objecte de reclamació, proposat pel director o directora, un professor o professora d'un altre centre i un inspector o inspectora, proposats per la Inspecció d'Educació.
- f. D'acord amb l'informe de la Inspecció i, si escau, de la comissió, la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació ho resoldrà definitivament, amb notificació a l'interessat o interessada, per mitjà de la direcció del centre i, si escau, amb els efectes previstos en el punt c).
- g. A fi que les tramitacions anteriors siguin factibles cal que el professorat mantingui un registre de tots els elements que ha utilitzat per qualificar i cal que conservi en el centre, o que hagi retornat als alumnes (que els han de conservar fins a final de curs) tots els elements escrits que hagin contribuït a l'avaluació continuada. Els exercicis escrits que no s'hagin retornat als alumnes, i les proves extraordinàries, si escau, s'hauran de conservar fins al 30 de setembre de 2012. Transcorregut aquest termini, i si no estan relacionats amb la tramitació d'expedients de reclamació de qualificacions, podran ser destruïts, o retornats als alumnes si aquests així ho havien demanat prèviament.

12. Cicles formatius de formació professional (LOGSE)

La formació professional reglada està en un procés de canvi com a conseqüència de l'aplicació de la [Llei orgànica d'educació](#) (LOE). Alguns dels cicles formatius de formació professional fins ara vigents ja s'han substituït per les noves titulacions i progressivament s'aniran substituint els altres. Mentre coexisteixin els dos models de formació professional reglada, cal diferenciar els aspectes d'ordenació que s'han d'aplicar en cada cas.

En aquest apartat 12 es desenvolupen les indicacions generals de la formació professional i les que afecten els cicles formatius LOGSE encara vigents. En l'apartat 13 es desenvolupen les indicacions específiques que cal aplicar als nous cicles formatius desenvolupats a partir de la LOE que ja s'han implantat a Catalunya. En tots aquells aspectes no esmentats en l'apartat 13, són d'aplicació les indicacions definides en l'apartat 12.

12.1. Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums (FP LOGSE)

La denominació de cada cicle formatiu, el currículum, la durada mínima de cada un dels crèdits, l'organització, l'estructura i les hores mínimes que cal fer de formació pràctica en centres de treball (FCT) s'estableixen en els decrets

que despleguen el currículum de cada cicle formatiu, les referències normatives dels quals s'indiquen en el document "[Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior de formació professional específica — LOGSE](#)".

El document "[Organització curricular dels cicles de formació professional](#)" recull els recordatoris normatius, les indicacions i les orientacions oportunes en relació amb l'aplicació dels currículums d'aquests ensenyaments. En particular, s'hi fa referència a:

- Calendari.
- Distribució de l'horari lectiu, inclòs el crèdit de formació pràctica en els centres de treball (FCT).
- Mesures flexibilitzadores de l'oferta de formació professional, inclòs el règim d'alternança entre formació i treball.
- Característiques de flexibilitat de l'horari del professorat i de la tutoria.
- Organització dels cicles formatius.
- Trets específics de l'FCT.
- Currículum i programació dels cicles de formació professional.

Amb caràcter general, es recorda que l'assistència dels alumnes és obligatòria en totes les hores presencials dels crèdits, incloses les hores de presència en els centres de treball on es cursa l'FCT. En cas de manca d'assistència reiterada sense justificació, es perd el dret a l'avaluació continuada i són d'aplicació les normes que el centre tingui establertes a l'efecte, d'acord amb l'article 37 de la [Llei 12/2009](#), d'educació, i els articles 24 i 25 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, que la desplega.

En aquells casos en què, per les circumstàncies que sigui, el centre matriculi alumnes fora de termini, caldrà elaborar un pla específic que garanteixi que l'alumne/a podrà seguir els seus estudis d'acord amb la programació prevista.

12.2. Avaluació i promoció de curs (FP LOGSE)

Criteris generals

L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de cicles formatius és continuada, integrada en el procés d'aprenentatge, té en compte l'organització modular i es fa per crèdits. De manera general, l'avaluació dels alumnes de cicles formatius es fa a partir de la constatació de l'assoliment de les capacitats expressades en els objectius generals del cicle.

A l'inici del curs el centre ha d'informar l'alumne o alumna dels continguts del currículum formatiu, de l'estructura per crèdits, dels objectius generals del cicle i dels objectius terminals o criteris d'avaluació de cada crèdit, així com dels criteris generals d'avaluació, promoció de curs i superació del cicle.

El centre ha de mantenir a disposició de la Inspecció d'Educació els registres de l'avaluació continuada i la documentació que hagi contribuït a avaluar els diferents crèdits (enunciats de proves escrites, graelles d'observació i altres).

Junta d'avaluació

L'equip docent, integrat per la totalitat dels professors que imparteixen el cicle formatiu, constitueix la junta d'avaluació encarregada de fer el seguiment dels aprenentatges i de prendre les decisions que en resultin. L'organització i la presidència de la junta d'avaluació corresponen al tutor o tutora del cicle, com també la formalització de les actes corresponents.

Sessions d'avaluació

Les sessions d'avaluació tenen per objectiu:

- Valorar el desplegament del cicle i la seqüenciació i adequació de la programació a les necessitats formatives i l'actitud i motivació general de l'alumne/a.
- Coordinar l'equip docent.
- Proposar actuacions i adoptar decisions per corregir les deficiències observades en el procés d'ensenyament i aprenentatge.
- Valorar de manera col·legiada el grau d'assoliment, per part de l'alumne/a, dels objectius terminals o criteris d'avaluació dels crèdits impartits durant el període d'avaluació.
- Valorar de manera col·legiada el grau d'assoliment, per part de l'alumne/a, dels objectius generals del cicle formatiu.
- Qualificar l'alumne/a amb relació als crèdits finalitzats i als mòduls corresponents.
- Valorar la programació desenvolupada al llarg del període objecte d'avaluació i proposar, si escau, actuacions correctores del procés d'ensenyament i aprenentatge.

En les sessions d'avaluació es prendran les decisions pertinents, que hauran de constar en l'acta de la sessió. Els alumnes no formen part de la junta d'avaluació. Tanmateix, és possible la seva participació en les sessions d'avaluació, i s'han d'atenir al que determinin les normes d'organització i funcionament del centre.

Durant el curs acadèmic s'ha de fer un mínim de tres sessions d'avaluació ordinàries, a més de l'avaluació final. Els resultats de les avaluacions es reflectiran a l'acta d'avaluació, d'acord amb el model "Acta d'avaluació. Formació professional específica".

Sessió d'avaluació inicial. A l'inici de cada cicle formatiu, abans de la primera avaluació trimestral ordinària, s'ha de fer una avaluació inicial del cicle formatiu, que té per objectiu avaluar globalment la incorporació de l'alumne o alumna al cicle, ajustar la programació prevista i reorientar-la, si escau.

Informació als alumnes

El tutor o tutora del cicle formatiu informará per escrit cada alumne/a, o els seus representants legals, dels acords de cada sessió d'avaluació que l'afectin, incloent-hi les qualificacions obtingudes, si n'hi ha. També l'informará per escrit, individualment i periòdicament, en els termes acordats per la junta d'avaluació, respecte al seu aprofitament i aprenentatge, amb referència als objectius que cal assolir i sobre la qualificació obtinguda dels crèdits avaluats.

Avaluació dels crèdits

L'avaluació dels crèdits es farà a partir del grau d'assoliment de les capacitats expressades pels objectius terminals o criteris d'avaluació previstos en cadascun dels crèdits. Els objectius s'assoleixen mitjançant els continguts de fets, conceptes i sistemes conceptuals, així com els de procediments i els d'actituds.

A mesura que avanci el procés d'aprenentatge, el professor enregistrarà, per a cada alumne/a i crèdit, l'assoliment d'aquests objectius terminals.

Avaluació del crèdit de síntesi

L'equip docent que imparteix el crèdit avaluarà i qualificarà de manera col·legiada el crèdit de síntesi de cada alumne/a en aquells cicles en què estigui previst. El crèdit de síntesi s'avaluarà positivament quan l'equip docent que l'hagi impartit aprecii que l'alumne/a ha assolit en un grau suficient els objectius terminals propis d'aquest crèdit i els objectius generals del cicle formatiu que s'hi recullen. En cas contrari, l'avaluació serà negativa.

Avaluació del crèdit de formació en centres de treball

L'avaluació del crèdit de formació en centres de treball (FCT) correspon a la junta d'avaluació, tenint en compte la valoració feta per l'empresa i prenent com a referència els objectius terminals o criteris específics d'avaluació, les activitats formatives de referència i els criteris generals d'avaluació determinats en el decret pel qual s'estableix el currículum corresponent al cicle.

L'avaluació del crèdit de formació en centres de treball és continuada durant l'estada de l'alumne/a a l'empresa. El tutor o tutora del cicle i la persona responsable d'aquesta formació a l'empresa han de tenir en compte la valoració que l'alumne/a en fa, a l'hora de determinar la seva idoneïtat i corregir-ne, si cal, les possibles deficiències, la qual cosa quedarà recollida en el quadern de pràctiques.

En acabar l'FCT, la persona responsable de la formació a l'empresa valorarà l'evolució de l'alumne/a, mitjançant un informe que s'ha d'incorporar al quadern de pràctiques.

L'equip docent, a proposta del tutor/a del cicle formatiu, fa l'avaluació final del crèdit de formació en centres de treball, tenint presents els informes esmentats i la informació recollida en el quadern de pràctiques.

Recuperació de crèdits

Els alumnes disposen d'una convocatòria extraordinària de recuperació, d'acord amb la planificació de les activitats de recuperació establertes pel centre en la programació curricular del cicle formatiu. La presentació a les convocatòries extraordinàries és voluntària. L'alumne o alumna que no s'hi presenti no perdrà la convocatòria a efectes del còmput màxim, i constarà a efectes d'avaluació final com a no presentat (NP).

Cada professor/a ha d'establir les estratègies de recuperació, que poden consistir en activitats puntuals o continuades, previstes en la programació de cada crèdit. En tot cas, l'alumne/a ha de ser informat de les activitats que haurà de dur a terme per recuperar els crèdits suspesos, així com del període i les dates en què es faran les avaluacions extraordinàries corresponents.

Avaluació final

La sessió d'avaluació final de tots els alumnes es desenvoluparà en acabar les activitats lectives dels darrers crèdits. Es farà també una sessió d'avaluació extraordinària per als alumnes que, d'acord amb la sessió d'avaluació final, hagin de superar crèdits pendents. En el moment que un alumne/a tingui la totalitat dels crèdits del cicle formatiu superats, té dret a sol·licitar l'expedició del títol corresponent.

Valoració del curs

Finalitzat el curs, l'equip docent ha de valorar el funcionament general del curs pel que fa al desplegament curricular (programacions, desplegament del currículum, distribució de les hores a disposició del centre, organització del cicle en crèdits i crèdit de síntesi, si n'hi ha), desenvolupament de la formació en centres de treball, instal·lacions i equipaments, horaris, qualificacions i tots aquells aspectes que es considerin pertinents. D'aquesta valoració, l'equip docent en farà un informe de proposta de millores, per incorporar-les, si escau, a la planificació del cicle formatiu del curs següent.

Qualificacions

En els paràgrafs següents es donen indicacions sobre els diversos aspectes de l'avaluació i la qualificació dels alumnes en els cicles formatius. Les qualificacions obtingudes per cada alumne/a es recullen necessàriament en l'expedient acadèmic, sens perjudici d'emplenar les actes de les sessions d'avaluació.

Qualificació final dels crèdits. Inalterabilitat de les qualificacions positives

L'expressió de l'avaluació final de cada un dels crèdits que componen el cicle formatiu es fa en forma de qualificacions numèriques de l'1 al 10, sense decimals. Es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5, i negatives les altres. L'alumne/a que abandoni algun dels crèdits es fa constar com a "No presentat" (NP) als registres de qualificacions i consumeix convocatòria.

Els crèdits superats mantenen la qualificació. No es pot aplicar cap mesura per modificar una qualificació positiva atorgada; és a dir, no es poden repetir crèdits ja superats per millorar-ne les qualificacions, ni es poden establir fórmules (presentació a les convocatòries extraordinàries ni d'altres) per incrementar-ne la qualificació positiva.

Qualificació del crèdit de formació en centres de treball

La qualificació del crèdit de formació en centres de treball s'expressa en els termes "apte/a" o "no apte/a". Ha d'anar acompanyada d'una valoració orientadora del nivell d'assoliment de les competències professionals recollides en el quadern de pràctiques, en els termes de "molt bona", "bona o bé", "suficient" en el cas de "apte/a" i de "passiva" o "negativa" en el cas de "no apte/a" i s'hi poden afegir observacions.

Crèdits convalidats

Els crèdits convalidats per haver superat altres cicles formatius, formació professional de segon grau o estudis universitaris afins es qualificaran amb l'expressió "Convalidat"(C). El procediment de convalidacions s'especifica en el document "[Convalidacions i correspondències d'estudis dels cicles de formació professional](#)".

Crèdits exempts

En el cas d'haver obtingut l'exempció total del crèdit de formació en centres de treball (FCT), aquest es qualificarà amb l'expressió "exempt" (Xm). En el cas d'haver obtingut l'exempció parcial del crèdit FCT, aquest es qualificarà com a "apte" o "no apte" segons el que correspongui.

Així mateix, els crèdits associats a una unitat de competència professional acreditada per mitjà de les convocatòries d'acreditació de competències dels títols de tècnic/a i tècnic/a superior es qualificaran com a "exempts" (Xm).

Qualificació dels mòduls

La qualificació dels mòduls s'ha d'ajustar a les regles següents:

- a. La qualificació dels mòduls que en el desplegament curricular s'estructuren en un sol crèdit és directament la del crèdit, és a dir, de l'1 al 10, sense decimals.
- b. La qualificació dels mòduls estructurats en dos o més crèdits, segons la correspondència establerta en el Decret que regula el currículum corresponent, és la mitjana ponderada de les qualificacions dels crèdits que el componen.

La ponderació es fa segons la totalitat d'hores que estableixi el desplegament curricular del centre per a cada crèdit. En aquest cas, la qualificació del mòdul és també d'1 a 10, sense decimals, i cal ajustar-la, per defecte fins a 49 centèsims, al nombre enter inferior i, per excés a partir de 50 centèsims, al nombre enter superior.

Per tal que la qualificació del mòdul sigui considerada positiva cal que tots els crèdits que el componen estiguin superats.

Valoració final del cicle formatiu. Superació del cicle

En l'avaluació final, l'equip docent del cicle formatiu valorarà, per a cada alumne o alumna, el grau d'assoliment dels objectius generals amb relació a les competències definides en el perfil professional. També en valorarà l'historial acadèmic i, per acord d'un mínim dels dos terços dels membres de la junta d'avaluació, es podrà determinar la superació dels crèdits pendents, atorgant-los la qualificació que es decideixi. En aquest cas caldrà fer constar a l'acta, juntament amb la qualificació del crèdit, un asterisc (*), i al peu de l'acta s'hi escriurà l'expressió: "(*) Requalificat per la junta d'avaluació".

Per superar el cicle formatiu cal que tots els crèdits i tots els mòduls professionals tinguin qualificació positiva i cal, a més, haver obtingut la valoració de "apte" en el crèdit FCT.

Qualificació final del cicle

La qualificació final del cicle s'expressarà amb dues xifres decimals. Aquesta qualificació serà la mitjana ponderada per les hores respectives, de les qualificacions que tinguin expressió numèrica dels mòduls i dels crèdits que no s'integren en cap mòdul que componen el cicle. En conseqüència, en el càlcul de la qualificació final del cicle no es tindran en compte les qualificacions de "apte", "exempt" o "convalidat".

Matrícula d'honor

A l'alumne o alumna que obtingui una qualificació final del cicle formatiu de grau superior igual o superior a 9, se li pot consignar la menció de "Matrícula d'honor" (MH) en les observacions de l'acta de qualificacions finals, en l'expedient acadèmic i en el certificat d'estudis complets. Sobre el total d'alumnes avaluats del darrer curs del cicle formatiu, es pot concedir una menció MH per cada vint alumnes, i una altra si en resulta una fracció sobrant. Amb aquests efectes, s'entén per alumnes avaluats del darrer curs tots els que han cursat els mòduls necessaris per completar el cicle, els hagin superat o no.

La menció matrícula d'honor té els efectes econòmics previstos en les taxes i preus públics per a la matriculació en els ensenyaments artístics superiors.

Repetició de crèdits i promoció de curs

L'alumne/a pot cursar cada crèdit un màxim de tres vegades, en el mateix centre i en un mateix cicle formatiu, a excepció del crèdit de FCT, que es pot avaluar un màxim de dues vegades. Pot presentar-se a les convocatòries d'avaluació i qualificació d'un mateix crèdit un màxim de quatre vegades, i computen tant les ordinàries com les extraordinàries. Un cop exhaurides les quatre convocatòries, per motius o circumstàncies de caràcter excepcional, l'alumne/a pot sol·licitar una cinquena convocatòria, de caràcter extraordinari, al director o directora del centre, que l'ha de resoldre mantenint el criteri de cursar un crèdit un màxim de tres vegades.

La presentació a les convocatòries extraordinàries és voluntària. A l'alumne/a que no s'hi presenti no se li comptarà la convocatòria extraordinària a efectes del còmput màxim, i constarà a efectes d'avaluació final com a no presentat (NP).

En els cicles formatius que es distribueixen en un sol any, l'alumne/a que tingui algun o alguns crèdits pendents un cop passada la convocatòria extraordinària, ha de matricular-se només en aquell o aquells crèdits no superats.

En els cicles formatius que es distribueixen en més d'un any, l'alumne/a que, un cop realitzada la convocatòria extraordinària, hagi superat un nombre de crèdits amb càrrega horària superior al 60% de la durada horària del conjunt dels crèdits del primer any, pot matricular-se en el segon curs del cicle i ha de cursar els crèdits pendents del primer any. En cas contrari, es matricularà en els crèdits no superats del primer curs del cicle i opcionalment en els crèdits del segon any que no presentin incompatibilitat horària significativa o curricular, segons el projecte del centre i la disponibilitat de places.

Tanmateix, les normes d'organització i funcionament del centre poden determinar en quines circumstàncies excepcionals, relacionades amb incompatibilitats curriculars o horàries, un alumne o alumna ha de matricular-se només en els crèdits de primer curs, malgrat haver superat el 60% de la durada horària del conjunt de crèdits de primer curs.

Per als alumnes matriculats a segon curs amb crèdits pendents de primer no es computa la convocatòria dels crèdits que no han pogut iniciar.

L'alumne/a de segon curs que tingui algun o alguns crèdits pendents un cop passada la convocatòria extraordinària, ha de repetir només aquell o aquells crèdits no superats.

Centres amb procés rotatori de matriculació entre cicles

Els centres que tinguin autoritzat un procés rotatori de matriculació en algun cicle formatiu han d'informar l'alumne/a d'aquesta peculiaritat abans que es matriculi, especialment del fet que els crèdits no superats que no s'imparteixin durant el curs següent, els haurà de cursar en un altre centre o esperar que es tornin a impartir.

Documentació acadèmica

La documentació acadèmica relacionada amb els aprenentatges de l'alumne/a, tant si roman en el centre com si es trasllada a un altre centre per continuar els estudis del mateix cicle formatiu, està especificada en el document "[Documentació acadèmica en els cicles formatius de formació professional i en els cicles d'ensenyaments esportius](#)", en la part relativa als cicles formatius FP LOGSE.

12.3. Incorporació d'alumnes als cicles (FP LOGSE)

D'acord amb el que disposa el [Decret 284/2011](#), d'1 de març, als cicles formatius s'hi accedeix mitjançant la titulació suficient o per la prova d'accés. La titulació ordinària per accedir als cicles formatius de grau mitjà és el títol de graduat en ESO, i per accedir al grau superior és el títol de batxillerat. Això no obstant, la casuística de situacions singulars que permeten l'accés als cicles formatius, sigui amb titulació suficient o per proves d'accés, és molt diversa, i s'ha sistematitzat en el document "[Accés als cicles formatius de formació professional](#)", que també inclou els criteris de prioritat en l'admissió d'alumnes a determinats cicles formatius de grau superior segons la modalitat de batxillerat cursada i l'accés per completar estudis de cicles el pla LOGSE dels quals ja s'ha extingit.

Alumnes que han superat tots els crèdits d'un cicle formatiu en les proves d'obtenció del títol

Els alumnes que mitjançant les proves d'obtenció del títol tinguin superats tots els crèdits del cicle formatiu i hagin de cursar el crèdit de formació en centres de treball es matricularan únicament en aquest crèdit per completar el cicle formatiu. En el moment de la formalització de la matrícula caldrà que acreditin també el requisit d'accés al cicle formatiu corresponent.

Es recorda que, sigui quin sigui el supòsit d'accés als ensenyaments dels cicles formatius, el personal, ja sigui docent o no docent, no pot cursar cicles formatius en el mateix centre educatiu on presti serveis.

12.4. Renúncia a la matrícula (FP LOGSE)

L'alumne/a, o qui en tingui la pàtria potestat si és menor, pot sol·licitar, per qualsevol de les causes que s'indiquen a continuació, la renúncia total o parcial a la matrícula de determinats crèdits del cicle formatiu, per escrit i per una sola vegada, al director o directora del centre.

Són causes suficients, si es justifiquen documentalment, per acceptar la renúncia total o parcial a la matrícula aquelles que generen una absència prolongada de classe, com ara:

- malaltia o accident de l'alumne o alumna o de familiars,
- atenció a familiars,
- maternitat o paternitat,
- canvi de condicions en el treball o incorporació a un lloc de treball,
- altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari.

En el supòsits d'acceptació de la renúncia a la matrícula, l'alumne/a afectat:

- conserva el dret de reserva de plaça per al curs següent (centres públics i centres privats sostinguts amb fons públics),
- no perd la qualificació obtinguda en els crèdits superats,
- no se li computen les convocatòries dels crèdits no qualificats,
- en el cas d'haver-se iniciat, sense completar-la en anul·lar la matrícula, la formació en centres de treball (FCT), es computen les hores de formació en centres de treball efectivament realitzades.

12.5. Reclamacions motivades per les qualificacions (FP LOGSE)

D'acord amb l'article 21.2.d) i e) de la [Llei 12/2009](#), d'educació, i el [Decret 279/2006](#), l'alumne/a —o els seus pares, mares o tutors legals en el cas que siguin menors d'edat— té dret a sol·licitar aclariments per part dels professors respecte de les qualificacions d'activitats parcials o finals de curs, així com a reclamar contra les decisions i qualificacions que, com a resultat del procés d'avaluació, s'adoptin al final d'un crèdit.

Les reclamacions respecte de les qualificacions obtingudes i comunicades a l'alumne/a al final de cada crèdit, si no les resol directament la junta d'avaluació, caldrà adreçar-les per escrit al director/a del centre en el termini de dos dies lectius. El director/a traslladarà la reclamació al departament o òrgan equivalent que correspongui per tal que, en reunió convocada a aquest efecte, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació per ell establerts i formuli la proposta pertinent. Si consta tan sols d'un o dos

membres, l'òrgan s'ampliarà, fins a tres, amb els professors que el director/a designi (entre els professors d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius). A la vista de la proposta que formuli i de l'acta de la junta d'avaluació, el director/a resoldrà la reclamació. L'existència de la reclamació i la resolució adoptada es faran constar a l'acta d'avaluació corresponent i es notificaran per escrit a la persona interessada. En la notificació s'indicaran els terminis i el procediment per recórrer que s'indica a continuació.

Si l'alumne/a (o els seus pares o tutors legals si és menor d'edat) no està d'acord amb la resolució, podrà reiterar la reclamació, en el termini de cinc dies, mitjançant un escrit, que es presentarà al centre, adreçat a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació i se seguirà el procediment que es detalla tot seguit:

- El centre el trametrà, en els tres dies hàbils següents, als serveis territorials (o al Consorci d'Educació de Barcelona), conjuntament amb una còpia de les actes d'avaluació i la documentació complementària, a fi que la Inspecció d'Educació n'emeti informe. Aquest informe inclourà tant els aspectes procedimentals seguits en el tractament de la reclamació com el fons de la qüestió reclamada.
- Quan de l'informe i de la documentació es desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, si la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació ho considera necessari, pot encarregar aquesta tasca a una comissió integrada per un professor o professora del centre que no hagi participat en l'avaluació, un professor/a d'un altre centre i un inspector/a proposat per la Inspecció d'Educació.
- Vist l'informe de la Inspecció i, si escau, de la comissió, la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació resoldrà definitivament amb notificació a l'interessat o interessada, per mitjà de la direcció del centre. El que resulti de la resolució final de la reclamació s'haurà d'incorporar, amb la diligència corresponent, a l'acta d'avaluació a què es refereixi.

12.6. Acreditació i convalidació d'estudis (FP LOGSE)

Acreditació per expedició de la titulació obtinguda

Els centres autoritzats a impartir cicles formatius tramitaran, quan l'interessat o interessada ho sol·liciti, l'expedició del títol de tècnic/a, per als cicles formatius de grau mitjà, i de tècnic/a superior per als cicles formatius de grau superior, d'acord amb l'[Ordre EDC/216/2005](#), de 4 de maig.

Acreditació d'estudis de tècnic/a superior per certificació

Atès que el [Reial decret 558/2010](#), de 7 de maig, i l'[Ordre EDU/3242/2010](#), de 9 de desembre, han establert noves condicions per a l'accés als ensenyaments universitaris a aplicar a partir de l'any acadèmic 2011-2012, els centres han de certificar els cicles formatius de grau superior superats d'acord amb el nou model de certificat "Certificat d'estudis de tècnic/a superior per a l'accés a estudis universitaris", en què consti la qualificació mitjana obtinguda en el cicle formatiu calculada amb tres decimals. Amb aquests efectes, els centres també han d'emetre el nou model de certificat als alumnes de promocions anteriors que ho sol·licitin i tinguin l'expedient acadèmic en el centre.

Així mateix, i als efectes de matrícula a la part específica de les proves d'accés a la universitat, els centres expediran el certificat als alumnes que ho sol·licitin, d'acord amb el model "Certificat d'estudis per a la matrícula a la fase específica de les proves d'accés a la universitat (PAU)".

Convalidacions

Amb caràcter general, s'aplica l'[Ordre ENS/58/2003](#), de 12 de febrer, per la qual es determinen les convalidacions dels ensenyaments de formació professional específica. Els detalls de les condicions, procediments i altres indicacions en aquesta matèria són a la part primera del document "[Convalidacions i correspondències d'estudis dels cicles de formació professional](#)".

12.7. Informació als alumnes (FP LOGSE)

Els alumnes han de disposar d'informació suficient, tant pel que fa al desplegament del cicle com per a després de cursar-lo. Les característiques i continguts mínims d'aquesta informació, així com altres dades d'interès que s'hi relacionen, són recollides en el document "[Informació als alumnes dels cicles formatius de formació professional](#)".

13. Cicles de formació professional inicial (LOE)

Aquest apartat 13 es refereix als cicles formatius desplegats a partir de la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació (LOE) i del [Decret 284/2011](#), d'1 de març, especificats en el document "[Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior de formació professional inicial — LOE](#)".

En tots els aspectes que no s'hi esmenten expressament, són d'aplicació les indicacions i orientacions que corresponen als cicles formatius LOGSE, esmentades a l'apartat 12.

13.1. Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums (FP LOE)

El document "[Organització curricular dels cicles de formació professional](#)" recull els recordatoris normatius, les indicacions i les orientacions oportunes en relació amb l'aplicació dels currículums d'aquests ensenyaments. En particular, s'hi fa referència a:

- Calendari.
- Distribució de l'horari lectiu, inclòs el crèdit de formació pràctica en els centres de treball (FCT).
- Mesures flexibilitzadores de l'oferta de formació professional, inclòs el règim d'alternança entre formació i treball.
- Característiques de flexibilitat de l'horari del professorat i de la tutoria.
- Organització dels cicles formatius.
- Trets específics de l'FCT.
- Currículum i programació dels cicles de formació professional.
- Incorporació de la llengua anglesa al currículum.

En tot cas, cal tenir en compte que els cicles formatius LOE s'estructuren en dues parts: el perfil professional i el currículum. El perfil professional descriu les qualificacions i unitats de competència del Catàleg de Qualificacions Professionals vigent a Catalunya (que són el referent del títol) i les competències professionals, personals i socials. Per la seva banda, el currículum comprèn els objectius generals i els mòduls professionals organitzats en unitats formatives.

A l'inici del curs, el centre ha d'informar els alumnes dels continguts del currículum formatiu, de l'estructura i durada dels mòduls i de les unitats formatives, dels objectius generals del cicle, dels criteris de qualificació dels mòduls i de les unitats formatives, així com de les unitats de competència i qualificacions a què fa referència el perfil professional.

Amb caràcter general, es recorda que l'assistència dels alumnes és obligatòria en totes les hores presencials de les unitats formatives, incloses les hores de presència en els centres de treball on es cursa l'FCT. En cas de manca d'assistència reiterada sense justificació, es perd el dret a l'avaluació continuada i són d'aplicació les normes que el centre tingui establertes a l'efecte, d'acord amb l'article 37 de la [Llei 12/2009](#), d'educació, i els articles 24 i 25 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, que la desplega.

13.2. Avaluació dels cicles formatius (FP LOE)

L'avaluació dels aprenentatges dels alumnes dels cicles formatius és contínua, ha d'atendre l'organització modular i s'ha de fer per unitats formatives per tal de permetre una millor capitalització de la formació.

Junta d'avaluació

L'equip docent, integrat per la totalitat dels professors que imparteixen el cicle formatiu, constitueix la junta d'avaluació, encarregada de fer el seguiment dels aprenentatges i de prendre les decisions que en resultin. L'organització i la presidència de la junta d'avaluació corresponen al tutor o tutora del cicle, com també la formalització de les actes corresponents.

Sessions de la junta d'avaluació

En les seves sessions, la junta d'avaluació ha d'analitzar, per a cada alumne/a, l'aprenentatge en el conjunt dels mòduls professionals i les unitats formatives corresponents al cicle formatiu en relació amb les competències professionals, personals i socials i amb els objectius generals establerts en el currículum.

La junta d'avaluació ha de fer durant el curs acadèmic un mínim de tres sessions d'avaluació i pot reunir-se, quan calgui, per avaluar i proposar la certificació dels alumnes que es matriculen per mòduls solts o unitats formatives.

En cada sessió de junta d'avaluació es qualificaran les Unitats formatives/Mòduls professionals que hagin finalitzat i s'hi incorporaran, si és el cas, les qualificacions que corresponguin a les segones convocatòries de recuperació.

Les qualificacions es reflectiran a l'acta d'avaluació d'acord amb el model "Actes d'avaluació. Formació professional inicial" i es traslladaran a l'expedient acadèmic.

En el cas de les Unitats Formatives iniciades i no finalitzades en el moment de la sessió de la junta d'avaluació, es podrà donar informació orientativa sobre la progressió dels aprenentatges.

Avaluació de les unitats formatives

L'avaluació es farà tenint en compte els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació de les unitats formatives. Els centres generaran registres d'avaluació on es concreti, per a cada alumne/a, el grau d'assoliment de cada resultat d'aprenentatge de les unitats formatives. Aquests registres, com la resta de documentació acadèmica, estaran a disposició de la Inspecció d'Educació.

Avaluació dels mòduls professionals

La superació del mòdul professional s'obté amb la superació de les unitats formatives que el componen.

Els mòduls superats acrediten les unitats de competència als quals estan associats, d'acord amb la relació establerta en el perfil professional del títol.

Avaluació dels mòduls de síntesi i de projecte

L'equip docent que hagi participat en la impartició del mòdul de síntesi, en els cicles de grau mitjà, i del mòdul de projecte, en els cicles de grau superior, l'avaluarà de manera col·legiada.

Els mòduls de síntesi i de projecte s'avaluaran positivament quan l'equip docent aprecii que l'alumne/a ha assolit en un grau suficient els resultats d'aprenentatge en relació amb els objectius generals del cicle formatiu. En cas contrari, l'avaluació serà negativa.

Avaluació del mòdul de formació en centres de treball (FCT)

L'avaluació del mòdul FCT correspon a la junta d'avaluació del centre educatiu. L'avaluació del mòdul FCT serà continuada durant l'estada de l'alumne/a a l'empresa.

En acabar l'FCT, la persona responsable de la formació a l'empresa valorarà l'evolució de l'alumne/a, mitjançant un informe que incorporarà al quadern de pràctiques.

L'avaluació del mòdul FCT ha de tenir en compte la valoració feta per l'empresa, i prendre com a referència els resultats d'aprenentatge, els criteris d'avaluació i les activitats formatives de referència acordades amb l'empresa o entitat col·laboradora.

El tutor o tutora del cicle i la persona responsable d'aquesta formació a l'empresa tindran en compte la valoració que l'alumne/a en fa, a l'hora de determinar la seva idoneïtat i corregir-ne, si cal, les possibles deficiències, la qual cosa quedarà recollida en el quadern de pràctiques.

Qualificacions

La qualificació de les unitats formatives i dels mòduls professionals és numèrica, entre 1 i 10, sense decimals, a excepció del mòdul de formació en centres de treball, que es qualifica com a "apte/a" o "no apte/a". La qualificació d'aquest últim ha d'anar acompanyada d'una valoració orientadora del nivell d'assoliment de les competències professionals recollides en el quadern de pràctiques, en els termes de "molt bona", "bona o bé", "suficient" en el cas de "apte/a" i de "passiva" o "negativa" en el cas de "no apte/a" i s'hi poden afegir observacions.

La qualificació final de cada mòdul professional s'obté com a mitjana ponderada de les qualificacions de cada unitat formativa, en funció del pes (ponderació) que es dóna a cadascuna d'elles d'acord amb la decisió prèvia adoptada per l'equip docent.

Les unitats formatives i els mòduls professionals se superen amb una qualificació de 5 punts o superior.

Les unitats formatives i els mòduls professionals superats mantenen la qualificació. No es pot aplicar cap mesura per modificar una qualificació positiva atorgada; és a dir, no es poden repetir unitats formatives ja superades per millorar-ne les qualificacions, ni es poden establir fórmules (presentació a segones convocatòries de recuperació ni d'altres) per incrementar-ne la qualificació positiva.

La superació del cicle formatiu requereix la superació de tots els mòduls professionals que el componen. La qualificació final del cicle formatiu, que s'expressa amb dos decimals, s'obté com a mitjana aritmètica de les qualificacions de cada mòdul professional, ponderades en funció del nombre d'hores assignat a cadascun d'ells.

Els mòduls o unitats formatives convalidades es qualifiquen amb l'expressió "Convalidat" (C).

En el cas d'haver obtingut l'exempció total del mòdul de formació en centres de treball, aquest es qualifica amb l'expressió "Exempt/a" (Xm). En el cas d'haver obtingut l'exempció parcial del mòdul de formació en centres de treball, aquest es qualifica com a "Apte/a" o "No apte/a", segons el que correspongui.

En el càlcul de la qualificació final del cicle formatiu no es tindran en compte les qualificacions de: "Apte/a", "Exempt/a" o "Convalidat".

Matrícula d'honor

A l'alumne/a que obtingui una qualificació final del cicle formatiu de grau superior igual o superior a 9, se li pot consignar la menció de "Matrícula d'honor" (MH) en les observacions de l'acta de qualificacions finals, en l'expedient acadèmic i en el certificat d'estudis complets. Sobre el total d'alumnes avaluats del darrer curs del cicle formatiu, es pot concedir una menció MH per cada vint alumnes, i una altra si en resulta una fracció sobrant,. Amb aquests efectes, s'entén per alumnes avaluats del darrer curs tots els que han cursat els mòduls necessaris per completar el cicle, els hagin superat o no.

La menció matrícula d'honor té els efectes econòmics previstos en les taxes i preus públics per a la matriculació en els ensenyaments artístics superiors.

Convocatòries

L'alumne/a pot ser avaluat d'una unitat formativa, com a màxim, en quatre convocatòries ordinàries, excepte el mòdul de formació en centres de treball, que només ho pot ser en dues. Amb caràcter excepcional, l'alumne/a pot sol·licitar una cinquena convocatòria extraordinària per motius de malaltia, discapacitat o altres que condicionin o impedeixin el desenvolupament dels estudis. El director o directora del centre la resoldrà.

Amb cada matrícula a les unitats formatives l'alumne/a disposa del dret a dues convocatòries. L'alumne/a que hagi perdut el dret a l'avaluació continuada o que abandoni, perd la convocatòria i es fa constar com a "No presentat" (NP). La presentació a la segona convocatòria, de recuperació, és voluntària. A l'alumne/a que no s'hi presenti no se li comptarà la convocatòria extraordinària a efectes del còmput màxim i constarà com a no presentat (NP).

Els professors del centre han d'establir el calendari i les estratègies de recuperació de la segona convocatòria, que poden consistir en activitats puntuals o continuades, i han d'estar previstes en la programació de la unitat formativa. En tot cas, els alumnes han d'estar informats de les activitats que han de dur a terme per recuperar les unitats formatives suspeses, així com del període i les dates en què es faran les activitats d'avaluació corresponents a les segones convocatòries, de recuperació.

Promoció de curs

L'alumne/a que hagi superat un nombre d'unitats formatives amb càrrega horària superior al 60% del conjunt planificat en el primer curs, pot matricular-se en el segon curs del cicle i ha de cursar també les unitats formatives no superades del primer curs. En cas contrari, es matricularà en les unitats formatives no superades del primer curs del cicle i, opcionalment, de les unitats formatives del segon curs que no presentin incompatibilitat horària o curricular de manera significativa, segons el projecte del centre i la disponibilitat de places.

Tanmateix, les normes d'organització i funcionament del centre poden determinar en quines circumstàncies excepcionals, relacionades amb incompatibilitats curriculars o horàries, un alumne o alumna ha de matricular-se només de les unitats formatives de primer curs, malgrat haver superat el 60% de la durada horària del conjunt de crèdits de primer curs.

Documentació acadèmica

Els documents preceptius d'avaluació dels ensenyaments de formació professional (cicles LOE) són l'expedient acadèmic de l'alumne, les actes d'avaluació i els informes d'avaluació individualitzats. Els informes d'avaluació i els certificats acadèmics són els documents preceptius per garantir la mobilitat de l'alumne. Per a més detalls, vegeu el document "[Documentació acadèmica en els cicles formatius de formació professional i en els cicles d'ensenyaments esportius](#)", en la part relativa als cicles formatius FP LOE.

13.3. Incorporació d'alumnes als cicles (FP LOE)

Són d'aplicació als alumnes que s'incorporen a cursar els cicles formatius LOE els mateixos requisits que s'exigien per incorporar-se als cicles formatius LOGSE.

En el document "[Accés als cicles formatius de formació professional](#)" hi figuren els criteris de prioritat en l'admissió d'alumnes a determinats cicles formatius de grau superior LOE segons la modalitat de batxillerat cursada.

13.4. Acreditació i convalidació d'estudis (FP LOE)

Acreditació per expedició de la titulació obtinguda

Els centres autoritzats a impartir cicles formatius tramitaran, quan l'interessat o interessada ho sol·liciti, l'expedició del títol de tècnic/a, per als cicles formatius de grau mitjà, i de tècnic/a superior, per als cicles formatius de grau superior, d'acord amb l'[Ordre EDC/216/2005](#), de 4 de maig.

Acreditació d'estudis de tècnic/a superior per certificació

Atès que el [Reial decret 558/2010](#), de 7 de maig, i l'[Ordre EDU/3242/2010](#), de 9 de desembre han establert noves condicions per a l'accés als ensenyaments universitaris a aplicar a partir de l'any acadèmic 2011-2012, els centres han de certificar els cicles formatius de grau superior superats d'acord amb el nou model de certificat "Certificat d'estudis de tècnic/a superior per a l'accés a estudis universitaris", en què consti la qualificació mitjana obtinguda en el cicle formatiu calculada amb tres decimals. Amb aquests efectes, els centres també han d'emetre el nou model de certificat als alumnes de promocions anteriors que ho sol·licitin i tinguin l'expedient acadèmic en el centre.

Així mateix, i als efectes de matrícula a la part específica de les proves d'accés a la universitat, els centres expediran el certificat als alumnes que ho sol·licitin, d'acord amb el model "Certificat d'estudis per a la matrícula a la fase específica de les proves d'accés a la universitat (PAU)".

Convalidacions i correspondències

El detall dels supòsits, condicions, procediment i altres indicacions en matèria de convalidació i correspondència d'estudis referides als cicles formatius LOE són a la part segona del document "[Convalidacions i correspondències d'estudis dels cicles de formació professional](#)". Entre els supòsits que s'hi consideren hi ha també el dels alumnes que, havent iniciat, amb els requisits d'accés corresponents, un cicle LOGSE, han de continuar els estudis del cicle equivalent d'acord amb la regulació derivada de la LOE, i les correspondències entre mòduls de programes de qualificació professional inicial i unitats formatives dels cicles formatius de grau mitjà.

13.5. Informació als alumnes (FP LOE)

Els alumnes han de disposar d'informació suficient, tant pel que fa al desplegament del cicle com per a després de cursar-lo. Les característiques i continguts mínims d'aquesta informació, així com altres dades d'interès que s'hi relacionen, són recollides en el document "[Informació als alumnes dels cicles formatius de formació professional](#)".

14. Ensenyaments esportius

La regulació dels ensenyaments esportius de règim especial està en un procés de canvi com a conseqüència de l'aplicació de la [Llei orgànica d'educació](#) (LOE). Els cicles de les diverses especialitats esportives que s'han regulat en el marc de la LOGSE continuen vigents, alhora que es van regulant cicles de noves especialitats en el marc de la LOE. Mentrestant, coexisteixen els dos models d'ensenyaments esportius i, per tant, cal diferenciar els aspectes d'ordenació que s'han d'aplicar en cada cas.

En els apartats que van del 14.1. al 14.6. es desenvolupen les indicacions generals dels ensenyaments esportius i les que afecten específicament els cicles LOGSE. A partir de l'apartat 14.7. i fins al 14.10. es desenvolupen les indicacions específiques per als nous cicles d'ensenyaments esportius desenvolupats a partir de la LOE que ja s'han implantat a Catalunya. En tots aquells aspectes no esmentats en els apartats dedicats als cicles LOE són d'aplicació les indicacions definides per als cicles LOGSE en els apartats corresponents.

14.1. Denominació, concreció i aplicació dels currículums (ensenyaments esportius LOGSE)

La denominació de cada cicle, la durada, l'estructura i les hores destinades al bloc de formació pràctica (BFP) són les que s'especifiquen en el document "[Cicles d'ensenyaments esportius LOGSE](#)". Les hores mínimes d'impartició efectiva de les titulacions de les diferents modalitats esportives són les previstes en el document esmentat. Les hores que els centres destinin a altres activitats (viatges, activitats extraordinàries, etc.) no es poden incloure en aquests mínims. Així mateix, les hores que es dediquin a activitats de tutoria no es computen com a hores lectives dels alumnes d'aquests ensenyaments.

El document "[Currículums dels ensenyaments esportius](#)" recull els recordatoris normatius, les indicacions i les orientacions oportunes en relació amb l'aplicació dels currículums d'aquests ensenyaments. En particular, s'hi fa referència a:

- Calendari i horari.
- Distribució dels ensenyaments.
- Matriculació parcial.
- Organització i programació de cada ensenyament.

- Trets específics del bloc de formació pràctica.

Amb caràcter general, es recorda que l'assistència dels alumnes és obligatòria a totes les hores previstes per a cadascun dels crèdits lectius que cursin i a totes les hores establertes per al bloc de formació pràctica. En cas de manca d'assistència reiterada sense justificació, es perd el dret a l'avaluació continuada i són d'aplicació, en matèria d'assistència, les normes que el centre tingui establertes a l'efecte, d'acord amb l'article 37 de la [Llei 12/2009](#), d'educació, i els articles 24 i 25 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, que la desplega.

14.2. Avaluació dels ensenyaments esportius (LOGSE)

Criteris generals

L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes dels ensenyaments esportius és continuada, integrada en el procés d'aprenentatge, i es fa per crèdits a partir de la constatació de l'assoliment de les capacitats expressades en els objectius terminals o criteris d'avaluació.

A l'inici del curs el centre ha d'informar els alumnes dels continguts del currículum formatiu, l'estructura per crèdits i els objectius terminals o criteris d'avaluació de cada crèdit, així com dels criteris generals d'avaluació, promoció de curs i superació dels ensenyaments.

El centre ha de mantenir a disposició de la Inspecció d'Educació els registres de l'avaluació continuada i la documentació que hagi contribuït a avaluar els diferents crèdits (enunciats de proves escrites, graelles d'observació i altres).

Junta d'avaluació

L'equip docent, integrat per la totalitat dels professors que imparteixen els ensenyaments esportius, constitueix la junta d'avaluació, encarregada de fer el seguiment dels aprenentatges i prendre les decisions que en resultin. L'organització i la presidència de la junta d'avaluació corresponen al tutor o tutora del grup d'alumnes, com també la formalització de les actes corresponents.

Sessions d'avaluació

Les sessions d'avaluació tenen per objectiu:

- Valorar el desplegament dels ensenyaments i la seqüenciació i adequació de la programació a les necessitats formatives i l'actitud i motivació general de l'alumne/a.
- Coordinar l'equip docent.
- Proposar actuacions per corregir les deficiències observades en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

- Valorar, de manera col·legiada, el grau d'assoliment per part dels alumnes dels objectius terminals o criteris d'avaluació dels crèdits impartits durant el període d'avaluació.
- Qualificar l'alumne/a amb relació als crèdits finalitzats i als mòduls corresponents.
- Valorar la programació desenvolupada al llarg del període objecte d'avaluació i proposar, si escau, actuacions correctores del procés d'ensenyament i aprenentatge.

En les sessions d'avaluació es prendran les decisions pertinents, que hauran de constar en l'acta de la sessió. Els alumnes no formen part de la junta d'avaluació. Tanmateix, és possible la seva participació en les sessions d'avaluació, i s'ha d'atènyer al que determinin les normes d'organització i funcionament de cada centre.

Durant el curs acadèmic s'ha de fer un mínim de tres sessions d'avaluació ordinàries, a més de l'avaluació final, amb excepció dels cicles que es cursin de manera intensiva. En aquests casos, l'equip docent del cicle determinarà el nombre de sessions d'avaluació ordinàries, que com a mínim han de ser dues, una a l'inici i l'altra al final. D'altra banda, la junta d'avaluació pot reunir-se quan calgui per avaluar i proposar la certificació de l'alumne o alumna que es matricula per mòduls solts o unitats formatives.

A l'inici de cada curs s'ha de fer una avaluació inicial del grup, que té per objectiu avaluar globalment la incorporació dels alumnes a la modalitat esportiva, ajustar la programació prevista i reorientar-la si escau.

Informació als alumnes

El tutor o tutora del cicle d'ensenyaments esportius informará per escrit cada alumne/a, o els seus representants legals, dels acords de cada sessió d'avaluació que l'afectin, incloent-hi les qualificacions obtingudes, si n'hi ha. També l'informará per escrit, individualment i periòdicament, en els termes acordats per la junta d'avaluació, respecte al seu aprofitament i aprenentatge, amb referència als objectius que cal assolir i sobre la qualificació obtinguda dels crèdits avaluats.

Avaluació dels crèdits

L'avaluació dels crèdits es farà a partir del grau d'assoliment de les capacitats expressades pels objectius terminals o criteris d'avaluació previstos en cadascun dels crèdits. Els objectius s'assoleixen mitjançant els continguts de fets, conceptes i sistemes conceptuals, així com els de procediments i els d'actituds. A mesura que avanci el procés d'aprenentatge, els professors enregistraran, per a cada alumne/a i crèdit, l'assoliment dels objectius terminals.

Avaluació del projecte final

L'equip docent, de manera col·legiada, avaluarà i qualificarà el projecte final de cada alumne/a del grau superior de les diferents modalitats esportives.

Avaluació del bloc de formació pràctica (BFP)

L'avaluació del BFP correspon a la junta d'avaluació, tenint en compte la valoració feta per l'entitat, empresa o institució on s'ha dut a terme, i prenent com a referència els objectius terminals o criteris específics d'avaluació, les activitats formatives de referència i els criteris generals d'avaluació determinats en el decret pel qual s'estableix el currículum corresponent a la modalitat esportiva.

L'avaluació del BFP és continuada durant l'estada de l'alumne/a a l'entitat, empresa o institució. El tutor o tutora del grup i la persona responsable d'aquesta formació a l'entitat, empresa o institució han de tenir en compte la valoració que els alumnes en fan a l'hora de determinar la seva idoneïtat i corregir-ne, si cal, les possibles deficiències, la qual cosa quedarà recollida en el quadern de pràctiques.

En acabar el BFP, la persona responsable de la formació a l'entitat, empresa o institució valorarà l'evolució de l'alumne/a mitjançant un informe que s'ha d'incorporar al quadern de pràctiques.

L'equip docent, a proposta del tutor/a del grup, determina l'avaluació final del bloc de formació pràctica, tenint presents els informes esmentats i la informació recollida en el quadern de pràctiques.

Recuperació de crèdits

Els alumnes disposen d'una convocatòria extraordinària de recuperació, d'acord amb la planificació de les activitats de recuperació establertes pel centre en la programació curricular del cicle d'ensenyaments esportius.

Cada professor/a ha d'establir les estratègies de recuperació, que poden consistir en activitats puntuals o continuades, previstes en la programació de cada crèdit. En tot cas, els alumnes han de ser informats de les activitats que han de dur a terme per recuperar els crèdits suspesos, així com del període i les dates en què es faran les avaluacions extraordinàries corresponents.

Avaluació final

La sessió d'avaluació final dels alumnes es desenvoluparà en acabar les activitats lectives de tots els crèdits. Es farà també una sessió d'avaluació extraordinària per als alumnes que, d'acord amb la sessió d'avaluació final, hagin de superar crèdits pendents. En el moment que un alumne/a tingui superats tots els crèdits del cicle té dret a sol·licitar l'expedició del títol corresponent.

Valoració del curs

Finalitzat el curs, l'equip docent ha de valorar el funcionament general del curs pel que fa al desplegament curricular (programacions, desplegament del currículum, organització del cicle en crèdits), desenvolupament del bloc de formació pràctica, instal·lacions i equipaments, horaris, qualificacions i tots aquells aspectes que es considerin pertinents. D'aquesta valoració, l'equip docent en farà un informe de proposta de millores per incorporar-les, si escau, a la planificació del cicle d'ensenyaments esportius del curs següent.

Qualificacions

En els paràgrafs següents es donen indicacions sobre els diversos aspectes de l'avaluació i la qualificació de l'alumnat dels cicles d'ensenyaments esportius. Les qualificacions obtingudes per cada alumne/a es recullen necessàriament a l'expedient acadèmic, sens perjudici d'emplenar les actes de les sessions d'avaluació.

Qualificació final dels crèdits. Inalterabilitat de les qualificacions positives

L'expressió de l'avaluació final de cada un dels crèdits es fa en forma de qualificacions numèriques de l'1 al 10, sense decimals. Es consideren positives les qualificacions iguals o superiors a 5 i negatives les restants. L'alumne/a que abandoni algun dels crèdits es fa constar com a "No presentat" (NP) als registres de qualificacions i consumeix convocatòria.

Els crèdits superats mantenen la qualificació. No es pot aplicar cap mesura per modificar una qualificació positiva atorgada; és a dir, no es poden repetir crèdits ja superats per millorar-ne les qualificacions, ni es poden establir fórmules (presentació a les convocatòries extraordinàries ni d'altres) per incrementar-ne la qualificació positiva.

Qualificació del bloc de formació pràctica (BFP)

La qualificació del BFP s'expressa en els termes "Apte/a" o "No apte/a". Ha d'anar acompanyada d'una valoració orientadora del nivell d'assoliment de les competències professionals recollides en el quadern de pràctiques, en els termes de "Molt bona", "Bona o Bé", "Suficient" en el cas de "Apte/a" i de "Passiva" o "Negativa" en el cas de "No apte/a" i s'hi poden afegir observacions.

Crèdits convalidats

Els crèdits convalidats per haver superat altres estudis es qualificaran amb l'expressió "convalidat" (C).

Crèdits exempts

En el cas d'haver obtingut l'exempció total del crèdit o bloc de formació pràctica (BFP) en centres de treball, aquest es qualificarà amb l'expressió "Exempt" (Xm). En el cas d'haver obtingut l'exempció parcial del crèdit BFP, aquest es qualificarà com a "Apte" o "No apte" segons el que correspongui.

Qualificació dels mòduls

La qualificació dels mòduls s'ha d'ajustar a les regles següents:

- a. La qualificació dels mòduls que en el desplegament curricular s'estructuren en un sol crèdit és directament la del crèdit, és a dir, de l'1 al 10, sense decimals.
- b. La qualificació dels mòduls estructurats en dos o més crèdits, segons la correspondència establerta en el decret que regula el currículum corresponent, serà la mitjana aritmètica simple de les qualificacions dels crèdits que el componen. En aquest cas, la qualificació del mòdul serà també d'1 a 10, sense decimals, i caldrà ajustar-la, per defecte —fins a 49 centèsims—, al nombre enter inferior i, per excés —a partir de 50 centèsims—, al nombre enter superior.

Per tal que la qualificació del mòdul sigui considerada positiva cal que tots els crèdits que el componen estiguin superats.

Valoració i qualificació final del grau mitjà i del grau superior dels cicles d'ensenyaments esportius

En l'avaluació final del nivell o del grau l'equip docent responsable de la seva impartició valorarà, per a cada alumne o alumna, el grau d'assoliment de les competències definides en el perfil professional. També en valorarà l'historial acadèmic i, per acord d'un mínim de dos terços dels membres de la junta d'avaluació, es podrà determinar la superació dels crèdits pendents, atorgant-los la qualificació que es decideixi. En aquest cas caldrà fer constar a l'acta, juntament amb la qualificació del crèdit, un asterisc (*), i al peu de l'acta s'hi escriurà l'expressió: "(*) Requalificat per la junta d'avaluació".

Per superar el nivell o el grau cal que tots els crèdits i tots els mòduls tinguin qualificació positiva i cal, a més, haver obtingut la valoració de "Apte" en el bloc de formació pràctica.

En el càlcul de la qualificació final del nivell o grau no es tindran en compte les qualificacions "Apte", "Exempt" o "Convalidat".

La nota final del cicle de grau mitjà s'expressarà amb un sol decimal i serà la que resulti d'obtenir la mitjana aritmètica simple de les notes assolides per l'alumne/a en els diferents crèdits del bloc comú, del bloc específic i del bloc complementari.

El càlcul de la nota final del primer nivell del grau mitjà s'ha de fer pel mateix procediment que el de la nota final del cicle de grau mitjà.

La nota final del cicle de grau superior s'expressarà amb un sol decimal i quedarà conformada en un 80% pel valor de la qualificació corresponent al conjunt dels diferents crèdits i en un 20% per la nota obtinguda en el projecte final. La qualificació corresponent al conjunt dels diferents crèdits s'expressarà amb un sol decimal i serà la que resulti d'obtenir la mitjana aritmètica simple de les notes assolides per l'alumne/a en els diferents crèdits del bloc comú, del bloc específic i del bloc complementari. La nota obtinguda en el projecte final s'expressarà també amb un sol decimal.

Matrícula d'honor

A l'alumne o alumna que obtingui una qualificació final del cicle formatiu de grau superior igual o superior a 9, se li pot consignar la menció de "Matrícula d'honor" (MH) en les observacions de l'acta de qualificacions finals, en l'expedient acadèmic i en el certificat d'estudis complets. Es pot concedir una matrícula d'honor per cada vint alumnes sobre el total d'alumnes avaluats del darrer curs del cicle formatiu, i una altra si en resulta una fracció sobrant. Amb aquests efectes, s'entén per alumnes avaluats del darrer curs tots els que han cursat els mòduls necessaris per completar el cicle, els hagin superat o no.

La menció matrícula d'honor té els efectes econòmics previstos en les taxes i preus públics per a la matriculació en els ensenyaments artístics superiors.

Repetició de crèdits

Els alumnes poden presentar-se a les convocatòries d'avaluació i qualificació d'un mateix crèdit un màxim de quatre vegades, a excepció del BFP, que es pot avaluar un màxim de dues vegades. Computen tant les convocatòries ordinàries com les extraordinàries. La presentació a les convocatòries extraordinàries és voluntària. A l'alumne/a que no s'hi presenti no se li comptarà la convocatòria a efectes del còmput màxim i constarà a efectes d'avaluació final com a no presentat (NP).

Un cop exhaurides les quatre convocatòries, per motius o circumstàncies de caràcter excepcional l'alumne/a pot sol·licitar dues convocatòries addicionals, de caràcter extraordinari, al director/a del centre, que ha de resoldre la sol·licitud de manera motivada.

En el cas d'esgotar les sis convocatòries, si l'alumne/a vol finalitzar els seus estudis disposarà d'una sola oportunitat per superar el crèdit, davant un tribunal designat, previ informe del centre.

14.3. Incorporació d'alumnes als cicles d'ensenyaments esportius (LOGSE)

L'accés al grau mitjà i al grau superior dels ensenyaments esportius es regula d'acord amb el que disposa el [Decret 169/2002](#), d'11 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments que condueixen a les titulacions oficials de tècnic/a d'esport i tècnic/a superior d'esport (DOGC núm. 3660, de 19.6.2002). A aquests ensenyaments s'hi accedeix amb la titulació acadèmica suficient i la prova específica d'accés. Tanmateix, la casuística de situacions singulars que permeten l'accés als ensenyaments esportius és molt diversa, i s'ha sistematitzat en el document "[Accés als cicles d'ensenyaments esportius](#)".

L'alumne/a pot cursar els mòduls del bloc comú de qualsevol titulació LOGSE sempre que disposi dels requisits d'accés corresponents a alguna de les titulacions LOGSE. Amb només aquests requisits no pot accedir a cursar els crèdits del bloc comú dels títols LOE.

14.4. Renúncia a la matrícula - Ensenyaments esportius

L'alumne/a, o qui en tingui la pàtria potestat si és menor, pot sol·licitar la renúncia total a la matrícula i el retorn del preu públic abonat dels crèdits que no hagi començat a cursar, per escrit i per una sola vegada, al director o directora del centre.

Són causes suficients, si es justifiquen documentalment, per acceptar la renúncia a la matrícula aquelles que generen una absència prolongada, com ara:

- malaltia o accident de l'alumne o alumna o de familiars,
- atenció a familiars,
- maternitat o paternitat,
- canvi de condicions de treball o incorporació a un lloc de treball,
- altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari.

En els supòsits d'acceptació de la renúncia a la matrícula, l'alumne/a afectat:

- rep del centre el retorn del preu públic pagat corresponent als crèdits que deixi de cursar i que no hagi iniciat,
- conserva el dret de reserva de plaça per al curs següent (centres públics i centres privats sostinguts amb fons públics),
- no perd la qualificació obtinguda en els crèdits superats,
- no se li computen les convocatòries dels crèdits no qualificats,

- en el cas d'haver-se iniciat, sense completar-la en anul·lar la matrícula, la formació en centres de treball del bloc de formació pràctica (BFP), se li computen les hores de formació en centres de treball efectivament realitzades i conserva el dret de reserva de plaça d'aquest bloc de formació per al curs vinent. En aquest cas el centre no li retornarà el preu públic corresponent a aquest bloc.

14.5. Reclamacions motivades per les qualificacions - Ensenyaments esportius

D'acord amb l'article 21.2.d) i e) de la [Llei 12/2009](#), d'educació, i el [Decret 279/2006](#), l'alumnat —o els seus pares, mares o tutors legals en el cas que siguin menors d'edat— tenen dret a sol·licitar aclariments per part del professorat respecte de les qualificacions d'activitats parcials o finals de curs, així com a reclamar contra les decisions i qualificacions que, com a resultat del procés d'avaluació, s'adoptin al final d'un crèdit.

Les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes i comunicades a l'alumne/a al final de cada crèdit, si no les resol directament la junta d'avaluació, caldrà adreçar-les per escrit al director/a del centre en el termini de dos dies lectius. El director/a traslladarà la reclamació al departament o òrgan equivalent que correspongui per tal que, en reunió convocada a aquest efecte, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació per ell establerts i formuli la proposta pertinent. Si consta tan sols d'un o dos membres, l'òrgan s'ampliarà, fins a tres, amb els professors que el director/a designi (entre els professors d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius). A la vista de la proposta que formuli i de l'acta de la junta d'avaluació, el director/a resoldrà la reclamació. L'existència de la reclamació i la resolució adoptada es faran constar a l'acta d'avaluació corresponent i es notificaran per escrit a la persona interessada. En la notificació s'indicaran els terminis i el procediment per recórrer que s'indica a continuació.

Si l'alumne/a (o els seus pares o tutors legals si és menor d'edat) no està d'acord amb la resolució, podrà reiterar la reclamació, en el termini de cinc dies, mitjançant un escrit, que es presentarà al centre, adreçat a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació i se seguirà el procediment que es detalla tot seguit:

- El centre el trametrà, en els tres dies hàbils següents, als serveis territorials (o al Consorci d'Educació de Barcelona), conjuntament amb una còpia de les actes d'avaluació i la documentació complementària, a fi que la Inspecció d'Educació n'emeti informe. Aquest informe inclourà tant els aspectes procedimentals seguits en el tractament de la reclamació com el fons de la qüestió reclamada.
- Si de l'informe i de la documentació es desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació podrà encarregar aquesta tasca a una comissió integrada per un professor o professora del centre que no hagi participat

en l'avaluació, un professor/a d'un altre centre i un inspector/a proposat per la Inspecció d'Educació.

- Vist l'informe de la Inspecció i, si escau, de la comissió, la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació resoldrà definitivament amb notificació a l'interessat o interessada, per mitjà de la direcció del centre. El que resulti de la resolució final de la reclamació s'haurà d'incorporar, amb la diligència corresponent, a l'acta d'avaluació a què es refereixi.

14.6. Acreditació i convalidació d'estudis - Ensenyaments esportius (LOGSE)

Acreditació per expedició de la titulació obtinguda al final de l'estudi d'un cicle

Els centres autoritzats a impartir els ensenyaments tramitaran, quan la persona interessada ho sol·liciti, l'expedició del títol de tècnic esportiu o de tècnic esportiu superior, d'acord amb el procediment general de tramitació de l'expedició de títols acadèmics no universitaris.

Es recorda que el títol de tècnic/a dóna dret a accedir a totes les modalitats del batxillerat i a més, segons l'article 6.5 de l'[Ordre EDU/554/2008](#) (DOGC núm. 5287, de 30.12.2008), a la convalidació de les matèries optatives i del treball de recerca.

Acreditació d'estudis per a l'accés a estudis universitaris

Atès que el [Reial decret 558/2010](#), de 7 de maig, i l'[Ordre EDU/3242/2010](#), de 9 de desembre, han establert noves condicions per a l'accés als ensenyaments universitaris a aplicar a partir de l'any acadèmic 2011-2012, els centres han de certificar els cicles d'ensenyaments esportius de grau superior superats d'acord amb el nou model de certificat "Certificat d'estudis de tècnic/a superior per a l'accés a estudis universitaris", en què consti la qualificació mitjana obtinguda en el cicle calculada amb tres decimals. Amb aquests efectes, els centres també han d'emetre el nou model de certificat als alumnes de promocions anteriors que ho sol·licitin i tinguin l'expedient acadèmic en el centre.

Així mateix, i als efectes de matrícula a la part específica de les proves d'accés a la universitat, els centres expediran el certificat a l'alumne/a que ho sol·liciti d'acord amb el model "Certificat d'estudis per a la matrícula a la fase específica de les proves d'accés a la universitat (PAU)".

Altres acreditacions dels estudis cursats i superats completament

Certificat de primer nivell del grau mitjà dels ensenyaments esportius. Els centres autoritzats per impartir els ensenyaments esportius han d'expedir, quan l'interessat o interessada ho sol·liciti, el corresponent certificat de primer nivell, segons el model que es troba a "Certificats d'estudis. Ensenyaments esportius".

Certificat d'estudis complets del grau mitjà dels ensenyaments esportius. Els centres han de certificar el grau mitjà d'acord amb el model que es troba a "Certificats d'estudis. Ensenyaments esportius".

Certificat d'estudis complets del grau superior dels ensenyaments esportius. Els centres han de certificar el grau superior d'acord amb el model que es troba a "Certificats d'estudis. Ensenyaments esportius", llevat del supòsit de certificació per a l'accés a estudis universitaris, esmentat anteriorment.

Acreditació d'estudis cursats i/o superats parcialment

Certificat d'estudis parcials del grau mitjà dels ensenyaments esportius. Els centres ho han de certificar d'acord amb el model que es troba a "Certificats d'estudis. Ensenyaments esportius", excepte quan correspongui emetre el certificat del primer nivell del grau mitjà.

Certificat d'estudis parcials del grau superior dels ensenyaments esportius. Els centres ho han de certificar d'acord amb el model que es troba a "Certificats d'estudis. Ensenyaments esportius".

Convalidació d'estudis

S'aplica l'[Ordre ECI/3830/2005](#), de 18 de novembre, per la qual es modifica l'[Ordre ECI/3224/2004](#), de 21 de setembre, per la qual s'estableixen convalidacions a efectes acadèmics entre determinats ensenyaments conduents a l'obtenció de titulacions oficials en l'àmbit de l'activitat física i l'esport amb les corresponents del bloc comú de tècnics esportius, i l'[Ordre ECI/3341/2004](#), de 8 d'octubre, on es publiquen els annexos que completen l'Ordre ECI/3224/2004.

L'alumne/a ha de presentar la documentació que acrediti les convalidacions corresponents al centre on vulgui cursar els ensenyaments, durant el període de preinscripció o matrícula. En cas que la presenti durant el període de matrícula, s'entendrà que l'alumne/a queda en una situació de matrícula condicional, fins que el centre resolgui les convalidacions.

Un cop resoltes les convalidacions es pot fer efectiva la matrícula i, en els centres públics, l'alumne/a tan sols haurà de fer l'abonament del preu públic corresponent als crèdits que cursi. Les sol·licituds d'altres convalidacions no establertes en l'Ordre esmentada caldrà trametre-les al Consejo Superior de Deportes.

14.7. Cicles d'ensenyaments esportius LOE

Aquest apartat i els que segueixen fins al 14.10. es refereixen als cicles d'ensenyaments esportius regulats en el marc de la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació (LOE) i el [Reial decret 1363/2007](#), de 24 d'octubre. En tots els aspectes que no s'hi esmenten expressament, són d'aplicació les indicacions i orientacions que corresponen als cicles d'ensenyaments esportius LOGSE, que s'indiquen en els apartats anteriors.

14.8. Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums (ensenyaments esportius LOE)

En els cicles d'ensenyaments esportius LOE s'han de considerar el perfil professional i el currículum. El perfil professional descriu les qualificacions i unitats de competència del Catàleg de Qualificacions Professionals vigent (que són el referent del títol) i les competències professionals, personals i socials. Per la seva banda, el currículum comprèn els objectius generals i els mòduls professionals organitzats en unitats formatives, si escau.

A l'inici del curs, el centre ha d'informar els alumnes dels continguts del currículum formatiu, de l'estructura i durada dels mòduls i de les unitats formatives, dels objectius generals del cicle, dels criteris de qualificació dels mòduls i de les unitats formatives, així com de les unitats de competència i qualificacions a què fa referència el perfil professional.

Amb caràcter general, es recorda que l'assistència dels alumnes és obligatòria en totes les hores presencials de les unitats formatives, incloses les hores de presència en els centres de treball on es cursa el mòdul de formació pràctica. En cas de manca d'assistència reiterada sense justificació, es perd el dret a l'avaluació continuada i són d'aplicació, en matèria d'assistència, les normes que el centre tingui establertes a l'efecte, d'acord amb l'article 37 de la [Llei 12/2009](#), d'educació, i els articles 24 i 25 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, que la desplega.

14.9. Avaluació dels cicles d'ensenyaments esportius (cicles LOE)

L'avaluació dels aprenentatges dels alumnes dels cicles d'ensenyaments esportius és contínua, ha d'atendre l'organització modular i s'ha de fer per unitats formatives, si escau, per tal de permetre una millor capitalització de la formació.

Junta d'avaluació

L'equip docent, integrat per la totalitat dels professors que imparteixen el cicle d'ensenyaments esportius, constitueix la junta d'avaluació, encarregada de fer el seguiment dels aprenentatges i de prendre les decisions que en resultin. L'organització i la presidència de la junta d'avaluació corresponen al tutor o tutora del cicle, com també la formalització de les actes corresponents.

Sessions de la junta d'avaluació

En les seves sessions, la junta d'avaluació ha d'analitzar, per a cada alumne/a, l'aprenentatge en el conjunt dels mòduls professionals i les unitats formatives corresponents al cicle d'ensenyaments esportius en relació amb les competències professionals, personals i socials i amb els objectius generals establerts en el currículum.

Durant el curs acadèmic s'ha de fer un mínim de tres sessions d'avaluació ordinàries, a més de l'avaluació final, amb excepció dels cicles que es cursin de manera intensiva. En aquests casos, l'equip docent del cicle determinarà el nombre de sessions d'avaluació ordinàries, que com a mínim han de ser dues, una a l'inici i l'altra al final. D'altra banda, la junta d'avaluació pot reunir-se quan calgui per avaluar i proposar la certificació dels alumnes que es matriculen per mòduls solts o unitats formatives.

En cada sessió de junta d'avaluació es qualificaran les unitats formatives/mòduls d'ensenyaments esportius que hagin finalitzat i s'hi incorporaran, si és el cas, les qualificacions que corresponguin a les segones convocatòries de recuperació.

Les qualificacions es reflectiran a l'acta d'avaluació corresponent i es traslladaran a l'expedient acadèmic.

En el cas de les unitats formatives ja iniciades i encara no finalitzades en el moment de la reunió de la junta, en la sessió de la junta d'avaluació es podrà donar informació orientativa sobre la progressió dels aprenentatges de l'alumne/a.

Avaluació de les unitats formatives

L'avaluació es farà tenint en compte els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació de les unitats formatives. Els centres generaran registres d'avaluació on es concreti, per a cada alumne/a, el grau d'assoliment de cada resultat d'aprenentatge de les unitats formatives. Aquests registres, com la resta de documentació acadèmica, estaran a disposició de la Inspecció d'Educació.

Avaluació dels mòduls d'ensenyaments esportius

La superació del mòdul d'ensenyaments esportius s'obté amb la superació de les unitats formatives que el componen.

Els mòduls superats acrediten les unitats de competència a les quals estan associats, d'acord amb la relació establerta en el perfil professional del títol.

Avaluació del mòdul de formació pràctica

L'avaluació del mòdul de formació pràctica correspon a la junta d'avaluació del centre educatiu. L'avaluació del mòdul de formació pràctica serà continuada durant l'estada de l'alumne/a a l'empresa, entitat o institució.

En acabar aquest mòdul, la persona responsable de la formació a l'empresa, entitat o institució, valorarà l'evolució de l'alumne/a, mitjançant un informe que incorporarà al quadern de pràctiques.

L'avaluació del mòdul de formació pràctica ha de tenir en compte la valoració feta per l'empresa, entitat o institució, i prendre com a referència els resultats d'aprenentatge, els criteris d'avaluació i les activitats formatives de referència acordades amb l'empresa, entitat o entitat col·laboradora.

El tutor o tutora del cicle i la persona responsable d'aquesta formació a l'empresa tindran en compte la valoració que l'alumne/a en fa, a l'hora de determinar la seva idoneïtat i corregir-ne, si cal, les possibles deficiències, la qual cosa quedarà recollida en el quadern de pràctiques.

Qualificacions

La qualificació de les unitats formatives és numèrica, entre 1 i 10 sense decimals.

La qualificació final de cada mòdul d'ensenyaments esportius s'obté, amb un decimal, com a mitjana ponderada de les qualificacions de cada unitat formativa, en funció del pes (ponderació) que es dona a cadascuna d'elles d'acord amb la decisió prèvia adoptada per l'equip docent.

Les unitats formatives i els mòduls d'ensenyaments esportius se superen amb una qualificació de 5 punts o superior.

El mòdul de formació pràctica es qualifica com a "Apte/a" o "No apte/a". Aquesta qualificació ha d'anar acompanyada d'una valoració orientadora del nivell d'assoliment de les competències professionals recollides en el quadern de pràctiques, en els termes de "Molt bona", "Bona o Bé", "Suficient" en el cas de "Apte/a" i de "Passiva" o "Negativa" en el cas de "No apte/a" i s'hi poden afegir observacions.

Les unitats formatives i els mòduls d'ensenyaments esportius superats mantenen la qualificació. No es pot aplicar cap mesura per modificar una qualificació positiva atorgada; és a dir, no es poden repetir unitats formatives ja superades per millorar-ne les qualificacions, ni es poden establir fórmules (presentació a segones convocatòries de recuperació ni d'altres) per incrementar-ne la qualificació positiva.

La superació del cicle d'ensenyaments esportius requereix la superació de tots els mòduls que el componen. La qualificació final del cicle d'ensenyaments esportius, que s'expressa amb dos decimals, s'obté com a mitjana ponderada, en funció de la càrrega lectiva, de les qualificacions de cada mòdul d'ensenyaments esportius.

La qualificació final del grau mitjà serà la mitjana ponderada, en funció de la càrrega lectiva, de les qualificacions obtingudes en el cicle inicial i en el cicle final del grau mitjà.

Els mòduls o unitats formatives convalidades es qualifiquen amb l'expressió "Convalidat" (C).

En el cas d'haver obtingut l'exempció total del mòdul de formació pràctica, aquest es qualifica amb l'expressió "Exempt" (Xm). En el cas d'haver obtingut l'exempció parcial del mòdul de formació pràctica, aquest es qualifica com a "Apte" o "No apte", segons el que correspongui.

En el càlcul de la qualificació final del cicle d'ensenyaments esportius no es tindran en compte les qualificacions de "Apte", "Exempt" o "Convalidat".

Matrícula d'honor

A l'alumne/a que obtingui una qualificació final del cicle formatiu de grau superior igual o superior a 9, se li pot consignar la menció de "Matrícula d'honor" (MH) en les observacions de l'acta de qualificacions finals, en l'expedient acadèmic i en el certificat d'estudis complets. Es pot concedir una matrícula d'honor per cada vint alumnes sobre el total d'alumnes avaluats del darrer curs del cicle formatiu, i una altra si en resulta una fracció sobrant. Amb aquests efectes, s'entén per alumnes avaluats del darrer curs tots els que han cursat els mòduls necessaris per completar el cicle, els hagin superat o no.

La menció matrícula d'honor té els efectes econòmics previstos en les taxes i preus públics per a la matriculació en els ensenyaments artístics superiors.

Convocatòries

Amb cada matrícula a les unitats formatives l'alumne/a disposa del dret a dues convocatòries. L'alumne/a que hagi perdut el dret a l'avaluació continuada o que abandoni, perd la convocatòria i es fa constar com a "No presentat" (NP). La presentació a la segona convocatòria de recuperació és voluntària. A l'alumne/a que no s'hi presenti no se li comptarà la convocatòria a efectes del còmput màxim i constarà com a no presentat (NP).

Els professors del centre han d'establir el calendari i les estratègies de recuperació de la segona convocatòria, que poden consistir en activitats puntuals o continuades, i han d'estar previstes en la programació de la unitat formativa. En tot cas, els alumnes han d'estar informats de les activitats que han de dur a terme per recuperar les unitats formatives suspeses, així com del període i les dates en què es faran les activitats d'avaluació corresponents a les segones convocatòries de recuperació.

L'alumne/a pot ser avaluat d'una unitat formativa, com a màxim, en quatre convocatòries, excepte el mòdul de formació pràctica en centres de treball, que només ho pot ser en dues.

Un cop exhaurides les quatre convocatòries, per motius o circumstàncies de caràcter excepcional l'alumne/a pot sol·licitar dues convocatòries addicionals, de caràcter extraordinari, al director/a del centre, que ha de resoldre motivadament la sol·licitud.

En el cas d'esgotar les sis convocatòries, si l'alumne/a vol finalitzar els seus estudis disposarà d'una sola oportunitat per superar la unitat formativa, davant un tribunal designat, previ informe del centre.

Documentació acadèmica

Els documents preceptius d'avaluació dels ensenyaments esportius (cicles LOE) són l'expedient acadèmic de l'alumne, les actes d'avaluació i els informes d'avaluació individualitzats. Els informes d'avaluació i els certificats acadèmics són els documents preceptius per garantir la mobilitat de l'alumne. Per a més detalls, vegeu el document "[Documentació acadèmica en els cicles formatius de formació professional i en els cicles d'ensenyaments esportius](#)", en la part relativa als cicles d'ensenyaments esportius.

14.10. Incorporació d'alumnes als cicles LOE

Són d'aplicació als alumnes que s'incorporen a cursar els cicles d'ensenyaments esportius LOE els mateixos requisits que s'exigien per incorporar-se als cicles d'ensenyaments esportius LOGSE. (Vegeu l'apartat "Incorporació d'alumnes als cicles d'ensenyaments esportius LOGSE" i el document "[Accés als cicles d'ensenyaments esportius](#)".)

L'alumne/a pot cursar els mòduls del bloc comú de qualsevol titulació LOE sempre que disposi dels requisits d'accés corresponents a alguna de les titulacions LOE. Amb només aquests requisits no pot accedir a cursar els crèdits del bloc comú dels títols LOGSE.

15. Programes de qualificació professional inicial

L'article 30 de la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació (LOE), en la seva redacció donada per la [Llei orgànica 4/2011](#), d'11 de març, complementària de la [Llei 2/2011](#), de 4 de març, d'economia sostenible, estableix l'ordenació general dels Programes de Qualificació Professional Inicial (PQPI). La [Llei 12/2009](#), d'educació, estableix a l'article 60 les bases reguladores dels programes de qualificació professional inicial a Catalunya, que han estat regulats reglamentàriament pel [Decret 140/2009](#), de 8 de setembre (DOGC núm. 5463, de 14.9.2009). Així mateix, és d'aplicació l'[Ordre ENS/193/2002](#), de 5 de juny, per la qual es regula la formació pràctica a centres de treball i els convenis de col·laboració amb empreses i entitats (DOGC núm. 3657, de 14.6.2002).

Els centres de secundària han d'informar els alumnes de l'oferta de programes disponible en el territori i, quan escaigui, facilitar als centres que els imparteixen la informació sobre alumnes per tal d'afavorir la seva correcta incorporació als programes.

Per facilitar als centres i establiments que els imparteixen l'aplicació de la normativa reguladora dels PQPI, en el document "[Desenvolupament i aplicació dels Programes de Qualificació Professional Inicial \(PQPI\)](#)", se'n resumeixen els elements clau i es precisen amb més detall alguns dels seus elements específics.

En els aspectes generals de l'organització del centre que no hi són considerats expressament, els centres s'atindran a les indicacions generals d'aplicació a la resta d'ensenyaments.

15.1. Autorització dels programes

El Departament d'Ensenyament autoritza a impartir programes de qualificació professional inicial als centres educatius i als establiments de formació de les administracions locals o d'entitats privades, segons la convocatòria específica per impartir programes de qualificació professional inicial per al curs acadèmic 2011-2012, en el marc del que preveuen els articles 27 i 28 del [Decret 140/2009](#).

El seguiment dels programes es fa des de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, sens perjudici de les funcions de la Inspecció d'Educació en l'àmbit de les seves competències.

15.2. Destinataris, accés i permanència

Requisits d'edat

La regulació de les condicions d'edat per accedir a cursar un PQPI és a l'article 5 del [Decret 140/2009](#). En cas de vacants en un programa, un cop inscrites les persones que compleixin les condicions d'edat establertes en els punts 1 i 2 d'aquell article, s'hi poden inscriure també persones fins a una edat màxima de 24 anys complerts abans de l'acabament del curs.

Matriculació als mòduls A i B dels PQPI

De manera general, el termini per a la presentació de sol·licituds s'iniciarà durant el mes de maig. El període de matriculació per als alumnes inscrits serà, de manera general, del 2 al 12 de setembre de 2011. A partir del 13 de setembre de 2011 i fins al 30 de novembre de 2011 s'ocuparan vacants segons llista d'espera o noves sol·licituds.

Condicions de permanència en els PQPI

Amb caràcter general, tenen preferència per ocupar les places les persones que cursen per primer cop un PQPI. Tanmateix, i d'acord amb l'article 21 del Decret 140/2009, els alumnes que havent finalitzat el curs no assolixin tots els objectius previstos dels mòduls obligatoris d'un PQPI poden continuar la seva formació i cursar els mòduls no superats en el mateix centre durant, com a màxim, un altre curs acadèmic.

Accés i matriculació als mòduls voluntaris dels PQPI (mòduls C)

Per matricular-se als mòduls C que es cursin en els centres de formació de persones adultes, cal presentar:

- Si l'alumne/a ja ha superat els mòduls obligatoris del PQPI, el "Certificat acadèmic - mòduls A, B", que es troba dins dels models "Documents d'avaluació - Mòduls A, B". Aquest certificat el genera l'aplicació de gestió dels PQPI.
- Si l'alumne/a encara està cursant els mòduls obligatoris dels PQPI, el certificat del centre on està matriculat, segons el model "Certificat per a la matriculació als mòduls C". Aquest certificat el genera l'aplicació de gestió dels PQPI.

La matriculació als mòduls voluntaris C en els centres de formació de persones adultes s'ajustarà al que s'estableix en el document relatiu a l'organització i el funcionament dels centres de formació de persones adultes per al curs 2011-2012.

Per als alumnes que hagin de cursar els mòduls C en el mateix centre on cursen o han cursat els mòduls obligatoris (sempre que aquest centre estigui autoritzat a impartir-los), la inscripció i la matriculació es faran d'acord amb el que s'estableix en el segon paràgraf d'aquest apartat en relació amb la matriculació als mòduls A i B.

15.3. Aspectes organitzatius

Configuració de grups

D'acord amb l'article 15 del [Decret 140/2009](#), de 8 de setembre, els grups es configuren, amb caràcter general, amb un mínim de 10 i un màxim de 15 alumnes. Aquest nombre es podrà incrementar en funció de la demanda de places en determinats programes o territoris. Es pot fer la inscripció en grups ordinaris d'alumnes amb necessitats educatives específiques sempre que puguin desenvolupar-se en un lloc de treball i, per tant, realitzar la formació en centres de treball, així com assolir alguna de les unitats de competència del perfil.

En el cas que totes les persones del grup siguin persones amb discapacitat, el nombre mínim per grup és de 6 joves, i el màxim, de 10. En aquest cas el PQPI es pot planificar en la perspectiva de dos cursos escolars.

Durada

La durada dels mòduls en què s'articula un PQPI es regeix pels articles 12 i 13 del Decret 140/2009.

Calendari, horaris i temporització

Les activitats lectives dels mòduls obligatoris dels PQPI s'iniciaran no més tard del dia 1 d'octubre de 2011. L'horari d'impartició dels mòduls obligatoris s'estén de dilluns a divendres i entre les 8 i les 22 hores. No es poden fer més de 7 hores diàries de formació teoricopràctica en el centre formatiu.

15.4. Avaluació dels aprenentatges

Regulació

L'avaluació es regeix pels articles 17 i 18 del [Decret 140/2009](#) i s'han de fer, com a mínim, tres sessions d'avaluació durant el programa, incloent-hi l'avaluació final.

Documentació de l'avaluació

Els documents oficials d'avaluació són els establerts a l'article 22 del Decret 140/2009. Per a la formalització dels processos de l'avaluació acadèmica i de la certificació, així com per a l'expedició dels documents oficials, s'utilitzarà l'aplicació de gestió de programes de qualificació professional inicial dissenyada pel Departament d'Ensenyament, que integra aquestes funcionalitats. Es poden consultar els models a "Documents d'avaluació - Mòduls A, B".

Certificació acadèmica

Els alumnes que segueixin un programa de qualificació professional inicial obtindran un certificat acadèmic expedit pel centre o entitat on l'han cursat, tal com estableix l'article 19 del Decret 140/2009. (Vegeu el model "Certificat acadèmic - mòduls A, B", dins els models "Documents d'avaluació - Mòduls A, B".)

En el cas dels perfils experimentals establerts en la [Resolució ENS/102/2011](#) el certificat inclourà, a més, les correspondències de la formació superada en el PQPI amb la formació dels cicles de formació professional de grau mitjà i, per tant, el reconeixement de les corresponents unitats formatives del cicle.

Els alumnes que no finalitzin el programa i no obtinguin, per tant, la certificació acadèmica però hagin assistit, com a mínim, a un terç de la durada total del programa, poden demanar un certificat d'assistència amb el nombre d'hores a què han assistit i el percentatge del que representa respecte del total del curs. L'aplicació de gestió dels programes de qualificació professional inicial genera aquest document.

15.5. Informe anual per a l'avaluació dels programes de qualificació professional inicial

Als efectes de valorar el desenvolupament dels programes de qualificació professional inicial i la seva adaptació als objectius previstos, en finalitzar el curs acadèmic els centres elaboraran un informe anual adreçat a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial del Departament d'Ensenyament, que inclogui:

- Inscripció i mobilitat dels joves inscrits.
- Desenvolupament i possibles adaptacions del currículum establert.
- Resultats globals d'aprenentatge en els diferents tipus de mòduls.
- Resultats d'inserció laboral i educativa.
- Valoració global, aspectes innovadors i propostes de millora.

En els informes es facilitaran, sempre que escaigui, dades estadístiques que s'han de presentar desagregades per sexe.

16. Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement (TAC)

Les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) ofereixen múltiples recursos per a l'acció didàctica i per a l'aprenentatge dels alumnes, esdevenen un element de motivació i de dinamització per a l'adquisició de les competències bàsiques i, en especial, de la competència digital, i de canvi i millora en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge, és a dir, esdevenen tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement (TAC).

En el document "[Orientacions per al desenvolupament educatiu de les TIC](#)" s'enumeren, a títol orientatiu, les funcions bàsiques que s'han de tractar en el marc de la coordinació TAC i la planificació d'accions per promoure i garantir l'ús de la tecnologia per a l'aprenentatge.

17. Ensenyament de la religió

A. Educació secundària obligatòria

D'acord amb la normativa vigent, l'ensenyament de la religió té caràcter optatiu per als alumnes i és d'oferta obligatòria per als centres. Els pares, mares o tutors legals dels alumnes poden demanar que aquests rebin ensenyament de religió, i podran escollir entre l'ensenyament de religió catòlica, evangèlica, jueva, islàmica o l'ensenyament d'història i cultura de les religions.

La manifestació de l'opció per rebre ensenyament de la religió és totalment voluntària. En cas de no fer-la, es deduirà que es vol rebre atenció educativa alternativa, sens perjudici del que s'indica en el paràgraf següent. El centre ha d'oferir la possibilitat d'optar per rebre l'ensenyament de la religió a l'alumne/a

de nou ingrés en el centre mitjançant el full de preinscripció o una declaració d'acord amb el model "Declaració sobre l'opció per rebre l'ensenyament de la religió o l'atenció educativa alternativa per als alumnes de nou ingrés en el centre. ESO".

La petició de plaça en un centre privat amb caràcter propi que expressi una confessió religiosa és una manera d'optar per la formació religiosa i moral que s'hi imparteix. No obstant això, les famílies poden sol·licitar a la direcció del centre que els seus fills o filles rebin atenció educativa alternativa.

Els pares, mares o tutors legals dels alumnes, per iniciativa pròpia, poden modificar l'opció feta comunicant-ho per escrit a la direcció del centre abans de l'inici del curs.

L'ensenyament de la religió, o l'atenció educativa als alumnes que no la cursin, configura un espai horari propi, diferent de l'establert per a l'oferta de matèries optatives. Els centres han d'adoptar les mesures organitzatives adients per tal que l'alumne/a els pares i mares o tutors legals del qual no hagin optat perquè cursi ensenyaments de religió, rebi la deguda atenció educativa, a fi que l'elecció d'una opció o de l'altra no suposi cap mena de discriminació. Aquesta atenció educativa, que pot conformar una oferta diversa d'activitats, en cap cas no comportarà l'aprenentatge de continguts curriculars associats al coneixement del fet religiós, ni a qualsevol matèria de l'etapa, i pot consistir en altres tipus de continguts relacionats de manera genèrica amb el desenvolupament de competències de l'alumne/a.

En tot cas, el nombre d'hores lectives setmanals de l'alumne o alumna serà el mateix amb independència de l'opció triada.

La formació religiosa és avaluable, tant en les opcions confessionals com en l'opció d'història i cultura de les religions, i es té en compte en la decisió de promoció al curs següent, però no pas en el càlcul de la qualificació mitjana.

Les activitats d'atenció educativa alternatives a l'ensenyament de la religió s'avaluen dins el conjunt de matèries optatives.

B. Batxillerat

L'ensenyament de la religió al batxillerat s'ha d'efectuar d'acord amb el que determina el [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (DOGC núm. 5183, de 29.07.2008). La matèria comuna de religió és d'oferta obligatòria per als centres i de caràcter voluntari per als alumnes i s'imparteix en una de les franges de l'horari destinada a matèries optatives o de modalitat.

La manifestació de l'opció per cursar la matèria de religió és totalment voluntària. En cas de no fer-la, es deduirà que es vol cursar la matèria alternativa que correspongui, sens perjudici del que s'indica en el paràgraf següent. El centre ha d'oferir la possibilitat d'optar per rebre ensenyament de la religió als alumnes de nou ingrés en el centre mitjançant el full de preinscripció

o una declaració d'acord amb el model "Declaració sobre l'opció per rebre l'ensenyament de la religió o els ensenyaments alternatius per als alumnes de nou ingrés en el centre. Batxillerat", que s'ha d'adjuntar a la matrícula.

La petició de plaça en un centre privat amb caràcter propi que expressi una confessió religiosa és una manera d'optar per la formació religiosa i moral que s'hi imparteix. No obstant això, les famílies poden sol·licitar a la direcció del centre que els seus fills o filles cursin els ensenyaments alternatius.

En tots els casos, l'alumne/a, o els pares, mares o tutors legals si és menor d'edat, pot modificar l'opció feta comunicant-ho per escrit a la direcció del centre abans de l'inici del curs.

C. Aspectes comuns

Les opcions confessionals de religió les impartiran els professors designats en el marc dels acords amb cada confessió religiosa. L'opció no confessional de la religió (història i cultura de les religions) la impartiran preferentment els professors que tinguin els requisits de titulació per impartir les matèries de geografia i història o de filosofia. Les activitats d'atenció educativa, a l'ESO, i les matèries optatives alternatives a la religió que corresponguin segons l'organització del centre, en el batxillerat, seran impartides per professors adients en funció de l'oferta i les possibilitats del centre.

III. Organització del curs

18. Calendari escolar

Tots els centres han d'atenir-se al calendari escolar per al curs 2011-2012, aprovat amb caràcter general per a l'ensenyament no universitari per l'[Ordre ENS/102/2011](#), d'1 de juny de 2011 (DOGC núm.5894, de 6.6.2011).

En el segon curs de batxillerat, a causa de la inscripció al procediment d'accés a la universitat i la preinscripció als cicles formatius de grau superior, les avaluacions finals ordinàries han d'acabar no més tard del dia 1 de juny de 2012. L'accés a la universitat i la preinscripció als cicles formatius de grau superior són opcions acadèmiques o professionalitzadores que es poden triar en finalitzar el batxillerat, però que no han d'alterar el dret a l'escolarització dels alumnes de segon curs de batxillerat. Tot permetent, doncs, el normal desenvolupament del procediment d'accés a la universitat i la preinscripció als cicles formatius de grau superior, cal que, amb posterioritat a l'avaluació final ordinària de segon curs, tots els centres de batxillerat ofereixin activitats lectives als seus alumnes, d'aprofundiment i consolidació dels continguts del batxillerat, orientant-les en funció de les seves opcions posteriors. Les activitats lectives s'hauran de perllongar fins a la data establerta amb caràcter general en l'Ordre esmentada, per bé que els alumnes que s'hagin inscrit a les proves d'aptitud per a l'accés a la universitat només hi hauran d'assistir fins que facin aquestes proves.

Les activitats o proves extraordinàries de l'educació secundària obligatòria i del primer curs de batxillerat es faran entre el 4 i el 5 de setembre de 2012. Per als cicles formatius i el segon curs de batxillerat les proves extraordinàries es faran al mes de juny després de les proves ordinàries.

19. Horari general del centre

Correspon al consell escolar aprovar l'horari tipus dels diferents cursos (hores d'entrada i de sortida, nombre de classes al matí i a la tarda, etc.).

19.1. Règim diürn

Com a norma general, i d'acord amb les prescripcions curriculars, per a l'horari diürn es tindrà en compte que:

- La distribució de l'horari lectiu s'ha de mantenir dins els límits següents: de les 8 hores a les 19 hores, excepte en els cicles formatius. Les classes s'han d'organitzar normalment en sessions de matí i tarda.
- Les sessions de classe s'organitzen a partir de les concrecions curriculars definides al projecte educatiu i de les assignacions horàries de les diferents matèries regulades pels decrets [143/2007](#) i [142/2008](#), que estableixen l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat.

- No s'han de fer més de 3 hores seguides de classe (o 180 minuts) sense un esbarjo mínim de 30 minuts.
- Indicativament, es faran 6 hores diàries de classe, 4 de les quals seran al matí i 2 a la tarda. En cap cas no s'han de fer més de 7 hores diàries de classe a un mateix grup d'alumnes, i en l'educació secundària obligatòria no se n'han de fer més de 5 en horari de matí.
- Els alumnes d'ESO tenen 30 hores lectives setmanals.
- Els alumnes de batxillerat tenen 30 hores lectives setmanals, sense comptar-hi les hores corresponents al treball de recerca.

19.2. Règim nocturn

L'horari d'impartició dels estudis de batxillerat en règim nocturn serà de dilluns a divendres i no començarà abans de les 17 hores.

Els alumnes faran diàriament un temps lectiu màxim de 5 hores (300 minuts, inclosos 20 minuts d'esbarjo) distribuïdes en el nombre de sessions de classe que estableixi el centre.

19.3. Observacions sobre l'horari dels alumnes en el centre

Informació dels horaris als alumnes

Els centres han de lliurar als alumnes els horaris, que inclouran les sessions de classe i altres activitats escolars, així com el temps d'esbarjo.

Obligatorietat de l'assistència dels alumnes

L'assistència dels alumnes de tots els nivells educatius al centre és obligatòria [art. 22.1.a) de la [Llei d'educació](#)]. En aquest sentit, el centre ha de disposar de mecanismes efectius de control de l'assistència a classe i de seguiment dels alumnes. En el cas d'absències repetides, dins el marc d'actuacions previst per a aquests casos en el centre, s'ha de procurar en primer lloc la solució del problema amb l'alumne/a i el pare, mare o tutor legal, i, si cal, s'ha de sol·licitar la col·laboració dels professionals dels serveis educatius i dels serveis socials del municipi. (Vegeu també el document "[Actuacions en els supòsits de diverses realitats socials que afecten alumnes escolaritzats en el centre](#)").

El centre educatiu ha d'informar els alumnes de batxillerat i les seves famílies de les possibilitats d'anul·lació de matrícula a les quals fa referència l'apartat "Anul·lació de matrícula i matrícula extraordinària en el batxillerat".

Permanència dels alumnes a les dependències del centre

Els alumnes d'ESO han de romandre al centre durant el seu temps d'esbarjo, acompanyats dels professors que designi el centre. Les sortides d'alumnes del centre en l'horari de classes i d'activitats escolars, que inclou el temps

d'esbarjo, hauran d'autoritzar-se segons el procediment que cada centre estableix en les seves normes d'organització i funcionament.

19.4. Activitats fora del recinte del centre

Programació

La programació de les activitats que s'hagin de fer fora del recinte escolar o que pel seu caràcter general impliquin l'alteració de l'horari habitual, s'ha d'incloure en la programació general anual del centre o s'ha de preveure amb prou antelació i ser aprovada pel consell escolar. En el marc d'aquesta programació, les activitats específiques les ha d'autoritzar el director o directora del centre.

Quan es desenvolupi una activitat fora del centre, programada per a un col·lectiu d'alumnes, i hi hagi alumnes d'aquest col·lectiu que no hi participin, el centre haurà d'organitzar l'atenció educativa d'aquests alumnes.

Acompanyants en les sortides

No es poden fer sortides amb menys de dos acompanyants, un dels quals ha de ser necessàriament professor o professora, llevat d'aquelles sortides en què el consell escolar determini altres condicions. En el cas d'alumnes amb necessitats educatives especials, la relació alumnes/professors es conformarà a les seves característiques.

Comunicació als serveis territorials

Les activitats que impliquin sortides o variació en els espais habituals que afectin tot el centre s'han de comunicar prèviament als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació.

Autorització als alumnes

Als alumnes menors d'edat que participin en activitats fora del centre, els caldrà l'autorització escrita dels seus pares, mares o tutors legals. Aquesta autorització pot ser anual sempre que es comuniquin prèviament les sortides a les famílies, d'acord amb el que estableixi el consell escolar. Per a les sortides que impliquin pernoctar fora del domicili familiar caldrà una autorització específica.

19.5. Viatges escolars

En la franja d'edats en què és d'aplicació, les activitats que es facin fora del centre estan cobertes per l'assegurança escolar obligatòria, sempre que aquestes activitats estiguin aprovades pel consell escolar i es facin dins de l'Estat. Per a viatges escolars internacionals i intercanvis escolars internacionals, cal consultar-ho als CAISS ([Centres d'Atenció i Informació de la Seguretat Social](#)).

En viatges a l'estranger, a més, s'ha de garantir que els alumnes disposen prèviament dels documents preceptius (passaport, visat...).

20. Criteris generals de distribució de grups

L'activitat docent del centre s'organitza a partir de l'agrupament dels alumnes i la confecció d'horaris d'acord amb les prescripcions curriculars establertes a la normativa vigent, amb els criteris pedagògics del centre i en funció de l'especialitat i la preparació específica del professorat.

L'organització dels alumnes en grups s'ha d'establir d'acord amb els criteris definits en les normes d'organització i funcionament del centre, en el marc de la seva autonomia pedagògica i d'acord amb el principi de l'educació inclusiva.

En l'educació bàsica, l'organització dels recursos assignats a cada centre es pot orientar a agrupaments per sota de les ràtios establertes quan aquesta sigui una opció metodològica coherent amb el projecte educatiu i les necessitats que s'hi reconeixen (article 79.3 de la [Llei d'educació](#)). La composició de cada agrupament d'alumnes pot ser revisada pel centre durant el curs, en funció de les necessitats dels alumnes i dels resultats de l'avaluació contínua.

IV. Aspectes generals

21. Recollida de dades a efectes estadístics

Els centres educatius han de lliurar al Departament d'Ensenyament les dades de matriculació, resultats acadèmics, ús de serveis i altres, d'acord amb el Pla Estadístic i el Programa anual d'actuació estadística vigents. A aquests efectes, cal seguir les indicacions recollides a l'annex "Instruccions per a la recollida de dades a efectes estadístics":

- Instruccions de la Secretaria General, de 15 d'abril de 2011, per a la recollida de dades per a l'elaboració de l'estadística del curs 2011-2012, referent als alumnes.
- Instruccions de la Secretaria General, de 29 d'abril de 2011, per a la recollida de dades per a l'elaboració de l'estadística del curs 2011-2012, referent als centres.

El lliurament de la informació es farà per mitjà del Sistema d'Intercanvi d'Informació i de l'aplicació QEST. En ambdós casos se'n pot trobar l'accés a l'apartat "Gestió i organització del centre docent" del [web d'Ensenyament](#). El Departament d'Ensenyament comunicarà als centres el termini de lliurament de les dades.

22. Actuacions del centre relacionades amb la convivència escolar

En el marc de la [Llei d'educació](#) (especialment dels articles 30 a 38), el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius determina que les normes d'organització i funcionament del centre han de ser coherents amb el fet que l'aprenentatge i la pràctica de la convivència són elements fonamentals del sistema educatiu. La disposició transitòria primera.1 del mateix Decret dóna als centres el termini d'un any, que fineix l'estiu de 2011, per adaptar a les previsions del Decret (singularment del que estableixen els seus articles 23, 24 i 25) les normes d'organització i funcionament del centre.

Així mateix, d'acord amb l'article 32 de la Llei d'educació, els centres poden resoldre, mitjançant els processos de mediació establerts als articles 23 a 28 del [Decret 279/2006](#), que continuen vigents, els conflictes generats per conductes dels alumnes contràries a les normes de convivència o greument perjudicials per a la convivència del centre, llevat de les excepcions previstes en l'article 25 del Decret 279/2006. També es pot oferir la mediació com a estratègia de reparació o de reconciliació un cop aplicada una mesura correctora o una sanció per tal de restablir la confiança entre les persones i millorar el clima escolar, d'acord amb l'article 30.5 de la Llei d'educació.

L'aplicació de mesures correctores per conductes contràries a les normes de convivència del centre ha de seguir el procediment establert en la normativa vigent. No podran imposar-se sancions per conductes greument perjudicials per a la convivència del centre sense la instrucció prèvia d'un expedient segons la forma indicada en l'article 25 del Decret d'autonomia dels centres educatius.

Les mesures correctores i les sancions s'han d'ajustar al que estableixen els articles 34 a 37 de la Llei d'educació.

Cada centre gestiona les situacions potencialment conflictives tenint en compte els criteris pedagògics del seu projecte educatiu en el marc del que estableix el títol III de la Llei d'educació i el que s'indica en els paràgrafs anteriors. Pot comptar també amb l'assessorament dels professionals dels serveis educatius i, si escau, de la Inspecció d'Educació. En casos particularment complexos o que no es poden resoldre pels canals ordinaris, qualsevol membre de la comunitat educativa pot adreçar-se a la Unitat de Suport a la Convivència Escolar del Departament d'Ensenyament (telèfon 935.516.968 i adreça electrònica info.ensenyament@gencat.cat), que ofereix assessorament telefònic, i també presencial en el cas que els serveis territorials ho considerin necessari.

23. Igualtat d'oportunitats per a nois i noies

Els centres han de promoure la igualtat d'oportunitats de noies i nois; incorporar la perspectiva de gènere a l'acció educativa; prevenir i gestionar comportaments i actituds discriminatoris per raó de gènere; potenciar el reconeixement, la cooperació i el respecte mutu, i generar nous i millors models identitaris de masculinitat i de feminitat. Aquests principis, en desenvolupament del caràcter propi del centre, han d'informar el seu projecte educatiu, amb la corresponent incidència en les programacions d'aula i en les activitats educatives.

En el desenvolupament del procés educatiu els centres han de garantir especialment:

- La promoció d'un llenguatge verbal i gràfic que tracti equitativament ambdós sexes.
- L'ús no sexista dels espais educatius del centre.
- La utilització de llibres de text i materials didàctics i curriculars que promoguin un tracte equitatiu entre dones i homes.
- La incorporació als continguts curriculars de la perspectiva de gènere, dels sabers de les dones al llarg de la història i de les tasques de cura envers les persones i els espais.
- La potenciació d'una educació afectiva i sexual que afavoreixi la construcció d'una sexualitat positiva i saludable.
- L'orientació professional i acadèmica no estereotipada i sense discriminacions sexuals ni socials.
- La gestió positiva de les situacions de conflicte vinculades a comportaments i actituds de caràcter sexista i d'orientació afectivosexual.

D'acord amb el que s'estableix en l'article 126.2 de la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació, els consells escolars de centre han de designar una persona d'entre els seus membres per impulsar mesures educatives que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones. El Departament d'Ensenyament proporciona accions de formació amb les persones designades per tal que puguin desenvolupar les seves funcions en condicions òptimes. La constitució al centre d'una comissió de coeducació, polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats pot afavorir la implementació d'actuacions coeducatives i la implicació de la comunitat educativa.

El Departament d'Ensenyament impulsa programes de coeducació. A la pàgina web <http://www.xtec.cat/innovacio/coeducacio> es poden trobar recursos digitals, experiències i bones pràctiques coeducatives de centres, bibliografia específica adreçada al personal docent i als alumnes i enllaços d'interès de diferents institucions i associacions que treballen aquesta temàtica.

24. Recursos bibliogràfics. Biblioteca escolar

24.1. Biblioteca escolar

La biblioteca escolar, de la qual tots els centres han de disposar (article 88.1 de la [Llei d'educació](#)), és un recurs més per a l'assoliment dels objectius del projecte educatiu de cada centre. Les funcions de la biblioteca escolar s'han de preveure precisament a partir dels objectius del projecte educatiu, i les activitats planificades en relació amb la biblioteca i els serveis que ofereix a la comunitat escolar formen part de la programació general anual del centre.

La biblioteca escolar és un espai educatiu i dinàmic, un centre de recursos que conté documents en tot tipus de suport per a l'aprenentatge i per a la recerca. És un servei per al desenvolupament del currículum i dels altres aspectes del projecte educatiu de centre adreçat als professors, als alumnes i a tota la comunitat escolar. La seva missió és facilitar l'accés i difondre els recursos d'informació afavorint els processos de creació del coneixement.

La biblioteca és un recurs fonamental per a l'adquisició de les competències bàsiques i el desplegament dels continguts curriculars a totes les àrees, matèries i etapes educatives. Així esdevé, doncs, un element clau per a l'assoliment de la competència informacional, el foment de la lectura i l'adquisició d'aprenentatges autònoms.

La biblioteca escolar es comunica i interacciona amb les seves comunitats d'usuaris utilitzant les tecnologies de la informació i la comunicació i s'integra als entorns virtuals d'aprenentatge i als sistemes d'informació del centre. D'aquesta manera, una biblioteca deixa de ser exclusivament un espai físic i esdevé una biblioteca que conté, també, espais virtuals per a la consulta i per a la comunicació.

El funcionament, l'expansió i la dinamització de la biblioteca escolar al servei de l'aprenentatge i el coneixement giren a l'entorn de quatre àmbits:

- L'organització de la informació i del fons documental

La biblioteca recull, gestiona i difon informació i documents que la comunitat educativa necessita per al desenvolupament de les seves tasques curriculars i l'evolució del projecte educatiu de cada centre. La seva gestió, com a ens mediador, comprèn la selecció, adquisició, catalogació i difusió de materials i requereix personal format, especialitzat i coneixedor del centre educatiu.

- El pla de lectura del centre

La biblioteca dóna suport al pla de lectura del centre, que a partir de les necessitats detectades en una anàlisi prèvia desenvolupa objectius, metodologies i estratègies per aprofitar i assegurar l'assoliment de les competències bàsiques i per fomentar l'hàbit lector i el gust per llegir.

- La competència informacional

La biblioteca facilita fonts d'informació i recursos diversos, útils per als alumnes, els professors i tota la comunitat escolar, alhora que proporciona eines i estratègies didàctiques i metodològiques per afavorir la competència informacional. El treball conjunt amb les tecnologies de l'aprenentatge i la comunicació és imprescindible.

- La dinamització dels seus serveis i recursos

Els serveis i recursos de la biblioteca escolar es dinamitzen amb la planificació i el desenvolupament de programes i activitats per donar-los a conèixer i per promoure la lectura i la competència informacional.

A la pàgina [Presentació de la Biblioteca.edu](#) hi ha informació addicional amb orientacions sobre la concepció, l'organització i el funcionament de la biblioteca escolar.

Tot i que els centres disposen d'autonomia per decidir la millor manera de garantir l'eficiència i l'eficàcia en l'ús del recurs "biblioteca escolar", es recomana que en cada centre es designi una persona de l'equip docent que en coordini o es responsabilitzi expressament de la seva utilització.

24.2. Llibres de text

Els llibres de text i altres materials didàctics no requereixen autorització prèvia del Departament d'Ensenyament, d'acord amb el que estableix la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació.

L'elecció dels llibres de text i d'altres materials didàctics correspon al centre educatiu en el marc de l'exercici de l'autonomia pedagògica. Correspon als professors del centre vetllar perquè els materials seleccionats siguin adients a l'edat dels alumnes i al currículum establert.

Els llibres de text escollits pels centres, excepte els de llengua castellana i literatura i els de llengües estrangeres, han de ser normalment en català (art. 11.2 de la [Llei d'educació](#)). A la Vall d'Aran seran en aranès —denominació que pren l'occità a l'Aran— aquells que les disposicions específiques estableixin.

Amb caràcter general, els llibres de text no es poden substituir abans de transcórrer un període mínim de quatre anys. Abans d'aquest termini, només en casos excepcionals i per raons plenament justificades, la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació, amb informe previ de la Inspecció d'Educació, pot autoritzar-ne la substitució. En el cas dels centres educatius que participen en el projecte eduCAT 1x1, aquestes pautes no són d'aplicació en els nivells educatius dels centres que, en el marc del projecte, fan servir llibres de text electrònics o altre material digitalitzat.

D'acord amb la normativa vigent, els centres educatius han de fer pública, abans del 30 de juny, la relació de llibres de text seleccionats per al curs següent, per cursos i indicant-ne el títol, l'autoria, l'editorial i l'ISBN.

S'ha de tenir en compte que els professors i els centres educatius poden reproduir, distribuir i comunicar petits fragments de material publicat, excepte llibres de text, sense necessitat de l'autorització dels autors, d'acord amb la redacció actual del text refós de la Llei de propietat intel·lectual. En canvi, la reproducció de llibres de text sense autorització dels autors és estrictament prohibida per les lleis.

25. Beques i ajuts

Anualment es convoquen diferents modalitats de beques i ajuts de suport a l'estudi per als alumnes tant d'ensenyaments obligatoris com de postobligatoris.

El Departament d'Ensenyament ofereix informació sistemàtica i anticipada de les diferents modalitats de beques de les administracions educatives (web del [Departament d'Ensenyament](#), a Serveis i tràmits > Beques) i també d'ajuts i subvencions (web del [Departament d'Ensenyament](#), a Serveis i tràmits > Ajuts i subvencions > Famílies i alumnat).

Els centres educatius han de vetllar perquè la informació sobre les convocatòries dels ajuts i les beques de les administracions educatives, destinades als alumnes, arribi a les famílies o als alumnes amb prou antelació, a fi que puguin presentar la sol·licitud dins del termini establert en cada convocatòria.

26. Seguretat i salut

En el document "[Qüestions relatives a seguretat i salut](#)", s'indiquen els detalls pertinents dels diversos aspectes de la normativa vigent sobre seguretat i salut que s'han de tenir en compte en els centres educatius en tant que centres de treball i llocs que reuneixen, a més, un determinat nombre d'alumnes.

Aquests aspectes es refereixen a:

- Plans d'emergència i simulacre anual, i actuacions preceptives del centre públic en aquesta matèria.
- Accidents laborals i la seva notificació en els centres públics.
- Farmaciola del centre.
- Administració de medicació als alumnes.
- Prevenció del tabaquisme, de l'alcoholisme i del consum d'altres substàncies que poden generar dependència.
- Control de plagues.
- Requisits que han de complir els materials educatius emprats en el centre (educació infantil i primària).
- Seguretat als tallers i laboratoris dels centres educatius.
- Programa Salut i Escola (educació secundària).
- Manipulació d'aliments.

Així mateix, el document recorda l'obligació que tenen els centres públics, a partir d'una determinada dimensió, de personalitzar la coordinació de la prevenció de riscos laborals en un docent, i orienta sobre les funcions que el centre hauria d'assignar a la persona a qui s'encomana l'esmentada coordinació.

En tot cas, es recorda l'obligació dels centres públics d'adoptar les mesures de prevenció contra incendis i d'evacuació dels treballadors i dels alumnes. En concret, tots els centres han d'elaborar, revisar i actualitzar periòdicament el pla d'emergència, i han de garantir que, com a mínim, es farà un simulacre durant el primer trimestre del curs escolar.

Al web "[Salut a l'escola](#)" hi ha orientacions sobre com resoldre els problemes de salut més freqüents que es presenten en l'àmbit escolar.

27. Actuacions dels centres en supòsits de les diverses realitats socials que afecten alumnes que hi són escolaritzats

El document "[Actuacions en els supòsits de diverses realitats socials que afecten alumnes escolaritzats en el centre](#)" recull indicacions i recursos per atendre les situacions i supòsits següents:

- Absentisme d'alumnes.
- Retard en la recollida d'alumnes a la sortida del centre (escoles).

- Supòsits de problemes entre els progenitors en relació amb els fills.
- Supòsits d'actuació de la policia o de la DGAIA.
- Supòsits de presumpta comissió, per part d'alumnes, d'algun tipus de delictes o falta penal dins de les dependències del centre.
- Supòsits de sospites probables o de constància de maltractaments a alumnes.

Les indicacions que s'estableixen tenen en compte que, en l'exercici de les seves funcions en el marc de l'ordenament, la direcció del centre públic és autoritat competent per defensar l'interès superior de l'infant, tal com estableix l'article 142.9 de la [Llei d'educació](#). Així mateix, en el document es tenen en compte les responsabilitats que assumeix el centre de titularitat privada i, directament, la persona titular, pel fet de l'escolarització de menors en el centre educatiu.

28. Protecció de dades de caràcter personal, protecció de materials i protecció de la imatge

En el document "[Protecció de dades, d'imatges i de la propietat intel·lectual](#)" s'indiquen les normes vigents en aquestes matèries i les precaucions que s'han de prendre des dels centres en relació, específicament, amb:

- La captació, ús i difusió d'imatges dels alumnes i del personal del centre.
- La publicació de dades personals dels alumnes i del personal del centre.
- La publicació de materials la propietat intel·lectual dels quals correspon als alumnes.

En tot cas, es recorda que per a la publicació d'imatges, dades personals o materials la propietat intel·lectual dels quals recau en els alumnes menors d'edat, cal disposar de la corresponent autorització signada per les persones que n'exerceixen la pàtria potestat. L'autorització ha d'especificar de la manera més concisa possible la finalitat a què es destinaran les dades, imatges o materials, la durada de l'autorització i el mitjà de difusió. Quan els alumnes són majors d'edat, l'autorització l'ha de signar directament l'alumne/a.

Així mateix, es recorda que correspon a les direccions dels centres públics i a la titularitat dels centres privats adoptar les mesures adients per garantir la seguretat de les dades de caràcter personal que conté la documentació del centre i evitar-ne l'alteració, la pèrdua i el tractament o l'accés no autoritzats.

28.1. Autorització per a l'ús de serveis i recursos Internet

Les eines i serveis de l'anomenat web 2.0 que permeten el treball col·laboratiu i la comunicació entre usuaris s'estan estenent en els centres educatius per al treball acadèmic, ateses les seves grans potencialitats per desenvolupar la

competència digital de l'alumnat. Per a la utilització d'aquests entorns cal, en molts casos, un registre previ amb la consegüent cessió de dades de caràcter personal.

El supòsit esmentat a l'apartat anterior és regulat a l'article 13.1 del [Reial decret 1720/2007](#), de 21 de desembre, que admet la validesa del consentiment del tractament de les dades de caràcter personal atorgat per les persones majors de 14 anys, mentre que per a les menors d'aquesta edat cal el consentiment de les persones que n'exerceixen la pàtria potestat.

Així, doncs, per tal que els alumnes menors de 14 anys es puguin donar d'alta per a l'ús de serveis Internet, encara que siguin aplicacions educatives d'aquests serveis, cal una autorització dels pares, mares o tutors legals que especifiqui quins serveis s'utilitzaran i amb quina finalitat i advertir que la responsabilitat per possibles mals usos és de l'usuari. Amb aquest efecte, es pot utilitzar el model "Autorització relativa als alumnes de menys de 14 anys: ús de serveis i recursos digitals a Internet per treballar a l'aula".

Amb alumnes de 14 o més anys que són encara menors d'edat es recomana informar els pares, mares o tutors legals de quins serveis es faran servir i amb quina finalitat i advertir que la responsabilitat per possibles mals usos és de l'usuari. Amb aquest efecte, es pot utilitzar el model "Comunicació relativa als alumnes de més de 14 anys, però menors d'edat: ús de serveis i recursos digitals a Internet per treballar a l'aula".

29. Correu electrònic XTEC dels centres educatius i dels professors

L'adreça de correu XTEC té el caràcter de correu corporatiu del Departament d'Ensenyament en la seva comunicació amb els centres i serveis educatius i amb els professors. Els responsables dels centres i serveis educatius han d'atendre amb regularitat aquesta bústia de correu electrònic.

El servei de correu electrònic de la XTEC és d'ús preferent en l'entorn professional dels docents dels centres públics i privats sostinguts amb fons públics.

30. Implicació i participació de les famílies en el procés educatiu. Carta de compromís educatiu

La implicació de les famílies en el procés educatiu dels seus fills és imprescindible per assolir l'èxit educatiu i contribuir a la millor integració escolar i social de l'alumne/a. En aquest sentit, la carta de compromís educatiu és una eina que facilita la cooperació entre les accions educatives de les famílies i les del centre educatiu.

D'acord amb l'article 20 de la [Llei 12/2009](#), de 10 de juliol, d'educació, la carta de compromís educatiu ha d'expressar els compromisos que la família i el centre educatiu s'avenen a adquirir en relació amb els principis que la inspiren i amb la finalitat d'assolir un entorn de convivència, respecte i responsabilitat en el desenvolupament de les activitats educatives.

D'acord amb l'article 7 del [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, els continguts comuns de la carta s'han de formular amb la participació de la comunitat escolar, especialment els professionals de l'educació i les famílies, i han de ser aprovats pel consell escolar.

El centre i la família hauran de formalitzar la carta de compromís amb els seus continguts comuns en el moment de la matrícula. Aquest document anirà signat pel pare, mare o tutor/a legal de l'alumne/a i per la direcció del centre educatiu públic o per la persona titular del centre privat concertat o, en el seu nom, per qui disposin les normes d'organització i funcionament del centre.

D'altra banda, i d'acord amb l'article 7.4 del Decret 102/2010, la carta de compromís educatiu ha de fer referència al seguiment de l'evolució dels alumnes. En aquest sentit, i amb la finalitat que la carta de compromís educatiu pugui ser una eina més efectiva en el seguiment individualitzat de l'alumne/a, és convenient afegir als continguts comuns de la carta altres continguts específics addicionals per al seguiment de cada alumne/a. Per això, els centres educatius, d'acord amb cada família, poden completar cada carta de compromís amb una addenda de continguts específics addicionals on, un cop detectades les necessitats de cada alumne/a, s'especifiquen les mesures que es duran a terme per millorar el seu rendiment escolar i la seva integració escolar i social, els compromisos que cada família i el centre s'avenen a adquirir en relació amb aquestes accions, i el seguiment i els resultats de les mesures dutes a terme. Aquesta addenda, que ha de ser signada pel pare, mare o tutor/a legal de l'alumne/a i pel tutor/a del centre, pot ser signada també per l'alumne/a a partir del 1r curs de l'educació secundària obligatòria, es formalitza durant el primer trimestre de curs i té una revisió anual, com a mínim.

Els centres disposen d'["Orientacions per a l'elaboració de la carta de compromís educatiu"](#) on es recullen indicacions, orientacions i referències respecte de la carta de compromís educatiu.

Cal també que els centres afavoreixin les actuacions de les associacions de mares i pares tot habilitant espais per a les seves activitats i reunions. També els han d'oferir la possibilitat de difondre la seva informació en els taulers o sistema d'anuncis del centre i els han de garantir els contactes necessaris amb la direcció.

D'altra banda, amb la finalitat de promoure la implicació activa de les famílies en el procés educatiu dels seus fills i el projecte educatiu de centre, els centres educatius hauran de concretar en la programació anual de centre les accions orientades a aquest objectiu. Per tal de facilitar aquesta acció, el Departament d'Ensenyament posarà a l'abast dels centres, durant el curs 2011-2012, el document "Escola i família", un document de suport amb orientacions i recursos per promoure la participació i la coresponsabilització de la família en el procés educatiu dels seus fills.

31. Participació dels alumnes

D'acord amb l'article 4 del [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, el projecte educatiu de cada centre ha de contribuir a impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa i la relació entre el centre i l'entorn social.

En aquest sentit, els projectes educatius dels centres de secundària han d'impulsar, en els termes establerts per la normativa, la participació dels alumnes en la gestió del centre, l'associacionisme i el voluntariat entre els alumnes i donar-los a conèixer aquells projectes associatius d'entitats juvenils que estiguin vinculats a l'entorn del centre.

V. Recursos per a la formació permanent del professorat

Les accions de formació permanent són un recurs per a la millora dels professors i dels centres, que ha de fer compatible i complementària la formació d'iniciativa individual, la formació en el centre i la formació al servei dels objectius generals del sistema educatiu prioritzats pel Departament d'Ensenyament. La finalitat de l'oferta formativa és, doncs, donar resposta a les necessitats de formació dels docents i dels centres educatius. Amb aquests efectes, s'articulen els plans de la formació de centre, els plans de formació de zona i l'accés gratuït dels professors a biblioteques i museus i als seus serveis de préstec.

Tota la informació respecte a la formació permanent dels professors es pot consultar a la pàgina web de "[Formació del professorat](#)" i a les pàgines web dels serveis educatius corresponents.

La direcció del centre públic, o la persona en qui ho delegui, i la titularitat del centre privat, o la persona en qui ho delegui, es responsabilitzen de rebre i canalitzar en el centre la informació sobre les activitats de formació permanent que puguin interessar o afectar els professors. Així mateix, fa arribar als responsables de la formació en els serveis educatius les necessitats de formació del centre i dels professors.

Plans de formació de centre

Cada centre, en funció dels objectius del seu projecte educatiu, planifica i concreta la formació de centre, a curt i mitjà termini. Els serveis educatius assessoren els centres en la concreció d'aquestes necessitats de formació. Per a aquesta comesa, quan escaigui es portaran a terme activitats formatives adreçades als responsables de la formació dels centres educatius per tal de formar-los com a gestors dels plans de formació de centre.

Tenir elaborat un pla de formació de centre (PFC) és criteri de prioritització per part de les corresponents comissions de plans de formació de zona a l'hora d'analitzar les demandes de formació. Aquest PFC ha d'estar íntimament relacionat amb el projecte educatiu del centre i els seus indicadors de progrés i, si escau, amb el projecte de direcció vigent. La previsió de les activitats del PFC s'ha d'incorporar a la programació general anual del centre, i normalment es duen a terme en horari laboral no lectiu. El PFC cal que doni resposta, com a mínim, a les necessitats derivades dels plans específics de cada centre. El PFC inclourà els indicadors de l'avaluació de la transferència a l'aula de la formació adquirida pels professors.

Plans de formació de zona

Els plans de formació de zona (PFZ) concreten els objectius de millora dels centres i de formació dels professors per a un àmbit territorial determinat. Les activitats de formació incloses en els PFZ són impulsades, dinamitzades i coordinades pel servei educatiu del respectiu àmbit territorial i, en els centres

públics, es duen a terme dins l'horari laboral no lectiu, llevat dels casos excepcionalment autoritzats per la direcció general que correspongui.

Accés gratuït a biblioteques i museus

Les biblioteques i els museus són un recurs més per a la formació permanent dels professors i, sovint, per a la preparació d'activitats docents. En aquest sentit, i d'acord amb el que s'estableix a l'article 110.7 de la Llei d'educació, els professors degudament acreditats poden accedir de manera gratuïta als museus i biblioteques que depenen dels poders públics i d'altres entitats que s'han adherit a l'acord subscrit entre el Departament d'Ensenyament i el Departament de Cultura a partir del qual s'acredita els docents amb el corresponent carnet docent. Així mateix, les persones acreditades poden fer ús dels serveis de préstec de llibres i altre material que ofereixen les biblioteques.

Per generar el carnet docent i per consultar la relació d'entitats adherides cal anar al web del [Departament d'Ensenyament](#), a Àrees d'actuació > Professorat > Carnet docent.

VI. Referents normatius

Llei d'educació

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)

Organització general del curs

- [Decret 279/2006](#), de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006). Derogats l'article 4 i el títol IV.
- [Ordre ENS/102/2011](#), d'1 de juny, per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2011-2012 per als centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 5894, de 6.6.2011)

Currículum d'ESO

- [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 4915, 29.6.2007). [Correcció d'errada](#) en el DOGC núm. 5515, de 27 11.2009.

Programes de qualificació professional inicial

- [Decret 140/2009](#), de 8 de setembre, pel qual es regulen els Programes de Qualificació Professional Inicial (DOGC núm. 5463, de 14.9.2009)

Currículum de batxillerat

- [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (DOGC núm. 5183, de 29.7.2008)
- [Ordre EDU/340/2009](#), de 30 de juny, de la relació de matèries de modalitat del batxillerat que es vinculen a les proves d'accés a la universitat (DOGC núm. 5417, de 9.7.2009)

Ordenació dels ensenyaments esportius

- [Decret 169/2002](#), d'11 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de règim especial que condueixen a les titulacions oficials de tècnic d'esport i tècnic superior d'esport (DOGC núm. 3660, de 19.6.2002)
- [Reial decret 971/2007](#), de 13 de juliol, sobre esportistes d'alt nivell i alt rendiment (BOE núm. 177, de 25.7.2007)

- [Reial decret 1363/2007](#), de 24 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments esportius de règim especial (BOE núm. 268, de 8.11.2007)

Formació professional

- [Decret 67/2007](#), de 20 de març, pel qual es regulen els ensenyaments de formació professional inicial en la modalitat a distància (DOGC núm. 4847, de 22.3.2007)
- [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 5830, de 3.3.2011)

Connexió batxillerat - cicles formatius de formació professional

- [Reial decret 1538/2006](#), de 15 de desembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu (BOE núm. 3, de 3.1.2007)
- [Reial decret 777/1998](#), de 30 d'abril, pel qual es desenvolupen determinats aspectes de l'ordenació de la formació professional en l'àmbit del sistema educatiu (BOE núm. 110, de 8.5.1998). Derogat pel Reial decret 1538/2006, de 15 de desembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu (BOE núm. 3, de 3.1.2007), sens perjudici de la disposició final segona, que modifica l'annex III. Els annexos del Reial decret 777/1998 seguiran en vigor fins a la seva actualització o substitució.
- [Resolució de 25 de maig de 1998](#), de modificació de la Resolució de 4 de febrer de 1998, per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matriculació d'alumnes als centres docents sostinguts amb fons públics, pel que fa al procediment d'admissió d'alumnes procedents del batxillerat LOGSE, en els ensenyaments de grau superior de formació professional específica (DOGC núm. 2651, de 2.6.1998)

Centres

- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)

Avaluació d'alumnes

- [Ordre ECI/1845/2007](#), de 19 de juny, per la qual s'estableixen els elements dels documents bàsics d'avaluació de l'educació bàsica regulada per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, així com els requisits formals derivats del procés d'avaluació que són necessaris per garantir la mobilitat de l'alumnat (BOE núm. 149, de 22.6.2007)

- [Ordre EDU/295/2008](#), de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008). Pendent de modificació.
- [Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 5287, de 30.12.2008). Pendent de modificació.

Projecte lingüístic

- [Llei 1/1998](#), de 7 de gener, de política lingüística (DOGC núm. 2553, de 9.1.1998). Vegeu també el títol II de la Llei 12/2009, d'educació.

Educació especial

- [Decret 299/1997](#), de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials (DOGC núm. 2528, de 28.11.1997)

Projectes d'innovació educativa

- [Ordre EDU/85/2009](#), d'11 de març, per la qual s'aproven les bases generals de les línies de subvenció del Departament d'Educació, les bases específiques dels programes que les integren, i s'obre la convocatòria pública per a l'any 2009 (DOGC núm. 5336, d'11.3.2009)

Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música o dansa

- Resolució de la Direcció General d'Ordenació Educativa, de 16 de juny de 1997, per al reconeixement d'ensenyaments cursats en determinades escoles de música (FDAADE núm. 671, de juliol de 1997)
- [Resolució de 29 de gener de 2001](#), per la qual s'estableixen criteris i es donen instruccions per autoritzar l'adaptació curricular del batxillerat, amb reducció del nombre de crèdits de matèries optatives, per als alumnes que cursen estudis equivalents al grau mitjà de música en determinades escoles (DOGC núm. 3322, de 7.2.2001)
- [Reial decret 242/2009](#), de 27 de febrer, pel qual s'estableixen convalidacions entre els ensenyaments professionals de música i de dansa i l'educació secundària obligatòria i el batxillerat, així com els efectes que sobre la matèria d'educació física han de tenir la condició d'esportista d'alt nivell o alt rendiment i els ensenyaments professionals de dansa (BOE núm. 51, de 28.2.2009)

Accés a la universitat

- [Reial decret 1892/2008](#), de 14 de novembre, pel qual es regulen les condicions per a l'accés als ensenyaments universitaris oficials de grau i els procediments d'admissió en les universitats públiques espanyoles (BOE núm. 283, de 24.11.2008). Modificat pel [Reial decret 558/2010](#), de 7 de maig (BOE núm. 113, de 8.5.2010). Vegeu-ne la [versió actualitzada](#).

Equivalència d'estudis

- [Ordre EDU/1603/2009](#), de 10 de juny, per la qual s'estableixen equivalències amb els títols de graduat en educació secundària obligatòria i de batxiller regulats en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 146, de 17.6.2009) modificada per l'[Ordre EDU/520/2011](#), de 7 de març (BOE núm. 62, de 14.3.2011)

Seguretat i salut

- [Llei 31/1995](#), de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10.11.1995)
- [Reial decret 39/1997](#), de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció (BOE núm. 27, de 31.1.1997)
- [Reial decret 486/1997](#), de 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut als llocs de treball (BOE núm. 97, de 23.4.1997)
- [Llei 4/1997](#), de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya (DOGC núm. 2401, de 29.5.1997)
- [Llei 20/1985](#), de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència (DOGC núm. 572, de 7.8.1985), modificada per la [Llei 10/1991](#), de 10 de maig (DOGC núm. 1445, de 22.5.1991) i per la [Llei 8/1998](#), de 10 de juliol (DOGC núm. 2686, de 22.7.1998) i per la [Llei 1/2002](#), d'11 de març (DOGC núm. 3598, de 19.3.2002)
- [Llei 28/2005](#), de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac (BOE núm. 309, de 27.12.2005), modificada per la [Llei 42/2010](#), de 30 de desembre (BOE núm. 318, de 31.12.2010)

Ús d'imatges

- [Llei orgànica 1/1982](#), de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge (BOE núm. 115, de 14.5.1982)

Protecció de dades

- [Llei orgànica 10/1995](#), de 23 de novembre, del Codi Penal (BOE núm. 281, de 24.11.1995), modificada per [Llei orgànica 15/2003](#), de 25 de novembre (BOE núm. 283, de 26.11.2003)
- [Reial decret legislatiu 1/1996](#), de 12 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la llei de propietat intel·lectual (BOE núm. 97, de 22.4.1996)
- [Llei orgànica 15/1999](#), de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (BOE núm. 298, de 14.12.1999)
- [Reial decret 1720/2007](#), de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (BOE núm. 17, de 19.1.2008)

Consolidació de la llengua catalana, i de l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe. El projecte lingüístic

El projecte lingüístic de què han de disposar els centres en el marc del seu projecte educatiu, s'ha d'ajustar al que estableixen els articles 10, 11 i 16 de la [Llei d'educació](#) i l'article 5.1.e) del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius.

Per assegurar la consolidació de la llengua catalana, i de l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador del projecte educatiu plurilingüe, cal tenir ben presents les orientacions i recordatoris següents:

- En el projecte lingüístic ha d'haver-hi constància explícita de l'ús de la llengua catalana (i quan escau, de l'aranès), en tant que llengua pròpia de Catalunya, com a llengua vehicular i d'aprenentatge a emprar normalment en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites, exposicions dels professors, material didàctic, llibres de text i activitats d'aprenentatge i d'avaluació, així com reunions, informes i comunicacions.
- Establir en el projecte criteris i pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa de manera que les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin normalment en llengua catalana (o en aranès a l'Aran), sens perjudici del que determinen els articles 16.4 i 16.5 de la Llei d'educació.
- Explicitar en el projecte lingüístic el tractament de les llengües oficials i de les llengües estrangeres en el currículum. Així mateix, en els centres que desenvolupin accions d'impuls a terceres llengües, explicitar-ne els objectius.
- En les escoles i altres centres que imparteixen l'educació primària, organitzar en el primer cicle l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura en català i introduir la llengua castellana al primer curs del cicle inicial a nivell oral per arribar, al final d'aquest cicle, a transferir al castellà els aprenentatges assolits.
- A l'educació primària, configurar en una sola àrea les dues llengües oficials a Catalunya a fi d'evitar repeticions i afavorir la transferència d'aprenentatges entre elles, tot preveient que les estructures lingüístiques comunes, que es faran en català, serveixin com a base per a l'aprenentatge de les dues llengües. Per fer-ho possible, el centre pot decidir distribuir entre els cicles de l'etapa les hores de les àrees de llengua establertes en l'annex 3 del [Decret 142/2007](#), de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, respectant-ne l'assignació horària global.
- Preveure que l'assoliment de la competència comunicativa lingüística, com a base de tots els aprenentatges, és responsabilitat de totes les àrees del currículum en totes les etapes educatives.
- Garantir que les metodologies i els agrupaments dels alumnes, que correspon establir al centre, afavoreixin les interaccions per millorar l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana, i potenciar activitats d'ús de la llengua no directament relacionades amb l'activitat ordinària dels centres.

- Ajustar l'enfocament metodològic de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües catalana i castellana a la realitat sociolingüística dels alumnes del centre.
- Incorporar la possibilitat d'impartir continguts d'àrees no lingüístiques en castellà o en una llengua estrangera o, alternativament, utilitzar aquestes llengües en la realització d'activitats previstes en la franja horària de lliure disposició. Aquestes hores poden comptar com a curriculars de les respectives llengües. A efectes del compliment dels horaris mínims de cada llengua a l'educació primària, es pot computar la suma de les hores assignades específicament a cada llengua més les hores d'estructures lingüístiques comunes que s'estableixen en l'annex 3 del Decret 142/2007 abans esmentat. En tot cas, els llibres de text i material didàctic usats seran normalment en llengua catalana.
- Tenir com a objectiu fonamental que tots els alumnes assoleixin una sòlida competència comunicativa i que en acabar l'educació obligatòria puguin utilitzar normalment i correcta el català i el castellà (o, en el cas de la Vall d'Aran, les tres llengües oficials) i comprendre i produir missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el seu projecte lingüístic.
- Assegurar, en els centres que correspongui, que els infants els pares, mares o tutors dels quals sol·licitin que els seus fills o filles rebin l'ensenyament en llengua castellana en el primer ensenyament, siguin escolaritzats en aquesta llengua mitjançant atenció i suport material individualitzats (article 11.4 de la Llei d'educació). Aquests centres s'han d'organitzar per prestar aquesta atenció, de manera que es faci compatible la pertinença al grup classe amb l'especificitat dels seus aprenentatges. La direcció del centre ha de comunicar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació les necessitats derivades d'aquesta organització que no puguin ser ateses amb els recursos propis del centre. Els serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, el Consorci d'Educació han de prendre les mesures que considerin adequades per atendre-les.

Desenvolupament del centre educatiu acollidor

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Aspectes generals del centre educatiu acollidor
- B. L'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència
- C. Promoció de l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació
- D. Coordinació de les actuacions en matèria de llengua, interculturalitat i cohesió social en el centre
- E. Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència
- F. Centre educatiu i entorn: l'educació comunitària
- G. Pla català d'esport a l'escola (PCEE)

A. Aspectes generals del centre educatiu acollidor

En un centre acollidor el procés d'acollida es concep en sentit ampli: hi caldrà preveure l'acollida dels professors nous i la de les noves famílies que hi matriculen els seus fills per primera vegada. En aquest sentit, en el projecte educatiu i en altres documents d'organització i gestió del centre convé tenir-hi en compte:

- El projecte educatiu del centre acollidor ha de servir per potenciar una educació per a la cohesió social, basada en l'ús normal de la llengua catalana com a instrument de comunicació en un context multilingüe i disposar d'algun indicador de progrés en aquest sentit. El reconeixement d'aquest context multilingüe garanteix la igualtat d'oportunitats i el dret a la diferència de tots els alumnes.
- És en el projecte lingüístic, en el si del projecte educatiu, on es pot establir un tractament de les llengües que doni resposta a la situació sociolingüística dels alumnes, que vetlli per l'ús del català com a vehicle normal d'ensenyament i aprenentatge i com a llengua normal de relació en els diversos àmbits.
- Les normes d'organització i funcionament d'un centre acollidor són el lloc adient per recollir els drets i deures dels diferents membres de la comunitat educativa pel que fa a l'ús de la llengua, tot respectant la diversitat i la igualtat d'oportunitats i la convivència, i per articular l'organització dels recursos que han de fer possible l'assoliment, en el centre, dels objectius lingüístics i de convivència.
- L'acollida i la integració del conjunt de la comunitat escolar (alumnes, professors, famílies) comporten un conjunt sistemàtic d'actuacions que afavoreixin la plena incorporació de tothom a la vida i a la dinàmica ordinària del centre i del seu entorn i la determinació de protocols específics per als alumnes nous o amb risc d'exclusió social. Aquests protocols han d'oferir una resposta educativa coherent a partir d'una avaluació acurada de les necessitats dels alumnes (socioafectives, pedagògiques, econòmiques...) i una planificació dels recursos necessaris per garantir la igualtat d'oportunitats en la consecució de l'èxit escolar.
- La planificació de l'acció tutorial en el centre acollidor ha de contribuir a garantir l'acompanyament educatiu dels processos identitaris i d'integració escolar i social de tots els alumnes.

En la programació general anual del centre acollidor s'inclouran normalment actuacions que garanteixin l'ús de la llengua catalana entre els membres de la comunitat educativa, la convivència i la cooperació entre alumnes de diferents cultures, la igualtat d'oportunitats dels alumnes socioculturalment desfavorits i la implicació i la interacció amb l'entorn. Entre aquestes actuacions no s'han de descartar activitats de formació permanent que facilitin l'assoliment dels objectius lingüístics i de convivència del centre.

B. L'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència

L'educació intercultural implica un model educatiu que potencia la cultura del diàleg i de la convivència, i ajuda a desenvolupar la consciència i el sentiment d'igualtat com a condició prèvia per al coneixement i el respecte de les diferències culturals. És objectiu fonamental de tot centre educatiu acollidor que tots els alumnes, els de la cultura majoritària i els de les minoritàries, desenvolupin, mitjançant qualsevol àrea o matèria curricular, les aptituds i les actituds que els han de capacitar per viure en la nostra societat, que és multicultural i multilingüe.

L'assoliment d'aquest objectiu es veu afavorit si el centre educatiu:

- Possibilita que tot els alumnes i les seves famílies sentin que formen part de la societat catalana, sense que per això hagin de perdre els referents propis.
- Fomenta actituds d'obertura i d'empatia que facilitin l'enriquiment personal i cultural; ajuda a superar estereotips i prejudicis respecte a persones i grups diferents; subratlla les semblances i fomenta el respecte pels valors, creences i comportaments de les diverses cultures en el marc de la Declaració Universal dels Drets Humans i dels Drets dels Infants. Una bona eina per afavorir aquests aspectes és la participació en projectes internacionals en el marc del Programa d'aprenentatge permanent (PAP) de la Comissió Europea.
- Explicita els continguts interculturals en les àrees o matèries del currículum.
- Desenvolupa el respecte a les manifestacions culturals i genera actituds crítiques envers aquells continguts i tradicions de qualsevol cultura, tant la pròpia com l'aliena, que no respectin els drets humans bàsics.
- Afavoreix la dimensió europea amb projectes internacionals per fer un treball competencial i integrat de continguts i llengües.
- Incentiva la participació escolar de tots els alumnes i llurs famílies, evita qualsevol tipus de marginació i potencia la convivència i la cooperació entre alumnes de cultures familiars diverses, dins i fora de l'escola.
- Desenvolupa habilitats per a la convivència, necessàries a l'hora de participar en la vida ciutadana multicultural, i es preocupa per la integració socioafectiva de tots els alumnes.

- Respecta la diversitat cultural en totes les seves formes i, per tant, permet l'ús de vestuari o elements simbòlics, ja siguin de caràcter cultural, religiós o identitari, sempre que no impossibilitin:
 - la realització de totes les activitats curriculars,
 - la comunicació interpersonal,
 - la identificació personal,
 - la seguretat personal o la dels altres.

Aquest respecte, però, no ha de permetre ni tolerar els símbols que exaltinguin la xenofòbia o el racisme, o que promoguin qualsevol tipus de violència.

C. Promoció de l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació

Promoure l'equitat en un centre educatiu és afavorir la igualtat en les possibilitats per al ple desenvolupament de les potencialitats de cada infant o jove i reduir el risc de qualsevol tipus de marginació i exclusió. Amb aquest objectiu, cal que els centres creïn les condicions que facin efectiva la igualtat d'oportunitats per accedir a una educació de qualitat. Això es pot aconseguir si el centre està especialment atent a:

- Garantir la integració escolar i social de tots els alumnes, amb una atenció especial als alumnes amb més risc d'exclusió social, i vetllar per obtenir-ne el màxim rendiment escolar. A aquests efectes, convé utilitzar totes les eines disponibles i mostrar expectatives positives respecte a les possibilitats d'aquests alumnes.
- Adoptar mesures preventives respecte a l'absentisme escolar i fer-ne un seguiment acurat. Aquestes mesures poden fer referència tant a les estratègies del centre per acollir els alumnes amb dificultats o amb risc d'exclusió, com a les expectatives dels professors envers aquests alumnes i a la capacitat del centre d'activar accions positives. Aquestes mesures normalment seran fruit d'un treball coordinat entre els responsables del centre i els agents de l'entorn implicats.
- Detectar les necessitats específiques dels alumnes (físiques, cognitives, afectivorelacionals i socials), preveure'n la tutorització adequada i vetllar pels aspectes afectius, emocionals i relacionals, fent un èmfasi especial en els alumnes més vulnerable o amb risc d'exclusió.
- Vetllar per la no-discriminació dels alumnes per raons econòmiques, facilitar la informació i l'accés de les famílies als diferents tipus d'ajuts i beques que tenen a l'abast i promoure que tots els alumnes disposin del material escolar necessari i tinguin accés a les activitats complementàries i extraescolars programades pel centre.
- Fomentar la integració social dels alumnes i de les famílies i potenciar el desenvolupament, si escau, d'un pla educatiu d'entorn. La continuïtat educativa es veu facilitada per la col·laboració en xarxa amb el teixit associatiu i institucional de la localitat.

- Col·laborar en el desenvolupament dels objectius del [Projecte de promoció escolar del poble gitano](#), especialment en les zones on intervenen els promotors escolars. Els promotors escolars són professionals del poble gitano que actuen coordinadament amb els serveis educatius i intervenen en casos relacionats amb l'absentisme, la no-escolarització, l'abandó i la desescolarització dels alumnes gitanos, per poder ajudar-los a aconseguir l'èxit escolar.

D. Coordinació de les actuacions en matèria de llengua, interculturalitat i cohesió social en el centre

Correspon al centre educatiu adoptar les mesures necessàries per tal de potenciar les actuacions planificades en matèria de llengua i cohesió social. L'aplicació de les mesures s'ha de fer de manera coordinada amb la resta de l'activitat educativa del centre. En aquesta coordinació convé tenir especialment en compte:

- La promoció, en tota la comunitat escolar, d'actuacions per a la sensibilització, foment i consolidació de l'educació intercultural i de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
- L'assessorament a l'equip directiu en l'actualització del projecte educatiu i altres documents d'organització del centre i en la gestió de les actuacions que fan referència a l'acollida i integració dels alumnes nous, a l'atenció als alumnes en risc d'exclusió i a la promoció de l'ús de la llengua, l'educació intercultural i la convivència en el centre.
- L'impuls d'actuacions en el centre, i en col·laboració amb l'entorn, per potenciar la convivència mitjançant l'ús de la llengua catalana i l'educació intercultural, afavorint la participació dels alumnes i garantint-ne la igualtat d'oportunitats.
- La definició d'estratègies d'atenció als alumnes nous i/o en risc d'exclusió, l'organització i optimització dels recursos i la coordinació de les actuacions dels professionals externs que hi intervenen.
- Les actuacions que es deriven de l'existència d'un Pla educatiu d'entorn en què el centre s'hi hagi implicat.

E. Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència

Són moltes les bones pràctiques en matèria de convivència que els centres de Catalunya han anat desenvolupant de manera individual o amb el suport de programes existents.

El [Decret 142/2007](#), de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària preveu a l'article 18.3 que cada centre ha d'establir els principis per a l'elaboració del pla de convivència del centre integrats en el seu projecte educatiu. El [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria fa la mateixa previsió en relació amb els centres que imparteixen aquesta etapa educativa.

D'altra banda, el [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (article 23 i següents) continua en la línia marcada per regulacions anteriors i, molt especialment, per l'article 30.1 de la [Llei d'educació](#), que estableix que "l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu". En aquest sentit, el decret d'autonomia dels centres reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'empren, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades, amb la finalitat de satisfer tant el dret al desenvolupament personal com el deure d'aprendre i de mantenir actituds de responsabilitat per resoldre conflictes de convivència.

El Projecte de convivència és un document que reflecteix les accions que el centre educatiu desenvolupa per tal de capacitar tots els alumnes i la resta de la comunitat educativa en les bases que han de permetre l'èxit personal i social i la gestió positiva de conflictes. Aquestes accions poden anar adreçades a la millora del clima a l'aula, al centre o a l'entorn, amb el benentès que la permeabilitat entre aquests tres àmbits d'intervenció afavoreix la transferència d'aprenentatges, valors, creences, actituds i hàbits relacionals.

El Projecte de convivència és un document viu, d'acord amb els principis del projecte educatiu de centre i del seu saber fer quotidià. És per això que la seva elaboració no respon a terminis concrets sinó a la necessitat percebuda col·lectivament amb tota la comunitat educativa.

El Departament d'Ensenyament posa a l'abast de tots els centres una [eina de suport](#) informàtic amb instruments de diagnosi, orientacions i recursos per tal de facilitar l'elaboració del Projecte de convivència de centre. Els centres hi poden accedir mitjançant el seu codi de centre o bé veure'n el contingut a "[Projecte de convivència](#)", document que podran trobar en la pàgina de l'XTEC. Així mateix, el Departament d'Ensenyament té a disposició dels centres la [carpeta de la convivència en els centres d'educació infantil i primària](#) (setembre 2007) i la [carpeta de la convivència en els centres docents d'ensenyament secundari](#) (maig 2003). En aquests documents, a més de les línies generals d'actuació, hi ha un recull de bones pràctiques i recursos.

F. Centre educatiu i entorn: l'educació comunitària

El centre educatiu ha d'estendre la seva acció educadora més enllà del centre, en cooperació amb l'Ajuntament, i aprofita tots els recursos per assegurar la continuïtat i la coherència educativa dels infants i els joves. És la manera de construir una escola arrelada a l'entorn i vinculada a la seva realitat social, una escola que treballa en xarxa i que col·labora amb l'entramat social i cultural que l'envolta. Per això és molt convenient:

- Desenvolupar en equip pluridisciplinari el treball de tots els professionals que intervenen en el procés educatiu, que faciliti una resposta educativa eficaç i coherent.
- Coordinar-se i col·laborar amb els altres centres educatius de l'entorn i amb els serveis educatius que hi intervenen.
- Potenciar el treball i l'aprenentatge en xarxa amb el teixit associatiu i corporatiu de la localitat per aconseguir la continuïtat educativa i fomentar la integració social dels alumnes i llurs famílies.

- Dinamitzar la participació de les famílies, amb una atenció especial als sectors desfavorits.
- Fomentar la participació dels alumnes en els processos de decisió del centre.
- Articular el projecte educatiu de centre amb un projecte comú d'entorn, vetllant per la continuïtat entre els valors que es treballen al centre i els de la resta d'activitats: esportives, culturals i de lleure.
- Facilitar l'obertura del centre i els espais i recursos necessaris per al desenvolupament d'activitats lligades al treball d'entorn, i propiciar-hi la participació de tots els alumnes, amb una cura especial per als alumnes amb més necessitats.
- Afavorir la dimensió europea i internacional del centre educatiu.

Allà on es desenvolupi un pla educatiu d'entorn i per tal d'optimitzar els recursos existents orientats a aconseguir una educació integral per a tots els alumnes i promoure la cohesió social, s'espera un capteniment coherent del centre, caracteritzat per:

- Fomentar la participació dels membres de la comunitat educativa en els processos de diagnòstic de necessitats i de presa de decisions del Pla educatiu d'entorn.
- Promoure, en el si del consell escolar o en un àmbit equivalent, la creació d'una comissió de centre que optimitzi la vinculació entre els components de la comunitat escolar per dinamitzar actuacions relacionades amb el Pla educatiu d'entorn.
- Incloure en el projecte educatiu del centre els objectius compartits amb el Pla educatiu d'entorn.
- Incloure en la programació general anual de centre les actuacions previstes en el Pla educatiu d'entorn.
- Fer conèixer a la comunitat local les actuacions del centre respecte als objectius del Pla educatiu d'entorn.
- Facilitar la participació dels professors en les comissions del Pla educatiu d'entorn i la seva coordinació amb els agents i les entitats que hi desenvolupin actuacions.
- Estimular la participació dels alumnes, dels professors i dels altres professionals del centre i de les famílies en les actuacions i activitats del Pla educatiu d'entorn.
- Coordinar-se i col·laborar amb les entitats de lleure més properes i facilitar, si escau, els recursos i instal·lacions del centre per al desenvolupament de les seves activitats.

G. Pla català d'esport a l'escola (PCEE)

El Pla català d'esport a l'escola (PCEE) és un pla impulsat pel Departament d'Ensenyament i la Secretaria General de l'Esport amb la finalitat de posar a l'abast de tots els alumnes de primària i de secundària la pràctica d'activitats físiques i esportives, i aprofitar el gran potencial d'aquestes activitats per contribuir a la formació personal i cívica dels infants i joves. La participació d'un centre en el PCEE es regeix per les regles que s'indiquen a continuació.

Els directors dels centres educatius públics que participen en el Pla català d'esport a l'escola nomenen un coordinador/a del Pla entre els professors del claustre, preferentment de l'àrea d'educació física, i faciliten el desenvolupament de les seves funcions. En els centres de titularitat privada que participen en el Pla correspon al titular, o a la persona en qui ho delegui, la designació del coordinador/a del Pla. La compensació per la dedicació professional extraescolar, addicional a la tasca docent, d'aquests coordinadors l'assumeix la Secretaria General de l'Esport amb una aportació econòmica complementària i nominal anual.

La funció principal d'aquest coordinador/a és dinamitzar i coordinar les activitats esportives i culturals del PCEE i garantir el seu lligam amb el projecte educatiu de centre. Amb aquesta finalitat es relacionen, amb caràcter indicatiu, les actuacions següents:

- Elaborar el programa d'activitats.
- Col·laborar en la constitució de l'associació esportiva escolar.
- Seleccionar i coordinar els dinamitzadors.
- Assistir a les reunions de formació organitzades per la Secretaria General de l'Esport o bé altres d'organitzades pel Departament d'Ensenyament.
- Gestionar la documentació relativa al Pla.

En el cas que el centre educatiu estigui implicat en un pla educatiu d'entorn, el coordinador/a del PCEE serà el responsable immediat de garantir la coherència de les actuacions del PCEE amb els objectius del Pla educatiu d'entorn.

Acció tutorial a l'educació secundària

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Acció tutorial
- B. Acció tutorial i orientació en l'educació secundària obligatòria
- C. Acció tutorial i orientació en el batxillerat
- D. Acció tutorial i orientació en la formació professional
- E. Recursos per a l'orientació

A. Acció tutorial

L'acció tutorial (article 15 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius), que comporta el seguiment individual i col·lectiu dels alumnes, ha de contribuir al desenvolupament de llur personalitat i els ha de prestar l'orientació de caràcter personal, acadèmic i, si escau, professional que els ajudi a assolir la maduresa personal i la integració social. Per facilitar a les famílies l'exercici del dret i el deure de participar i d'implicar-se en el procés educatiu de llurs fills, els centres han d'establir els procediments de relació i cooperació amb les famílies previstos a la carta de compromís educatiu, i els han de facilitar informació sobre l'evolució escolar i personal de llurs fills (article 57.7 de la [Llei d'educació](#)).

L'acció tutorial ha d'incorporar elements que permetin la implicació dels alumnes en llur procés educatiu. En particular, ha de contribuir al desenvolupament d'una dinàmica positiva en el grup classe i a la implicació dels alumnes en la dinàmica del centre. L'acció tutorial ha d'emmarcar el conjunt d'actuacions que tenen lloc en el centre educatiu, tot integrant les funcions del tutor/a i les actuacions de tots els agents educatius, especialment dels professors d'orientació educativa.

D'acord amb el projecte educatiu, el centre ha de concretar els aspectes organitzatius i funcionals de l'acció tutorial, així com els procediments de seguiment i d'avaluació, que han d'esdevenir el referent per a la coordinació dels professors i per al desenvolupament de l'acció educativa. L'acció tutorial, que s'ha d'incorporar a la programació anual, ha de tenir en compte el conjunt de l'etapa educativa de què es tracti.

L'exercici de l'acció tutorial és responsabilitat del conjunt de professors que intervé en un mateix grup en la mesura que l'activitat docent implica, a més del fet d'impartir els continguts propis de la matèria, el seguiment i l'orientació del procés d'aprenentatge i l'adaptació dels ensenyaments a la diversitat de necessitats educatives que presenten els alumnes. Tanmateix, per coordinar l'acció tutorial el director o directora del centre ha de designar un tutor o tutora per a cada grup d'alumnes i un tutor o tutora per a cada alumne o alumna.

Les normes d'organització i funcionament del centre han de preveure els mecanismes d'acció i coordinació de la tutoria i el sistema global d'orientació acadèmica i professional als alumnes de l'ESO i de batxillerat i l'específic que en cada cas escaigui als alumnes d'ensenyaments professionalitzadors.

És propi del treball en equip dels tutors la planificació de les actuacions a dur a terme, amb la col·laboració dels professors especialitzats en orientació, el seguiment del seu desenvolupament i l'avaluació dels resultats.

B. Acció tutorial i orientació en l'educació secundària obligatòria

A l'ESO els tutors han de ser, preferentment, professors de les matèries comunes, han de tenir experiència al centre i ser tutors dels mateixos alumnes més d'un curs consecutiu.

El tutor o tutora del grup ha de vetllar especialment per l'assoliment progressiu de les competències bàsiques i per la coordinació, a aquests efectes, de tot els professors que incideixen en un mateix alumne o alumna. Així mateix, ha de coordinar la seva acció amb el tutor o tutora responsable dels alumnes que assisteixen durant una part del seu horari a l'aula d'acollida, la USEE o la UEC, o bé estan cursant temporalment els seus estudis en aules hospitalàries o en unitats docents dels centres dependents del Departament de Justícia (Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil).

Els tutors i tutores, de grup i individuals, han de vetllar per la coherència de l'acció tutorial amb els continguts relatius a l'educació per al desenvolupament personal i la ciutadania al llarg de l'etapa i tenir cura que l'elecció del currículum optatiu per part de l'alumne o alumna sigui coherent al llarg de l'etapa i doni resposta als seus interessos i necessitats, tant pel que fa a la seva situació actual com a les seves opcions de futur acadèmic i laboral.

La prevenció de l'abandó escolar prematur ha de ser una prioritat de l'acció tutorial de l'etapa. Per aquest motiu, s'ha de facilitar l'accés als estudis postobligatoris al màxim nombre possible d'alumnes i donar resposta a la diversitat de ritmes d'aprenentatge i a les diferents situacions personals mitjançant la detecció precoç de les dificultats i les potencialitats dels alumnes.

En els tres primers cursos de l'etapa, l'alumne/a ha de decidir entre diverses matèries optatives ofertes pels centres dins el marge horari establert, per tal de reforçar, consolidar o ampliar els seus aprenentatges. En el quart curs d'ESO, la franja d'optativitat és més gran i, per tant, els centres han d'informar i orientar els alumnes perquè l'elecció de les matèries optatives específiques serveixi per consolidar aprenentatges bàsics o puguin ser útils per a estudis posteriors o per incorporar-se al món laboral. Si bé aquesta elecció ajuda a perfilar un possible itinerari formatiu al final de l'etapa, no pot condicionar de manera definitiva el seu futur acadèmic o professional.

D'acord amb l'article 17 de l'[Ordre EDU/295/2008](#), de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008), en finalitzar l'etapa el centre ha d'elaborar un document orientador per a l'alumne o alumna, que ha de ser confidencial i el seu contingut no té caràcter prescriptiu. A partir d'aquest document, i amb l'ajut del tutor o tutora i del professor o professora d'orientació, que planificaran activitats d'orientació en el grup classe, tant individuals com col·lectives, l'alumne o alumna podrà definir el seu itinerari academicolaboral.

En l'ESO es preveu, indicativament, dedicar una hora setmanal de tutoria amb el grup classe en cadascun dels cursos. Vegeu el document "Especificacions per a determinats professors dels instituts i les seccions" per a la col·laboració dels professors de l'especialitat en orientació educativa en l'acció tutorial.

C. Acció tutorial i orientació en el batxillerat

En el batxillerat l'acció tutorial abraça el conjunt d'activitats d'orientació personal, acadèmica i professional que s'adrecen a l'alumne/a per tal d'afavorir el creixement personal i la preparació per a una participació responsable en la societat.

S'ha d'orientar l'alumne/a per prendre decisions dins l'opcionalitat que ofereix l'estructura mateixa del batxillerat i, en acabar-lo, respecte a la continuïtat dels seus estudis o l'accés al món laboral, tot considerant els seus interessos i els punts forts i febles del seu perfil personal. L'acció orientadora ha de permetre identificar i desenvolupar les capacitats de l'alumne/a mitjançant la superació d'estereotips i patrons de gènere.

L'acció orientadora ha de permetre identificar les causes dels resultats poc satisfactoris i plantejar estratègies i mesures de tipus general o més específiques per atendre la diversitat, que podran consistir en plans individuals d'adaptació del currículum i de flexibilització de la durada de l'etapa.

L'acció tutorial amb el grup classe es concreta, indicativament, en una hora setmanal de tutoria en cada un dels cursos.

D. Acció tutorial i orientació en la formació professional

L'acció tutorial en aquests ensenyaments va adreçada a potenciar les capacitats personals de l'alumne/a, la seva autonomia i iniciativa personal. Pel que fa a les activitats d'orientació acadèmica i professional, és important incidir en els hàbits de treball i el coneixement del món laboral, així com proporcionar als alumnes els recursos i l'orientació necessaris per accedir al món laboral o per continuar el seu itinerari formatiu.

En la formació professional l'acció tutorial es concreta indicativament en una hora lectiva setmanal a càrrec dels tutors dels grups d'alumnes. En aquest temps es faran les tasques d'orientació del procés formatiu dels alumnes i l'acció tutorial. En els cicles formatius que es distribueixen en més d'un curs, convé que el tutor o tutora del cicle formatiu ho sigui al llarg dels dos cursos de la promoció.

E. Recursos per a l'orientació

Tant en l'ESO com en el batxillerat i en els cicles formatius, els centres han de proporcionar als alumnes la informació suficient i l'orientació necessària per triar les opcions més adequades als seus interessos i aptituds, d'acord amb les ofertes acadèmiques i professionals existents, tant durant l'escolarització com en l'accés a estudis o activitats posteriors.

Els professors poden obtenir més informació en relació a l'orientació dels alumnes als webs:

- [Currículum i organització](#)
- [Orienta't](#)
- [Què puc estudiar?](#)

La participació en xarxes municipals i intermunicipals afavoreix l'optimització dels recursos disponibles i la coordinació d'actuacions dels serveis que intervenen en l'orientació als alumnes. Així mateix, els EAP dels serveis educatius del Departament d'Ensenyament ofereixen suport i material als professors, als tutors i als professors de l'especialitat d'orientació educativa dels centres educatius per a la informació i orientació a les famílies i als alumnes.

Mesures per atendre la diversitat a l'ESO

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Tractament global de la diversitat en el centre. Comissió d'atenció a la diversitat o òrgan equivalent
- B. Atenció a la diversitat dels alumnes a l'aula ordinària
 - B.1. Mesures de reforç dels aprenentatges
 - B.2. Mesures d'ampliació d'aprenentatges
- C. Programes de diversificació curricular
- D. Plans individualitzats
- E. Programes de diversificació curricular específics per a alumnes amb inadaptació al medi escolar i risc d'exclusió social (unitats d'escolarització compartida — UEC)
- F. Alumnes que simultaniegen l'ESO amb estudis de música o dansa
- G. Alumnes d'ESO amb dedicació significativa a la pràctica de l'esport
 - G.1. Centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva
 - G.2. Alumnes amb dedicació significativa a l'esport en altres centres

L'atenció a les necessitats educatives de tots els alumnes ha de plantejar-se des de la perspectiva global del centre i des de la participació prioritària dels alumnes en entorns ordinaris, i ha de formar part de la seva planificació. Les mesures més específiques d'atenció a la diversitat poden ser organitzatives —intervenció de dos professors a l'aula, agrupaments flexibles, suport en petits grups o de manera individualitzada preferentment dins l'aula ordinària o atenció fora de l'aula, etc.—, però han d'incidir fonamentalment en les estratègies didàctiques i metodològiques i en el procés d'avaluació dels alumnes.

És fonamental fer un bon traspàs d'informació entre els centres de primària i els de secundària per tal de conèixer les característiques dels alumnes que s'incorporen a secundària. A partir d'aquestes dades i del seu seguiment caldrà dissenyar estratègies per atendre les necessitats identificades.

A. Tractament global de la diversitat en el centre. Comissió d'atenció a la diversitat o òrgan equivalent

A fi de planificar, promoure i fer el seguiment d'actuacions que es duguin a terme per atendre la diversitat de necessitats educatives dels alumnes, és útil constituir en cada centre la comissió d'atenció a la diversitat, o un òrgan equivalent, en què s'impliqui també l'equip directiu a través d'algun dels membres que el componen, així com els professors d'orientació educativa, professionals de l'USEE, altre professors i el/la professional de l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica.

La comissió d'atenció a la diversitat és l'àmbit adient per concretar criteris i prioritats per a l'atenció a la diversitat dels alumnes, organitzar, ajustar i fer el seguiment de l'aplicació dels recursos de què disposa el centre i de les mesures adoptades, fer el seguiment de l'evolució dels alumnes amb necessitats educatives especials i específiques, elaborar les propostes, si escauen, dels plans individualitzats i les altres funcions que en aquest àmbit li atribueixi el centre mateix.

La [Llei d'educació](#) estableix en el seu article 91 que entre els elements que ha de contenir el projecte educatiu del centre hi ha els procediments d'inclusió dels alumnes, a més de les altres actuacions que caracteritzen el centre, com les prioritats i els plantejaments educatius i l'aplicació dels criteris d'organització pedagògica.

El [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria també preveu, en l'article 23.3, que cada centre ha d'establir els principis per a l'atenció a la diversitat dels alumnes.

B. Atenció a la diversitat dels alumnes a l'aula ordinària

Les primeres mesures d'atenció a la diversitat de necessitats dels alumnes a cada classe són el conjunt d'estratègies que han d'adoptar els professors de les diferents matèries per ajustar la programació a les necessitats de tots els alumnes del grup classe.

Els criteris d'avaluació s'han d'establir d'acord amb els objectius programats i l'objectiu d'assolir les competències bàsiques i s'han de diversificar els procediments i les activitats d'avaluació per facilitar l'avaluació contínua i regular el procés d'aprenentatge dels alumnes. Al mateix temps, cal potenciar l'autoavaluació i la coavaluació com a mesures de regulació de l'aprenentatge.

Les mesures d'atenció a la diversitat de necessitats dels alumnes que formen part del grup classe no es limiten al reforç i ampliació d'aprenentatges. Per exemple, el fet d'aplicar estratègies de treball cooperatiu i la intervenció de més d'un professor o professora a l'aula permeten una atenció més personalitzada als alumnes en general. Complementàriament a les estratègies que han d'adoptar els professors a l'aula per atendre les necessitats de tots els alumnes, els centres poden aplicar altres mesures organitzatives per atendre la diversitat a la part comuna del currículum, com ara agrupar els alumnes en les diferents matèries segons les diverses propostes didàctiques.

Tots els centres públics disposen d'un nombre d'hores de professorat assignades expressament per poder atendre la complexitat i diversitat dels alumnes, incloses les necessitats educatives especials dels alumnes amb discapacitat i dels alumnes amb problemes de conducta. L'escreix d'hores de professors que s'assignen a cada centre per atendre la complexitat que comporta la diversitat dels alumnes té com a finalitat facilitar atenció específica als alumnes que presenten dificultats per assolir els aprenentatges. Amb la mateixa finalitat d'atenció a la diversitat de necessitats educatives dels alumnes de l'etapa d'educació secundària obligatòria, els centres han de prioritzar la dedicació de les hores de professorat que estiguin disponibles per ajustament dels horaris personals, un cop cobertes les prescripcions curriculars dels diferents ensenyaments del centre. Les hores de professorat per atendre la complexitat dels alumnes no poden usar-se per disminuir simplement la ràtio alumnes/grup de manera generalitzada sense cap altre criteri.

B.1. Mesures de reforç dels aprenentatges

Les mesures de reforç són activitats addicionals d'ensenyament i aprenentatge dels coneixements de les diferents matèries del currículum, que faciliten als alumnes l'aprenentatge dels continguts programats per al grup classe, amb una metodologia adequada al seu estil d'aprenentatge o als seus coneixements previs de la matèria.

S'han de planificar mesures de reforç per als alumnes que presenten dificultats per a l'assoliment dels continguts curriculars d'alguna o algunes de les matèries en els diferents cursos de l'etapa, i es detecti que les estratègies emprades en la programació de l'aula ordinària són insuficients.

També s'han de planificar mesures de reforç dels aprenentatges per als alumnes que inicien l'etapa d'educació secundària obligatòria i presenten mancances en l'assoliment de les competències i els objectius de l'etapa d'educació primària.

Les mesures de reforç inclouran normalment els continguts curriculars de les matèries en les quals l'alumne o grup d'alumnes tinguin dificultats, i s'impartiran amb una metodologia que tingui en compte les dificultats dels alumnes i n'estimuli les capacitats, la motivació i, tant com es pugui, l'èxit a l'aula ordinària. De vegades, per a alguns alumnes és adequat que les activitats de reforç es portin a terme prèviament a la realització de les activitats a l'aula ordinària. Amb aquesta anticipació es facilita la seva participació en el grup classe i es millora la seva motivació per assolir els objectius que s'hi proposen. L'assistència d'un determinat alumne a activitats de reforç pot ser temporal o al llarg de tot el curs.

B.2. Mesures d'ampliació d'aprenentatges

Les mesures d'ampliació d'aprenentatges consisteixen en estratègies i activitats dissenyades per als alumnes amb més capacitat i/o més facilitat en determinades matèries. Aquestes mesures poden concretar-se en activitats d'ampliació del currículum d'una o diverses matèries, i prioritzar la connexió entre diferents disciplines o el tractament de temes no inclosos en la programació o bé introduint continguts i objectius de cursos superiors. Aquestes mesures poden incloure també activitats d'enriquiment instrumental o entrenament metacognitiu, consistents a ensenyar a gestionar millor els recursos cognitius, especialment les estratègies d'aprenentatge.

C. Programes de diversificació curricular

1. Finalitats

Els programes de diversificació curricular tenen com a finalitat afavorir que els alumnes que ho requereixin puguin assolir els objectius i les competències bàsiques de l'etapa i obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria mitjançant una organització de continguts i matèries del currículum diferent a l'establerta amb caràcter general i una metodologia específica i personalitzada.

2. Organització

Aquests programes comporten una organització curricular diferent i, eventualment, un horari de permanència al centre també diferent, ja sigui perquè comparteixen l'escolaritat ordinària amb altres activitats externes al centre o perquè els centres organitzen altres activitats en altres espais.

El Departament d'Ensenyament estableix també convenis amb ajuntaments i altres ens locals i institucions per al desenvolupament dels programes que comportin la realització d'activitats d'aplicació pràctica subjectes a avaluació fora del centre.

El que actualment es coneix amb el nom de “aules obertes” i “projectes singulars” s’han de considerar formes organitzatives i metodològiques dels programes de diversificació curricular.

3. Modalitats

Els centres poden organitzar programes de diversificació curricular de dues modalitats:

- Modalitat A: són els que es desenvolupen totalment en el centre educatiu.
- Modalitat B: són els que estan gestionats pel centre educatiu, però en què l’alumne/a cursa una part o la totalitat de l’àmbit pràctic amb activitats externes al centre. L’horari d’aquestes activitats externes ha de ser com a màxim el 40% de l’horari lectiu.

4. Alumnes

Hi poden participar els alumnes que, pel fet de presentar dificultats generalitzades d’aprenentatge i un baix nivell de competències en la majoria de matèries, tenen compromès l’assoliment dels objectius de l’etapa i que compleixen, a més, un dels requisits següents:

- Alumnes que en acabar de cursar quart curs de l’ESO no compleixen els requisits de titulació.
- Alumnes a partir del tercer curs d’educació secundària obligatòria, que només es poden incorporar als programes de diversificació després de l’oportuna avaluació i a proposta de l’equip docent, una vegada escoltat el seu parer i el dels seus pares o tutors legals.
- Alumnes que, havent cursat el segon d’ESO, no estan en condicions de passar a tercer i ja han repetit un curs a l’etapa. Com els del punt anterior, aquests alumnes només es poden incorporar als programes de diversificació prèvia avaluació i a proposta de l’equip docent, un cop escoltat el seu parer i el dels seus pares o tutors legals.

En tot cas, la incorporació en un programa de diversificació curricular és voluntària, per la qual cosa requereix l’acceptació tant de l’alumne/a com dels seus pares o tutors legals.

La participació en les activitats previstes en aquests programes s’ha de presentar als alumnes com una oportunitat per millorar els seus aprenentatges i assolir les competències bàsiques i, per tant, s’ha de requerir el compromís d’aprofitar l’oportunitat que se’ls ofereix. Així mateix, han de poder-s’hi incorporar en qualsevol moment del curs.

5. Durada

Els programes de diversificació curricular tenen una durada d'un o dos cursos escolars en funció de les circumstàncies dels alumnes que hi participen.

- Per als alumnes que s'hi incorporen en acabar el segon curs de l'ESO i per als alumnes que s'hi incorporen durant el tercer curs de l'ESO tindran una durada de dos cursos.
- Per als alumnes de quart d'ESO que han cursat tercer i ja han repetit una vegada a l'etapa, el programa serà d'un curs, o bé s'incorporaran directament al segon curs del programa en cas que aquest tingui efectivament una durada de dos cursos.
- Per als alumnes que s'hi incorporen en acabar de cursar quart d'ESO, la durada del programa serà d'un any.

Amb caràcter general, la incorporació a un programa de diversificació curricular ha de respectar els límits d'edat establerts en la normativa vigent per a l'escolarització obligatòria.

6. Disseny

Els centres han de dissenyar els programes de diversificació curricular amb la finalitat de facilitar l'assoliment dels objectius i les competències bàsiques de l'etapa i l'obtenció del graduat en educació secundària obligatòria. A aquest fi hauran d'aplicar una metodologia didàctica funcional i una organització dels continguts i les activitats d'aprenentatge globalitzada, fomentar el treball cooperatiu, així com incorporar les TAC com a eina d'aprenentatge de les matèries.

Es procurarà reduir el nombre de professors de tal manera que un mateix professor imparteixi continguts de més d'una matèria, de manera interdisciplinària. Els professors que imparteixin els programes de diversificació curricular han de ser prioritàriament professors amb experiència docent i amb estabilitat en el centre.

Els programes han d'abastar dos cursos, sens perjudici de la menor durada que tenen per als alumnes que s'hi incorporen un cop han cursat quart d'ESO. Per a cada curs cal especificar la relació dels continguts que es desenvoluparan en cadascun dels àmbits (vegeu el punt 7 següent), amb l'especificació de l'assignació horària i el lloc de realització de les activitats, la metodologia i materials utilitzats per impartir-los, l'especialització dels professors que els impartiran i altre personal que hi participi, i els criteris d'avaluació que s'aplicaran, amb indicació del nivell d'assoliment necessari per a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

Tots els programes de diversificació curricular han d'especificar:

- Principis pedagògics, metodològics i d'organització.
- Criteris i procediments d'assignació dels alumnes.
- Criteris organitzatius (d'agrupament d'alumnes, espais, horaris i utilització de recursos materials).

- Programació didàctica dels àmbits.
- Programació didàctica de les matèries no integrades en àmbits (concreció d'objectius, continguts i criteris d'avaluació).
- Criteris d'acreditació per als alumnes.
- Criteris i procediments per a l'avaluació i revisió del programa de diversificació curricular.

7. Estructura

Els programes de diversificació curricular s'estructuren en tres àmbits, que han d'incloure els aspectes bàsics recollits al web "[Currículum i organització](#)" a: Àmbits > Atenció a la diversitat > Programes diversificació curricular. Aquests àmbits són:

- Àmbit de caràcter lingüístic i social: inclou els aspectes bàsics corresponents a les matèries de ciències socials, geografia i història, educació per a la ciutadania i els drets humans, llengua catalana, llengua castellana i, si escau, la primera llengua estrangera.
- Àmbit científic i tecnològic: inclou els aspectes bàsics corresponents a les matèries de matemàtiques, ciències de la naturalesa i tecnologies.
- Àmbit pràctic: consisteix en activitats estructurades de caràcter pràctic i funcional que promoguin l'adquisició de les habilitats personals necessàries per a la vida adulta i professional. Al mateix temps es desenvoluparan activitats que contribueixin a l'orientació professional dels alumnes.

Els programes de diversificació curricular es podran desenvolupar per mitjà de projectes interdisciplinaris. L'alumne o alumna ha de cursar, a més, un mínim de tres matèries amb el grup ordinari, si cal amb adaptacions de la programació ordinària. Aquestes matèries les decideix el centre educatiu en funció de les característiques de l'alumne/a i d'acord amb els criteris següents:

- En tots els casos la primera llengua estrangera, quan no s'hagi optat per integrar-la en l'àmbit corresponent, i l'educació física.
- Les matèries del currículum comú no incloses en els àmbits i, si escau, les matèries optatives.

En els centres s'han d'establir els àmbits i les persones responsables de l'elaboració de la programació didàctica de cada un dels àmbits, que normalment coincidirán amb els que tenen la responsabilitat de la programació de les matèries que s'hi integren.

A tall orientatiu, l'horari setmanal del programa de diversificació curricular, d'un total de 30 hores, s'ajustarà als criteris següents:

- Tutoria: d'1 a 2 hores.
- Matèries del currículum a l'aula ordinària: de 5 a 7 hores.

- Matèries específiques organitzades entorn dels àmbits: d'11 a 13 hores.
- Àmbit pràctic: de 10 a 12 hores.

8. Tutoria

Per tal d'afavorir una tutoria de caràcter més individualitzat i continu, la tutoria dels alumnes es distribuirà de la manera que es consideri pertinent en el centre entre els professors que imparteixen la docència al grup. En tot cas, un dels tutors farà la coordinació de l'equip docent. Convé que el tutor/a de cada alumne/a sigui el mateix durant els dos anys del programa i disposi d'assessorament psicopedagògic especialitzat.

9. Avaluació

L'avaluació dels alumnes que cursin un programa de diversificació curricular té com a referent les competències bàsiques i els objectius de l'educació secundària obligatòria, així com els criteris d'avaluació específics del programa.

L'avaluació ha de ser, com la de la resta d'alumnes del centre, contínua i, alhora, global i diferenciada segons els diferents àmbits, projectes interdisciplinaris i matèries del programa. Quan el progrés de l'alumne no respongui als objectius previstos en el programa de diversificació curricular corresponent, es prendran les mesures educatives pertinents.

En qualsevol dels dos cursos del programa de diversificació curricular els alumnes poden fer activitats extraordinàries, destinades a possibilitar la recuperació dels àmbits, projectes interdisciplinaris o matèries amb qualificació negativa, i ho faran en els mateixos termes plantejats amb caràcter general.

Els professors del programa han de fer un seguiment individualitzat de l'activitat de cadascun dels alumnes i disposar d'un registre de l'evolució dels seus aprenentatges. Així mateix, atès el necessari compromís que s'ha d'establir amb els alumnes en relació amb la seva participació en el programa de diversificació curricular com una oportunitat per a la millora dels seus aprenentatges i de les competències bàsiques, caldrà que l'autoavaluació dels alumnes mateixos esdevingui un element clau en el seu procés d'aprenentatge. Caldrà incidir especialment en hàbits i valors com l'assistència regular a classe, la puntualitat, la correcció en el tracte amb els altres, la responsabilitat, l'ordre, la constància i la iniciativa. El centre ha de determinar els professors que faran el seguiment dels alumnes que facin activitats pràctiques fora del centre.

L'avaluació la fa l'equip docent que imparteixi ensenyaments als alumnes del programa, coordinat pel tutor/a del grup. Les decisions derivades de l'avaluació es prendran de manera col·legiada, d'acord amb allò que, per a aquests programes, es determini en el projecte educatiu.

Per a l'avaluació, el professor del programa ha d'aportar la informació corresponent a les activitats que l'alumne desenvolupi i el professor dels grups ordinaris ha d'aportar la informació corresponent a les activitats que desenvolupi amb el seu grup classe.

Si en finalitzar el primer curs del programa de diversificació curricular l'equip docent considera que l'alumne o alumna ha assolit en grau suficient els objectius i les competències bàsiques i sempre que aquesta mesura afavoreixi el seu desenvolupament escolar i personal, l'equip docent pot decidir que faci el quart curs d'educació secundària obligatòria seguint el currículum general a l'aula ordinària, si cal amb adaptacions o ajustaments de la programació general o mesures de reforç.

L'alumne/a que en acabar el programa no estigui en condicions d'obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria i compleixi els requisits d'edat establerts en l'article 19 del Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, pot romandre un curs més en el programa.

Sens perjudici del que s'indica al paràgraf anterior, els alumnes poden incorporar-se als programes de qualificació professional inicial (PQPI) si compleixen els requisits d'accés establerts.

10. Titulació

L'alumne/a dels programes de diversificació curricular obté el títol de graduat en educació secundària obligatòria si supera tots els àmbits i matèries que integren el programa. També pot obtenir el títol l'alumne/a que, havent superat els tres àmbits, tingui avaluació negativa d'una o dues matèries, o excepcionalment de tres, sempre que a criteri de l'equip docent hagi assolit les competències bàsiques i els objectius de l'etapa.

11. Recursos

El Departament d'Ensenyament posa a disposició dels professors i alumnes de programes de diversificació curricular un entorn virtual específic ([Kampus](#)) per tal de facilitar el treball en TIC i possibilitar l'intercanvi entre programes de diferents instituts.

D. Plans individualitzats

En l'educació secundària obligatòria no es concedeixen exempcions de matèries. Si cal, s'aplicaran plans individualitzats.

S'ha d'elaborar un pla individualitzat per a un alumne/a (article 6.3 de l'[Ordre EDU/295/2008](#)) quan es consideri que per al seu progrés són insuficients les adaptacions incorporades a la programació ordinària i les mesures de reforç o ampliació previstes. El pla individualitzat recull el conjunt d'ajudes, suports i adaptacions que l'alumne/a pugui necessitar en els diferents moments i contextos escolars.

La comissió d'atenció a la diversitat o òrgan equivalent del centre ha de promoure les mesures d'informació general, ajuda i assessorament al tutor/a coordinador/a del pla i a l'equip de professors per a la seva elaboració i aplicació.

La proposta d'elaborar un pla individualitzat pot sorgir d'un dictamen d'escolarització, d'un informe psicopedagògic o a demanda d'un tutor/a o qualsevol altre professor/a de l'equip docent si identifiquen que per al progrés d'un determinat alumne/a no són suficients les mesures ordinàries d'atenció a la diversitat planificades per al centre en general o per al seu grup classe en particular. L'elaboració d'un pla individualitzat s'ha

de fer sempre des de la perspectiva inclusiva i pot requerir la revisió de com s'organitzen els recursos disponibles de l'aula i del centre.

Hi ha orientacions i informació complementària per a la seva elaboració al web "[Currículum i organització](#)" a: Àmbits > Atenció a la diversitat > Plans individualitzats.

El pla individualitzat ha d'incloure els interessos i capacitats de l'alumne/a i les expectatives de la família per anar construint l'itinerari formatiu al llarg de l'etapa i facilitar l'orientació en finalitzar-la.

Es pot finalitzar un pla individualitzat en qualsevol moment i abans del temps inicialment previst, a proposta del tutor/a de l'alumne/a o del coordinador/a del pla i amb l'acord de l'equip que el porta a terme, i escoltada la família. Si és a demanda dels pares, mares o tutors legals, la comissió d'atenció a la diversitat del centre estudia la sol·licitud raonada de la família, i el tutor/a-coordinador/a informa el director/a de la conveniència de continuar o no amb el pla individualitzat de l'alumne/a. La decisió motivada de finalitzar anticipadament un pla individualitzat l'ha de prendre i signar el director/a, hi ha de constar el coneixement de la família i es farà constar en el document del pla i en l'expedient acadèmic de l'alumne/a.

Per a alumnes amb altes capacitats intel·lectuals i elevat rendiment acadèmic, identificats mitjançant una avaluació psicopedagògica, per als quals les mesures d'ampliació previstes no hagin estat suficients, també es podran proposar plans individualitzats que comportin la reducció de la durada de l'etapa. Una vegada preparat un pla individualitzat d'aquestes característiques, la direcció del centre ha de demanar-ne l'autorització per aplicar-lo. Amb aquests efectes, ha de trametre als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, la documentació següent:

- a) Sol·licitud signada pel pare, mare o tutors legals de l'alumne o alumna.
- b) Documentació acreditativa de les causes que motiven la petició.
- c) Proposta de pla individualitzat elaborat pel centre (amb la col·laboració de l'EAP, si escau).

El director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, la gerència del Consorci d'Educació, trametran tota la documentació, acompanyada d'un informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, que emetrà la resolució adient i la trametrà al centre educatiu. El centre ha de notificar-la per escrit al pare, mare o tutors legals de l'alumne/a. Contra la resolució es pot interposar recurs d'alçada en el termini d'un mes davant la consellera d'Ensenyament.

Hi ha orientacions i informació complementària a la publicació [Guia per a famílies d'infants i joves amb altes capacitats intel·lectuals](#).

E. Programes de diversificació curricular específics per a alumnes amb inadaptació al medi escolar i risc d'exclusió social (unitats d'escolarització compartida — UEC)

1. Definició i objectius

Aquests programes tenen per finalitat prestar atenció educativa, complementant la que ofereixen els centres educatius, als alumnes d'ESO que presenten problemes de

comportament i conductes agressives, absentisme i rebuig escolar, trets d'inadaptació social i risc de marginació.

L'objectiu d'aquests programes és afavorir l'assoliment de les competències bàsiques de l'etapa i l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria, amb una metodologia que motivi els alumnes, retornant-los la confiança en les possibilitats d'èxit personal, reforçant els seus aprenentatges i evitant l'abandó escolar.

Aquests programes, que es desenvolupen en unitats d'escolarització compartida (UEC), tenen una organització on els continguts propis de l'etapa es treballen en relació amb activitats de tipus pràctic vinculades amb diferents oficis.

2. Alumnes i derivació

Poden incorporar-se a aquests programes els alumnes de 3r i 4t d'ESO, o alumnes que tinguin com a mínim 14 anys i no més de 16, que presentin els trets esmentats en el punt 1 anterior, quan les mesures d'atenció a la diversitat dins el centre educatiu hagin resultat insuficients.

La derivació a la UEC forma part del procés d'atenció individualitzada a l'alumne quan s'han esgotat totes les actuacions possibles a fer en el centre. La proposta de derivació, que és responsabilitat del director del centre educatiu, ha de seguir aquest procediment:

- a) Proposta escrita del tutor/a a la comissió d'atenció a la diversitat. o, en el seu defecte, a l'òrgan de l'equip directiu que hagi establert el centre.
- b) Si la proposta és acceptada, i amb coneixement de la titularitat del centre si escau, el director/a del centre la trasllada a la Inspecció d'Educació juntament amb un informe de l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) o del professor/a d'orientació educativa i l'acord escrit dels pares o tutors legals de l'alumne/a.
- c) La Inspecció emet un informe valoratiu sobre aquesta proposta i trasllada l'expedient sencer a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació.
- d) La direcció dels serveis territorials (a Barcelona, la gerència del Consorci) resol motivadament sobre la proposta a partir dels informes esmentats i de la disponibilitat de places de les UEC i tramet còpies autenticades d'aquesta resolució al director/a del centre educatiu on està escolaritzat l'alumne/a i al responsable de la UEC on serà derivat.

Els informes que elabora el tutor/a de l'alumne en el centre s'han de referir a:

- Motius pels quals el tutor/a proposa l'escolarització en una UEC.
- Actuacions prèvies a la proposta, dutes a terme al centre a fi de donar resposta educativa a les necessitats específiques de l'alumne/a.
- Incorporació d'un document signat pel pare, mare o tutor legal, on consti que se'ls ha informat i estan d'acord amb la mesura proposada.

Els informes de l'EAP o del professor/a d'orientació educativa s'han de referir a:

- Valoració psicopedagògica de l'alumne/a.
- Aspectes que cal prioritzar per compensar les dificultats d'adaptació escolar de l'alumne/a.
- Justificació de la conveniència d'assistir a la UEC.

3. Estructura i característiques dels programes

L'estructura d'aquests programes és la mateixa que la de la resta dels programes de diversificació curricular. Les activitats que faci un determinat alumne/a podran respondre a un o més dels àmbits que integren els programes: àmbit lingüístic i social, àmbit científic i tecnològic, i àmbit pràctic, en funció de si un alumne/a assisteix a la UEC a temps total o compartit amb el centre educatiu.

L'atenció educativa que ha de desenvolupar la UEC es concreta en un projecte que ha d'explicitar:

- Els àmbits curriculars que s'hi treballen i les programacions corresponents, amb els objectius, l'organització i la metodologia, criteris de seguiment i d'avaluació dels aprenentatges de l'alumne.
- La distribució horària de les activitats de l'alumne, fent-hi constar els professionals que impartiran les activitats.
- L'acció tutorial planificada.
- La planificació de les sessions de coordinació amb els professors del centre educatiu per tal de fer el seguiment acadèmic i l'avaluació dels alumnes.

L'atenció personalitzada a l'alumne/a inclourà els aspectes següents:

- El reforç dels aprenentatges instrumentals i el suport emocional i afectiu dels alumnes, en un entorn més reduït i amb una organització i un funcionament molt més flexibles que els del centre educatiu.
- L'acció d'orientació personal planificada per tal d'aconseguir la implicació dels alumnes en el seu procés formatiu i per afavorir l'adequació de la seva transició a la vida adulta en entorns normalitzats, ja sigui en programes de formació o mitjançant la inserció al món laboral.
- L'itinerari formatiu dels alumnes a partir de la seva evolució personal, la seva edat, els interessos, les motivacions i les capacitats de l'alumne i el grau d'assoliment dels objectius previstos.

4. Acció tutorial en aquests programes

La tutoria ha de ser compartida entre el tutor/a del centre educatiu i el responsable de l'alumne/a a la UEC, i ha de caracteritzar-se per:

- Donar suport als aspectes psicològics que facilitin el desenvolupament de les habilitats emocionals i socials.
- Orientar l'alumne en l'elaboració del seu projecte de futur, donant-li eines per desenvolupar l'autonomia personal, professional i social.
- Informar i assessorar les famílies dels alumnes sobre aquest procés d'orientació per garantir la seva col·laboració i participació.

5. Seguiment acadèmic, avaluació i acreditació escolar de l'alumne/a que assisteix a les UEC

S'ha de constituir un equip format pel tutor/a de l'alumne/a del centre educatiu, la persona responsable de l'alumne/a a la UEC i, si es considera convenient, un professional de l'EAP o el professor/a d'orientació educativa del centre educatiu, per tal de fer seguiment de l'alumne/a segons el pla individualitzat que s'hagi establert, que ha d'incloure:

- Capacitats que es prioritzen.
- Matèries del currículum que es treballaran.
- Criteris d'avaluació.
- Horari de l'alumne/a.

Els responsables de les UEC han de concretar el pla individualitzat de cada alumne/a a partir de la programació general de la UEC.

El tutor/a del centre educatiu és responsable d'acordar els criteris d'avaluació amb els professors de les diferents matèries del curs on està matriculat l'alumne/a.

El seguiment acadèmic i l'avaluació del progrés de l'alumne/a s'han de fer de manera col·legiada entre el responsable de l'alumne/a a la UEC i el tutor/a designat pel centre educatiu, coordinats per aquest tutor/a del centre i amb una periodicitat com a mínim trimestral. S'aixecarà acta de cada reunió.

En finalitzar cada curs escolar, el tutor/a designat pel centre educatiu serà el responsable de traspasar la informació sobre l'alumne/a a les sessions d'avaluació final del centre educatiu. Aquesta informació es recollirà en les corresponents actes d'avaluació i en els documents oficials de l'alumne/a que corresponguin.

6. Retorn de l'alumne o alumna al centre de procedència

En el moment que es consideri la possibilitat de retorn de l'alumne/a al centre educatiu, s'ha d'instrumentar el procediment següent:

- a) L'equip de seguiment del pla individualitzat de l'alumne/a comunica a les direccions del centre educatiu i de la UEC, respectivament, que l'alumne/a ja pot incorporar-se plenament al centre educatiu i els lliura l'últim informe de seguiment i l'avaluació corresponent.
- b) El director/a del centre educatiu comunica als pares i a la Inspecció el retorn del seu fill/a i alumne/a, respectivament.
- c) La Inspecció ho comunica a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació perquè en quedi constància.

F. Alumnes que simultaniegen l'ESO amb estudis de música o de dansa

Als alumnes d'ESO que, pel fet de cursar estudis de música o de dansa, sol·licitin no cursar les matèries optatives i/o educació física i/o música se'ls podrà aplicar un pla individualitzat consistent en la convalidació o el reconeixement d'aquestes matèries segons el procediment que s'especifica en els documents, "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música" i "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa".

G. Alumnes d'ESO amb dedicació significativa a la pràctica de l'esport

G.1. Centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva

En el marc dels acords establerts entre el Departament d'Ensenyament i la Secretaria General de l'Esport, els centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva poden desenvolupar projectes de centre que incloguin adaptacions del currículum de la matèria d'educació física i/o de les matèries optatives per a alumnes de l'etapa d'ESO.

Per sol·licitar l'autorització d'aquests projectes en centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva, la direcció del centre trametrà a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació la proposta de projecte elaborada pel centre, en la qual caldrà especificar els continguts i objectius de la matèria d'educació física i/o de les matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats als alumnes d'especial atenció a la pràctica esportiva. La direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, la gerència del Consorci d'Educació trametraran la documentació, amb informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, perquè dicti resolució. En el cas d'alumnes que tinguin un currículum diferent a l'establert en el projecte autoritzat, el centre ha d'elaborar un pla individualitzat.

G.2. Alumnes amb dedicació significativa a l'esport en altres centres

Els alumnes amb dedicació significativa a l'esport avalada pel Consell Català de l'Esport, matriculats en centres que no pertanyin a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva, poden sol·licitar a la direcció del centre educatiu que se'ls apliqui un pla individualitzat que inclogui el reconeixement de la matèria d'educació física i d'algunes o totes les matèries optatives per a alumnes de l'etapa d'ESO.

En aquest pla individualitzat caldrà adjuntar-hi la documentació següent:

- Sol·licitud signada pel pare, mare o tutors legals de l'alumne/a.
- Certificat del Consell Català de l'Esport (av. dels Països Catalans, 12. 08950 - Esplugues de Llobregat). Els alumnes poden obtenir aquest certificat quan siguin esportistes que figuren en el programa de tecnificació (ARC) de la federació catalana corresponent.

El director o directora del centre educatiu ha de fer estudiar la petició de pla individualitzat a la comissió d'atenció a la diversitat del centre o òrgan equivalent, que ha de procedir d'acord amb el que tingui establert per a la resta de plans individualitzats. Atès el motiu de la sol·licitud, el pla individualitzat haurà d'especificar els continguts i/o objectius de les matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats per a l'alumne o alumna, i deixar constància del reconeixement de la matèria d'educació física. El pla serà aprovat pel director o directora del centre.

Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Simultaneïtat d'estudis d'ESO amb estudis de música
 - A.1. Alumnes que cursen estudis de música en un conservatori o en un centre professional
 - A.2. Alumnes que cursen estudis de música en una escola de música autoritzada
- B. Simultaneïtat d'estudis de batxillerat amb estudis de música
 - B.1. Alumnes que cursen estudis de música en un conservatori o en un centre professional
 - B.2. Alumnes que cursen estudis de música en una escola de música autoritzada
 - B.3. Convalidació de determinades matèries de batxillerat de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques) amb determinades matèries dels ensenyaments professionals de música
 - B.4. Substitució de la modalitat de batxillerat pels ensenyaments professionals de música ("batxillerat de música")
 - B.5. Tramitació del títol de batxiller i proves d'accés a la universitat (PAU) dels alumnes d'ensenyaments professionals de música
- C. Quadres de simultaneïtat dels estudis de música amb l'ESO i el batxillerat

A. Simultaneïtat d'estudis d'ESO amb estudis de música

Els alumnes que estiguin cursant ESO i, simultàniament, cursin estudis de música en conservatoris, centres professionals o escoles de música autoritzades, poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement de matèries d'ESO en els termes que s'indiquen en aquest document.

Atès que totes aquestes possibilitats es fonamenten en el fet de simultaniejar estudis ordinaris amb els estudis de música, la sol·licitud s'ha de renovar cada curs.

Els alumnes que ho vulguin poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement d'un nombre d'hores inferior a aquell a què tenen dret.

L'alumne/a que repeteix estudis de música no pot tornar a sol·licitar la convalidació o el reconeixement de la reducció del nombre de matèries d'ESO de què hagués gaudit en cursos acadèmics anteriors.

A efectes d'aquest document, les hores d'atenció educativa alternativa a la religió es consideren dins del còmput global d'hores de les matèries optatives.

La relació dels centres autoritzats (conservatoris de música, centres professionals de música i escoles de música autoritzades) es pot consultar al [cercador de centres del Departament](#).

Les convalidacions i reconeixements de matèries que s'indiquen en aquest document no són d'aplicació als alumnes que estudien en centres integrats, ja que el currículum impartit en aquests centres ja té en compte la simultaneïtat dels estudis.

A.1. Alumnes que cursen estudis de música en un conservatori o en un centre professional

Matèries convalidables

Es poden convalidar les matèries següents:

- Música (la comuna de 1r a 3r curs d'ESO).
- Matèries optatives de 1r a 3r curs d'ESO (fins a un màxim de 4 hores per curs).
- Una matèria optativa específica de 4t curs d'ESO. L'alumne/a cursarà en aquest cas només dues matèries optatives específiques, cap de les quals no pot ser la música.

No són convalidables ni el treball de síntesi de 1r a 3r curs ni el projecte de recerca de 4t curs.

Documentació a presentar

- "Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de música en un conservatori o en un centre professional o en una escola de música autoritzada" (Model EMU1), acompanyada de
- "Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de música on s'acredita el curs que fa l'alumne/a" (Model CMU1).

Procés de convalidació

- La persona interessada presenta al centre on cursa l'ESO, durant els dos primers mesos de classe, la "Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de música en un conservatori o en un centre professional o en una escola de música autoritzada" (Model EMU1) acompanyada del "Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de música on s'acredita el curs que fa l'alumne/a" (Model CMU1).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d'acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre resol la sol·licitud seguint el model de la "Resolució per la qual es concedeix la convalidació de matèries optatives i/o de la matèria de música de l'educació secundària obligatòria (ESO) als alumnes que cursen ensenyaments professionals en un conservatori o en un centre professional de música" (Model EMU2).
- La resolució es notifica per escrit a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d'Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.

- En els documents d'avaluació de l'ESO es farà constar l'adaptació curricular com a pla individualitzat (PI). En els corresponents apartats d'observacions es farà constar la resolució de la direcció del centre.
- Les matèries que s'hagin convalidat no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.

A.2. Alumnes que cursen estudis de música en una escola de música autoritzada

Matèries que es poden reconèixer

Les matèries d'ESO es poden reconèixer d'acord amb dues situacions diferents, segons les càrregues horàries:

Situació 1. Alumnes amb una dedicació horària a l'escola de música d'entre tres (3) i quatre (4) hores setmanals

Se'ls poden reconèixer les matèries següents:

- Matèries optatives de 1r a 3r curs d'ESO (fins a un màxim de 4 hores per curs).
- Una matèria optativa específica de 4t curs d'ESO. L'alumne/a cursarà en aquest cas només dues matèries optatives específiques, cap de les quals no pot ser la música.

No es poden reconèixer ni el treball de síntesi de 1r a 3r curs ni el projecte de recerca de 4t curs.

Situació 2. Alumnes amb una dedicació horària de quatre (4) hores setmanals o més

Se'ls poden reconèixer les matèries següents:

- Música (la comuna de 1r a 3r curs d'ESO).
- Matèries optatives de 1r a 3r curs d'ESO (fins a un màxim de 4 hores per curs).
- Una matèria optativa específica de 4t curs d'ESO. L'alumne/a cursarà en aquest cas només dues matèries optatives específiques, cap de les quals no pot ser la música.

No es poden reconèixer ni el treball de síntesi de 1r a 3r curs ni el projecte de recerca de 4t curs.

Documentació a presentar

- "Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de música en un conservatori o en un centre professional o en una escola de música autoritzada" (Model EMU1), acompanyada de
- "Certificat expedit per l'escola de música autoritzada on s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que fa l'alumne/a per al reconeixement dels estudis de música en l'ESO" (Model CMU2).

Procés de reconeixement

- La persona interessada presenta al centre on cursa l'ESO, durant els dos primers mesos de classe, la "Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de música en un conservatori o en un centre professional o en una escola de música autoritzada" (Model EMU1), acompanyada del "Certificat expedit per l'escola de música autoritzada on s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que fa l'alumne/a per al reconeixement dels estudis de música en l'ESO" (Model CMU2).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d'acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre resol la sol·licitud seguint el model de la "Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de matèries optatives i/o la matèria de música de l'educació secundària obligatòria (ESO) als alumnes que cursen ensenyaments de música en una escola de música autoritzada" (Model EMU3).
- La resolució es notifica per escrit a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs davant la direcció dels serveis territorials i, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d'Educació, en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.
- En els documents d'avaluació de l'ESO es farà constar l'adaptació curricular com a pla individualitzat (PI). En els corresponents apartats d'observacions es farà constar la resolució de la direcció del centre.
- Les matèries que s'hagin reconegut no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.
- Durant el mes de setembre, i amb una periodicitat quadrimestral, els dos centres estableixen el "Pla de seguiment per als alumnes que cursen simultàniament l'etapa d'ESO i estudis de música en una escola de música autoritzada" (Model EMU4).
- La direcció del centre de secundària assigna un professor/a, preferentment el/la que imparteix l'àrea de música o bé un membre de l'equip directiu, perquè actui de referent i de responsable de coordinació amb el centre de música on estigui matriculat l'alumne/a. El director/a del centre on està matriculat dels estudis de música actua com a responsable per tal de coordinar-se amb el professor/a del centre on l'alumne/a cursa l'ESO i fer el seguiment de l'alumne/a pel que fa al progrés i a l'assistència.
- El reconeixement està condicionat a la valoració favorable del seguiment de l'alumne/a. Els alumnes que no compleixin les directrius establertes en el Pla de seguiment s'incorporaran a les matèries de secundària en les condicions que el centre de secundària determini.

B. Simultaneïtat de l'etapa de batxillerat i els estudis de música

Els alumnes que estiguin cursant batxillerat i, simultàniament, cursin estudis de música en conservatoris, centres professionals o escoles de música autoritzades poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement de matèries corresponents a la franja d'optativitat del batxillerat i, segons els casos, d'una matèria de modalitat d'un dels dos cursos, en els termes que s'indiquen en aquest document.

Atès que totes aquestes possibilitats es fonamenten en el fet de simultaniejar estudis ordinaris amb els estudis de música, la sol·licitud s'haurà de renovar cada curs.

Els alumnes que ho vulguin poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement d'un nombre d'hores inferior a aquell a què tenen dret.

L'alumne/a que en cada curs de batxillerat cursi més de tres matèries de modalitat, per haver triat com a optativa una quarta matèria de modalitat, pot demanar la convalidació d'una matèria, encara que sigui de modalitat, si aquesta matèria excedeix de tres el nombre de matèries de modalitat que cursa.

En el segon curs de batxillerat els alumnes podran acumular les hores que corresponien al primer curs sempre que no haguessin demanat aleshores la convalidació o el reconeixement de totes o d'una part de les hores que pertocaven, tot i reunir els requisits per fer-ho.

L'alumne/a que repeteix estudis de música no pot tornar a sol·licitar la convalidació o el reconeixement de la reducció del nombre de matèries de batxillerat de què hagués gaudit en cursos acadèmics anteriors.

La relació dels centres autoritzats (conservatoris de música, centres professionals de música i escoles de música autoritzades) es pot consultar al cercador de centres del Departament.

Les convalidacions i reconeixements de matèries que s'estableixen en aquest document no són d'aplicació als alumnes que estudien en centres integrats, ja que el currículum impartit en aquests centres ja té en compte la simultaneïtat dels estudis.

B.1. Alumnes que cursen estudis de música en un conservatori o en un centre professional

Matèries convalidables

Les matèries que es poden convalidar són:

- Matèries corresponents a la franja d'optativitat (fins a un màxim de 4 hores per curs).
- Una matèria de modalitat d'un dels dos cursos.

Documentació a presentar

- "Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en un conservatori o en un centre professional" (Model BMU1), acompanyada de

- “Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de música on s’acredita el curs que fa l’alumne/a” (Model CMU1).

Procés de convalidació

- La persona interessada presenta al centre on cursa el batxillerat, durant els dos primers mesos de classe, la “Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d’optativitat i/o d’una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en un conservatori o en un centre professional” (Model BMU1), acompanyada del “Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de música on s’acredita el curs que fa l’alumne/a” (Model CMU1).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d’acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre resol la sol·licitud seguint el model de la “Resolució per la qual es concedeix la convalidació de matèries de la franja d’optativitat i/o d’una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en un conservatori o en un centre professional” (Model BMU2).
- La resolució es notifica per escrit a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs en contra davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d’Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l’endemà de la notificació de la resolució.
- En els documents d’avaluació de batxillerat es farà constar l’adaptació curricular com a pla individual (PI). En els corresponents apartats d’observacions es farà constar la resolució de la direcció del centre.
- Les matèries que s’hagin convalidat no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.

B.2. Alumnes que cursen estudis de música en una escola de música autoritzada

Per poder sol·licitar el reconeixement de matèries de batxillerat cal complir els requisits següents:

- a) cursar estudis en alguna de les escoles de música autoritzades, que es poden consultar al cercador de centres del Departament,
- b) haver superat la prova d’accés als ensenyaments de grau professional de música en un conservatori o en un centre professional, o a l’Escola de Música Municipal Victòria dels Àngels de Sant Cugat del Vallès,
- c) cursar estudis de música que incloguin, com a mínim: llenguatge musical o harmonia, instrument i pràctica instrumental en grup.

Les matèries es poden reconèixer d’acord amb dues situacions diferents, segons les càrregues horàries.

Situació 1. Alumnes amb una dedicació horària d'entre tres (3) i cinc (5) hores setmanals

Matèries que es poden reconèixer

Les matèries que es poden reconèixer són:

- Matèries corresponents a la franja d'optativitat (fins a un màxim de 4 hores per curs).

Documentació a presentar

- "Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en una escola de música autoritzada" (Model BMU3), acompanyada de
- "Certificat expedit per l'escola de música autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat" (Model CMU3).

Procés de reconeixement

- La persona interessada presenta al centre on cursa batxillerat, durant els dos primers mesos de classe, la "Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en una escola de música autoritzada" (Model BMU3), acompanyada del "Certificat expedit per l'escola de música autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat" (Model CMU3).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d'acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre resol la sol·licitud seguint el model de la "Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de matèries de la franja d'optativitat de batxillerat basant-se en estudis de música en una escola de música autoritzada" (Model BMU4).
- La resolució es notifica per escrit a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d'Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.
- En els documents d'avaluació de batxillerat es farà constar l'adaptació curricular com a pla individual (PI). En els corresponents apartats d'observacions es farà constar la resolució de la direcció del centre.
- Les matèries que s'hagin reconegut no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.

Situació 2. Alumnes amb una dedicació horària de cinc (5) hores setmanals o més

Matèries que es poden reconèixer

Les matèries que es poden reconèixer són:

- Matèries corresponents a la franja d'optativitat (fins a un màxim de 4 hores per curs).
- Una matèria de modalitat d'un dels dos cursos.

Documentació a presentar

- “Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en una escola de música autoritzada” (Model BMU3), acompanyada de
- “Certificat expedit per l'escola de música autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat” (Model CMU3).

Procés de reconeixement

- La persona interessada presenta al centre on cursa el batxillerat, durant els dos primers mesos de classe, la “Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en una escola de música autoritzada” (Model BMU3), acompanyada del “Certificat expedit per l'escola de música autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i d'una matèria de modalitat” (Model CMU3).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d'acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre ha de trametre la sol·licitud i la certificació (documents CMU3 i BMU3) a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, la qual resoldrà, ho comunicarà al centre, i aquest a l'alumne/a. En el cas que l'alumne/a no sol·liciti la reducció de la matèria de modalitat, la direcció del centre resoldrà la sol·licitud directament, amb el model BMU4.
- La resolució es notifica per escrit, des del centre, a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d'Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució, quan ha estat emesa per la direcció del centre. Les resolucions de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial són recurribles davant la Secretaria de Polítiques Educatives del Departament d'Ensenyament.

- En els documents d'avaluació de batxillerat es farà constar l'adaptació curricular com a pla individual (PI). En els corresponents apartats d'observacions es farà constar la resolució de la Direcció General o de la direcció del centre que correspongui al cas.
- Les matèries que s'hagin reconegut no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.

B.3. Convalidació de determinades matèries de batxillerat de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques) amb determinades matèries dels ensenyaments professionals de música

Sens perjudici del que s'estableix a l'apartat B.1, els alumnes que cursen ensenyaments professionals de música en un conservatori o en un centre professional i el batxillerat de la modalitat d'arts en la seva via d'arts escèniques, podran obtenir de la direcció del centre la convalidació de determinades matèries de modalitat del batxillerat, tal com disposa el RD 242/2009, de 27 de febrer (BOE 28 de febrer).

Per obtenir la convalidació cal presentar un certificat acadèmic emès pel conservatori o pel centre professional de música que acrediti la superació de les matèries dels ensenyaments professionals de música que són equivalents a les matèries de batxillerat que es volen convalidar. Les matèries de batxillerat objecte de convalidació no es tenen en compte en el càlcul de la nota mitjana.

Les matèries objecte de convalidació són:

Matèria dels ensenyaments professionals de música	Matèria de modalitat del batxillerat de la via d'arts escèniques
HAVENT APROVAT AQUESTES MATÈRIES	ES POT CONVALIDAR
2n curs d'harmonia	Anàlisi musical I
Un curs d'una assignatura de contingut anàleg (*)	Anàlisi musical II
Dos cursos d'educació corporal, o d'assignatures de contingut anàleg	Anatomia aplicada
Dos cursos d'interpretació i escena	Arts escèniques
Dos cursos d'una assignatura de contingut anàleg (*)	Cultura audiovisual
Dos cursos d'història de la música, o d'assignatures de contingut anàleg	Història de la música i de la dansa
3r curs de l'instrument de l'especialitat	Llenguatge i pràctica musical

(*) En el cas de sol·licituds de convalidació referides a assignatures de contingut anàleg a les determinades pel RD 242/2009, la direcció del centre de secundària demanarà informe a la Subdirecció General d'Ordenació de la Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial en relació amb la verificació de l'analogia proposada, per determinar si la seva convalidació és o no procedent.

- Aquestes convalidacions es fan només als alumnes que cursin la modalitat d'arts, en la via d'arts escèniques, música i dansa.

- L'alumne/a ha de cursar, com a mínim, una matèria de modalitat en cadascun dels dos cursos del batxillerat, excepte en els centres integrats que tenen un currículum singular.

B.4. Substitució de la modalitat de batxillerat pels ensenyaments professionals de música ("batxillerat de música")

A efectes d'aquest document, s'entén per "batxillerat de música" el que es compon de les matèries següents:

- Matèries comunes de batxillerat (cursades en qualsevol centre de batxillerat).
- Matèries d'ensenyaments professionals de música (cursades en un conservatori o en un centre professional de música).

—Alumnes de cinquè i sisè d'ensenyaments professionals de música

Els alumnes que cursen el batxillerat i, simultàniament, els cursos cinquè o sisè d'ensenyaments professionals de música en un conservatori o en un centre professional poden cursar només les matèries comunes de batxillerat. (El treball de recerca no es considera matèria comuna.) La inscripció en aquestes condicions, que es pot fer en qualsevol centre de batxillerat, no requereix una autorització específica, si bé en iniciar el batxillerat l'alumne o alumna haurà d'indicar que no vol cursar una modalitat, i caldrà que presenti al centre un certificat d'inscripció al curs cinquè o sisè d'ensenyaments professionals de música expedit pel conservatori o pel centre professional (Model CMU1). En superar les matèries comunes del batxillerat i completar els ensenyaments professionals de música, l'alumne o alumna pot sol·licitar el títol de batxiller, si bé no té dret al reconeixement de modalitat. El càlcul de la qualificació final de batxillerat d'aquest alumne/a l'estableix la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa, per a la qual cosa el centre de batxillerat li haurà de trametre sengles certificats acreditatius dels estudis de batxillerat i dels estudis d'ensenyaments professionals de música. Per accedir a les PAU són d'aplicació les condicions que s'estableixin en la normativa corresponent.

—Alumnes d'altres cursos d'ensenyaments professionals de música

Els alumnes que fan altres cursos d'ensenyaments professionals de música (anterior a 5è) i, simultàniament, el batxillerat, també poden optar per la forma d'inscripció (cursar només les matèries comunes) que s'indica en el punt anterior, si bé en aquest cas han de demanar la corresponent autorització a la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa. En superar les matèries comunes de batxillerat i completar els ensenyaments professionals de música, l'alumne/a pot sol·licitar el títol de batxiller, si bé no té dret al reconeixement de modalitat. El càlcul de la qualificació final de batxillerat d'aquest alumne/a l'estableix la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa, per a la qual cosa el centre de batxillerat li haurà de trametre sengles certificats acreditatius dels estudis de batxillerat i dels estudis d'ensenyaments professionals de música. Per accedir a les PAU són d'aplicació les condicions que s'estableixin en la normativa corresponent.

—Canvi d'opció

L'alumne/a que a primer curs de batxillerat hagi iniciat una de les modalitats de batxillerat podrà canviar a l'opció "batxillerat de música" en iniciar el segon curs, tal com s'estableix en els dos paràgrafs anteriors.

L'alumne/a que a primer curs hagi iniciat l'opció "batxillerat de música" i vulgui canviar d'opció i fer una de les modalitats establertes a l'ordenament, haurà de cursar les matèries de modalitat corresponents a primer curs.

B.5. Tramitació del títol de batxiller i proves d'accés a la universitat (PAU) dels alumnes d'ensenyaments professionals de música

—Alumnes d'ensenyaments professionals de música que han cursat una modalitat de batxillerat

Els alumnes que, tot i haver obtingut la convalidació o el reconeixement de les hores corresponents a la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat del batxillerat, han cursat una de les modalitats establertes a l'ordenament i han superat totes les matèries que conformen el seu currículum, poden sol·licitar la tramitació del títol de batxiller, independentment del fet que hagin completat o no els estudis d'ensenyaments professionals de música.

—Alumnes d'ensenyaments professionals de música que no han cursat cap modalitat de batxillerat (alumnes de "batxillerat de música")

Els alumnes d'ensenyaments professionals de música que només han cursat les matèries comunes de batxillerat no poden sol·licitar el títol de batxiller fins que no hagin superat, a més de les matèries comunes de batxillerat, els estudis d'ensenyaments professionals de música. Un cop superades les matèries comunes de batxillerat i els ensenyaments professionals de música, aquests alumnes es poden presentar a les PAU d'acord amb les condicions que s'estableixin en la normativa corresponent.

C. Quadres de simultaneïtat dels estudis de música amb l'ESO i el batxillerat

Tot seguit es resumeixen esquemàticament les situacions de simultaneïtat d'estudis considerades en aquest document.

ESO / MÚSICA		
CONSERVATORI O CENTRE PROFESSIONAL	ESCOLA AUTORITZADA	
	SITUACIÓ 1 Cursant entre 3 i 4 hores	SITUACIÓ 2 Cursant 4 hores o més
Reducció màxima per curs		
<ul style="list-style-type: none"> 4 hores matèries optatives de 1r a 3r i una matèria optativa específica de 4t (*) música (matèria comuna de 1r a 3r) 	<ul style="list-style-type: none"> 4 hores matèries optatives de 1r a 3r i una matèria optativa específica de 4t(*) 	<ul style="list-style-type: none"> 4 hores matèries optatives de 1r a 3r i una matèria optativa específica de 4t(*) música (matèria comuna de 1r a 3r)
Reducció —convalidació— segons els models:	Reducció —reconeixement— segons els models:	
CMU1 - Certificat conservatori o centre professional EMU1 - Sol·licitud alumnes EMU2 - Resolució	CMU2 - Certificat escola de música autoritzada EMU1 - Sol·licitud alumnes EMU3 - Resolució EMU4 - Pla de seguiment quadrimestral	

(*) Aquesta matèria específica de 4t d'ESO ha de ser la matèria de música o, en el cas que l'itinerari escollit per l'alumne/a no la inclogui, podrà correspondre a una altra matèria optativa específica.

BATXILLERAT / MÚSICA		
CONSERVATORI O CENTRE PROFESSIONAL	ESCOLA AUTORITZADA	
	SITUACIÓ 1 Cursant entre 3 i 5 hores	SITUACIÓ 2 Cursant 5 hores o més
Reducció màxima		
<ul style="list-style-type: none"> 4 hores franja d'optativitat per curs 4 hores d'una matèria de modalitat d'un dels dos cursos 	<ul style="list-style-type: none"> 4 hores franja d'optativitat per curs 	<ul style="list-style-type: none"> 4 hores franja d'optativitat per curs 4 hores d'una matèria de modalitat d'un dels dos cursos
	Requisits: <ul style="list-style-type: none"> cursar estudis en una escola de música autoritzada, haver superat la prova d'accés als ensenyaments de grau professional de música, cursar estudis que incloguin, com a mínim, llenguatge musical o harmonia, instrument i pràctica instrumental en grup 	
Reducció —convalidació— segons els models:	Reducció —reconeixement— segons els models:	
CMU1 - Certificat conservatori o centre professional BMU1 - Sol·licitud alumnes BMU2 - Resolució	CMU3 - Certificat escola de música autoritzada BMU3 - Sol·licitud alumnes BMU4 - Resolució	CMU3 - Certificat escola de música autoritzada BMU3 - Sol·licitud alumnes Resolució DGFPIERE

Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Simultaneïtat d'estudis d'ESO amb estudis de dansa
 - A.1. Alumnes que cursen estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional
 - A.2. Alumnes que cursen estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada
- B. Simultaneïtat d'estudis de batxillerat amb estudis de dansa
 - B.1. Alumnes que cursen estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional
 - B.2. Alumnes que cursen estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada
 - B.3. Convalidació de determinades matèries de batxillerat de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques) amb determinades matèries dels ensenyaments professionals de dansa
 - B.4. Substitució de la modalitat de batxillerat pels ensenyaments professionals de dansa ("batxillerat de dansa")
 - B.5. Tramitació del títol de batxiller i proves d'accés a la universitat (PAU) dels alumnes d'ensenyaments professionals de dansa
- C. Quadres de simultaneïtat dels estudis de dansa amb l'ESO i el batxillerat

A. Simultaneïtat d'estudis d'ESO amb estudis de dansa

Els alumnes que estiguin cursant ESO i, simultàniament, cursin estudis de dansa en conservatoris, centres professionals o escoles de dansa autoritzades, poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement de matèries en els termes que s'indiquen en aquest document.

Atès que totes aquestes possibilitats es fonamenten en el fet de simultaniejar estudis ordinaris amb els estudis de dansa, la sol·licitud ha de renovar-se cada curs.

Els alumnes que ho vulguin poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement d'un nombre d'hores inferior a aquell a què tenen dret.

L'alumne/a que repeteix estudis de dansa no pot tornar a sol·licitar la convalidació o el reconeixement de la reducció del nombre de matèries d'ESO de què hagués gaudit en cursos acadèmics anteriors.

Als efectes d'aquest document, les hores d'atenció educativa alternativa a la religió es consideren dins el còmput global d'hores de les matèries optatives.

La relació dels centres autoritzats (conservatoris de dansa, centres professionals de dansa i escoles de dansa autoritzades), es pot consultar al [cercador de centres del Departament](#).

Les convalidacions i reconeixements de matèries que s'indiquen en aquest document no són d'aplicació als alumnes que estudien en centres integrats, ja que el currículum impartit en aquests centres ja té en compte la simultaneïtat dels estudis.

A.1. Alumnes que cursen estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional

Matèries convalidables

Es poden convalidar les matèries següents:

- Educació física.
- Música (la comuna de 1r a 3r curs d'ESO).
- Matèries optatives de 1r a 3r curs d'ESO (fins a un màxim de 4 hores per curs).
- Una matèria optativa específica de 4t curs d'ESO. L'alumne/a cursarà en aquest cas només dues matèries optatives específiques, cap de les quals no pot ser la música.

No són convalidables ni el treball de síntesi de 1r a 3r curs ni el projecte de recerca de 4t curs.

Documentació a presentar

- “Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional o en una escola de dansa autoritzada” (Model EDA1), acompanyada de
- “Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de dansa on s'acredita el curs que fa l'alumne/a” (Model CDA1).

Procés de convalidació

- La persona interessada presenta al centre on cursa l'ESO, durant els dos primers mesos de classe, la “Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional o en una escola de dansa autoritzada” (Model EDA1), acompanyada del “Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de dansa on s'acredita el curs que fa l'alumne/a” (Model CDA1).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d'acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre resol la sol·licitud seguint el model de la “Resolució per la qual es concedeix la convalidació de matèries optatives i/o de la matèria d'educació física i/o de la matèria de música de l'educació secundària obligatòria (ESO) als alumnes que cursen ensenyaments professionals en un conservatori o en un centre professional de dansa” (Model EDA2).

- La resolució es notifica per escrit a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d'Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.
- En els documents d'avaluació de l'ESO es farà constar l'adaptació curricular com a pla individualitzat (PI). En els corresponents apartats d'observacions es farà constar la resolució de la direcció del centre.
- Les matèries que s'hagin convalidat no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.

A.2. Alumnes que cursen estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada

Matèries que es poden reconèixer

Les matèries es poden reconèixer d'acord amb dues situacions diferents, segons les càrregues horàries:

Situació 1. Alumnes amb una dedicació horària d'entre cinc (5) i set (7) hores setmanals

Se'ls pot reconèixer la matèria següent:

- Educació física.

Situació 2. Alumnes amb una dedicació horària de set (7) hores setmanals o més
Se'ls poden reconèixer les matèries següents:

- Educació física.
- Matèries optatives de 1r a 3r curs d'ESO (fins a un màxim de 4 hores per curs).
- Una matèria optativa específica de 4t curs d'ESO. L'alumne/a cursarà en aquest cas només dues matèries optatives específiques, cap de les quals no pot ser la música.

No es poden reconèixer ni el treball de síntesi de 1r a 3r ni el projecte de recerca de 4t curs.

Documentació a presentar

- "Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional o en una escola de dansa autoritzada" (Model EDA1), acompanyada de
- "Certificat expedit per l'escola de dansa autoritzada on s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que fa l'alumne/a per al reconeixement dels estudis de dansa en l'ESO i/o de la matèria d'educació física en el batxillerat" (Model CDA2).

Procés de reconeixement

- La persona interessada presenta, al centre on cursa l'ESO, durant els dos primers mesos de classe, la "Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional o en una escola de dansa autoritzada" (Model EDA1), acompanyada del "Certificat expedit per l'escola de dansa autoritzada on s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que fa l'alumne/a per al reconeixement dels estudis de dansa en l'ESO i/o de la matèria d'educació física en el batxillerat" (Model CDA2).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d'acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre resol la sol·licitud seguint el model de la "Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de matèries optatives i/o de la matèria d'educació física de l'educació secundària obligatòria (ESO) als alumnes que cursen estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada" (Model EDA3).
- La resolució es notifica per escrit a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d'Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.
- En els documents d'avaluació de l'ESO es farà constar l'adaptació curricular com a pla individualitzat (PI). En els corresponents apartats d'observacions es farà constar la resolució de la direcció del centre.
- Les matèries que s'hagin reconegut no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.
- Durant el mes de setembre, i amb una periodicitat quadrimestral, els dos centres estableixen el "Pla de seguiment per als alumnes que cursen simultàniament l'etapa d'ESO i estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada" (Model EDA4).
- La direcció del centre de secundària assigna un professor/a, preferentment el/la que imparteix l'àrea d'educació física o bé un membre de l'equip directiu, perquè actuï de referent i de responsable de coordinació amb el centre de dansa on estigui matriculat l'alumne/a. El director/a del centre on està matriculat dels estudis de dansa actua com a responsable per tal de coordinar-se amb el professor/a del centre on l'alumne/a cursa l'ESO i fer el seguiment de l'alumne/a pel que fa al progrés i a l'assistència.
- El reconeixement està condicionat a la valoració favorable del seguiment de l'alumne/a. Els alumnes que no compleixin les directrius establertes en el Pla de seguiment s'incorporaran a les matèries de secundària amb les condicions que el centre de secundària determini.

B. Simultaneïtat de l'etapa de batxillerat i els estudis de dansa

Els alumnes que estiguin cursant batxillerat i, simultàniament, cursin estudis de dansa en conservatoris, centres professionals o escoles de dansa autoritzades poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement de matèries corresponents a la franja d'optativitat del batxillerat i, segons els casos, d'una matèria de modalitat en un dels dos cursos, i de l'educació física, en els termes que s'indiquen en aquest document.

Atès que totes aquestes possibilitats es fonamenten en el fet de simultaniejar estudis ordinaris amb els ensenyaments de dansa, la sol·licitud s'ha de renovar cada curs.

Els alumnes que ho vulguin poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement d'un nombre d'hores inferior a aquell a què tenen dret.

L'alumne/a que en cada curs de batxillerat cursi més de tres matèries de modalitat, per haver triat com a optativa una quarta matèria de modalitat, pot demanar la convalidació d'una matèria, encara que sigui de modalitat, si aquesta matèria excedeix de tres el nombre de matèries de modalitat que cursa.

En el segon curs de batxillerat els alumnes podran acumular les hores que corresponien al primer curs sempre que no haguessin demanat aleshores la convalidació o el reconeixement de totes o d'una part de les hores que pertocaven, tot i reunir els requisits per fer-ho.

L'alumne/a que repeteix ensenyaments de dansa no pot tornar a sol·licitar la convalidació o el reconeixement de la reducció del nombre de matèries de batxillerat de què hagués gaudit en cursos acadèmics anteriors.

La relació dels centres autoritzats (conservatoris de dansa, centres professionals de dansa i escoles de dansa autoritzades) es pot consultar al cercador de centres del Departament.

B.1. Alumnes que cursen estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional

Matèries convalidables

Es poden convalidar les matèries següents:

- Educació física.
- Matèries corresponents a la franja d'optativitat (fins a un màxim de 4 hores per curs).
- Una matèria de modalitat d'un dels dos cursos.

Documentació a presentar

- "Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional" (Model BDA1), acompanyada de

- “Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de dansa on s’acredita el curs que fa l’alumne/a” (Model CDA1).

Procés de convalidació

- La persona interessada presenta al centre on cursa el batxillerat, durant els dos primers mesos de classe, la “Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d’optativitat i/o d’una matèria de modalitat i/o de l’educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional” (Model BDA1), acompanyada del “Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de dansa on s’acredita el curs que fa l’alumne/a” (Model CDA1).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d’acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre resol la sol·licitud seguint el model de la “Resolució per la qual es concedeix la convalidació de matèries de la franja d’optativitat i/o una matèria de modalitat i/o de l’educació física de batxillerat basada en estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional” (Model BDA2).
- La resolució es notifica per escrit a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d’Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l’endemà de la notificació de la resolució.
- En els documents d’avaluació de batxillerat es farà constar l’adaptació curricular com a pla individual (PI). En els corresponents apartats d’observacions es farà constar la resolució de la direcció del centre.
- Les matèries que s’hagin convalidat no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.

B.2. Alumnes que cursen ensenyaments de dansa en una escola de dansa autoritzada

Les matèries es poden reconèixer d’acord amb tres situacions diferents, segons les càrregues horàries:

Situació 1. Alumnes amb una dedicació horària d’entre dotze (12) i quinze (15) hores setmanals

Requisits

Per poder sol·licitar el reconeixement de matèries de batxillerat cal complir els requisits següents:

- a) cursar ensenyaments en alguna de les escoles de dansa autoritzades, que es poden consultar al cercador de centres del Departament,
- b) haver superat la prova d’accés als ensenyaments de grau professional de dansa en un conservatori o en un centre professional,

- c) cursar ensenyaments de dansa que incloguin, com a mínim: dansa clàssica, música i tècniques de dansa contemporània o de dansa espanyola.

Matèries que es poden reconèixer

Les matèries que es poden reconèixer són:

- Educació física.
- Matèries corresponents a la franja d'optativitat (fins a un màxim de 4 hores per curs).

Documentació a presentar

- “Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o una matèria de modalitat i/o de l'educació física del batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada” (Model BDA3), acompanyada de
- “Certificat expedit per l'escola de dansa autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat, i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física” (Model CDA3).

Procés de reconeixement

- La persona interessada presenta al centre on cursa el batxillerat, durant els dos primers mesos de classe, la “Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada” (Model BDA3). acompanyada del “Certificat expedit per l'escola de dansa autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física” (Model CDA3).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d'acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre resol la sol·licitud seguint el model de la “Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de matèries de la franja d'optativitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada” (Model BDA4).
- La resolució es notifica per escrit a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs en contra davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d'Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.
- En els documents d'avaluació de batxillerat es farà constar l'adaptació curricular com a pla individual (PI). En els corresponents apartats d'observacions es farà constar la resolució de la direcció del centre.

- Les matèries que s'hagin reconegut no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.

Situació 2. Alumnes amb una dedicació horària de quinze (15) hores setmanals o més

Requisits

Per poder sol·licitar el reconeixement cal complir els requisits següents:

- a) cursar ensenyaments en alguna de les escoles de dansa autoritzades, que es poden consultar al cercador de centres del Departament,
- b) haver superat la prova d'accés als ensenyaments de grau professional de dansa en un conservatori o en un centre professional,
- c) cursar ensenyaments de dansa que incloguin, com a mínim: dansa clàssica, música i tècniques de dansa contemporània o de dansa espanyola.

Matèries que es poden reconèixer

Les matèries que es poden reconèixer són:

- Educació física.
- Matèries corresponents a la franja d'optativitat (fins a un màxim de 4 hores per curs).
- Una matèria de modalitat d'un dels dos cursos.

Documentació a presentar

- "Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada" (Model BDA3), acompanyada de
- "Certificat expedit per l'escola de dansa autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o l'educació física" (Model CDA3).

Procés de reconeixement

- La persona interessada presenta al centre on cursa el batxillerat, durant els dos primers mesos de classe, la "Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada" (Model BDA3), acompanyada del "Certificat expedit per l'escola de dansa autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o l'educació física" (Model CDA3).

- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d'acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre ha de trametre la sol·licitud i la certificació (documents CDA3 i BDA3) a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, la qual resoldrà, ho comunicarà al centre, i aquest a l'alumne/a. En el cas que l'alumne/a no sol·liciti la reducció de la matèria de modalitat, la direcció del centre resoldrà directament la sol·licitud, amb el model BDA4.
- La resolució es notifica per escrit, des del centre, a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs en contra davant la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d'Educació de Barcelona, en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució, quan ha estat emesa per la direcció del centre. Les resolucions de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial són recurribles davant la Secretaria de Polítiques Educatives del Departament d'Ensenyament.
- En els documents d'avaluació de batxillerat es farà constar l'adaptació curricular com a pla individual (PI). En els corresponents apartats d'observacions es farà constar la resolució de la Direcció General o de la direcció del centre que correspongui al cas.
- Les matèries que s'hagin reconegut no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.

Situació 3. Alumnes amb una dedicació horària d'entre set (7) i dotze (12) hores setmanals

Requisits

Per poder sol·licitar el reconeixement cal cursar ensenyaments en escoles de dansa autoritzades, que es poden consultar al cercador de centres del Departament.

Matèria que es pot reconèixer

La matèria que es pot reconèixer és:

- Educació física

Documentació a presentar

- "Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada" (Model BDA3), acompanyada de
- "Certificat expedit per l'escola de dansa autoritzada on s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que fa l'alumne/a per al reconeixement dels estudis de dansa en l'ESO o de la matèria d'educació física en el batxillerat" (Model CDA2).

Procés de reconeixement

- La persona interessada presenta al centre on cursa el batxillerat, durant els dos primers mesos de classe, la “Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d’optativitat i/o d’una matèria de modalitat i/o de l’educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada” (Model BDA3), acompanyada del “Certificat expedit per l’escola de dansa autoritzada on s’acredita el curs i el nombre d’hores de dedicació setmanal que fa l’alumne/a per al reconeixement dels estudis de dansa en l’ESO o de la matèria d’educació física en el batxillerat” (Model CDA2).
- En el moment de la seva presentació, el centre lliura a la persona interessada una diligència d’acusament de recepció de la sol·licitud, amb data i signatura de persona autoritzada del centre, formulada sobre una fotocòpia de la documentació que se li ha lliurat.
- La direcció del centre resol la sol·licitud seguint el model de la “Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de la matèria d’educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada” (Model BDA5).
- La resolució es notifica per escrit a les persones interessades i, en cas de disconformitat, hom hi pot presentar recurs davant la direcció dels serveis territorials i, a la ciutat de Barcelona, davant la gerència del Consorci d’Educació, en el termini de cinc dies hàbils a partir d’l’endemà de la notificació de la resolució.
- En els documents d’avaluació de batxillerat es farà constar l’adaptació curricular com a pla individual (PI). En els corresponents apartats d’observacions es farà constar la resolució de la direcció del centre.
- Les matèries que s’hagin reconegut no tenen qualificació ni computen als efectes de càlcul de la nota mitjana.

B.3. Convalidació de determinades matèries de batxillerat de la modalitat d’arts (via d’arts escèniques) amb determinades matèries dels ensenyaments professionals de dansa

Sens perjudici del que s’estableix a l’apartat B.1, els alumnes que cursen ensenyaments professionals de dansa en un conservatori o en un centre professional i el batxillerat de la modalitat d’arts en la via d’arts escèniques podran obtenir de la direcció del centre la convalidació de determinades matèries de modalitat del batxillerat, tal com disposa el RD 242/2009, de 27 de febrer (BOE 28 de febrer).

Per obtenir la convalidació caldrà presentar un certificat acadèmic emès pel conservatori o pel centre professional de dansa que acrediti la superació de les matèries dels ensenyaments professionals de dansa que són equivalents a les matèries de batxillerat que es volen convalidar. Les matèries de batxillerat objecte de convalidació no es tenen en compte en el càlcul de la nota mitjana.

Les matèries objecte de convalidació són:

Matèria dels ensenyaments professionals de dansa	Matèria de modalitat del batxillerat de la via d'arts escèniques
HAVENT APROVAT AQUESTES MATÈRIES:	ES POT CONVALIDAR:
Dos cursos de salut i cos	Anatomia aplicada
Història de la cultura i de la dansa	Història de la música i de la dansa
3r curs de música	Llenguatge i pràctica musical

- Aquestes convalidacions es fan només als alumnes que cursen la modalitat d'arts, en la via d'arts escèniques, música i dansa.
- L'alumne/a ha de cursar, com a mínim, una matèria de modalitat en cadascun dels dos cursos del batxillerat.

B.4. Substitució de la modalitat de batxillerat pels ensenyaments professionals de dansa ("batxillerat de dansa")

A efectes d'aquest document, s'entén per "batxillerat de dansa" el que es compon de les matèries següents:

- Matèries comunes de batxillerat (cursades en qualsevol centre de batxillerat).
- Matèries d'ensenyaments professionals de dansa (cursades en un conservatori de dansa o en un centre professional de dansa).

—Alumnes de cinquè i sisè d'ensenyaments professionals de dansa

Els alumnes que cursen el batxillerat i, simultàniament, el curs cinquè o sisè d'ensenyaments professionals de dansa en un conservatori o en un centre professional poden cursar només les matèries comunes de batxillerat. (El treball de recerca no es considera matèria comuna.) La inscripció en aquestes condicions, que es pot fer en qualsevol centre de batxillerat, no requereix una autorització específica, si bé en iniciar el batxillerat l'alumne o alumna haurà d'indicar que no vol cursar una modalitat, i caldrà que presenti al centre un certificat d'inscripció al curs cinquè o sisè d'ensenyaments professionals de dansa expedit pel conservatori o pel centre professional (model CDA1). En superar les matèries comunes de batxillerat i completar els ensenyaments professionals de dansa, l'alumne o alumna pot sol·licitar el títol de batxiller, si bé no té dret al reconeixement de modalitat. El càlcul de la qualificació final de batxillerat d'aquest alumne/a l'estableix la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa, per a la qual cosa el centre de batxillerat li haurà de trametre sengles certificats acreditatius dels estudis de batxillerat i dels estudis d'ensenyaments professionals de dansa. Per accedir a les PAU són d'aplicació les condicions que s'estableixin en la normativa corresponent.

—Alumnes d'altres cursos d'ensenyaments professionals de dansa

Els alumnes que fan altres cursos d'ensenyaments professionals de dansa (anterior a 5è) i, simultàniament, el batxillerat també poden optar per la forma d'inscripció (cursar només les matèries comunes) que s'indica en el punt anterior, si bé en aquest cas han de demanar la corresponent autorització a la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa. En superar les matèries comunes de batxillerat i completar els

ensenyaments professionals de dansa, l'alumne/a pot sol·licitar el títol de batxiller, si bé no té dret al reconeixement de modalitat. El càlcul de la qualificació final de batxillerat d'aquest alumne o alumna l'estableix la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa, per a la qual cosa el centre de batxillerat li haurà de trametre sengles certificats acreditatius dels estudis de batxillerat i dels estudis d'ensenyaments professionals de dansa. Per accedir a les PAU són d'aplicació les condicions que s'estableixin en la normativa corresponent.

—Canvi d'opció

L'alumne/a que a primer curs de batxillerat hagi iniciat una de les modalitats de batxillerat podrà canviar a l'opció "batxillerat de dansa" en iniciar el segon curs, tal com s'estableix en els dos paràgrafs anteriors.

L'alumne/a que a primer curs hagi iniciat l'opció "batxillerat de dansa" i vulgui canviar d'opció i fer una de les modalitats establertes a l'ordenament, haurà de cursar les matèries de modalitat corresponents a primer curs.

B.5. Tramitació del títol de batxiller i proves d'accés a la universitat (PAU) dels alumnes d'ensenyaments professionals de dansa

—Alumnes d'ensenyaments professionals de dansa que han cursat una modalitat de batxillerat

Els alumnes que, tot i haver obtingut la convalidació o el reconeixement de les hores corresponents a la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat del batxillerat, han cursat una de les modalitats establertes i han superat totes les matèries que conformen el seu currículum, poden sol·licitar la tramitació del títol de batxiller, independentment del fet que hagin completat o no els estudis d'ensenyaments professionals de dansa.

—Alumnes d'ensenyaments professionals de dansa que no han cursat cap modalitat de batxillerat (alumnes de "batxillerat de dansa")

Els alumnes d'ensenyaments professionals de dansa que només han cursat les matèries comunes de batxillerat no poden sol·licitar el títol de batxiller fins que no hagin superat, a més de les matèries comunes de batxillerat, els estudis d'ensenyaments professionals de dansa. Un cop superades les matèries comunes de batxillerat i els ensenyaments professionals de dansa, aquests alumnes es poden presentar a les PAU d'acord amb les condicions que s'estableixin en la normativa corresponent.

C. Quadres de simultaneïtat dels estudis de dansa amb l'ESO i el batxillerat

Tot seguit es resumeixen esquemàticament les situacions de simultaneïtat d'estudis considerades en aquest document.

ESO / DANSA		
CONSERVATORI O CENTRE PROFESSIONAL	ESCOLA AUTORIZADA	
	SITUACIÓ 1 Cursant entre 5 i 7 hores	SITUACIÓ 2 Cursant 7 hores o més
Reducció màxima per curs		
<ul style="list-style-type: none"> • 4 hores matèries optatives de 1r a 3r i una matèria optativa específica de 4t (*) • música (matèria comuna de 1r a 3r) • educació física 	<ul style="list-style-type: none"> • educació física 	<ul style="list-style-type: none"> • 4 hores matèries optatives de 1r a 3r i una matèria optativa específica de 4t(*) • educació física
Reducció —convalidació— segons els models:	Reducció —reconeixement— segons els models:	
CDA1 - Certificat conservatori EDA1 - Sol·licitud alumnes EDA2 - Resolució	CDA2 - Certificat escola de dansa autoritzada (ED) EDA1 - Sol·licitud alumnes EDA3 - Resolució EDA4 - Pla de seguiment quadrimestral	

(*) Aquesta matèria específica de 4t d'ESO ha de ser la matèria de música o, en el cas que l'itinerari escollit per l'alumne/a no la inclogui, podrà correspondre a una altra matèria optativa específica.

BATXILLERAT / DANSA			
CONSERVATORI O CENTRE PROFESSIONAL	ESCOLA AUTORIZADA		
	SITUACIÓ 1 Cursant entre 12 i 15 hores	SITUACIÓ 2 Cursant 15 hores o més	SITUACIÓ 3 Cursant entre 7 i 12 hores
Reducció màxima			
<ul style="list-style-type: none"> • 4 hores franja d'optativitat per curs • educació física • 4 hores d'una matèria de modalitat d'un dels dos cursos 	<ul style="list-style-type: none"> • 4 hores franja d'optativitat per curs • educació física 	<ul style="list-style-type: none"> • 4 hores franja d'optativitat per curs • educació física • 4 hores d'una matèria de modalitat d'un dels dos cursos 	<ul style="list-style-type: none"> • educació física
	Requisits <ul style="list-style-type: none"> • cursar ensenyaments en una escola de dansa autoritzada, • haver superat la prova d'accés als ensenyaments de grau professional, • cursar, com a mínim: dansa clàssica, música i tècniques de dansa contemporània o de dansa espanyola 		Requisits <ul style="list-style-type: none"> • cursar ensenyaments en una escola de dansa autoritzada
Reducció —convalidació— segons els models:	Reducció —reconeixement— segons els models:		
CDA1 - Certificat conservatori BDA1 - Sol·licitud alumnes BDA2 - Resolució	CDA3 - Certificat ED BDA3 - Sol·licitud alumnes BDA4 - Resolució	CDA3 - Certificat ED BDA3 - Sol·licitud alumnes Resolució DGFPIERE	CDA2 - Certificat ED BDA3 - Sol·licitud alumnes BDA5 - Resolució

Plans individuals, exempcions i convalidacions i modificacions curriculars en els ensenyaments postobligatoris

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Plans individuals – Batxillerat
 - A.1. Trets generals
 - A.2. Alumnes amb altes capacitats
 - A.3. Modificació de la durada del batxillerat
 - A.4. Exempcions de matèries
 - A.5. Alumnes que compaginen els estudis de batxillerat amb la pràctica intensiva de l'esport
 - A.6. Simultaneïtat d'estudis de batxillerat i de música o de dansa
- B. Altres exempcions i convalidacions de matèries – Batxillerat
 - B.1. Definicions generals
 - B.2. Exempció de la qualificació de la matèria de llengua catalana i literatura
 - B.3. Convalidacions de matèries de batxillerat per als alumnes que cursen simultàniament estudis professionals de música o de dansa
 - B.4. Convalidacions per als alumnes que cursen batxillerat procedents de cicles formatius
- C. Modificacions curriculars en la formació professional

A. Plans individuals – Batxillerat

A.1 Trets generals

El [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat, regula la possibilitat d'adoptar mesures d'adaptació i autoritzar plans individuals al batxillerat. L'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn, desenvolupa aquesta possibilitat.

En el batxillerat es pot elaborar un pla individual en cas d'haver d'adoptar mesures més específiques per a un determinat alumne/a un cop exhaurides les mesures de tipus més general. El pla individual es pot elaborar per a l'alumne o alumna en qui concorre alguna de les circumstàncies següents:

- presenta altes capacitats intel·lectuals i un rendiment acadèmic elevat,
- presenta trastorns d'aprenentatge,
- té alguna discapacitat,
- és d'incorporació recent al sistema educatiu català,
- compagina els estudis de batxillerat amb els estudis de música o de dansa,
- compagina els estudis de batxillerat amb la pràctica intensiva de l'esport,
- presenta altres circumstàncies singulars.

El pla individual és una planificació personalitzada que es recull en un document escrit i inclou les adaptacions curriculars, de materials d'aprenentatge i de temporització, si cal, tant de les activitats d'aprenentatge com de les activitats i criteris d'avaluació, així com les ajudes i suports tècnics. El tutor/a coordinador/a del pla vetlla perquè tot l'equip docent el conegui i l'apliqui. El pla individual l'aprova el director/a del centre, amb el coneixement i la conformitat de l'alumne/a i de la mare, el pare o tutor/a legal, quan l'alumne/a és menor.

El pla individual ha d'incloure els interessos i capacitats de l'alumne/a i el seu itinerari formatiu al llarg del batxillerat per facilitar l'orientació en finalitzar aquesta etapa.

Al pla individual, que s'ha de conservar amb l'expedient de l'alumne/a, s'hi han d'adjuntar les resolucions individuals, si escau, els informes psicopedagògics i altres informes en què es fonamenti el pla.

El pla s'ha de fer constar en el full de seguiment acadèmic, en les actes finals d'avaluació a l'apartat d'observacions, en l'expedient acadèmic i en l'històric acadèmic de l'alumne/a, dins l'apartat convalidacions i altres observacions.

En cas de trasllat de l'alumne/a, cal fer constar el pla en l'informe personal per trasllat, en l'apartat de la descripció de mesures educatives complementàries.

Qualsevol adaptació en l'aplicació de les PAU que se sol·liciti a l'Oficina d'Organització de les PAU per raó d'alguna de les circumstàncies abans esmentades haurà d'anar acompanyada d'una còpia del pla individual de l'alumne/a per al qual se sol·liciti l'adaptació.

A.2 Alumnes amb altes capacitats

Per als alumnes amb altes capacitats intel·lectuals i elevat rendiment acadèmic, identificat mitjançant una avaluació psicopedagògica, s'han de preveure les mesures necessàries d'adaptació de l'atenció educativa per tal d'afavorir el desenvolupament de la seva potencialitat intel·lectual i creativa i la seva socialització positiva. Si escau, per tal d'afavorir una major excel·lència acadèmica d'un alumne/a determinat, el director/a del centre educatiu, a proposta del tutor/a i amb la consulta prèvia a l'equip docent, pot promoure mesures excepcionals a fi que aquest alumne/a pugui cursar determinats continguts d'estudis superiors amb el consegüent reconeixement d'aquests al batxillerat.

A.3 Modificació de la durada del batxillerat

Excepcionalment, també es podran autoritzar plans individuals que comportin la reducció o ampliació, més enllà dels límits previstos amb caràcter general, de la durada de l'etapa. Això inclou la possibilitat que l'alumne o alumna, en vista de les seves circumstàncies peculiars, no hagi de tornar a ser avaluat de les matèries ja superades. Una vegada aprovat el pla individual, caldrà comunicar-ho a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació, adjuntant-hi el document escrit del pla individual i tota la documentació justificativa.

A.4 Exempcions de matèries

L'exempció d'una matèria és la dispensa de cursar-la per raons derivades de circumstàncies personals. La convalidació d'una matèria és la decisió administrativa de donar-la per cursada sense haver-ho fet, per raons de currículum acadèmic previ.

En el batxillerat es poden concedir, en alguns casos, exempcions i convalidacions de determinades matèries.

La Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat ha d'autoritzar les mesures excepcionals que cal adoptar respecte al currículum i l'organització general que impliquin l'exempció d'una matèria, ateses les dificultats objectives d'aprenentatge de determinats alumnes per causa de discapacitat, trastorns de salut o trastorns greus

d'aprenentatge. Aquestes mesures han de ser estrictament proporcionals als problemes o dificultats d'aprenentatge.

Per sol·licitar aquesta autorització, la direcció del centre ha de trametre als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, la documentació següent:

- Sol·licitud signada per l'alumne o alumna, o pel seu pare, mare o tutors legals si és menor.
- Documentació acreditativa de les causes que motiven la petició: certificat del centre d'atenció a disminuïts (CAD); certificat mèdic, en el qual constarà el caràcter permanent o temporal de la malaltia, lesió o trastorn, o altres.
- Proposta de pla individual elaborat pel centre de batxillerat (amb la col·laboració de l'EAP, si escau).

El director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, la gerència del Consorci d'Educació trameten tota la documentació, acompanyada d'un informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat. Aquesta emet la resolució pertinent i la trasllada al centre educatiu. El centre ha de comunicar per escrit al pare, mare o tutors legals de l'alumne/a la resolució del director/a general d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat. Contra la resolució es pot interposar recurs d'alçada en el termini d'un mes davant la consellera d'Ensenyament.

A.5 Alumnes que compaginen els estudis de batxillerat amb la pràctica intensiva de l'esport

a) Centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva

En el marc dels acords establerts entre el Departament d'Ensenyament i la Secretaria General de l'Esport, els centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva podran desenvolupar projectes de centre que incloguin adaptacions del currículum de la matèria d'educació física i/o de matèries optatives per a alumnes de batxillerat.

Per sol·licitar l'autorització d'aquests projectes en centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva, la direcció del centre trametrà a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació la proposta de projecte elaborada pel centre, en la qual caldrà especificar els continguts i/o objectius de la matèria d'educació física i/o de matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats als alumnes d'especial atenció a la pràctica esportiva. La direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació trametrà la documentació, amb informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, perquè dicti resolució. En el cas d'alumnes que tinguin un currículum diferent a l'establert en el projecte autoritzat, el centre haurà d'elaborar un pla individual.

b) Alumnes amb dedicació significativa a l'esport matriculats en altres centres

Els alumnes amb dedicació significativa a l'esport, avalada pel Consell Català de l'Esport, matriculats en centres que no pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva poden sol·licitar a la direcció del centre educatiu que se'ls apliqui un pla individual que inclogui el reconeixement de la matèria d'educació física i/o de matèries optatives per a alumnes de batxillerat. En aquest pla individual caldrà adjuntar-hi la documentació següent:

- Sol·licitud signada pel pare, mare o tutors legals de l'alumne/a.
- Certificat del Consell Català de l'Esport (av. dels Països Catalans, 12; 08950 - Esplugues de Llobregat). Els alumnes obtindran aquest certificat quan siguin esportistes que figuren en el programa de tecnificació (ARC) de la federació catalana corresponent.

El director o directora del centre educatiu ha de traslladar aquesta petició de pla individual a la comissió d'atenció a la diversitat del centre o àmbit equivalent, que ha de procedir d'acord amb el que s'ha establert per a l'elaboració de plans individuals de batxillerat. El pla és aprovat pel director o directora del centre.

Atès el motiu de la sol·licitud, el pla ha de deixar constància del reconeixement de la matèria d'educació física i, si escau, especificar els continguts i/o objectius de la matèria o de les matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats per a l'alumne o alumna. A efectes de les modificacions que afectin matèries optatives, cal tenir en compte que es consideren optatives també les matèries de modalitat que excedeixin de les tres matèries de modalitat que l'alumne/a ha de cursar a cada curs de batxillerat.

A.6 Simultaneïtat d'estudis de batxillerat i de música o de dansa

El procediment que s'ha de seguir en el cas d'alumnes que compaginen els estudis de batxillerat amb els estudis de música o de dansa es detalla en els documents "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música" i "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa".

B. Altres exempcions i convalidacions de matèries – Batxillerat

A més de les exempcions associades a plans individuals esmentades en l'apartat A, es poden produir altres situacions d'exempció de matèries (o de qualificació de matèries, segons escaigui), així com de convalidacions.

B.1 Definicions generals

L'exempció d'una matèria és la dispensa de cursar-la per raons derivades de circumstàncies personals. El procediment que cal seguir per obtenir-la s'indica a l'apartat A.4 anterior. En particular, els requisits per obtenir l'exempció de la matèria *Estada a l'empresa* o de la matèria *Treball de recerca* són al document "Currículum al batxillerat".

La convalidació d'una matèria és la decisió administrativa de donar-la per cursada sense haver-ho fet, per raons de currículum acadèmic previ.

B.2 Exempció de la qualificació de la matèria de llengua catalana i literatura

En aplicació de l'article 21.7 de la [Llei 1/1998](#), de 7 de gener, de política lingüística, l'alumne/a que s'incorpora a primer o a segon curs de batxillerat procedent de fora del territori de Catalunya i que no ha cursat mai les matèries de llengua catalana, llengua catalana i literatura o equivalents pot demanar l'exempció de l'acreditació del coneixement del català. Aquesta exempció es concreta en l'exempció de la qualificació final de les matèries llengua catalana i literatura I, i llengua catalana i literatura II, d'acord amb el que s'indica més endavant.

El fet d'obtenir l'exempció de la qualificació no eximeix l'alumne/a d'assistir a classe de llengua catalana i literatura, en la qual haurà de seguir un programa específic que li permeti assolir, com a mínim, una comprensió oral i escrita de la llengua. Aquest programa específic, amb les adaptacions i suports pertinents, s'haurà de formalitzar en un pla individual, en les condicions establertes amb caràcter general a l'Ordre EDU/554/2008, de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn. El pla individual ha de contenir, almenys, la informació següent:

- Síntesi dels continguts i objectius bàsics en relació amb la matèria llengua catalana i literatura
- Metodologia
- Materials i recursos
- Criteris d'avaluació

L'alumne/a al qual es concedeixi l'exempció de la qualificació final de llengua catalana i literatura I o de llengua catalana i literatura II serà avaluat al llarg del curs acadèmic per al qual se li hagi concedit l'exempció segons els objectius i criteris d'avaluació del seu pla individual, però restarà exempt de la qualificació final de la matèria llengua catalana i literatura I o llengua catalana i literatura II, que no comptabilitzarà per a la qualificació mitjana de batxillerat.

La sol·licitud d'exempció de la qualificació de llengua catalana i literatura I o llengua catalana i literatura II, signada per l'alumne/a, o els pares o els tutors legals si és menor d'edat, es presentarà al centre on l'alumne/a cursi primer o segon de batxillerat a l'inici del curs acadèmic o en el moment en què s'incorpori al centre, el qual l'adreçarà a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, acompanyada de la documentació següent:

- Pla individual de l'alumne/a, degudament formalitzat.
- Certificat acadèmic, o bé fotocòpia compulsada de l'historial acadèmic o documentació equivalent, amb constància dels ensenyaments i matèries cursats al llarg de tota la seva escolarització, dels llocs on s'han realitzat i de la data d'incorporació a un centre educatiu de Catalunya. En el cas que l'alumne/a s'hagi incorporat al batxillerat procedent d'estudis estrangers, caldrà còpia de la credencial de convalidació o bé del "Volant per a la inscripció condicional en centres educatius o en exàmens oficials".

La resolució individualitzada emesa per la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat sobre la sol·licitud d'exempció només té validesa per al curs acadèmic corresponent. Contra la resolució, que no esgota la via administrativa, es pot interposar recurs d'alçada davant la consellera d'Ensenyament en el termini d'un mes. Només es pot concedir l'exempció en dos cursos acadèmics consecutius. A aquests efectes es tindran en compte tots els anys escolars cursats per l'alumne/a en el batxillerat a Catalunya, independentment que per a cadascun d'aquests anys hagués demanat o no l'exempció de la qualificació final de llengua catalana.

La Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat analitzarà els casos dels alumnes amb itineraris acadèmics singulars.

La resolució s'ha d'incorporar a l'expedient de l'alumne/a i ha de constar al pla individual i a l'històric acadèmic. La direcció del centre n'ha de lliurar una còpia a la persona sol·licitant.

L'exempció de la qualificació de llengua catalana i literatura en el batxillerat no comporta automàticament l'exempció de la prova de llengua catalana a les PAU. L'alumne/a que vulgui sol·licitar aquesta exempció ha d'adreçar-se a l'Oficina d'Organització de les Proves d'Accés a la Universitat (Via Laietana, 33, 2a planta, 08003 Barcelona; tel. 93 552 69 80).

En tot cas, els centres poden dissenyar un pla individual per a l'aprenentatge de la llengua a l'alumne o alumna que l'hagi de menester, d'acord amb els trets generals esmentats a l'apartat A1, independentment que compti o no amb l'exempció de la qualificació final de la matèria Llengua catalana i literatura.

B.3 Convalidacions de matèries de batxillerat per als alumnes que cursen simultàniament estudis professionals de música o de dansa

Els alumnes que cursen el batxillerat en la modalitat d'arts, en la via d'arts escèniques, música i dansa, i al mateix temps cursen o han cursat estudis professionals de música o de dansa, poden sol·licitar la convalidació d'algunes matèries de modalitat d'aquest batxillerat. La informació sobre les matèries i el procediment de convalidació s'indiquen als documents "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música" i "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa".

Els alumnes que estiguin cursant batxillerat en qualsevol modalitat i estudis de música en conservatoris, centres professionals o escoles de música autoritzades, poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement corresponent a les hores de la franja d'optativitat i, segons els casos, d'una matèria de modalitat en un dels dos cursos, en els termes que s'estableixen en el document "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música".

Els alumnes que estiguin cursant batxillerat en qualsevol modalitat i estudis de dansa en conservatoris, centres professionals o escoles de dansa autoritzades, poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement corresponent a les hores de la franja d'optativitat i, segons els casos, d'una matèria de modalitat en un dels dos cursos, i l'educació física en els termes que s'estableixen en el document "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa".

B.4 Convalidacions per als alumnes que cursen batxillerat procedents de cicles formatius

La convalidació de matèries de batxillerat per als alumnes procedents de cicles formatius s'explicita a l'apartat C del document "Supòsits d'incorporació als estudis de batxillerat".

C. Modificacions curriculars en la formació professional

1. Aspectes generals

El Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial, determina, en l'article 15, que el Departament d'Ensenyament ha d'establir el marc reglamentari de les modificacions curriculars que facilitin l'assoliment dels objectius establerts per a la formació professional inicial per a alumnes amb necessitats educatives específiques.

Per sol·licitar una modificació curricular d'un cicle formatiu, la direcció del centre trametrà a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació la documentació següent:

- Sol·licitud signada per l'alumne o alumna, o pel seu pare, mare o tutors legals si és menor d'edat.
- Documentació acreditativa de les causes que motiven la petició: certificat del centre d'atenció als disminuïts (CAD) i certificat mèdic, en el qual constarà el caràcter permanent o temporal de la malaltia, lesió o trastorn.
- Crèdits o unitats formatives que es proposa modificar.

2. Elaboració i tramitació de les modificacions curriculars

Correspon al centre, amb la col·laboració de l'EAP, si escau, i amb l'assessorament de la Inspecció d'Educació elaborar la proposta de modificació curricular. Ha d'indicar en relació al cicle que es proposa modificar: per a cada unitat formativa els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació, o per a cada crèdit, els objectius i/o continguts, que a parer del centre haurien de ser suprimits o modificats.

La direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació trametrà la documentació, amb l'informe de la Inspecció d'Educació que reculli si s'ha seguit el procediment establert, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial perquè dicti resolució.

La modificació curricular es fonamentarà, per una banda, en les condicions de l'alumne/a d'acord amb la documentació acreditativa de les causes que motiven la petició i, per l'altra, en el nivell de modificació amb relació al grau d'assoliment dels objectius, els continguts i la temporització dels crèdits.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot resoldre dos tipus d'autoritzaions:

- a) Modificacions curriculars que puguin garantir l'assoliment de la competència general del cicle formatiu i conduir, una vegada superat el cicle, a l'obtenció del títol de tècnic/a o tècnic/a superior. La modificació curricular pot comportar canvis en els objectius i continguts dels crèdits o en els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació de les unitats formatives, o en la distribució ordinària del cicle formatiu, o, en casos excepcionals, la supressió total d'algun crèdit o unitat formativa no relacionada directament amb les unitats de competència professional del títol.
- b) Modificacions curriculars que no puguin garantir l'assoliment de la competència general del cicle, però sí conduir a l'obtenció d'una certificació d'estudis parcial. Aquestes modificacions curriculars poden preveure la supressió total d'algun o alguns crèdits, mòduls o unitats formatives, la modificació de la distribució ordinària del cicle i la modificació, si cal, dels objectius terminals i continguts dels crèdits o dels resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació de les unitats formatives que ho necessitin. El centre expedirà un certificat d'estudis parcials dels crèdits, mòduls o unitats formatives superades d'acord amb la modificació feta i, si escau, el certificat d'acreditació de competències, emprant els models que es troben a "Documentació acadèmica de la formació professional".

La resolució de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial per la qual es concedeix la modificació curricular s'incorporarà a l'expedient de l'alumne o alumna i la direcció del centre comunicarà per escrit la seva concessió a l'alumne/a o al pare, mare o tutors legals fent constar que la resolució és recurrible en alçada davant la consellera d'Ensenyament en el termini d'un mes des de la seva notificació. En el cas que la modificació curricular que es necessita no permeti garantir la consecució d'un mínim dels objectius generals del cicle ni cap de les competències professionals, la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial denegarà la modificació sol·licitada i emetrà un informe en el qual orientarà l'alumne/a a estudis més adients a les seves possibilitats.

Recursos per a l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Criteris generals
- B. Unitats de suport a l'educació especial (USEE)
- C. Escolaritat compartida entre centre ordinari i centre d'educació especial

A. Criteris generals

En el marc dels principis generals de l'educació inclusiva, l'atenció als alumnes ha de tenir lloc, sempre que per les seves característiques sigui possible i adequat, en entorns escolars ordinaris, proporcionant-los el suport necessari per possibilitar-los l'accés als entorns i activitats generals i als aprenentatges escolars.

L'aprenentatge cooperatiu, la intervenció de més d'un professional a l'aula, la planificació de la participació de tots els alumnes en les activitats d'aula, la resolució col·laborativa de conflictes, entre altres, poden afavorir la inclusió de tots els alumnes a l'aula ordinària.

Els centres han de prioritzar que els mestres de pedagogia terapèutica i els professors de l'especialitat d'orientació educativa facin atenció directa als alumnes amb necessitats educatives especials greus en els entorns escolars ordinaris i donin suport als professors en la participació d'aquests alumnes a l'aula ordinària.

L'avaluació dels processos d'aprenentatge dels alumnes amb necessitats educatives especials ha de seguir el mateix procés que la resta dels alumnes. Els plans individualitzats, per als alumnes que en disposin, han d'esdevenir el referent per a l'avaluació d'aquests alumnes, tenint en compte —en el marc dels objectius del curs i de l'etapa— l'assoliment de les competències que afavoreixen l'autonomia per a l'aprenentatge i el desenvolupament personal i social.

L'equip docent, amb la col·laboració de l'EAP, ha de fer el seguiment dels aprenentatges dels alumnes i adoptar les decisions que correspongui en relació amb l'atenció educativa que es dóna a l'alumne/a, procurant sempre la màxima participació de l'alumne/a en els entorns i grups ordinaris.

En la valoració del procés d'aprenentatge dels alumnes amb necessitats educatives especials es tindrà especialment en compte l'assoliment de les competències bàsiques, el desenvolupament personal i social i l'adquisició d'hàbits d'autonomia i de treball.

En els informes trimestrals s'explicitarà l'evolució de l'alumne/a en les diferents matèries, explicitant, fins on sigui possible, els continguts treballats i els aprenentatges realitzats, l'assoliment d'hàbits de treball i d'autonomia i l'adaptació al centre i al grup. És convenient utilitzar el mateix model d'informe que amb la resta dels alumnes.

En finalitzar el curs escolar els professors que han impartit cadascuna de les matèries han d'atorgar a l'alumne/a la qualificació que correspongui, tenint en compte els plans individualitzats que per a cada alumne/a s'hagin formulat. Correspon a l'equip docent decidir sobre la promoció de l'alumne/a.

Per als alumnes amb necessitats educatives especials que disposin d'un pla individualitzat, els resultats de les avaluacions de les matèries es referiran a aquest pla i, a l'apartat d'observacions de l'acta d'avaluació, es resumirà la informació que sigui rellevant sobre els objectius del pla de l'alumne/a. L'avaluació qualitativa recollirà bàsicament el grau d'assoliment de les competències bàsiques d'acord amb el currículum. Per a l'acreditació caldrà tenir en compte l'itinerari formatiu posterior. El pla individualitzat inclourà informació sobre les capacitats i possibilitats de l'alumne/a.

En l'avaluació final de l'etapa es considerarà la maduresa de l'alumne/a en relació amb els objectius i les competències bàsiques de l'etapa, la maduresa personal i les possibilitats de progrés en cursos posteriors.

El centre, mitjançant la comissió d'atenció a la diversitat o àmbit equivalent, ha de fer el seguiment de l'evolució de l'alumne/a amb necessitats educatives especials amb participació dels tutors i professionals especialistes —EAP, professors d'orientació educativa, mestre/a de pedagogia terapèutica, professionals de la USEE— com a element clau de les decisions organitzatives, curriculars i avaluatives que es prenguin per afavorir la inclusió escolar.

La implicació de les famílies i l'enregistrament sistemàtic dels aspectes que es tracten i els acords que es prenen són essencials per poder fer el seguiment de l'evolució dels alumnes.

En els documents oficials d'avaluació es faran constar les mesures d'atenció a la diversitat adoptades i el pla individualitzat, si escau.

B. Unitats de suport a l'educació especial (USEE)

Les unitats de suport a l'educació especial (USEE) són recursos per facilitar l'atenció educativa i promoure la participació en entorns escolars ordinaris als alumnes amb discapacitats intel·lectuals, trastorns generalitzats del desenvolupament i trastorns de l'espectre autista.

Els professionals assignats a aquestes unitats han d'atendre entre 5 i 10 alumnes dels esmentats al paràgraf anterior. Han de prioritzar el suport als professors del grup ordinari, mitjançant l'elaboració de materials específics o adaptats que facilitin la participació d'aquests alumnes en les activitats generals del grup i la concreció d'estratègies per fer possible la seva participació en les activitats de l'aula ordinària. També els correspon l'acompanyament, quan calgui, d'aquests alumnes en les activitats a l'aula ordinària, i la col·laboració en el procés educatiu dels alumnes. Així mateix, desenvoluparan activitats específiques, individuals o en grup reduït, quan els continguts i les competències a desenvolupar ho facin indispensable.

Els alumnes dels centres ordinaris als quals s'aplica el recurs USEE han de formar part d'un grup ordinari. En la presa de decisions referides a aquests alumnes hi han de participar els professors per mitjà dels equips docents i de la comissió d'atenció a la diversitat o òrgan equivalent.

Els alumnes atesos pels professionals de la USEE tenen com a marc curricular de referència, amb caràcter general, el mateix que s'estipula per al conjunt dels alumnes, reflectit en el projecte educatiu, prioritzant aspectes que afavoreixin la seva autonomia i equilibri personal i el desenvolupament d'habilitats socials.

Les adaptacions que es facin per a cada alumne es determinaran en el seu pla individualitzat. Serà l'equip docent qui establirà els criteris per a l'atenció i l'avaluació d'aquests alumnes treballant de manera coordinada amb la comissió d'atenció a la diversitat o òrgan equivalent del centre.

Els professors de la USEE col·laboren amb el tutor/a del grup ordinari en la tutoria individual dels alumnes que atenen i en el seguiment del seu procés d'aprenentatge i aporten a l'equip docent, per a l'avaluació de l'alumne/a, tota la informació sobre la seva evolució en aquelles matèries en què tinguin una intervenció directa, i els elements per a la valoració dels aprenentatges i el seu procés de maduresa. Així mateix, tots els professors que imparteixin docència a l'alumne/a ha d'aportar les valoracions corresponents. L'equip docent pot preveure la possibilitat de fer una sessió d'avaluació complementària per avaluar els alumnes atesos amb professionals de la USEE.

La comissió d'atenció a la diversitat, o òrgan equivalent del centre, ha de planificar, conjuntament amb els serveis educatius, la continuïtat dels alumnes en finalitzar l'educació bàsica.

Les unitats de suport a l'educació especial esmentades fins aquí inclouen també les unitats definides com d'educació especial en l'article 7.5 del [Decret 299/1997](#), de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials. En tot cas, correspon a l'equip directiu la dinamització de la comunitat escolar per avançar en l'educació inclusiva de tots els alumnes.

C. Escolaritat compartida entre centre ordinari i centre d'educació especial

D'acord amb la [Resolució ENS/226/2011](#), d'1 de febrer, per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula de l'alumnat als centres educatius per al curs 2011-2012, els alumnes que s'escolaritzin de manera compartida entre un centre ordinari i un centre d'educació especial es matricularan al centre en el qual s'estiguin més temps, segons la resolució de la direcció dels serveis territorials o de l'òrgan competent del Consorci d'Educació de Barcelona. Aquest centre tindrà la custòdia de la documentació acadèmica corresponent.

L'escolaritat compartida requereix la coordinació entre els professionals dels centres educatius que atendran l'alumne/a. A fi de garantir la coherència i la complementarietat de les actuacions, cal que, abans de l'inici de curs, els professionals d'ambdós centres que participin en l'atenció educativa a l'alumne/a, conjuntament amb l'EAP, concretin l'atenció que es donarà a l'alumne/a en un pla individualitzat — prioritats educatives, emplaçaments en què es duran a terme i criteris per al seguiment i l'avaluació— i es facin els ajustaments horaris que correspongui. Tal com s'estableix en l'article 20.2 de la Resolució ENS/226/2011, d'1 de febrer, aquesta escolarització no pot comportar el trasllat de l'alumne o alumna entre els dos centres durant l'horari lectiu.

El seguiment de l'evolució de l'alumne/a i de l'ajustament del seu pla individualitzat, i la introducció, si escau, de modificacions en l'atenció educativa, correspon conjuntament als professionals designats pels dos centres que atenguin l'alumne/a i al professional de l'EAP. El coordinador/a del pla individualitzat serà un/a mestre/a o un/a professor/a del centre on l'alumne/a està matriculat. Els professors i els professionals d'ambdós centres que atenguin l'alumne/a aportaran a l'equip docent informació sobre la seva evolució i els seus aprenentatges.

La comissió d'atenció a la diversitat, o òrgan equivalent, del centre ordinari vetllarà per l'elaboració, l'aplicació i el seguiment del pla individualitzat dels alumnes amb escolaritat compartida entre centre d'educació especial i centre ordinari. El director/a del centre on l'alumne/a està matriculat aprova el pla individualitzat a proposta de la comissió d'atenció a la diversitat o òrgan equivalent.

Programes de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta en centres d'educació especial

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Finalitat
- B. Alumnes
- C. Organització
- D. Acció tutorial
- E. Seguiment i avaluació

A. Finalitat

Els programes de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta en centres d'educació especial tenen per finalitat afavorir l'adquisició d'habilitats funcionals que facilitin, a les persones que els segueixen, participar, de la manera més autònoma possible, en els diversos contextos on es desenvoluparà la seva vida adulta. En aquests programes els continguts es treballen de manera aplicada, en situacions de la vida real.

B. Alumnes

Poden participar en aquests programes alumnes de 16 a 21 anys, escolaritzats en centres d'educació especial, que requereixin un suport continuat i sistemàtic per adquirir les habilitats necessàries per tal de funcionar amb la màxima autonomia possible en la vida quotidiana.

C. Organització

Aquests programes han de prioritzar continguts de tipus pràctic i mobilitzar recursos didàctics adequats a les característiques personals i socials dels alumnes. La finalitat educativa dels programes és facilitar la inclusió dels alumnes en entorns el més normalitzats possible.

Per a cada programa de diversificació curricular per a la transició a la vida adulta s'ha d'elaborar un projecte específic que expliciti:

- a) Els àmbits curriculars que es treballen i les seves programacions, amb els objectius, l'organització, la metodologia i els criteris de seguiment i avaluació dels alumnes.
- b) La distribució horària de les activitats dels alumnes, i els professionals que les impartiran.
- c) Un pla individualitzat per a cada alumne/a, en què es concreti:
 - La prioritització d'objectius per afavorir l'assoliment de competències d'autonomia i iniciativa personal.

- Les adaptacions de l'entorn que s'han de considerar.
 - Els suports previstos.
- d) La intervenció orientadora amb relació a la família, que ha d'incloure:
- Informació i contrast amb les seves aportacions.
 - Assessorament sobre recursos a l'abast.
 - Valoració de les expectatives familiars.
 - Orientació per preparar un pla de futur.
 - Temporització del seguiment.

D. Acció tutorial

L'acció tutorial amb els joves que segueixen aquests programes ha de ser constant en el decurs del procés educatiu i s'ha de caracteritzar per:

- a) Identificar les manifestacions de l'alumne/a i orientar-les degudament.
- b) Donar suport als aspectes emocionals i afectius que facilitin una millor relació amb l'entorn.
- c) Potenciar allò que pot ajudar l'alumne/a a identificar-se millor com a persona adulta.
- d) Col·laborar i cooperar amb les famílies en l'orientació de la vida adulta de l'alumne/a un cop finalitzi la seva escolarització.

E. Seguiment i avaluació

El seguiment i l'avaluació dels alumnes que cursen aquests programes s'ha de dur a terme de manera contínua i sistemàtica, i ha de tenir en compte l'evolució funcional de cada alumne/a amb relació al seu pla individualitzat i amb relació als assoliments de les competències generals que preveu el programa.

Alumnes nouvinguts. Aula d'acollida

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Alumnes nouvinguts
- B. Acollida i integració dels alumnes nouvinguts
- C. Aula d'acollida
- D. Adaptacions del currículum per als alumnes nouvinguts
- E. Avaluació dels alumnes nouvinguts
- F. Tutoria de l'aula d'acollida

A. Alumnes nouvinguts

En l'educació secundària, es considera alumne/a nouvingut aquell que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu en els darrers vint-i-quatre mesos o, excepcionalment quan procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del nostre, quan s'hi ha incorporat en els darrers trenta-sis mesos.

Davant el xoc emocional que en aquests alumnes pot representar l'arribada a un entorn social i cultural completament nou, el centre preveu mesures específiques per tal que puguin sentir-se ben acollits i percebre el respecte envers la seva llengua i cultura. Cal organitzar els recursos i estratègies adequats perquè, al més ràpidament possible, puguin seguir amb normalitat el currículum i adquirir l'autonomia personal dins l'àmbit escolar o social.

El centre dona una resposta personalitzada per garantir l'aprenentatge de la llengua, l'accés al currículum comú i els processos de socialització d'aquests alumnes, i estableix els criteris metodològics i els materials curriculars que facilitin la integració a les aules ordinàries des del primer moment.

Correspon al centre determinar les actuacions que es duran a terme per atendre les necessitats educatives d'aquests alumnes, així com els trets tècnics de les formes organitzatives i dels criteris metodològics que es considerin més apropiats.

B. Acollida i integració dels alumnes nouvinguts

L'acollida i la integració escolar de tots els alumnes ha de ser una de les primeres responsabilitats i dels primers objectius del centre educatiu i dels professionals que hi treballen. Per aconseguir aquest objectiu, particularment pel que fa als alumnes nouvinguts, correspon al centre educatiu:

- Proporcionar a les famílies la informació adequada sobre el sistema escolar a Catalunya: funcionament del centre, tractament i ús de les llengües, recursos a l'abast, tant al centre com a l'entorn, possibilitat de sol·licitud d'ajuts, procés d'integració escolar i social de l'alumne/a al centre, assoliment dels aprenentatges...
- Garantir una comunicació eficient amb la família, per tal de copsar les necessitats de l'alumne/a (físiques, afectives, emocionals, cognitives, socials...). El centre pot utilitzar el servei de traducció i sol·licitar la presència d'un traductor/intèrpret quan l'alumne/a i la seva família desconeguin les dues llengües oficials a Catalunya. Tant les entrevistes inicials com el seguiment poden fer-se en sessions

individuals o en grup. Els centres educatius disposen d'un [espai web](#) que el Departament ha habilitat al portal XTEC amb informació seleccionada i actualitzada sobre aquesta temàtica.

- Fer l'avaluació inicial de l'alumne/a utilitzant la llengua familiar o d'escolarització prèvia, en la mesura que sigui possible.
- A l'educació bàsica, vetllar per una correcta adscripció de curs i grup, preferentment al nivell que correspon a l'edat cronològica o a un curs inferior com a màxim.
- Garantir el traspàs d'informació al tutor/a i a l'equip docent.
- Atendre les necessitats afectives, emocionals i relacionals derivades dels processos migratoris i reforçar la tutoria per potenciar l'autoestima i proporcionar l'orientació escolar i/o laboral necessària.

C. Aula d'acollida

L'aula d'acollida és un recurs preferent per a l'acollida d'alumnes nous. L'aula d'acollida és un punt de referència i un marc de treball obert amb una constant interacció amb la dinàmica del centre, que permet una atenció emocional i curricular personalitzada i un aprenentatge intensiu de la llengua catalana i proporciona a l'alumne/a nouvingut una atenció adequada a les seves necessitats i progressos relacionals i lingüístics, com a complement del treball del grup classe al qual estigui adscrit.

La metodologia de l'aula d'acollida ha de tenir en compte l'organització dels aprenentatges de manera globalitzada, l'existència d'activitats funcionals, el foment del treball cooperatiu i l'establiment de relacions personals positives, sempre tenint com a punt de referència ajudar els alumnes a accedir als currículums de totes les matèries en les millors condicions possibles.

És convenient que l'horari de l'aula d'acollida no interfereixi en les matèries que els alumnes nous poden compartir amb els companys del grup classe ordinari a què estan adscrits des de la seva incorporació al centre, i que la durada de la presència dels alumnes a l'aula d'acollida, en benefici de la seva progressiva incorporació al grup classe que els correspon, vagi disminuint a mesura que avancin en els aprenentatges. La interacció amb la resta dels alumnes del grup classe és determinant per facilitar el seu procés de socialització. Cap alumne/a no ha d'estar totes les hores lectives a l'aula d'acollida. Una opció recomanable seria que hi estigués la meitat del seu horari lectiu. El pas de l'alumne/a nouvingut a l'aula ordinària demana molta coordinació i una atenció educativa que incrementi progressivament els aprenentatges normalitzats, però amb el suport suficient per assegurar l'èxit escolar.

Atès el seu caràcter obert, l'alumne/a ha de poder incorporar-se a l'aula d'acollida en qualsevol moment del curs, i també s'ha de poder decidir la reincorporació plena d'un alumne o alumna a l'aula ordinària en el moment que es consideri més adient.

El nombre de mestres o professors que intervén a l'aula d'acollida ha de ser reduït.

El recurs "aula d'acollida" ha d'estructurar-se de manera flexible, en funció de les necessitats dels alumnes que ha d'atendre i tenint en compte la cultura organitzativa de cada centre. Això implica la possibilitat d'atendre alumnes en grups diversos en funció de la seva escolarització prèvia, la seva llengua d'origen o altres característiques que puguin determinar necessitats educatives específiques diferenciades. Es recomana que el nombre màxim d'alumnes que treballa simultàniament en cada grup se situï a l'entorn dels 10 alumnes.

Convé que els professors de l'aula d'acollida tinguin experiència docent i domini de les tecnologies de la informació i la comunicació. D'entre aquests professors el director/a del centre nomenarà el tutor o tutora responsable.

Correspon al tutor o tutora del grup classe ordinari, vetllar especialment pel progressiu assoliment de les competències bàsiques dels alumnes que assisteix durant una part del seu horari escolar a l'aula d'acollida i per la coordinació, a aquests efectes, amb el tutor o tutora d'aquesta aula.

D. Adaptacions del currículum per als alumnes nouvinguts

L'aprenentatge de la llengua és una de les primeres necessitats de l'alumne/a que, sense conèixer-la, s'incorpora als centres educatius de Catalunya. Per això, a més de les activitats docents dedicades directament a l'ensenyament de la llengua catalana, tota la comunitat educativa ha de vetllar especialment per facilitar-ne l'aprenentatge.

L'especificitat del procés d'aprenentatge dels alumnes nouvinguts, sovint incorporats durant el curs escolar, amb situacions singulars fruit de la diversitat d'edats, procedències i processos d'escolarització previs i especialment el fet de compartir el temps escolar entre l'aula d'acollida o altres estructures de suport i l'aula ordinària, fa necessària l'elaboració d'un pla individualitzat. Vegeu el protocol orientatiu al model "Elaboració de plans individualitzats per als alumnes nouvinguts en l'etapa d'educació secundària".

El pla individualitzat ha de recollir la informació obtinguda amb l'avaluació inicial de l'alumne/a nouvingut, ha de prioritzar les necessitats educatives a treballar i ha d'establir els mecanismes de planificació, seguiment i avaluació del procés d'acceleració del seu aprenentatge, que li ha de permetre incorporar-se plenament, al més aviat possible, a la dinàmica habitual del seu grup classe de referència. I tot això s'ha de fer tenint en compte la diversitat dels alumnes, la coresponsabilitat de tots els agents que intervenen en el seu aprenentatge i l'aplicació de criteris de coherència pel que fa a la planificació curricular de les matèries.

Els plans individualitzats per a l'alumne/a nouvingut han d'explicitar les seves característiques o situació, les prioritats educatives, la proposta curricular i els emplaçaments en què es durà a terme, així com els criteris per al seguiment i l'avaluació dels seus aprenentatges. Cal preveure la dotació dels suports necessaris amb tots els recursos del centre per als alumnes amb una escolarització prèvia deficient.

Els centres, en assignar la responsabilitat d'elaboració i actualització del pla individualitzat de l'alumne/a nouvingut que s'incorpora al centre, han de preveure la col·laboració dels professors o altres especialistes d'orientació educativa i de l'EAP, quan les dificultats d'un alumne/a comportin necessitats educatives especials.

E. Avaluació dels alumnes nous

Com la resta d'alumnes del centre, els alumnes nous que cursin ESO hauran de ser avaluats, almenys trimestralment, de les matèries curriculars cursades durant el trimestre. L'avaluació dels processos d'aprenentatge de cada alumne o alumna i la decisió sobre el pas de curs es duran a terme en relació amb els objectius del seu pla individualitzat. L'avaluació ha de ser contínua, amb observació sistemàtica i visió global del seu progrés d'aprenentatge, i ha d'integrar les aportacions i les observacions efectuades en cada una de les matèries. En cap cas l'avaluació no s'ha de limitar a la suma o combinació numèrica de resultats obtinguts en les diverses matèries.

F. Tutoria de l'aula d'acollida

El tutor/a de l'aula d'acollida és el referent més clar per a l'alumne/a nou, però la resposta que s'ofereix a aquest alumne/a per a la seva plena integració al centre és responsabilitat de tota la comunitat escolar.

És desitjable que el tutor/a de l'aula d'acollida sigui un professor o professora estable en el centre, amb les excepcions que decideixi motivadament la direcció.

La jornada lectiva del tutor o tutora de l'aula d'acollida es dedicarà fonamentalment a la docència amb els alumnes nous.

Corresponen al tutor/a de l'aula d'acollida les funcions següents, sens perjudici de les adaptacions i matisacions específiques que cada centre pugui decidir:

- Coordinar l'avaluació inicial i col·laborar en l'elaboració dels plans individualitzats i, si escau, de les adaptacions curriculars, d'acord amb les necessitats educatives de cada un dels alumnes respecte al seu procés d'ensenyament i aprenentatge.
- Gestionar l'aula d'acollida: planificar recursos i actuacions, programar les seqüències d'aprenentatge, aplicar les metodologies més adequades i avaluar processos i resultats.
- Aplicar metodologies i estratègies d'immersió lingüística per a l'adquisició de la llengua.
- Facilitar, en la mesura que sigui possible, l'accés dels alumnes nous al currículum ordinari.
- Promoure la integració dels alumnes nous a les seves aules de referència.
- Col·laborar en la sensibilització i introducció de l'educació intercultural en el procés educatiu dels alumnes nous.
- Coordinar-se amb els docents responsables de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre o figures equivalents i amb els professionals especialistes dels serveis educatius.
- Participar en les reunions dels equips docents i comissions d'avaluació, per coordinar actuacions i fer el seguiment dels alumnes a fi d'assegurar la coherència educativa.

Alumnes que canvien de sistema educatiu

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Normativa general
- B. Incorporació a l'educació secundària obligatòria d'alumnes procedents de sistemes educatius estrangers
- C. Incorporació al batxillerat d'alumnes procedents de sistemes educatius estrangers
- D. Incorporació als cicles formatius d'alumnes procedents de sistemes educatius estrangers
- E. Orientacions per a la legalització de la documentació acadèmica dels alumnes que es traslladen a l'estranger

A. Normativa general

L'[Ordre de 30 d'abril de 1996](#) d'adequació a la nova ordenació educativa dels criteris d'homologació i convalidació d'estudis estrangers (BOE núm. 112, de 8.5.1996) estableix les equivalències entre els estudis cursats en diferents països i els estudis del sistema educatiu.

D'acord amb la [Resolució de 29 d'abril de 2010](#) (BOE núm. 113, de 8.5.2010), per al càlcul de les qualificacions mitjanes, que és responsabilitat del Departament d'Ensenyament, es considera un curs per al primer de batxillerat, dos cursos per al títol de batxiller i quatre cursos per al títol d'ESO.

B. Incorporació a l'educació secundària obligatòria d'alumnes procedents de sistemes educatius estrangers

L'[Ordre ministerial ECD/3305/2002](#), de 16 de desembre (BOE núm. 311, de 28.12.2002), que modifica parcialment l'Ordre de 30 d'abril de 1996, estableix que els alumnes procedents de sistemes educatius estrangers que s'incorporin a qualsevol dels cursos de l'etapa d'educació secundària obligatòria no hauran de fer cap tràmit de convalidació d'estudis.

La incorporació dels alumnes procedents de sistemes educatius estrangers a qualsevol dels cursos de l'educació obligatòria es farà tenint com a referents la seva edat i els coneixements i les possibilitats de progrés que el centre observi en el procés d'acollida.

C. Incorporació al batxillerat d'alumnes procedents de sistemes educatius estrangers

L'alumne/a procedent de sistemes educatius estrangers que vulgui incorporar-se a qualsevol dels dos cursos del batxillerat haurà de sol·licitar al Departament d'Ensenyament la convalidació dels estudis cursats a l'estranger. En sol·licitar la convalidació pot demanar també el "[Volant per a la inscripció condicional en centres educatius o en exàmens oficials](#)", que li permetrà inscriure's en el centre en els mateixos termes que si la convalidació hagués estat concedida, per bé que amb caràcter condicional i per un termini de temps determinat. La sol·licitud d'aquesta convalidació s'ha de presentar al registre de qualsevol dels serveis territorials del Departament d'Ensenyament o al Consorci d'Educació de Barcelona. Un cop feta la inscripció condicional, aquesta serà vigent només per al curs acadèmic corresponent,

fins a la data de signatura de l'acta d'avaluació final. Si per problemes no imputables a l'interessat/da l'homologació o convalidació encara no s'ha resolt, es pot considerar prorrogada la vigència del volant i fer constar les avaluacions finals amb caràcter provisional. En cap cas no es tramita el títol de batxiller per als alumnes que es trobin pendents de convalidació d'estudis estrangers a partir dels quals haguessin fet inscripció condicional al batxillerat.

La Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat resol la convalidació sol·licitada i determina la qualificació mitjana reconeguda per als estudis convalidats. També resol els casos dels alumnes que, havent sol·licitat convalidació d'estudis estrangers i havent formalitzat inscripció a un dels cursos de batxillerat amb el "Volant per a la inscripció condicional en centres educatius o en exàmens oficials", no obtinguin posteriorment la convalidació d'estudis en els termes sol·licitats.

En el cas dels alumnes a qui s'hagin convalidat estudis estrangers amb el primer curs de batxillerat, la qualificació final de l'etapa de batxillerat és la mitjana aritmètica de la qualificació de primer curs —corresponent als estudis estrangers— i la qualificació final de segon curs, obtinguda a Catalunya. Per obtenir la qualificació final de segon curs s'aplicarà la fórmula següent:

$$\text{Qualificació final de segon curs} = 0,9 \cdot M + 0,1 \cdot QT$$

on M correspon a la mitjana aritmètica de les qualificacions de les matèries cursades per l'alumne/a a segon de batxillerat i QT és la qualificació final del treball de recerca. En el cas que l'alumne/a estigui exempt/a del treball de recerca, la qualificació final del segon curs és M.

Així mateix, l'alumne/a que ha cursat estudis a l'estranger i disposi d'una credencial de convalidació amb el primer curs de batxillerat on no consti la qualificació mitjana reconeguda, pot demanar a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat que se li determini aquesta qualificació als efectes de calcular la qualificació final de batxillerat. Amb aquesta finalitat, el centre on l'alumne/a cursa el segon curs de batxillerat trametrà, en el termini de tres mesos a comptar de la data d'incorporació de l'alumne/a al centre, la documentació següent:

- Sol·licitud de l'alumne/a.
- Còpia compulsada de la credencial de convalidació amb el primer curs de batxillerat.
- Còpia compulsada del certificat acadèmic original legalitzat de les qualificacions del curs per al qual s'ha sol·licitat la convalidació.

L'alumne/a que hagi cursat el primer curs de batxillerat i posteriorment hagi superat a l'estranger estudis susceptibles de convalidació amb el segon curs de batxillerat, pot sol·licitar l'homologació amb el títol de batxillerat dels estudis completats a l'estranger. La Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat resol l'homologació sol·licitada i determina la qualificació mitjana reconeguda per als estudis homologats.

Els alumnes procedents de sistemes educatius estrangers que, tot i tenir els seus estudis convalidats —o en tràmit d'homologació— amb el batxillerat, vulguin cursar una determinada modalitat de batxillerat, podran sol·licitar autorització d'inscripció al segon curs de batxillerat. Amb aquesta finalitat trametran a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat la documentació següent:

- Sol·licitud d'incorporació a segon de batxillerat, en la qual caldrà especificar la modalitat que es vol cursar.
- Còpia compulsada de la credencial d'homologació amb el batxillerat, o, si encara no té la credencial, còpia compulsada del “Volant per a la inscripció condicional en centres educatius o en exàmens oficials”.
- Còpia compulsada de les qualificacions obtingudes en els cursos que han permès l'homologació amb el batxillerat (només en el cas que a la credencial no hi consti la qualificació mitjana reconeguda).

Per a més informació es pot consultar el web del [Departament d'Ensenyament > Homologació i convalidació de títols](#).

D. Incorporació als cicles formatius d'alumnes procedents de sistemes educatius estrangers

Els alumnes procedents de sistemes educatius estrangers que tinguin els estudis homologats o en tràmit d'homologació amb el graduat d'educació secundària obligatòria, amb el batxillerat o amb altres estudis que els permetin accedir a un cicle formatiu de grau mitjà o de grau superior podran, si a la credencial d'homologació no hi consta la qualificació mitjana reconeguda, adreçar-se a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat per tal que se'ls determini aquesta qualificació. Amb aquesta finalitat, l'alumne/a trametrà la documentació següent:

- Sol·licitud de càlcul de la qualificació mitjana a efectes de la incorporació a un cicle formatiu de grau mitjà o de grau superior.
- Còpia compulsada de la credencial d'homologació amb el graduat d'educació secundària obligatòria, el batxillerat o equivalent.
- Còpia compulsada de les qualificacions obtingudes en el curs o cursos que han permès l'homologació.

(Si no es disposa de la resolució de la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, es considera que la qualificació mitjana és de 5.)

E. Orientacions per a la legalització de la documentació acadèmica dels alumnes que es traslladen a l'estranger

Per a la legalització de la documentació acadèmica (certificats acadèmics o títols) en cas de trasllat a un altre país, l'alumne/a o els seus pares o tutors legals han de seguir el procediment següent:

- Sol·licitar al centre educatiu un certificat acadèmic oficial amb la signatura autògrafa del director/a del centre, amb indicació del càrrec i nom complet.

- Presentar el certificat als serveis territorials del Departament d'Ensenyament o al Consorci d'Educació de Barcelona per tal que es procedeixi a la validació de la signatura del director/a del centre educatiu. (En el cas que es vulguin legalitzar títols expedits pel Departament d'Ensenyament, també caldrà presentar-los als serveis territorials o al Consorci d'Educació de Barcelona per a la corresponent validació de signatura.)
- Enviar la documentació amb la signatura validada per correu certificat amb acusament de recepció al Ministeri de Justícia (per als països que han signat el Conveni de l'Haia) o al Ministeri d'Afers Exteriors (per als països que no han signat el Conveni de l'Haia).

Al web del [Ministeri d'Educació](#) es pot consultar la relació de països que han signat el Conveni de l'Haia. En tot cas, als serveis territorials o al Consorci d'Educació de Barcelona s'informa, a la vista de cada cas, si correspon un procediment o l'altre, com també respecte de les adreces on cal enviar la documentació.

És aconsellable, també, que l'alumne/a o els seus tutors legals es posin en contacte amb l'ambaixada o el consolat del país de destinació per recaptar informació quant als requisits per a la incorporació al seu sistema educatiu.

Currículum a l'ESO

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Assignació horària a les matèries
- B. Estratègies didàctiques pròpies i projectes didàctics propis de centre
 - B.1. Estratègies didàctiques i projectes didàctics propis que no requereixen autorització del Departament
 - B.2. Estratègies didàctiques i projectes didàctics propis que requereixen autorització del Departament
 - B.3. Durada mínima dels projectes o de la implementació de les estratègies
- C. Especificacions relatives a diverses matèries
 - C.1. Llengua i literatura: lectures
 - C.2. Llengües estrangeres a l'ESO
 - C.3. Ciències de la naturalesa
 - C.4. Educació eticocívica
- D. Currículum optatiu
 - D.1. Currículum optatiu a 1r, 2n i 3r d'ESO
 - D.2. Matèries optatives específiques a 4t curs
- E. Treballs de síntesi (1r, 2n i 3r d'ESO)
- F. Projecte de recerca (4t curs)
 - F.1. Característiques generals del projecte de recerca
 - F.2. Organització del projecte de recerca
 - F.3. Avaluació del projecte de recerca en el context del bloc de matèries optatives

A. Assignació horària a les matèries

L'assignació horària mitjana setmanal de les matèries que s'estableix en l'annex 4 del [Decret 143/2007](#), de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm.4915, de 29.6.2007), és:

CURSOS	1r	2n	3r	4t
Llengua catalana i literatura	3	3	3	3
Llengua castellana i literatura	3	3	3	3
Llengua estrangera	3	3	3	3
Matemàtiques	3	3	3	3
Ciències de la naturalesa	3	3	4	-
Ciències socials, geografia i història	3	3	3	3
Educació física	2	2	2	2
Tecnologies	2	2	2	-
Educació visual i plàstica	-	3	1	-
Música	3	-	1	-
Educació per a la ciutadania i els drets humans	-	-	1	-
Educació eticocívica	-	-	-	1
Religió / Activitats d'atenció educativa	2	1	1	1
Matèries optatives	2	3	2	-
Matèries optatives específiques	-	-	-	9**
Tutoria	1	1	1	1
Treball de síntesi*	(1)	(1)	(1)	-
Projecte de recerca	-	-	-	1
TOTAL	30	30	30	30

* El treball de síntesi, en cas que s'organitzi de manera extensiva, es durà a terme dins l'horari de les matèries.

** L'alumne a quart d'ESO ha de cursar tres matèries optatives específiques a raó de tres hores setmanals d'entre les següents: biologia i geologia, física i química, educació visual i plàstica, música, tecnologia, informàtica, llatí i segona llengua estrangera.

B. Estratègies didàctiques pròpies i projectes didàctics propis de centre

D'acord amb l'article 17 del [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010), i l'annex 5 del Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC de 29.6.2007), els centres poden establir projectes interdisciplinaris o globalitzats que requereixin una organització horària de les matèries diferent de l'establerta amb caràcter general, que reorganitzin l'assignació de continguts a les diverses matèries, que impliquin agrupacions en àmbits o que suposin la implementació de determinats mètodes pedagògics. Aquestes estratègies didàctiques pròpies o projectes didàctics propis s'han d'adoptar a proposta del claustre i amb l'aprovació del consell escolar o, si escau, del titular del centre, a l'empara de l'article 23.8 del Decret 143/2007 esmentat.

Amb aquests efectes, es recorda que l'estàndard de distribució horària de les matèries és el fixat en l'annex 4 del Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. Vegeu-ne el contingut en l'apartat A d'aquest document.

B.1. Estratègies didàctiques i projectes didàctics propis que no requereixen autorització del Departament

Les propostes de modificacions horàries no requereixen autorització del Departament quan respectin els requisits següents:

- Els horaris mínims per matèria fixats en l'annex 5 del Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.
- En cadascun dels tres primers cursos d'ESO tots els alumnes hauran de fer les matèries següents: llengua catalana i literatura; llengua castellana i literatura; i aranès a la Vall d'Aran; ciències de la naturalesa; ciències socials, geografia i història; educació física; llengua estrangera i matemàtiques.
- Les matèries educació visual i plàstica; música; tecnologies; educació per a la ciutadania i els drets humans, i religió no s'han d'impartir necessàriament en cada un dels tres primers cursos.
- No se superi el nombre màxim de matèries que cada alumne/a pot cursar simultàniament. En aquest respecte, es recorda que a primer i a segon curs d'ESO el nombre de matèries cursades per l'alumne no ha de superar en dues les de l'últim cicle d'educació primària. Per tant, l'alumne/a podria cursar un màxim de deu matèries simultàniament. Cal tenir en compte que en aquest còmput no s'inclou la religió i que el conjunt de matèries optatives de cada curs es computa com una única matèria.

- L'oferta optativa en el total dels tres primers cursos ha d'incloure una segona llengua estrangera i la cultura clàssica.
- L'horari setmanal de l'alumne serà de 30 hores.

Quan els projectes didàctics propis o les estratègies didàctiques pròpies reuneixin els requisits anteriors, el centre pot acordar-los, i els haurà de comunicar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, només a efectes de coneixement.

B.2. Estratègies didàctiques i projectes didàctics propis que requereixen autorització del Departament

Les estratègies didàctiques pròpies que impliquin una alteració en l'assignació global de les hores de cada matèria en el conjunt de l'etapa, que augmentin el nombre màxim de matèries que es poden cursar simultàniament respecte de les que determina el Decret 143/2007, o que no reuneixen algun altre dels requisits esmentats a l'apartat B.1 anterior han de tenir l'autorització del Departament d'Ensenyament abans de la seva aplicació en el centre. Aquesta autorització es tramita així:

Un cop acordada l'estratègia o el projecte pels òrgans competents del centre (article 17.2 del Decret 102/2010), la direcció o, si escau, la titularitat del centre trametrà a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, la sol·licitud d'autorització acompanyada de:

- Descripció dels aspectes del projecte que suposin canvis en l'organització horària establerta amb caràcter general o de qualsevol altre dels requisits esmentats a l'apartat B.1.
- Memòria justificativa en què s'argumenti la idoneïtat del canvi plantejat.
- Relació i descripció dels instruments previstos de seguiment i d'avaluació del projecte.
- Certificat de l'aprovació de la proposta de projecte o estratègia per part del claustre i del consell escolar.

Per als projectes que s'iniciïn el curs 2012-2013: el termini de presentació de les sol·licituds d'autorització finalitza el 9 de març de 2012. Transcorregut el termini d'un mes des de la presentació de la sol·licitud als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació sense que s'hagi produït cap actuació administrativa, la proposta del centre s'entendrà estimada.

B.3. Durada mínima dels projectes o de la implementació de les estratègies

En tots els casos, els projectes didàctics propis o la implementació d'estratègies didàctiques pròpies han de dur-se a terme durant un període de quatre cursos per tal que la proposta coincideixi amb la durada d'una promoció d'alumnes des de 1r fins a 4t d'ESO, amb la possibilitat de pròrroga un cop avaluat i ratificat el projecte pel centre i, quan escaigui, pel Departament d'Ensenyament.

C. Especificacions relatives a diverses matèries

C.1. Llengua i literatura: lectures

En els dos primers cursos de l'ESO la finalitat principal de la literatura és desvetllar en els alumnes el gust per la lectura, mitjançant la qual es potencia la capacitat de comprensió, l'arrelament de la persona en la tradició del país i l'obertura de la ment al món de la cultura. Caldrà triar obres que connectin amb la sensibilitat juvenil i amb les seves experiències i interessos.

A tercer i a quart cursos la literatura incorporarà autors clàssics, dels quals es llegiran obres senceres si són adequades a la competència lectora dels alumnes, o bé fragments o adaptacions. Cal alternar els autors del cànon amb altres d'actuals i, si és possible, encara vius, que puguin servir de models literaris pròxims i a l'abast. En aquests dos cursos, al costat de l'educació del gaudi per la lectura s'han de perfeccionar les capacitats de comprensió i d'expressió lingüística per mitjà dels bons models d'escriptura. Cal deduir de la lectura les convencions literàries i practicar el comentari d'obra i de text, fent de la literatura un mitjà per aconseguir un aprenentatge interdisciplinari.

En cada curs de l'etapa l'alumne ha de llegir un mínim de dues obres de literatura catalana i dues de literatura castellana. Les obres que ha de llegir les triaran l'àmbit i les persones responsables de la programació d'aquestes matèries. Les lectures seleccionades han de constar en la programació didàctica i s'han de fer públiques, conjuntament amb la llista de llibres de text, abans del 30 de juny anterior al començament de cada curs.

C.2. Llengües estrangeres a l'ESO

Atesa la necessitat de garantir un aprofitament màxim de les hores de contacte de l'alumne/a amb la llengua estrangera, aquesta ha de ser el vehicle principal de comunicació no sols durant el desenvolupament de les tasques d'aprenentatge sinó en qualsevol moment que requereixi una interacció de caire funcional dins l'aula.

La possibilitat de disposar de grups reduïts en una part de les hores comunes de llengua estrangera permet programar tasques d'aprenentatge en aquesta part de l'horari lectiu que incideixen molt especialment en el desenvolupament de les competències d'expressió i interacció oral.

C.3. Ciències de la naturalesa

En el tercer curs la matèria de ciències de la naturalesa podrà desdoblar-se en biologia i geologia per un costat, i física i química per un altre. Aquest desdoblament pot consistir a impartir una de les disciplines en el primer quadrimestre i l'altra en el segon, o bé impartir-les simultàniament al llarg del curs. En l'avaluació final de curs, i a efectes de promoció, la matèria mantindrà el seu caràcter unitari.

C.4. Educació eticocívica

La matèria d'educació eticocívica de 4t curs s'assignarà a professors que reuneixin els requisits per impartir filosofia. En cas que això no sigui possible, la direcció del centre l'assignarà a professors que reuneixin els requisits per impartir geografia i història.

D. Currículum optatiu

El centre ha d'organitzar el currículum optatiu de l'alumne/a des d'una visió global, no fragmentada.

En començar el curs, el centre informará els alumnes de l'oferta programada de matèries optatives. L'alumne/a escollirà el seu currículum optatiu amb l'ajut del tutor o tutora, a partir de l'oferta i de les condicions d'organització del centre.

El centre oferirà un nombre de matèries optatives de manera que la ràtio mitjana d'alumnes per grup en el conjunt de l'oferta optativa sigui de 20.

D.1. Currículum optatiu a 1r, 2n i 3r d'ESO

Cada centre podrà proposar matèries optatives en els cursos de primer a tercer d'ESO dins el marge horari establert. L'organització temporal (trimestral, quadrimestral, anual o altres) d'aquestes matèries anirà a criteri del centre, si bé durant el període en què l'alumne/a cursi cadascuna de les matèries optatives n'haurà de cursar un mínim de dues hores setmanals.

En l'avaluació final de curs, l'equip docent ha d'atorgar, per a cada alumne/a, una qualificació del bloc de matèries optatives. Aquesta qualificació s'ha d'obtenir com a mitjana aritmètica, arrodonida fins a les unitats, de la qualificació del treball de síntesi, d'una banda, i de la qualificació aportada pels professors de les matèries optatives cursades per l'alumne/a al llarg del curs, de l'altra. A efectes de promoció, el bloc de matèries optatives es considerarà com una única matèria.

D'acord amb el Decret 143/2007, dins de l'oferta de matèries optatives els centres oferiran una segona llengua estrangera i la cultura clàssica, que en el global dels tres cursos tindran una assignació mínima de 105 hores i 35 hores respectivament.

L'opció de segona llengua estrangera constitueix un pla per a tota l'etapa, i l'opció de l'alumne o alumna és per al conjunt de l'oferta. Atès aquest caràcter de continuïtat, el centre, d'acord amb l'avaluació inicial de l'alumne/a, informará i orientará aquells alumnes que consideri que poden seguir aquests estudis. Això inclou la possibilitat que, amb els criteris que el centre determini, un alumne o alumna s'incorpori a la segona llengua estrangera en un moment diferent a l'inici de la matèria. En casos excepcionals en què, en vista de la seva evolució acadèmica, es consideri més adient que un alumne o alumna que havia triat l'opció per la segona llengua estrangera cursi unes altres matèries optatives diferents, la direcció del centre podrà autoritzar-ne el canvi.

La matèria optativa de cultura clàssica s'atribueix als professors que reuneixin els requisits per impartir grec i llatí.

D.2. Matèries optatives específiques a 4t curs

D'acord amb el Decret 143/2007, a 4t curs cada alumne/a ha de cursar tres matèries optatives específiques d'entre les següents:

- Biologia i geologia
- Educació visual i plàstica
- Física i química
- Informàtica
- Llatí

- Música
- Segona llengua estrangera
- Tecnologia

Els centres d'una línia han d'oferir un mínim de quatre matèries optatives específiques. Els centres de dues línies n'han d'oferir un mínim de sis. Els centres de tres o més línies han d'oferir totes les matèries optatives específiques.

Els centres poden fer l'oferta de matèries optatives específiques organitzada en itineraris, és a dir, amb les matèries agrupades en diferents opcions coherents amb les diverses opcions laborals o d'estudis posteriors que vulguin fer els alumnes.

Els centres han d'informar i orientar l'alumne/a perquè l'elecció de matèries optatives específiques serveixi per consolidar aprenentatges bàsics o perquè li puguin ser útils per a estudis posteriors o per incorporar-se a l'àmbit laboral.

En l'avaluació final de curs cadascuna de les tres matèries optatives específiques que ha cursat l'alumne/a té una qualificació diferenciada.

Si el centre opta per fer un projecte didàctic propi amb una oferta més àmplia de matèries optatives a 4t, ha de disminuir les hores de les matèries comunes o de les optatives específiques, respectant sempre els horaris mínims de l'annex 5 del Decret 143/2007, i prèvia planificació d'una estratègia didàctica pròpia, tal com estableix l'article 17 del Decret 102/2010. L'avaluació final de les matèries optatives no específiques ofertes dins un projecte o estratègia didàctica propis del centre s'inclourà dins la qualificació global del bloc de matèries optatives que s'explicita en l'apartat referit al Projecte de recerca d'aquest document.

E. Treballs de síntesi (1r, 2n i 3r d'ESO)

El treball de síntesi és format per un conjunt d'activitats d'ensenyament i aprenentatge que impliquen una feina interdisciplinària afavoridora de la integració de coneixements i del treball en equip, tant per part dels alumnes com dels professors. Aquestes activitats estan concebudes per avaluar si s'han assolit, i fins a quin punt, els objectius establerts pel centre en la seva programació i, en particular, els objectius establerts en les diverses matèries del currículum. Durant el treball de síntesi l'alumne o alumna haurà de demostrar prou capacitat d'autonomia en l'organització del seu treball individual, i també de cooperació i col·laboració en el treball en equip.

L'alumne/a ha de fer un treball de síntesi en cadascun dels tres primers cursos de l'etapa.

L'equip de professors ha de programar un seguit d'activitats interdisciplinàries relacionades amb diferents matèries del currículum comú de l'alumne/a. No és necessari que en cada treball de síntesi hi hagi activitats associades a cadascuna de les matèries. En canvi, és essencial que les diferents activitats siguin significatives per al tema que es treballa i que no constitueixin un seguit de propostes deslligades, sinó un tot coherent. Amb aquestes activitats es pretén ordenar un seguit de situacions en què l'alumne/a aplicarà, de manera pràctica, coneixements i habilitats adquirits durant un llarg període d'aprenentatge, a fi de trobar solucions als problemes plantejats.

En l'organització d'aquest treball s'ha de tenir en compte l'assignació d'un professor o professora de l'equip docent que el tutoritzi. Orientativament, s'assignarà un tutor o tutora per cada dos o tres equips de quatre o cinc alumnes. El tutor o tutora del treball de síntesi s'encarregarà de fer-ne el seguiment i l'orientació.

El treball de síntesi admet diverses formes organitzatives: de manera intensiva, concentrant totes les activitats en un període que pot oscil·lar entre els tres i els cinc dies, o bé de manera extensiva. En aquest segon cas, es podrà dur a terme al llarg d'una part del curs o de tot el curs dins l'horari de les matèries.

Es farà una avaluació integrada de l'assoliment dels objectius de les diferents activitats desenvolupades en el treball de síntesi, tant les de treball individual com les de treball en equip. La qualificació del treball de síntesi es computa dins de la qualificació del bloc de matèries optatives en els termes que s'indiquen en l'apartat D.1. relatiu al Currículum optatiu de 1r, 2n i 3r d'ESO d'aquest document.

F. Projecte de recerca (4t curs)

En el quart curs tots els alumnes han de fer un projecte de recerca en equip. L'objectiu del projecte de recerca és contribuir al desenvolupament de les competències bàsiques de l'ESO i, especialment, de la competència d'aprendre a aprendre i de la competència d'autonomia i iniciativa personal.

F.1. Característiques generals del projecte de recerca

El projecte està constituït per un conjunt d'activitats de descoberta i recerca realitzades per l'alumne/a entorn d'un tema escollit i acotat, en part, per l'alumne/a mateix i sota el guiatge dels professors. Al llarg del projecte, l'alumne o alumna ha de demostrar capacitat d'autonomia i iniciativa en l'organització del seu treball individual, i també de responsabilitat, cooperació i col·laboració en el desenvolupament de projectes en comú.

El projecte de recerca consta d'una sèrie de tasques que es poden construir a partir de situacions, problemes o preguntes inicials, sobre les quals els alumnes, en grups reduïts, han de plantejar una hipòtesi o objectiu, planificar el mètode de resolució, integrar informació procedent de diverses fonts i, finalment, arribar a unes conclusions argumentades per mitjà d'un informe escrit i una breu exposició oral. Aquestes situacions inicials proposades als alumnes poden tenir un caràcter transversal, però també es poden emmarcar dins un àmbit de coneixement determinat.

A diferència del treball de síntesi dels cursos de primer a tercer, per al projecte de recerca de quart es poden dissenyar diferents models o propostes segons la tipologia dels alumnes i els seus interessos. No es tracta de comprovar fins a quin punt l'alumne/a ha assolit les competències bàsiques formulades en els objectius generals establerts en les diferents matèries curriculars, sinó que el projecte de recerca es pot focalitzar en un àmbit concret del currículum. També ha de tenir un caràcter més obert, que permeti comprovar el grau d'autonomia de l'alumne/a en la planificació de les accions a emprendre per assolir els objectius previstos i donar resposta als problemes plantejats, per mitjà del treball en equip.

L'objectiu del projecte de recerca és contribuir al desenvolupament de les competències bàsiques de l'ESO i, especialment, de la competència d'aprendre a aprendre i de la competència d'autonomia i iniciativa personal. Pel que fa a la primera competència esmentada, el projecte de recerca suposa la posada en acció de les

pròpies capacitats i potencialitats orientades a satisfer uns objectius, tot manejant de manera eficient recursos i tècniques del treball intel·lectual i demostrant capacitat per cooperar. Pel que fa a la segona competència, implica diverses actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, la creativitat, la capacitat de prendre decisions i de transformar les idees en accions per tal de tirar endavant projectes individuals i col·lectius.

També es posen en acció les competències comunicativa lingüística i audiovisual (amb la presentació escrita del treball i l'exposició oral), la competència en el tractament de la informació i la competència digital (amb la cerca i gestió d'informacions en diversos formats) i la competència social i ciutadana (participació, responsabilitat, presa de decisions i capacitat dialògica en el treball en equip).

Un possible enfocament de les activitats o tasques que es proposin com a projectes de recerca consisteix a seleccionar preguntes o problemes socials rellevants, ja siguin de l'entorn proper o llunyà, relacionats amb alguna disciplina o bé interdisciplinaris; preguntes o problemes que posin l'alumne/a en situació de fer-se noves preguntes, analitzar i valorar evidències, reflexionar críticament i avaluar les possibles solucions.

A tall d'exemple, alguns temes possibles per construir les tasques, activitats o situacions són: la preservació del paisatge tradicional de la comarca, el canvi climàtic, el treball infantil, la democràcia electrònica, joc net a l'esport, músiques del món, la casa del futur, publicitat i valors, la història de la localitat, consum i estalvi d'aigua, els residus urbans, creació d'una empresa, la pervivència del món clàssic, etc.

F.2. Organització del projecte de recerca

La realització del projecte de recerca té una durada aproximada de 35 hores lectives i es pot distribuir temporalment de manera flexible al llarg del curs o bé concentrada en un període determinat.

El projecte de recerca es pot fer a raó d'una hora setmanal al llarg de tot el curs, de dues hores en un quadrimestre o de tres hores en un trimestre. També es pot concentrar en sis dies (35 hores).

En cas que s'opti per programar el projecte de recerca de manera extensiva al llarg del curs, es pot associar a alguna de les matèries optatives específiques, però també es pot vincular a altres matèries, àmbits o projectes del centre. Una possibilitat és assignar-lo a un dels professors que facin en el mateix curs una altra matèria, que incrementaria l'horari en 1 hora setmanal i distribuiria els continguts del projecte de recerca en funció de la seva programació. En tot cas, ha de ser una matèria on es dugui a terme un treball específic de recerca.

Si el projecte de recerca es concentra en un període de sis dies, el centre ha de decidir a quina altra matèria o matèries s'assigna l'hora setmanal que queda lliure durant tot el curs, per tal de completar les 30 hores setmanals d'horari lectiu dels alumnes.

F.3. Avaluació del projecte de recerca en el context del bloc de matèries optatives

Cada centre ha de dissenyar els criteris d'avaluació en funció dels tipus de tasques i dels objectius de la recerca, tenint en compte que es valorarà principalment el procés global del treball realitzat i la perseverança en la consecució de les fites proposades, i no únicament els resultats obtinguts. La qualificació final, que és individual, caldrà que contempli la capacitat d'autonomia per gestionar la pròpia feina, així com l'actitud de cooperació i responsabilitat en el treball en grup.

Sigui quina sigui l'organització triada pel centre, s'assignarà una qualificació específica a la matèria "Projecte de recerca". Aquesta qualificació s'incorpora, en l'avaluació final de 4t curs, a la qualificació del bloc de matèries optatives (amb exclusió de les tres matèries optatives específiques que ha hagut de cursar) que l'equip docent ha d'atorgar a cada alumne/a.

Aquesta qualificació del bloc de matèries optatives s'ha d'obtenir com a mitjana aritmètica arrodonida fins a les unitats de la qualificació del projecte de recerca, d'una banda, i de la qualificació aportada pels professors de les matèries optatives no específiques cursades per l'alumne/a al llarg del curs, de l'altra. En el cas més habitual, l'única matèria optativa a considerar és la d'activitats d'atenció educativa alternatives a la religió, o bé cap matèria optativa, en el cas que l'alumne/a hagi optat per cursar la matèria de religió. Només és possible incloure la qualificació d'altres matèries optatives dins aquest bloc de 4t en el cas que el centre hagi implementat un projecte didàctic propi en els termes previstos en l'article 23.8 del Decret 143/2007 i sempre que aquest projecte suposi el disseny d'un nou espai d'optativitat a 4t curs. A efectes de promoció, aquest bloc es considerarà com una única matèria.

Currículum al batxillerat

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Estructura horària
- B. Configuració del currículum dels alumnes
- C. Especificacions relatives a diverses matèries
 - C.1. Ciències per al món contemporani
 - C.2. Oferta de matèries optatives
 - C.3. Segona llengua estrangera
 - C.4. Psicologia i sociologia
 - C.5. Estada a l'empresa
 - C.6. Matèries optatives dissenyades pels centres
 - C.7. Lectures de les matèries de modalitat literatura catalana, literatura castellana i literatura universal
 - C.8. Lectures de les matèries comunes llengua catalana i literatura, i llengua castellana i literatura
 - C.9. Llengües estrangeres al batxillerat
 - C.10. Matemàtiques
- D. Treball de recerca
 - D.1. Característiques generals del treball de recerca
 - D.2. Exempcions i convalidacions del treball de recerca

A. Estructura horària

El nombre d'hores setmanals de les diferents matèries en cadascun dels dos cursos del batxillerat (annex 3 del [Decret 142/2008](#), d'ordenació dels ensenyaments del batxillerat) és el següent:

	1r	2n
Llengua catalana i literatura	2	2
Llengua castellana i literatura	2	2
Llengua estrangera	3	3
Educació física	2	-
Filosofia i ciutadania	2	-
Ciències per al món contemporani	2	-
Història de la filosofia	-	3
Història	-	3
Tutoria	1	1
Religió (voluntària)	- / 2*	-
Treball de recerca		
Matèria modalitat 1	4	4
Matèria modalitat 2	4	4
Matèria modalitat 3	4	4
Matèria modalitat 4 o optativa	4 / 2*	4
TOTAL	30	30

* Els alumnes que cursin religió han de fer, a més, una matèria optativa de dues hores.

B. Configuració del currículum dels alumnes

Per als alumnes.

En començar el batxillerat, i d'acord amb el seu tutor o tutora, l'alumne o alumna tria una modalitat i les matèries de modalitat que cursarà a primer curs, tenint en compte l'oferta que el centre presenta per al conjunt de l'etapa. L'alumne/a ha de cursar, com a mínim, tres matèries de modalitat en cadascun dels dos cursos del batxillerat. D'aquestes sis matèries, un mínim de cinc han de correspondre a la modalitat escollida.

Per a l'oferta curricular del centre.

Els centres han d'oferir un nombre suficient de matèries de modalitat i optatives que permeti la possibilitat d'opció dels alumnes en cada modalitat. Per decidir l'efectiva realització en un centre de les matèries de modalitat i optatives ofertes, o d'una part de les matèries, la direcció del centre haurà de tenir en compte les necessitats dels alumnes i el còmput d'hores de professors assignats a tal efecte.

Amb caràcter general, s'ha de comptar que el nombre d'hores de professors de què disposen els centres públics per a la impartició de les matèries de modalitat i optatives segons el nombre de línies de batxillerat, és el que s'indica en el quadre següent:

Nombre de línies de batxillerat	Interval d'hores per impartir matèries de modalitat i optatives entre 1r i 2n de batxillerat
1	entre 60 i 64 hores
1.5	entre 76 i 80 hores
2	entre 84 i 92 hores
2.5	entre 108 i 116 hores
3	entre 126 i 136 hores

Amb caràcter general, les matèries de modalitat de nivell II s'han d'oferir a segon curs.

Els centres que imparteixin la modalitat d'arts oferiran normalment només les matèries d'una de les dues vies. Els alumnes d'aquesta modalitat cursaran amb la resta dels alumnes de batxillerat les matèries coincidents amb les altres modalitats, sempre que la ràtio ho permeti.

Els alumnes matriculats en centres ordinaris poden cursar alguna matèria de modalitat de segon curs a través del batxillerat a distància, si el seu centre no l'ofereix, amb un màxim de dues matèries per alumne/a. En general, els centres no poden oferir als alumnes de primer curs la possibilitat de cursar matèries de modalitat a través del batxillerat a distància. Només es pot fer aquesta oferta en el cas d'una matèria que tingui continuïtat en el segon curs i que el centre no pugui oferir per motius organitzatius, amb un màxim de dues matèries per alumne/a.

En els dos casos anteriors, el centre haurà de formalitzar la inscripció de l'alumne/a a l'Institut Obert de Catalunya en el període comprès entre el 2 i el 7 de setembre de 2011. La primera inscripció en una matèria que faci un alumne/a de centres sostinguts amb fons públics tindrà caràcter gratuït; en cas d'haver de repetir la matèria, en les inscripcions següents l'alumne/a haurà d'abonar el preu públic corresponent. L'Institut Obert de Catalunya ha de trametre periòdicament la informació referent al seguiment i l'avaluació de les matèries en qüestió per tal que l'institut ordinari en què l'alumne cursa els seus estudis pugui incorporar-la als documents oficials d'avaluació.

Els centres no tenen obligació d'impartir matèries de modalitat i optatives que no arribin a un mínim de vuit alumnes matriculats, tot i que poden fer-ho si la disponibilitat de recursos del centre ho permet.

C. Especificacions relatives a diverses matèries

C.1. Ciències per al món contemporani

La matèria comuna ciències per al món contemporani serà impartida per professors que reuneixin els requisits per impartir les matèries de física i de química o de biologia i de ciències de la terra i del medi ambient.

C.2. Oferta de matèries optatives

En una de les franges horàries de modalitat de cada un dels dos cursos de l'etapa, els centres educatius poden oferir matèries optatives. El conjunt de l'oferta de matèries optatives del centre s'ha de donar a conèixer al consell escolar.

Els centres poden oferir, com a matèries optatives, matèries de modalitat corresponents a modalitats que el centre no té implantades. Aquest supòsit no pot donar lloc, en cap cas, al reconeixement d'una nova modalitat a l'alumne/a.

Per als alumnes que cursin més de les tres matèries mínimes de modalitat en algun curs de batxillerat, la quarta matèria tindrà la consideració d'optativa per a aquells casos en què calgui aplicar el règim establert de convalidacions o exempcions.

És possible distribuir les matèries optatives d'estada a l'empresa, segona llengua estrangera i psicologia i sociologia en els dos cursos de batxillerat a raó de 70 hores cada curs. En aquest cas, a efectes d'avaluació, s'han de comptabilitzar com una matèria en cada curs.

A més, en aquells centres que imparteixen cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, l'alumne/a de batxillerat de la modalitat d'arts pot triar mòduls teoricopràctics dels esmentats cicles com a matèries optatives de batxillerat.

C.3. Segona llengua estrangera

Dins de l'oferta de matèries optatives, els centres de dues o més línies han d'oferir una segona llengua estrangera, amb una assignació horària global de 140 hores. L'alumne/a ha de tenir garantia de continuïtat en l'opció de segona llengua estrangera al llarg de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat.

En els centres d'una línia es pot impartir també la segona llengua estrangera si hi ha un nombre suficient d'alumnes que ho sol·licita i les condicions d'organització del centre ho permeten.

C.4. Psicologia i sociologia

Els centres han d'oferir la matèria optativa psicologia i sociologia, de 140 hores, que s'atribueix a professors que reuneixin els requisits per impartir la matèria de filosofia. Aquesta matèria es podrà impartir si hi ha un nombre suficient d'alumnes que ho sol·liciten i les condicions d'organització del centre ho permeten. L'annex 1 de l'[Ordre EDU/554/2008](#) conté els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de la matèria de psicologia i sociologia.

C.5. Estada a l'empresa

Entre les matèries optatives del centre s'ha d'oferir la matèria estada a l'empresa, que ha de tenir una durada mínima de 140 hores, de les quals se'n poden utilitzar fins a 70 per desenvolupar continguts teoricopràctics al centre educatiu. L'annex 1 de l'Ordre EDU/554/2008 conté orientacions per al disseny de l'estada a l'empresa.

Els alumnes que acreditin una experiència laboral igual o superior a 280 hores poden sol·licitar a la direcció del centre l'exempció de la matèria optativa estada a l'empresa. La sol·licitud corresponent haurà d'anar acompanyada d'una breu memòria, en la qual constarà:

- Descripció de l'empresa.
- Descripció de les tasques que hi va desenvolupar l'alumne o alumna.
- Còpia del contracte laboral.

Els alumnes que en acabar el primer curs tinguin pendents d'avaluació positiva més de dues matèries i, en conseqüència, hagin de repetir aquest primer curs, si tenen superada la matèria estada a l'empresa no han de repetir aquesta matèria.

C.6. Matèries optatives dissenyades pels centres

Els centres educatius poden dissenyar matèries optatives i incloure-les en la seva oferta educativa. Aquestes matèries han de tenir una assignació horària mínima de 70 hores en un curs.

Les matèries optatives dissenyades pel centre han de tenir un nom diferent, que no pugui induir a confusions, de les matèries comunes, de les matèries de modalitat i de les altres matèries optatives.

L'oferta d'aquestes matèries optatives requerirà l'aprovació del claustre de professors i es donarà a conèixer al consell escolar.

C.7. Lectures de les matèries de modalitat literatura catalana, literatura castellana i literatura universal

Entre les matèries de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques, música i dansa) figuren literatura catalana, literatura castellana i literatura universal. Aquestes matèries de modalitat tenen una llista de lectures prescriptives que es va renovant periòdicament. Per a les pròximes promocions d'alumnes les lectures obligatòries de les literatures de modalitat són les que figuren en el document "Lectures prescriptives de batxillerat".

C.8. Lectures de les matèries comunes llengua catalana i literatura, i llengua castellana i literatura

A fi de potenciar i concretar l'ensenyament de la literatura partint de la lectura de textos, tal com es preveu en el currículum de les matèries, el Departament d'Ensenyament indica els llibres que els alumnes han de llegir amb caràcter obligatori, segons la promoció a què pertanyin.

L'alumne/a ha de fer quatre lectures per matèria, que seran les mateixes per a tots els alumnes. A aquestes quatre lectures prescriptives, el centre podrà afegir-hi una cinquena lectura d'entre obres contemporànies i actuals. La cinquena lectura permetrà que l'alumne/a pugui posar-se en contacte amb escriptors vius i donarà als estudis literaris una dimensió més actual i més pròxima a les experiències personals dels estudiants. En el document "Lectures prescriptives de batxillerat" es concreten les lectures obligatòries.

Les quatre o cinc lectures de cadascuna de les literatures, catalana i castellana, han de constar en la programació del centre i s'han de fer públiques conjuntament amb la llista de llibres de text abans del 30 de juny anterior al començament de cada curs.

C.9. Llengües estrangeres al batxillerat

Atesa la necessitat de garantir un aprofitament màxim de les hores de contacte dels alumnes amb la llengua estrangera, aquesta ha de ser el vehicle principal de comunicació no sols durant el desenvolupament de les tasques d'aprenentatge sinó en qualsevol moment que requereixi una interacció de caire funcional dins l'aula.

La possibilitat de disposar de grups reduïts en una part de les hores comunes de llengua estrangera permet programar tasques d'aprenentatge en aquesta part de l'horari lectiu que incideixen molt especialment en el desenvolupament de les competències d'expressió i interacció oral.

La qualificació de l'expressió oral ha de representar com a mínim el 25% de la qualificació final de la matèria. Així mateix, cal potenciar la producció de textos creatius de tot tipus (descripcions, argumentacions, valoracions, etc.), l'avaluació dels quals ha de representar com a mínim el 25% de la qualificació final de la matèria.

C.10. Matemàtiques

Atesa la gran coincidència entre els continguts de les matèries Matemàtiques I i Matemàtiques aplicades a les ciències socials I, els alumnes només podran cursar-ne una de les dues.

D. Treball de recerca

D.1. Característiques generals del treball de recerca

El treball de recerca té caràcter individual. En els casos en què alguna de les seves parts requereixi, per la pròpia dinàmica de la recerca, un treball de grup (p.ex., observació ininterrompuda d'un procés durant llargs períodes de temps, observació simultània d'un fenomen des de diferents ubicacions, exploració sistemàtica d'una gran superfície de terreny), podrà fer-se en grups reduïts, d'entre dos i quatre alumnes. En aquests casos caldrà que el tutor asseguri, en fer el seguiment del treball, que cadascun dels membres del grup assoleix els diversos objectius plantejats, i farà una avaluació individual de cada alumne o alumna. En particular, el dossier del treball i la presentació que se'n faci han de ser individuals.

És convenient considerar en el treball de recerca les etapes o fases següents:

- elecció del tema i de la qüestió que es vol investigar,
- plantejament de qüestions relacionades,
- planificació de la recerca,
- cerca d'informació,
- processament de la informació,
- síntesi de la investigació i explicació dels resultats,
- revisió de la feina feta,
- presentació de l'informe: redacció del treball i exposició oral.

Durant les diverses fases de realització del treball de recerca els alumnes han de ser assessorats i supervisats per un professor o professora: el tutor/a del treball de recerca. A més de l'orientació sobre les tècniques habituals emprades en qualsevol recerca, els tutors del treball han de vetllar perquè l'alumne/a faci les tasques amb regularitat, utilitzi adequadament les fonts d'informació, faci una correcta selecció de la informació i estructurí adequadament la presentació final. A tal fi, es realitzaran entrevistes periòdiques per fer el seguiment del treball i establir fites per a les pròximes trobades. El tutor/a del treball de recerca ha de ser present en totes les fases abans esmentades.

El caràcter singular de la matèria del treball de recerca permet als centres, en l'exercici de la seva autonomia, disposar de models organitzatius diferents segons el disseny curricular establert en el seu projecte educatiu. La direcció del centre assignarà la tutoria de cada treball de recerca als professors que consideri més idonis en cada cas i, si escau, una assignació horària que anirà a càrrec del total de les hores destinades a impartir el currículum del batxillerat.

El treball de recerca del batxillerat té una assignació curricular de 70 hores per a l'alumne/a. Atesa aquesta assignació, amb caràcter general i a títol orientatiu, a l'hora d'assignar les hores totals de professors per impartir el batxillerat, el treball de recerca es considera com una matèria optativa més de dues hores setmanals amb una ràtio de 20 alumnes. En conseqüència, el centre pot disposar d'unes 70 hores lectives de professors per cada 20 alumnes, o fracció de 20, que han de fer el treball de recerca. Cal tenir en compte, de tota manera, que es tracta d'una matèria singular, en el sentit que es pot organitzar de maneres diferents. És a dir, es pot organitzar com una matèria optativa, amb una ràtio mitjana d'uns 20 alumnes, a la qual els professors dediquen durant dos trimestres tres hores lectives setmanals, o bé es poden distribuir els alumnes que fan el treball de recerca entre els professors de manera que un professor que tutoritza sis alumnes té una assignació d'una hora lectiva setmanal al llarg de dos trimestres, o bé es poden adoptar altres formes organitzatives.

A més d'aquesta assignació d'hores lectives, per a l'atenció adequada als alumnes en el treball de recerca cal afegir-hi la disponibilitat horària general dels professors per a preparació de classes, correcció d'exercicis, etc.

En aplicació del que estableix l'article 11.1 de l'Ordre EDU/554/2008, de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn, tota matèria, inclòs el treball de recerca, pot ser objecte de proves extraordinàries de recuperació. En tot cas, considerant la singularitat de la matèria "treball de recerca", cal tenir en compte allò que, respecte a l'avaluació contínua dels alumnes, s'estableix al segon paràgraf (*Criteris generals*) de l'apartat "Avaluació d'alumnes de batxillerat" del document per a l'organització i el funcionament dels centres d'educació secundària.

D.2. Exempcions i convalidacions del treball de recerca

Té dret a l'exempció del treball de recerca l'alumne o alumna que es trobi en alguna de les situacions següents:

- Provenir d'una altra comunitat autònoma o d'un altre país i haver-se incorporat al nou centre a partir del segon trimestre del segon curs de batxillerat. Tanmateix, en cas que no completi el batxillerat en l'any de la seva incorporació, aquest alumne/a haurà de fer el treball de recerca durant el següent any acadèmic, sens perjudici de la seva exempció si es troba en la situació descrita a l'incís següent.
- Provenir d'una altra comunitat autònoma i incorporar-se al sistema educatiu a Catalunya amb cinc o menys matèries per completar el batxillerat.
- Tenir la titulació de tècnic/a o tècnic/a superior de formació professional específica, d'arts plàstiques i disseny o d'ensenyaments esportius (article 6.5 de l'Ordre EDU/554/2008).
- Haver cursat COU i haver-ne aprovat almenys una assignatura.

La sol·licitud d'exempció s'ha de presentar per escrit a la direcció del centre, la qual resoldrà concedir-la, un cop verificat el compliment d'alguna de les situacions esmentades, incorporarà la resolució a l'expedient acadèmic i la comunicarà per escrit a l'alumne/a i als pares o tutors legals, si és menor d'edat.

Lectures prescriptives de batxillerat

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Lectures prescriptives per a les matèries comunes de batxillerat
 - A.1. Lectures prescriptives per a la matèria comuna de llengua catalana i literatura al batxillerat
 - A.2. Lectures prescriptives per a la matèria comuna de llengua castellana i literatura al batxillerat
- B. Lectures prescriptives per a les matèries de modalitat de literatura
 - B.1. Lectures prescriptives per a la literatura catalana de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques, música i dansa) del batxillerat
 - B.2. Lectures prescriptives per a la literatura castellana de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques, música i dansa) del batxillerat
 - B.3. Lectures prescriptives per a la literatura universal de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques, música i dansa) del batxillerat

A. Lectures prescriptives per a les matèries comunes de batxillerat

A.1. Lectures prescriptives per a la matèria comuna de llengua catalana i literatura al batxillerat

Promocions 2010–2012 i 2011–2013

1. Joanot Martorell, *Tirant lo Blanc* (versió actualitzada)*
2. *Antologia de poesia catalana**
3. Caterina Albert, "Víctor Català", *Drames rurals*
4. Miquel Llor, *Laura a la ciutat dels sants*
5. (A criteri del departament de llengües.)

* En les lectures marcades amb un asterisc no serà objecte d'avaluació l'obra completa, sinó la selecció que figura a continuació.

Joanot Martorell, Tirant lo Blanc. Capítols seleccionats:

- X. La resposta definitiva que l'ermità féu al Rei.
- XI. Les gràcies que lo rei d'Anglaterra fa a l'ermità.
- XII. Com lo rei anglès donà llicència a l'ermità que anàs a fer les magranes compostes.
- XXVIII. Com lo rei d'Anglaterra se casà ab la filla del rei de França, e en les bodes foren fetes molt grans festes.
- XXIX. Com Tirant manifestà son nom e son llinatge a l'ermità.
- XXX. Com Tirant demanà a l'ermità en què pensava.
- XXXI. Com Tirant pregà a l'ermità que li volgués dir quina cosa era l'orde de cavalleria.
- XXXII. Com l'ermità llegí un capítol a Tirant, del llibre nomenat Arbre de batalles.
- LX. Les paraules que Tirant dix al cavaller qui es combatia, com lo tingué vençut.
- LXI. La resposta que Tirant féu al senyor de les Vilesermes quan li demanà lo fermall que la bella Agnès li havia dat.
- LXII. Lletra de batalla tramesa per lo senyor de les Vilesermes a Tirant lo Blanc.
- LXIII. Com Tirant demanà de consell a un rei d'armes sobre la lletra del senyor de les Vilesermes.

- LXIV. Lo consell que Jerusalem, rei d'armes, donà a Tirant lo Blanc.
LXV. Com lo senyor de les Vilesermes devisà les armes.
LXVI. Lo raonament que lo rei d'armes, com a jutge de la batalla, féu als dos cavallers.
LXVII. Com fon feta la batalla de Tirant ab lo senyor de les Vilesermes.
LXXXV. Com fon instituïda la fraternitat de l'orde dels cavallers de la Garrotera.
XCVIII. Com Tirant ab sos companys partiren de l'ermità e tornaren en llur terra.
XCIX. Com lo Mestre de Rodes, ab tota la religió, fon deliurada per un cavaller de l'orde.
CXVIII. Com Tirant fon ferit en lo cor ab una fletxa que li tirà la deessa Venus perquè mirava la filla de l'Emperador.
CXXVI. Com Tirant satisféu en les raons que l'Emperador li demanava.
CXXVII. Com la Princesa conjurà a Tirant que li digués qui era la senyora qui ell tant amava (fins a "Llavors ella hagué plena notícia que per ella se faïa la festa, e fon molt admirada que sens parlar pogués hom requerir una dama d'amors" —pàg. 405).
CLVII. Com lo Soldà ordenà les sues hosts, e com començà la batalla.
CLXIII. Lo somni que Plaerdemavida féu.
CLXIV. Lo consell que los mariners donaren a Tirant.
CLXXXIX. Les grans festes que l'Emperador féu fer per amor dels ambaixadors del Soldà (fins a "L'Emperador prorrogà lo torneig per a l'endemà" —pàg. 630).
CCXXXI. Com Plaerdemavida posà a Tirant en lo llit de la Princesa.
CCXXXIII. Rèplica que fa Tirant a Plaerdemavida.
CCLX. Resposta feta per l'Emperadriu a Hipòlit.
CCLXI. Com Hipòlit mostra de paraula la contentació que té de sa senyora.
CCLXII. Rèplica que fa l'Emperadriu a Hipòlit (fins a "...que si aquest delit li llevam seria poca admiració no aumentàs la sua malaltia en major grau que no és." —pàg. 760).
CCLXXXIII. Ficció que féu la reprovada Viuda a Tirant (fins a "...e la ignorància de la Princesa donà lloc a la malícia de la Viuda." —pàg. 805).
CDXXXIV. Com Tirant anà a Contestinoble per parlar ab l'Emperador.
CDXXXV. Gràcies d'amor que fa Tirant a la Reina.
CDXXXVI. Com Tirant vencé la batalla e per força d'armes entrà en lo castell.
CDXXXVII. Reprensió d'amor que fa la Princesa a Tirant.

(La citació de pàgines es refereix a l'edició de Martí de Riquer, Barcelona: Ariel, 1979)

Antologia de poesia catalana

1. Guillem de Berguedà: "Cançoneta leu e plana"
2. Cerverí de Girona: "No el prenatz lo fals marit..."
3. Ramon Llull: "A vós, dona Verge Santa Maria..."
4. Ausiàs March: Poema LXXXI ("Així com cell qui es veu prop de la mort...")
5. Ausiàs March: Poema XIII ("Colguen les gents amb alegria festes...")
6. Anselm Turmeda: "Elogi dels diners"
7. Jordi de Sant Jordi: "Desert d'amics, de béns e de senyor"
8. Joan Roís de Corella: "La balada de la garsa i l'esmerla"
9. Francesc Vicent Garcia: "A una hermosa dama de cabell negre que es pentinava en un terrat amb una pinta de marfil"
10. "A la vora de la mar" (cançó popular)
11. Bonaventura Carles Aribau: "La pàtria"
12. Teodor Llorente: "Vora el barranc dels algadins" de *Nou llibret de versos* (1909)
13. Jacint Verdaguer: "Els dos campanars", de *Canigó* (1885)
14. Jacint Verdaguer: "Vora la mar", de *Flors del calvari* (1895)
15. Miquel Costa i Llobera: "El pi de Formentor", de *Poesies* (1885), edició de 1907

16. Joan Maragall: "La vaca cega", de *Poesies* (1895)
17. Joan Maragall: "Oda a Espanya", de *Visions i cants* (1900)
18. Joan Alcover: "La Balanguera", de *Cap al tard* (1909)
19. Josep Carner: "Cançoneta incerta" d'*El cor quiet* (1925), edició de Poesia (1957)
20. Josep Carner: "Bèlgica", de *Llunyania* (1952), edició de Poesia (1957)
21. Maria Antònia Salvà: "L'encís que fuig", d'*Espigues en flor* (1926)
22. Josep Maria Junoy: "Oda a Guynemer", de *Poemes i cal·ligrames* (1920)
23. Joan Salvat-Papasseit: "Tot l'enyor de demà", de *L'irradiador del port i les gavines* (1921)
24. Joan Salvat-Papasseit: "Com sé que es besa", d'*El poema de la rosa als llavis* (1923)
25. Josep Maria de Sagarra: "Vinyes verdes vora el mar", de *Cançons de rem i de vela* (1923)
26. Josep Maria de Sagarra: "Aigua-marina", d'*Àncores i estrelles* (1936)
27. Carles Riba: "Que jo no sigui més com un ocell tot sol...", d'*Estances* (llibre segon) (1930)
28. Carles Riba: "Súnion, t'evocaré de lluny...", d'*Elegies de Bierville* (1943)
29. Clementina Arderiu: "El pendís", de *L'alta llibertat* (1920)
30. Rosa Leveroni: "Elegies de la represa, VI", de *Presència i record* (1952)
31. Bartomeu Rosselló-Pòrcel: "A Mallorca durant la guerra civil", d'*Imitació del foc* (1938)
32. Màrius Torres: "La ciutat llunyana", de *Poesies* (1947)
33. Agustí Bartra: "Oda a Catalunya des dels tròpics" de *L'arbre de foc* (1946), edició d'Obra poètica completa (1971)
34. J.V. Foix: "Sol, i de dol, i amb vetusta gonella...", de *Sol, i de dol* (1947)
35. J.V. Foix: "És quan dormo que hi veig clar", d'*On he deixat les claus...* (1953)
36. Salvador Espriu: "Cançó del matí encalmat", d'*El caminant i el mur* (1954)
37. Salvador Espriu: "Assaig de càntic en el temple", d'*El caminant i el mur* (1954)
38. Pere Quart: "Corrandes d'exili", de *Saló de tardor* (1947)
39. Pere Quart: "Vacances pagades", de *Vacances pagades* (1961)
40. Joan Vinyoli, "Les boies", de *Cercles* (1979)
41. Gabriel Ferrater: "Floral", de *Da nuces pueris* (1960)
42. Gabriel Ferrater: "Cambra de la tardor", de *Da nuces pueris* (1960)
43. Joan Brossa: "Poema", de *Poemes visuals* (1975)
44. Joan Brossa: "Eco", de *Rua de llibres* (1980)
45. Vicent Andrés Estellés: "Els amants", de *Llibre de meravelles* (1971)
46. Miquel Martí i Pol: "L'Elionor", de *La fàbrica* (1972)
47. Maria Mercè Marçal: "Brida", de *Bruixa de dol* (1979)

Indicacions per a les edicions de l'antologia anterior:

- Els poemes d'autors medievals (1-8) han d'anar acompanyats d'una versió en prosa actual. Cal destacar el text original, amb la consegüent adaptació ortogràfica i, amb un altre tipus de lletra, cal introduir la versió actualitzada.
- La lectura dels poemes ha de facilitar-se amb notes que introdueixin aclariments lèxics. Cap paraula no ha d'entrebancar la lectura del text.
- Seria convenient que cada poema fos precedit per un breu text explicatiu que ajudés a situar l'autor i la seva obra. Aquesta nota hauria d'afavorir essencialment la lectura, sense pretendre la inserció de l'obra en un context històric.

A.2. Lectures prescriptives per a la matèria comuna de llengua castellana i literatura al batxillerat

Promocions 2010–2012 i 2011–2013

1. Pío Baroja, *El árbol de la ciencia*
2. Miguel Mihura, *Tres sombreros de copa*
3. Carmen Laforet, *Nada*
4. *Antología de poesía española**
5. (A criteri del departament de llengües.)

* En les lectures marcades amb un asterisc no serà objecte d'avaluació l'obra completa, sinó la selecció que figura a continuació.

Antología de poesía española

1. *Jarchas*, “Vayse meu corachón de mib”, “Garid vos, ay yermanelas”, “¿Qué faré, mamma?”, “Si me quereses” (siglo XI)
2. *Lírica tradicional*: “En Ávila, mis ojos”, “Que miraba la mar / la mal casada”; “Al alba venid, buen amigo”, “Aprended, flores, de mí”, “Dentro en el vergel, moriré” (siglos XI-XVII)
3. *Cantar de mio Cid*, vv. 1-14, 715-777, 2689-2762 (finales del siglo XII)
4. Gonzalo de Berceo, *Milagros de Nuestra Señora*, XIV (ca. 1260)
5. *Romancero viejo*, “Romance del conde Arnaldos”, “Romance de la jura de Santa Águeda” (siglos XIV-XIX)
6. *Libro de buen amor*, vv. 653-656, 697-701, 878-882, 950-971 (primer tercio del siglo XIV)
7. Marqués de Santillana, “La vaquera de la Finojosa” (primera mitad del siglo XV)
8. Jorge Manrique, *Coplas a la muerte de su padre*, vv. 1-5, 13-17, 25-28, 33-40 (después de 1476)
9. Garcilaso de la Vega, Soneto XXXIII, *A Boscán desde La Goleta* (ca. 1535)
10. Garcilaso de la Vega, *Égloga III*, vv. 8-10, 25-32, 39-47 (antes de 1535)
11. Fray Luis de León, “El aire se serena” (*Oda III*) (mediados del siglo XVI)
12. San Juan de la Cruz, *Cántico espiritual* (segunda mitad del siglo XVI)
13. Luis de Góngora, “Mientras por competir con tu cabello” (ca. 1582)
14. Luis de Góngora, *Fábula de Polifemo y Galatea*, estrofas 4-9, 13-14, 62-63 (1611)
15. Lope de Vega, *La Filomena*, “Epístola IX”, vv. 49-63 (Pasan las horas de la edad florida) (ca. 1610)
16. Andrés Fernández de Andrada, *Epístola moral a Fabio*, vv. 1-21, 46-51, 58-63, 67-72, 100-108, 115-117, 127-129, 163-168, 172-174, 181-195, 202-205 (antes de 1613)
17. Francisco de Quevedo, “¡Ah de la vida!”... ¿Nadie me responde?” (ca. 1640)
18. Francisco de Quevedo, “Cerrar podrá mis ojos la postrera” (ca. 1620)
19. Sor Juana Inés de la Cruz, “Hombres necios que acusáis” (finales del siglo XVII)
20. José de Espronceda, “Marchitas ya las juveniles flores” (*A XXX dedicándole estas poesías*) (ca. 1840)
21. Gustavo Adolfo Bécquer, “Del salón en el ángulo oscuro”, de *Rimas* (1868)
22. Rosalía de Castro, “Adiós, ríos; adiós, fontes”, de *Cantares gallegos* (1863)
23. Rubén Darío, “Canción de otoño en primavera”, de *Cantos de vida y esperanza* (1905)
24. Antonio Machado, “Campos de Soria”, de *Campos de Castilla* (1912)
25. Antonio Machado, “Proverbios y cantares”, XXIX, XLIV, de *Campos de Castilla* (1917)
26. Juan Ramón Jiménez, “Álamo blanco”, de *Canción* (1936)
27. Juan Ramón Jiménez, “Si yo, por ti, he creado un mundo para ti” (*El nombre conseguido de los nombres*), de *Dios deseado y deseante* (1949)

28. Pedro Salinas, "El alma tenías", de *Presagios* (1924)
29. Jorge Guillén, "Más allá", de *Cántico* (1928)
30. Gerardo Diego, "Río Duero, río Duero", de *Soria* (1923)
31. Federico García Lorca, "La luna vino a la fragua", de *Romancero gitano* (1927)
32. Federico García Lorca, "Ciudad sin sueño", de *Poeta en Nueva York* (1929-1930, publicado en 1940)
33. Dámaso Alonso, "Madrid es una ciudad de más de un millón de cadáveres (según las últimas estadísticas)", de *Hijos de la ira* (1944)
34. Vicente Alexandre, "Se querían", de *La destrucción o el amor* (1935)
35. Rafael Alberti, "Si mi voz muriera en tierra", de *Marinero en tierra* (1924)
36. Luis Cernuda, "Donde habite el olvido", de *Donde habite el olvido* (1933)
37. Miguel Hernández, "Yo quiero ser, llorando, el hortelano", de *El rayo que no cesa* (1936)
38. Gabriel Celaya, "La poesía es un arma cargada de futuro", de *Cantos iberos* (1955)
39. Blas de Otero, "En el principio", de *Pido la paz y la palabra* (1955)
40. Ángel González, "Para que yo me llame Ángel González", de *Áspero mundo* (1956)
41. José María Valverde, "En el principio", de *Ser de palabra* (1976)
42. José Ángel Valente, "Si no creamos un objeto metálico", de *El inocente* (1970)
43. Jaime Gil de Biedma, "Intento formular mi experiencia de la guerra", de *Moralidades* (1966)
44. María Victoria Atencia, "Placeta de San Marcos", de *El coleccionista* (1979)

Indicacions per a les edicions de l'antologia anterior:

- Els poemes d'autors medievals (1-8) han d'anar acompanyats d'una versió en prosa actual. Cal destacar el text original, amb la consegüent adaptació ortogràfica i, amb un altre tipus de lletra, cal introduir la versió actualitzada.
- La lectura dels poemes ha de facilitar-se amb notes que introdueixin aclariments lèxics. Cap paraula no ha d'entrebancar la lectura del text.
- Seria convenient que cada poema fos precedit per un breu text explicatiu que ajudés a situar l'autor i la seva obra. Aquesta nota hauria d'afavorir essencialment la lectura, sense pretendre la inserció de l'obra en un context històric.

B. Lectures prescriptives per a les matèries de modalitat de literatura

B.1. Lectures prescriptives per a la literatura catalana de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques, música i dansa) del batxillerat

Promoció 2010–2012

1. Àngel Guimerà, *Maria Rosa*
2. Joan Maragall, *Visions & cants*
3. Màrius Torres, *Antologia poètica**
4. Salvador Espriu, *Antígona*
5. Pere Calders, *Cròniques de la veritat oculta*
6. Maria Àngels Anglada, *Quadern d'Aram*

Promoció 2011–2013

1. Àngel Guimerà, *Mar i cel*
2. Josep Carner, *Antologia poètica**
3. Màrius Torres, *Antologia poètica**
4. Salvador Espriu, *Antígona*
5. Pere Calders, *Cròniques de la veritat oculta*
6. Maria Àngels Anglada, *Quadern d'Aram*

* En les lectures marcades amb un asterisc no serà objecte d'avaluació l'obra completa, sinó la selecció que figura a continuació.

Josep Carner: Antologia poètica

1. "Ahir", de *Llibre dels poetes* (1904) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
2. "La poma escollida", d'*Els fruits saborosos* (1906) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
3. "Com les maduixes", d'*Els fruits saborosos* (1906) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
4. "Les llimones casolanes", d'*Els fruits saborosos* (1906) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
5. "Cançó d'un doble amor" de *Verger de les galanies* (1911) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
6. "Camperola llatina", de *Verger de les galanies* (1911) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
7. "La bella dama del tramvia", d'*Auques i ventalls* (1914) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
8. "Símbols", d'*Auques i ventalls* (1914) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
9. "Vora la mar és nada", de *La paraula en el vent* (1914). [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
10. "El dia revolt", de *Bella terra, bella gent* (1918) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
11. "Cançoneta incerta", d'*El cor quiet* (1925). [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
12. "Beat supervivent", d'*El cor quiet* (1925). [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
13. "La vida incerta", de *La primavera al poblet* (1935). [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
14. "Cant IV" de *Nabí* (1941). [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
15. "Bèlgica", de *Llunyania* (1952) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
16. "Cor fidel", de *Llunyania* (1952) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
17. "L'altre enyor", de *Llunyania* (1952) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
18. "Illa", de *Llunyania* (1952) [text de l'edició definitiva: *Poesia*,1957]
19. "Arbres", d'*Arbres* (1953)
20. "A un auró", d'*Arbres* (1953)
21. "Si em vaga", d'*Absència* (1957)
22. "Lleialtat", d'*Absència* (1957)
23. "El fènix", de *Bestiari* (1964)
24. "Les formigues", de *Bestiari* (1964)
25. "El més vell del poble", d'*El tomb de l'any* (1966)

Màrius Torres. Antologia poètica

1. "Dolç àngel de la mort..."
2. "Que sigui la meva ànima..."
3. *Febrer*
4. "En el silenci obscur..."
5. *Paraules de la Nit*
6. *El combat dels poetes*

7. *Cançó a Mahalta*: “Corren les nostres ànimes...”
8. *Lorelei*
9. *Venus*
10. *Entre l'herba i els núvols. Tannkas*
11. *Couperin, a l'hivern*
12. *Un altre abril*
13. *Abendlied*
14. *Al Present*
15. *Presència*
16. “La galerna i el llamp...”
17. *Els núvols*
18. *Arbor Mortis*
19. *Pelegrins*
20. “Sé que hauré d'oblidar...”
21. *La Ciutat Llunyana*
22. “Tot és lluny, en la nit...”
23. *L'abisme de llum*
24. *Això és la joia*
25. *Mozart*
26. “Aviat, als asils...”

B.2. Lectures prescriptives per a la literatura castellana de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques, música i dansa) del batxillerat

Promoció 2010–2012

1. *Antología poética del Siglo de Oro**
2. Miguel de Cervantes Saavedra, *El Quijote**
3. Tirso de Molina, *El burlador de Sevilla*
4. Benito Pérez Galdós, *Tormento*
5. Valle-Inclán, *Luces de bohemia*
6. Miguel Delibes, *Cinco horas con Mario*

Promoció 2011–2013

1. *Antología poética del Siglo de Oro**
2. Miguel de Cervantes Saavedra, *El Quijote**
3. Pedro Calderon de la Barca, *La vida es sueño*
4. Benito Pérez Galdós, *Tormento*
5. Valle-Inclán, *Luces de bohemia*
6. Ana María Matute, *Luciérnagas*

* En les lectures marcades amb un asterisc no serà objecte d'avaluació l'obra completa, sinó la selecció de capítols o poemes que figura a continuació.

Antología poética del Siglo de Oro

1. Garcilaso de la Vega, “En tanto que de rosa y azucena”
2. Garcilaso de la Vega, “Si de mi baja lira”
3. Garcilaso de la Vega, “Escrito está en mi alma vuestro gesto”
4. Garcilaso de la Vega, “¡Oh dulces prendas por mi mal halladas”
5. Fray Luis de León, “¡Qué descansada vida...”
6. Fray Luis de León, “Recoge ya en el seno”
7. Fray Luis de León, “Alma región luciente”
8. San Juan de la Cruz, “Noche oscura”

9. San Juan de la Cruz, "Llama de amor viva"
10. San Juan de la Cruz, "Tras de un amoroso lance"
11. Luis de Góngora, "La más bella niña / de nuestro lugar"
12. Luis de Góngora, "Ándeme yo caliente y ríase la gente"
13. Luis de Góngora, "Amarrado al duro banco de una galera turquesca"
14. Luis de Góngora, "Soledad primera", 1-61
15. Luis de Góngora, "Prisión del nácar era articulado"
16. Lope de Vega, "Mira, Zaide, que te aviso"
17. Lope de Vega, "Suelta mi manso, mayoral extraño"
18. Lope de Vega, "Ir y quedarse y, con quedar, partirse"
19. Lope de Vega, "¿Qué tengo yo que mi amistad procuras?"
20. Lope de Vega, "Un soneto me manda hacer Violante"
21. Francisco de Quevedo, "Érase un hombre a una nariz pegado"
22. Francisco de Quevedo, "¡Fue sueño ayer; mañana será tierra!"
23. Francisco de Quevedo, "Madre, yo al oro me humillo"
24. Francisco de Quevedo, "Si eres campana, ¿dónde está el badajo?"
25. Francisco de Quevedo, "Miré los muros de la patria mía"

Miguel de Cervantes Saavedra, El Quijote. Capítols seleccionats

PRIMERA PARTE

PRÓLOGO

- CAPÍTULO 1. Que trata de la condición y ejercicio del famoso hidalgo don Quijote de la Mancha.
- CAPÍTULO 7. De la segunda salida de nuestro buen caballero don Quijote de la Mancha.
- CAPÍTULO 8. Del buen suceso que el valeroso don Quijote tuvo en la espantable y jamás imaginada aventura de los molinos de viento, con otros sucesos dignos de felice recordación.
- CAPÍTULO 9. Donde se concluye y da fin a la estupenda batalla que el gallardo vizcaíno y el valiente manchego tuvieron.
- CAPÍTULO 20. De la jamás vista ni oída aventura que con más poco peligro fue acabada de famoso caballero en el mundo como la que acabó el valeroso don Quijote de la Mancha.
- CAPÍTULO 21. Que trata de la alta aventura y rica ganancia del yelmo de Mambrino, con otras cosas sucedidas a nuestro invencible caballero.
- CAPÍTULO 22. De la libertad que dio don Quijote a muchos desdichados que mal de su grado los llevaban donde no quisieran ir.
- CAPÍTULO 25. Que trata de las estrañas cosas que en Sierra Morena sucedieron al valiente caballero de la Mancha, y de la imitación que hizo a la penitencia de Beltenebros.
- CAPÍTULO 31. De los sabrosos razonamientos que pasaron entre don Quijote y Sancho Panza, su escudero, con otros sucesos.
- CAPÍTULO 44. Donde se prosiguen los inauditos sucesos de la venta.

SEGUNDA PARTE

PRÓLOGO

- CAPÍTULO 3. Del ridículo razonamiento que pasó entre don Quijote, Sancho Panza y el bachiller Sansón Carrasco.
- CAPÍTULO 10. Donde se cuenta la industria que Sancho tuvo para encantar a la señora Dulcinea, y de otros sucesos tan ridículos como verdaderos.

- CAPÍTULO 23. De las admirables cosas que el estremado don Quijote contó que había visto en la profunda cueva de Montesinos, cuya imposibilidad y grandeza hace que se tenga esta aventura por apócrifa.
- CAPÍTULO 29. De la famosa aventura del barco encantado.
- CAPÍTULO 41. De la venida de Clavileño, con el fin desta dilatada aventura.
- CAPÍTULO 48. De lo que le sucedió a don Quijote con doña Rodríguez, la dueña de la duquesa, con otros acontecimientos dignos de escritura y de memoria eterna.
- CAPÍTULO 62. Que trata de la aventura de la cabeza encantada, con otras niñerías que no pueden dejar de contarse.
- CAPÍTULO 64. Que trata de la aventura que más pesadumbre dio a don Quijote de cuantas hasta entonces le habían sucedido.
- CAPÍTULO 73. De los agüeros que tuvo don Quijote al entrar de su aldea, con otros sucesos que adornan y acreditan esta grande historia.
- CAPÍTULO 74. De cómo don Quijote cayó malo, y del testamento que hizo, y su muerte.

Indicacions per a les edicions de l'antologia anterior:

— La lectura dels poemes ha de facilitar-se amb notes que introdueixin aclariments lèxics. Cap paraula no ha d'entrebancar la lectura del text.

— Seria convenient que cada poema fos precedit per un breu text explicatiu que ajudés a situar l'autor i la seva obra. Aquesta nota hauria d'afavorir essencialment la lectura, sense pretendre la inserció de l'obra en un context històric.

B.3. Lectures prescriptives per a la literatura universal de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts (via d'arts escèniques, música i dansa) del batxillerat

Promocions 2010—2012 i 2011—2013

1. *Antologia de poesia universal**
2. Joseph Bédier, *Romanç de Tristany i Isolda*
3. William Shakespeare, *Romeu i Julieta*
4. J. W. Goethe, *Werther*
5. Gustave Flaubert, *Madame Bovary*
6. Franz Kafka, *La metamorfosi*

* En la lectura marcada amb un asterisc no serà objecte d'avaluació l'obra completa, sinó la selecció que figura a continuació.

Antologia de poesia universal

1. Homer (VIII a.C.): Cant XXIII. Ulisses reconegut per Penèlope, vv. 209-284, de *L'Odíssea*. Traducció de Carles Riba.
2. Safo (650-580 a.C.): *Cants*. Llibre primer, vv. 1-28. Traducció de Manuel Balasch.
3. Horaci (65 a.C.): *Èpodes* II, Paraules d'Alfeu, vv. 1-70. Traducció de Joan Carbonell.
4. Carmina Burana (segles XII i XIII): "Oh, fortuna", de *Cançons de Beuern*. Traducció de Joan Petit.
5. Bernart de Ventadorn (segle XII): XVIII "No és meravella si el meu cant". Traducció d'Alfred Badia.
6. Dante Alighieri (1265): *Infern* I (vv.1-9, 61-63, 79-84), *Infern* V (vv. 100-141), *Paradís* XXXII (vv. 88-96), de *Divina Comèdia*. Traducció de Joan Francesc Mira.

7. Francesco Petrarca (1304): I "Els qui en rimes esparses escolteu", de *Cançoner*. Traducció de Miquel Desclot.
8. Francesco Petrarca (1304), CCLXVII "Ai, el bell rostre, ai, el seu esguard", de *Cançoner*. Traducció de Miquel Desclot.
9. Ausiàs March (1400), "Veles e vents han mos desig complir".
10. Garcilaso de la Vega (1501), "A Dafne ya los brazos le crecían".
11. Pierre de Ronsard (1524): "Quan siguis molt velleta", de *Les roses de Ronsard*, Segon llibre dels sonets per a Helena. Traducció de Pere Rovira.
12. William Shakespeare (1564): I "Volem que siguin més les belles criatures". Traducció de Joan Triadú.
13. William Shakespeare (1564): CXXXVII "Tu, Amor, boig i cec, ¿als meus ulls què els has fet," Traducció de Joan Triadú.
14. John Donne (1572): "No t'altivis sentint-te anomenar", de *Sonets*. Traducció de Marià Villangómez.
15. William Blake (1757): "Londres". Traducció de Francesc Parcerisas.
16. William Wordsworth (1770): "Nocturn", de *L'abadia de Tintern*. Traducció de Miquel Desclot.
17. Friedrich Hölderlin (1770): "Cant d'Hiperió", de *Set poemes de Hölderlin*. Traducció de Carles Riba.
18. Novalis (1772): "Avall envers el si de la terra", vv. 1-60, d'*Himnes a la nit*. Traducció d'A. Tàpies-Barba.
19. Lord Byron (1788): *Don Joan*, cant III, "Les illes de Grècia, les illes de Grècia", vv. 1-30. Traducció de Francesc Parcerisas.
20. P.B. Shelley (1792): "Elegia a la mort de John Keats" XXXIX, XL, XLI, XLIII. Traducció de Marià Villangómez.
21. John Keats (1795): "A la tardor". Traducció de Marià Manent.
22. Giacomo Leopardi (1798): "L'infinit", de *Cants*. Traducció de Narcís Comadira.
23. Victor Hugo (1802): "La història". Traducció de Joan Peña.
24. Emily Brontë (1818): "Remembrança". Traducció de Francesc Parcerisas.
25. Walt Whitman (1819): "Curull de vida, ara, compacte, visible...". Traducció d'Agustí Bartra.
26. Charles Baudelaire (1821): "L'albatros". Traducció de Xavier Benguerel.
27. Emily Dickinson (1830): "No és morir el que ens fa mal...". Traducció de Marià Manent.
28. Christina Rossetti (1830): "Quan sigui morta, amo". Traducció de Rosa Leveroni.
29. Stéphane Mallarmé (1842): "Do del poema". Traducció de Josep Navarro i Santaaulàlia.
30. Paul Verlaine (1844): "El meu somni familiar". Traducció de Joan Peña.
31. Arthur Rimbaud (1854): "Vocals". Traducció de Joan Peña.
32. Konstantinos Kavafis (1863): "La ciutat". Traducció de Carles Riba.
33. William Butler Yeats (1865): "La màscara". Traducció de Marià Villangómez.
34. Paul Valéry (1871): *El cementiri marí*, estrofes 1, 5, 12, 13, 16, 18, 19, 22, 24. Traducció de Xavier Benguerel.
35. Robert Frost (1874): "Refent paret". Traducció de Miquel Desclot.
36. Gottfried Benn (1886): "Hora blava". Traducció de Guillem Nadal.
37. Rainer Maria Rilke (1875): "Dia de tardor". Traducció de Joan Vinyoli.
38. La Comtessa de Noailles (1876): "El temps de viure". Traducció de Joan Peña.
39. T.S. Eliot (1888): "East Coker, V, de *Quatre quartets*. Traducció d'Àlex Susanna.
40. Fernando Pessoa (1888): "Savi és aquell que s'acomenta amb l'espectacle del món", d'*Odes de Ricardo Reis*. Traducció de Joaquim Sala-Sanahuja.
41. Giuseppe Ungaretti (1888): "Matí". Traducció de Narcís Comadira.
42. Anna Akhmàtova (1889): "La dona de Lot". Traducció de Maria-Mercè Marçal i Monika Zgustova.

Supòsits d'incorporació als estudis de batxillerat

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Incorporació d'alumnes al primer curs de batxillerat
- B. Incorporació d'alumnes al segon curs de batxillerat
- C. Convalidació de matèries de batxillerat per als alumnes procedents de cicles formatius
- D. Cas específic de la incorporació al batxillerat d'alumnes que van cursar batxillerat LOGSE
- E. Cas específic de la incorporació al batxillerat d'alumnes procedents del batxillerat experimental o del COU

A. Incorporació d'alumnes al primer curs de batxillerat

Amb caràcter general, però no exclusiu, pot accedir al batxillerat i cursar-hi primer curs l'alumne/a que estigui en possessió del títol de graduat en educació secundària obligatòria (article 5 del [Decret 142/2008](#)). També s'hi pot incorporar l'alumne/a que es trobi en altres situacions que consten en el mateix article del decret esmentat o en alguna d'altra, enumerades tot seguit:

- Haver obtingut el títol de tècnic/a per haver superat un cicle formatiu de grau mitjà al qual havia entrat mitjançant una prova d'accés.
- Haver obtingut el títol de tècnic/a superior per haver superat un cicle formatiu de grau superior al qual havia entrat mitjançant una prova d'accés.
- Haver cursat estudis estrangers que hagin estat homologats (o estiguin en tràmit d'homologació) al títol de graduat en educació secundària obligatòria, al títol de tècnic/a o equivalent.
- Tenir superats els estudis del primer cicle experimental (14-16) d'ensenyament secundari, establerts en l'[Ordre de 4 de maig de 1987](#) (DOGC núm. 854, de 19.6.1987).
- Haver superat un mòdul professional experimental de nivell 2.
- Haver obtingut el títol de tècnic/a auxiliar de la formació professional de primer grau (FP-1).
- Haver superat els tres cursos comuns d'arts aplicades i oficis artístics del pla de 1963.
- Haver aprovat el segon curs del batxillerat unificat i polivalent (BUP), amb dues matèries pendents com a màxim, inclosos els alumnes que, tot i haver cursat el tercer de BUP, no n'han superat totes les assignatures.

B. Incorporació d'alumnes al segon curs de batxillerat

Pot accedir al segon curs de batxillerat, a més dels alumnes que procedeixin de primer curs en les condicions establertes a l'article 20 del Decret 142/2008, els alumnes que es trobin en alguna d'aquestes situacions:

- Haver accedit al segon curs de batxillerat procedent d'una altra comunitat autònoma.
- Haver cursat estudis estrangers que hagin estat convalidats (o estiguin en tràmit de convalidació) amb el primer curs de batxillerat o equivalent.
- Haver superat el primer curs de batxillerat experimental.
- Haver obtingut el títol de batxiller (BUP), inclosos els alumnes que, tot i haver cursat el COU, no n'han superat totes les assignatures.
- Haver obtingut el títol de tècnic/a especialista de la formació professional de segon grau (FP-2).
- Haver superat l'últim curs d'especialitat d'arts aplicades i oficis artístics.

En tot cas, l'alumne o alumna que s'incorpori al segon curs de batxillerat sense haver-ne cursat el primer curs, a més de cursar les matèries comunes de segon curs s'adscriurà a una modalitat, de la qual haurà de cursar un mínim de quatre matèries. També haurà de fer el treball de recerca, excepte en els casos previstos en l'apartat *D.2. Exempcions i convalidacions del treball de recerca* del document "Currículum al batxillerat". En el cas de matèries que tinguin continuïtat en els dos anys, el centre haurà de vetllar perquè l'alumne o alumna pugui adquirir els coneixements essencials de la part que no ha cursat.

C. Convalidació de matèries de batxillerat per als alumnes procedents de cicles formatius

L'article 6.5 de l'[Ordre EDU/554/2008](#) estableix el dret a la convalidació de les matèries optatives i del treball de recerca del batxillerat dels alumnes que s'hi hagin incorporat amb la titulació de tècnic/a o tècnic/a superior de formació professional específica, d'arts plàstiques i disseny o d'ensenyaments esportius.

Els efectes i el procediment per tramitar les convalidacions es detallen a continuació:

- La convalidació de matèries optatives que estableix l'esmentada Ordre EDU/554/2008, computarà fins a un màxim de 4 hores lectives setmanals a cada curs, corresponents a les matèries optatives dels dos cursos de batxillerat. La convalidació del treball de recerca computarà les hores previstes per dur-lo a terme.
- Atès que les anteriors convalidacions afecten només les matèries optatives i el treball de recerca, no es podrà declarar exempt cap alumne o alumna de les matèries comunes o de modalitat prenent com a fonament de tal exempció l'Ordre EDU/554/2008. En tot cas, atès que hi ha alumnes que en cada curs de batxillerat cursen més de tres matèries de modalitat, es podrà demanar

l'exempció d'una matèria de modalitat, ja que aquesta excedeix de les tres matèries de modalitat que l'alumne/a ha de cursar en cada curs de batxillerat.

- Els alumnes que vulguin acollir-se a allò que preveu l'article 6.5 de l'Ordre esmentada hauran de demanar-ho explícitament, en el primer mes de classes, al director o directora del centre on cursen els estudis de batxillerat, d'acord amb el model "Sol·licitud d'exempció de matèries de batxillerat per als alumnes que han superat un cicle formatiu de grau mitjà o un cicle formatiu de grau superior". Els alumnes que així ho facin podran estendre els efectes de la convalidació a totes les matèries optatives a les quals tinguin dret d'acord amb l'Ordre, o bé a un nombre de matèries optatives inferior. En la seva sol·licitud hauran d'indicar quines matèries volen fer constar en el seu currículum diversificat i hauran de fer constar explícitament que coneixen el caràcter irrevocable de la seva sol·licitud.
- La matèria o matèries que els alumnes hagin demanat de cursar hauran de ser necessàriament superades per obtenir el títol de batxiller i comptabilitzaran com qualsevol altra matèria, tant a efectes de còmput de matèries pendents per passar de primer a segon curs com per al càlcul de la qualificació final del batxillerat.
- La direcció del centre resoldrà la sol·licitud, la incorporarà a l'expedient acadèmic i la comunicarà per escrit a l'alumne/a i als pares o tutors legals si és menor d'edat.
- A l'expedient acadèmic dels alumnes que hagin obtingut la convalidació, i a les actes corresponents, es farà constar l'expressió "exempt" per al treball de recerca i per a les matèries optatives que escaigui. Pel que fa a aquestes últimes, s'utilitzarà l'expressió genèrica "matèries optatives", sense especificar cap nom de matèria.

Els alumnes que han cursat determinats cicles formatius de grau mitjà tenen dret a la convalidació de les matèries de batxillerat que s'indiquen en el document, "Convalidacions d'estudis dels cicles de formació professional".

D. Cas específic de la incorporació al batxillerat d'alumnes que van cursar batxillerat LOGSE

L'alumne o alumna que hagi cursat, i no completat, els estudis de batxillerat establerts en el [Decret 82/1996](#), de 5 de març, ja extingits, pot incorporar-se als estudis de batxillerat establerts en el Decret 142/2008, de 15 de juliol, en les condicions que es van establir les [Instruccions de la Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat](#) per determinar el currículum de l'alumne o alumna que, havent cursat matèries de batxillerat del pla d'estudis establert per la [Llei orgànica 1/1990](#), de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE), s'incorpora al batxillerat establert per la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació (LOE) a partir del curs 2009-2010.

El centre vetllarà pel compliment d'allò que, respecte al còmput del nombre màxim de matriculacions en el batxillerat, estableix la normativa vigent.

E. Cas específic de la incorporació al batxillerat d'alumnes procedents del batxillerat experimental o del COU

Els alumnes que hagin cursat estudis incomplets del batxillerat experimental o del COU podran sol·licitar a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat la seva incorporació al batxillerat. Amb aquests efectes, la direcció del centre ha de trametre a aquesta Direcció General la documentació següent:

- Sol·licitud de l'alumne/a, en la qual ha d'especificar les matèries que vol cursar, la modalitat en què es vol inscriure i el nom del centre on vol cursar els estudis.
- Certificat acadèmic on constin les qualificacions obtingudes en els dos cursos de batxillerat experimental o en el COU.

Alteracions en el currículum dels alumnes de batxillerat

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Canvi de matèries sense canvi de modalitat
 - A.1. Matèries de la modalitat que cursa
 - A.2. Canvi d'idioma
- B. Canvi de modalitat
- C. Canvi de centre sense canvi de règim d'estudis
- D. Canvi de règim (amb canvi de centre o sense)
- E. Reconeixement d'una altra modalitat

A. Canvi de matèries sense canvi de modalitat

Durant el primer mes de classes, en qualsevol dels cursos de batxillerat, els alumnes poden sol·licitar el canvi d'alguna de les matèries que hagin triat, sempre que això sigui compatible amb l'organització horària del centre. En el cas que la direcció del centre aprovi el canvi, es considerarà a tots els efectes que l'alumne/a ha cursat des del principi les noves matèries.

A.1 Matèries de la modalitat que cursa

En el cas de matèries de modalitat que tenen continuïtat en els dos cursos, el fet d'haver cursat la part de primer curs de la matèria de modalitat (o optativa, en cas que el centre l'hagi distribuït en dos cursos) no implica necessàriament que l'alumne/a hagi de continuar-la a segon curs.

Si un alumne/a que ha cursat la part de primer curs d'una matèria de modalitat decideix no cursar la part corresponent al segon curs, aquest fet no l'eximeix d'haver de recuperar la part cursada d'aquesta matèria en el cas que no l'hagi superada, si bé també pot canviar-la per una altra matèria de primer curs.

Excepcionalment, l'alumne/a pot cursar en el segon curs de batxillerat matèries que tinguin continuïtat en els dos cursos, malgrat que no les hagi cursat a primer. En aquests casos, el centre l'orientarà per tal que pugui adquirir els coneixements més essencials no cursats.

L'alumne/a que cursa batxillerat pot optar per afegir alguna matèria al seu currículum de manera que aquest estigui format per un nombre de matèries superior a l'establert amb caràcter general, sempre que aquesta demanda sigui compatible amb l'organització establerta pel centre educatiu. La direcció del centre decidirà sobre la viabilitat de la petició i l'acceptarà en cas que no hi hagi incompatibilitats.

L'alumne/a que ja hagi superat el batxillerat no pot formalitzar nova matrícula per afegir matèries suplementàries al seu expedient, excepte en el supòsit recollit en l'apartat E d'aquest document.

A.2 Canvi d'idioma

El canvi de matèries en el pas de primer a segon curs de batxillerat inclou la possibilitat de sol·licitar, durant el primer mes de classes, el canvi d'idioma, tant dins la matèria comuna llengua estrangera com dins la matèria optativa segona llengua estrangera. L'autorització corresponent és competència de la direcció del centre, que tindrà en compte tant els efectes organitzatius d'aquest canvi com els coneixements

previs de l'alumne/a per incorporar-se al nou idioma. En tots els documents obligatoris d'avaluació es farà constar una referència a l'autorització corresponent.

En el cas que l'alumne o alumna hagués superat a primer curs l'idioma que ara vol deixar, només haurà de cursar la part corresponent al nou idioma de segon curs. Si l'alumne/a té pendent l'idioma de primer curs, podrà canviar-lo pel nou idioma, per al qual serà avaluat, doncs, tant de la part del primer curs com de la del segon curs.

Cal tenir en compte que l'alumne/a es pot examinar d'un determinat idioma a les PAU encara que no l'hagi cursat en el batxillerat.

B. Canvi de modalitat

Durant el primer mes de classes els alumnes del primer curs poden sol·licitar d'adscriure's a una modalitat diferent de la que havien triat inicialment, d'entre les que ofereix el centre. En el cas que la direcció del centre aprovi el canvi, es considera a tots els efectes que l'alumne/a ha cursat des del principi la nova modalitat.

Si un cop superat el primer curs l'alumne/a decidís canviar de modalitat, el centre podrà modificar-li el currículum assegurant-se que en acabar el batxillerat l'alumne/a hagi cursat el nombre de matèries establert de manera general i hagi superat un mínim de quatre matèries d'aquesta nova modalitat. Per complir aquest segon requisit és possible que el currículum de l'alumne o alumna estigui format per més matèries de les establertes amb caràcter general. El termini per sol·licitar aquest canvi finalitza al cap d'un mes d'haver iniciat les classes.

En el cas de matèries que tinguin continuïtat en els dos cursos, el centre ha de vetllar perquè l'alumne o alumna pugui adquirir els coneixements essencials corresponents que no ha cursat.

Si l'alumne/a no tingués superada alguna matèria de primer curs pròpia de la modalitat que ha deixat de cursar, el centre ha de vetllar per la seva superació durant el segon curs. L'alumne/a pot optar per canviar alguna de les matèries no superades del primer curs per matèries de la nova modalitat.

Les matèries de matemàtiques i matemàtiques aplicades a les ciències socials es consideren equivalents als efectes de canvis de modalitat.

C. Canvi de centre sense canvi de règim d'estudis

En aquest supòsit, cal tenir ben present que:

- En acabar el batxillerat, l'alumne o alumna ha d'haver cursat totes les matèries comunes i sis matèries de modalitat. També ha d'haver fet el treball de recerca, excepte els alumnes procedents d'una altra comunitat autònoma o d'un altre país que s'incorporen a partir del segon trimestre del segon curs. En aquest cas, l'alumne o alumna pot sol·licitar a la direcció del centre l'exempció del treball de recerca.

- El nombre total de matèries que ha de cursar l'alumne o alumna en l'etapa, així com la seva càrrega horària, ha de ser l'establert amb caràcter general per al règim en què l'alumne o alumna estigui inscrit. Si l'alumne/a ha fet el primer curs en una altra comunitat autònoma, en el segon curs farà les matèries que el centre tingui establertes en l'itinerari triat per l'alumne/a.
- En cap cas l'alumne/a no podrà tornar a cursar una matèria que ja tingui aprovada, llevat que hagi de repetir curs.
- Si l'alumne o alumna es trasllada un cop iniciat el curs, tant a primer com a segon, s'incorporarà a un dels itineraris oferts pel nou centre i, a efectes de currículum i avaluació, es considerarà que ha cursat des de l'inici del curs el currículum establert pel nou centre.

D. Canvi de règim (amb canvi de centre o sense)

Si l'alumne/a, un cop iniciat el curs, fa un canvi del règim diürn al règim nocturn (dins el mateix centre o amb trasllat a un altre centre) o passa a cursar els estudis a distància, se li aplicarà el currículum del nou règim en què s'ha inscrit. En tot cas, les condicions de matrícula seran les mateixes amb què va iniciar el curs en el règim diürn, tant pel que fa al curs en què s'inscriu com al nombre de matèries superades o pendents.

E. Reconeixement d'una altra modalitat

L'alumne/a que hagi superat el batxillerat en una determinada modalitat i vulgui adscriure's a una altra modalitat amb la finalitat d'obtenir prioritat en l'accés a determinats cicles formatius de grau superior, podrà matricular-se de les matèries de modalitat que li calguin per poder-ne comptabilitzar quatre de la nova modalitat.

En cas de superar aquestes matèries, el centre expedirà un certificat on es faran constar:

- les qualificacions de totes les matèries de batxillerat superades per l'alumne/a,
- les modalitats de batxillerat reconegudes a l'alumne/a (tant la superada originalment com la nova),
- la nova qualificació mitjana de batxillerat. Per obtenir aquesta qualificació s'aplicarà la fórmula $(20 \cdot QMB + Q_1 + Q_2 + \dots + Q_k)/(20+k)$, on QMB és la qualificació mitjana de batxillerat original, k és el nombre de noves matèries que ha cursat l'alumne/a i Q_1, \dots, Q_k són les qualificacions obtingudes en aquestes matèries.

Característiques específiques del batxillerat en règim nocturn

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Matèries del batxillerat en règim nocturn
- B. Organització
- C. Requisits per a la incorporació al batxillerat en règim nocturn
- D. Acció tutorial en el batxillerat en règim nocturn
- E. Permanència en el batxillerat nocturn
- F. Canvi del règim de batxillerat

El capítol 3 de l'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn, estableix les particularitats del batxillerat nocturn.

A. Matèries del batxillerat en règim nocturn

Tots els alumnes han de cursar les matèries següents (article 35 de l'Ordre EDU/554/2008):

- Ciències per al món contemporani
- Filosofia i ciutadania
- Història de la filosofia
- Història
- Llengua catalana i literatura I i II
- Llengua castellana i literatura I i II
- Llengua estrangera I i II
- Treball de recerca

Les matèries de modalitat i optatives que han de cursar els alumnes són les mateixes, en nombre i currículum, que per al règim presencial diürn, amb les adaptacions que es puguin preveure per a les persones adultes.

B. Organització

El batxillerat en règim presencial nocturn s'organitza generalment en tres blocs, cadascun amb una durada d'un curs.

La distribució de les matèries, expressada en hores setmanals, és la següent (annex 4 de l'Ordre EDU/554/2008):

Matèries comunes					
Bloc I		Bloc II		Bloc III	
Llengua castellana I	2	Llengua catalana I	2	Llengua catalana II	2
Llengua estrangera I	3	Filosofia i ciutadania	2	Llengua castellana II	2
Ciències per al món contemporani	2	Llengua estrangera II	3	Història de la filosofia	3
Treball de recerca				Història	3
Total	7	Total	7	Total	10

El treball de recerca es pot fer al Bloc I o al Bloc II.

Matèries de modalitat i optatives					
Bloc I		Bloc II		Bloc III	
Modalitat 1a	4	Modalitat 3a	4	Modalitat 2b	4
Modalitat 2a	4	Modalitat 1b	4	Modalitat 3b	4
Modalitat 4a / Optativa	4	Modalitat 4b / Optativa	4	--	
Total	12	Total	12	Total	8

Distribució d'hores / curs			
Matèries / Cursos	Bloc I	Bloc II	Bloc III
Matèries comunes	7	7	10
Matèries de modalitat i optatives	12	12	8
Total d'hores	19	19	18
	56		

Els centres poden oferir als seus alumnes, a més de l'organització estàndard en tres blocs, la possibilitat de cursar el batxillerat presencial nocturn en dos anys.

C. Requisits per a la incorporació al batxillerat en règim nocturn

Només es poden matricular en règim nocturn els alumnes que tinguin 18 anys o més i els que, en edat compresa entre 16 i 18 anys, acreditin, per motius laborals o altres que a criteri de la direcció del centre ho justifiquin, la impossibilitat de seguir estudis en règim diürn (art. 34.2 de l'Ordre EDU/554/2008).

D. Acció tutorial en el batxillerat en règim nocturn

Sens perjudici de les assignacions de tutors a cada alumne/a que respongui a les normes d'organització i funcionament del centre, i d'acord amb l'article 38.3 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius, el centre públic assigna un tutor o tutora a cada grup d'alumnes. El tutor/a de cada grup d'alumnes de règim nocturn en coordinarà l'activitat tutorial, que correspon a tot l'equip docent (art. 38 de l'Ordre EDU/554/2008).

E. Permanència en el batxillerat nocturn

L'alumne/a pot estar matriculat en el règim de batxillerat nocturn un màxim de sis cursos acadèmics, comptant-hi també els cursos en què hagi romàs matriculat en el batxillerat en règim diürn (art. 39 de l'Ordre EDU/554/2008). Les inscripcions que un alumne o alumna hagués formalitzat en el tercer curs de BUP i/o en el COU abans d'incorporar-se al batxillerat es computaran com a inscripcions en el batxillerat a efectes de permanència en el cicle.

F. Canvi del règim de batxillerat

L'alumne/a que hagi cursat ensenyaments de batxillerat en règim diürn o nocturn i vulgui canviar-se de règim amb reconeixement dels estudis cursats, ho farà aplicant les condicions de promoció de curs del règim diürn (art. 40 de l'Ordre EDU/554/2008).

Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior de formació professional específica - LOGSE

Cicles formatius de grau mitjà

Títol Reial Decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi	
							Mín.	Màx.
<i>Activitats agràries</i>								
1716/96	49/1998, de 3.3	20.4.98	Explotacions agrícoles intensives	2.000	1.590	410	90	120
1715/96	134/1998, de 9.6	3.7.98	Explotacions agrícoles extensives	2.000	1.590	410	90	120
1713/96	133/1998, de 9.6	30.6.98	Treballs forestals i de conservació del medi natural	2.000	1.590	410	90	120
1717/96	117/1999, de 19.4	11.5.99	Explotacions ramaderes	2.000	1.590	410	90	120
1714/96	55/1998, de 3.3	23.4.98	Jardineria	2.000	1.590	410	90	120
<i>Activitats físiques i esportives</i>								
2048/96	118/1999, de 19.4	19.5.99	Conducció d'activitats físicoesportives en el medi natural	2.000	990	410	60	120
<i>Activitats marítimopesqueres</i>								
725/94	212/1998, de 30.7	17.8.98	Operació, control i manteniment de màquines i instal·lacions del vaixell	2.000	1.260	740	60	120
726/94	169/1997, de 22.7	4.8.97	Operacions de cultiu aquícola	1.700	960	740	-	-
724/94	54/1996, de 6.2	29.2.96	Pesca i transport marítim	2.000	1.260	740	60	120
727/94	87/2000, de 8.2	9.3.00	Busseig a profunditat mitjana	1.400	960	440	60	120
<i>Administració</i>								
1662/94	57/1996, de 6.2	29.2.96	Gestió administrativa	1.300	990	310	60	85
<i>Arts gràfiques</i>								
2424/94	171/97, de 2.7	4.8.97	Preimpresió en arts gràfiques	2.000	1.620	380	60	120
2425/94	207/97, de 30.7	28.8.97	Impressió en arts gràfiques	1.400	990	410	50	120
2426/94	199/1999, de 13.7	19.8.99	Enquadernació i manipulació de paper i cartró	1.400	990	410	50	85
<i>Comerç i màrqueting</i>								
1655/94	53/1996, de 6.2	29.2.96	Comerç	1.400	990	410	60	85
<i>Comunicació, imatge i so</i>								
2037/95	50/1999, de 23.2	5.3.99	Laboratori d'imatge	1.400	990	410	60	120
<i>Edificació i obra civil</i>								
2212/93	55/1996, de 6.2	29.2.96	Obres de la construcció	2.000	1.710	290	70	120
2214/93	86/2000, de 8.2	9.3.00	Operació i manteniment de maquinària de construcció	2.000	1.600	400	60	120
2213/93	131/1998, de 9.6	22.6.98	Obres de formigó	2.000	1.600	400	60	120
2211/93	132/1998, de 9.6	22.6.98	Acabats de construcció	2.000	1.600	400	60	120
<i>Electricitat i electrònica</i>								
623/95	368/1996, de 29.10	22.11.96	Equips i instal·lacions electrotècniques	2.000	1.650	350	60	120
624/95	372/1996, de 29.10	22.11.96	Equips electrònics de consum	2.000	1.650	350	60	120

Títol Reial Decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi	
							Mín.	Màx.
<i>Fabricació mecànica</i>								
2419/94	139/1997, de 13.5	13.6.97	Mecanització	2.000	1.600	400	90	120
2420/94	119/1999, de 19.4	18.5.99	Tractaments superficials i tèrmics	1.400	990	410	60	120
2421/94	(En tramitació)		Fosa	1.400	990	410	60	120
1657/94	12/1999, de 26.1	11.2.99	Soldadura i caldereria	2.000	1.600	400	90	120
2419/94	139/1997, de 13.5	13.6.97	Mecanització, adaptat al perfil professional de Reparació i manteniment d'aparells de mesura i control (Ordre de 16.9.1999, DOGC núm. 2989, de 6.10.99)	2.000	1.600	400	90	120
498/03	(No tramitat)		Joieria	2.000	-	-	-	-
<i>Fusta i moble</i>								
732/94	369/1996, de 29.10	22.11.96	Fabricació a mida i Instal·lació de fusteria i moble	2.000	1.590	410	90	120
731/94	178/1997, de 22.7	4.8.97	Fabricació industrial de fusteria i moble	1.400	990	410	50	120
730/94	(No tramitat)		Transformació de fusta i suro	1.300	990	310	50	85
<i>Hoteleria i turisme</i>								
2219/93	309/1995, de 7.11	30.11.95	Cuina	2.000	1.600	400	-	-
2220/93	174/1997, de 22.7	4.8.97	Pastisseria i forneria	1.400	960	440	-	-
2221/93	306/1995, de 7.11	30.11.95	Serveis de restaurant i bar	1.400	990	410	-	-
<i>Imatge personal</i>								
631/95	264/1998, de 6.10	20.10.98	Caracterització	2.000	1.700	300	90	120
630/95	172/1997, de 22.7	4.8.97	Estètica personal decorativa	1.400	990	410	60	120
629/95	208/1997, de 30.7	28.8.97	Perruqueria	2.000	1.700	300	60	120
<i>Informàtica</i>								
497/03	423/2004, de 2.11	10.11.04	Explotació de sistemes informàtics	2.000	1.690	310	90	120
<i>Indústries alimentàries</i>								
2051/95	204/1997, de 30.7	28.8.97	Escorxador i carnisseria – Xarcuteria	1.400	960	440	60	120
2052/95	193/1999, de 13.7	5.8.99	Conservació vegetal, càrnia i de peix	1.400	960	440	60	120
2053/95	51/1999, de 23.2	9.3.99	Elaboració d'olis i sucs	1.400	960	440	60	120
2054/95	194/1999, de 13.7	9.8.99	Elaboració de productes làctics	1.400	960	440	60	120
2055/95	138/1998, de 9.6	9.7.98	Elaboració de vins i altres begudes	1.400	960	440	60	120
2056/95	196/1999, de 13.7	12.8.99	Molineria i Indústries cerealistes	1.400	960	440	60	120
2057/95	11/1999, de 26.1	9.2.99	Panificació i rebosteria	1.400	960	440	60	120
<i>Manteniment de vehicles autopropulsats</i>								
1650/94	311/1995, de 7.11	30.11.95	Carrosseria	2.000	1.590	410	80	120
1649/94	310/1995, de 7.11	30.11.95	Electromecànica de vehicles	2.000	1.590	410	80	120

Títol Reial Decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi	
							Mín.	Màx.
<i>Manteniment i serveis a la producció</i>								
2045/95	197/1997, de 30.7	21.8.97	Instal·lació i manteniment electromecànic i conducció de línies	2.000	1.650	350	60	120
2046/95	198/1997, de 30.7	21.8.97	Muntatge i manteniment d'instal·lacions de fred, climatització i producció de calor	2.000	1.650	350	60	120
2047/95	287/1998, de 3.11	13.11.98	Manteniment ferroviari	2.000	1.650	350	-	-
2045/95	197/1997, de 30.7	21.8.97	Instal·lació i manteniment electromecànic i conducció de línies, adaptat al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris (Ordre EDU/93/2007, d'11 d'abril, DOGC núm. 4870, de 26.4.2007)	2.000	1.790	210	60	60
2045/95	197/1997, de 30.7	21.8.97	Instal·lació i manteniment electromecànic i conducció de línies, adaptat al perfil professional de reparació i manteniment de maquinària s'obre pública, logística i manutenció de càrregues i agrícola (Ordre EDU/312/2008, de 2 de juny, DOGC núm. 5161, de 27.6.2008)	2.000	1.750	250	70	70
<i>Química</i>								
814/93	141/1997, de 13.5	13.6.97	Operacions de procés en planta química	1.400	960	440	60	120
815/93	137/1998, de 9.6	9.7.98	Operacions de procés de pasta i paper	1.400	960	440	60	120
816/93	13/1999, de 26.1	9.2.99	Operacions de fabricació de productes farmacèutics	1.400	960	440	60	120
817/93	307/1995, de 7.11	30.11.95	Laboratori	1.300	960	340	60	120
818/93	140/1997, de 13.5	13.6.97	Operacions de transformació de plàstics i cautxú	1.400	960	440	60	120
<i>Sanitat</i>								
546/95	203/1997, de 30.7	28.8.97	Cures auxiliars d'infermeria	1.400	990	410	60	120
547/95	181/1998, de 8.7	5.8.98	Farmàcia	1.300	990	310	60	120
<i>Serveis socioculturals i a la comunitat</i>								
496/03	104/2005, de 31.5	2.6.05	Atenció sociosanitària	2.000	1.580	420	60	120
<i>Tèxtil, Confecció i pell</i>								
743/94	58/1996, de 6.2	29.2.96	Confecció	1.400	990	410	50	85
740/94	62/1996, de 6.2	29.2.96	Producció de teixits de punt	1.400	990	410	50	85
739/94	263/1998, de 6.10	20.10.98	Producció de filatura i teixidura de calada	1.400	990	410	50	85
741/94	(en tramitació)		Operacions d'ennobliment tèxtil	1.400	990	410	60	120
742/94	(en tramitació)		Calçat i marroquineria	1.400	990	410	60	120
<i>Vidre i ceràmica</i>								
2040/95	(en tramitació)		Operacions de fabricació de productes ceràmics	1.400	990	410	50	85
2041/95	243/2000, de 7.7	4.8.00	Operacions de fabricació de vidre i transformats	1.400	990	410	50	85

Cicles formatius de grau superior

Títol Reial Decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi	
							Mín.	Màx.
Activitats agràries								
1711/96	53/1998, de 3.3	22.4.98	Gestió i organització d'empreses agropecuàries	2.000	1.590	410	90	120
1712/96	48/1998, de 3.3	17.4.98	Gestió i organització de recursos naturals i paisatgístics	2.000	1.590	410	90	120
Activitats físiques i esportives								
2048/96	40/1999, de 23.2	4.3.99	Animació d'activitats físiques i esportives	2.000	1.590	410	60	120
Activitats maritimopesqueres								
721/94	354/1997, de 25.11	7.1.98	Navegació, pesca i transport marítim	2.000	1.260	740	60	120
722/94	211/1998, de 30.7	17.8.98	Supervisió i control de màquines i instal·lacions del vaixell	2.000	1.260	740	60	120
723/94	176/1997, de 22.7	4.8.97	Producció aquícola	2.000	1.590	410	-	-
Administració								
1659/94	63/1996, de 6.2	29.2.96	Administració i finances	2.000	1.650	350	-	-
1658/94	64/1996, de 6.2	29.2.96	Secretariat	1.390	990	310	60	85
Arts gràfiques								
2422/94	68/1996, de 6.2	29.2.96	Disseny i producció editorial	2.000	1.620	380	90	120
2423/94	200/1997, de 30.7	21.8.97	Producció en indústries d'arts gràfiques	2.000	1.620	380	90	120
Comerç i Màrqueting								
1653/94	59/1996, de 6.2	29.2.96	Comerç internacional	2.000	1.650	350	90	120
1651/94	60/1996, de 6.2	29.2.96	Gestió comercial i màrqueting	1.400	990	410	60	85
1652/94	179/1998, de 8.7	31.7.98	Serveis al consumidor	1.400	990	410	60	85
1654/94	197/1999, de 13.7	16.8.99	Gestió del transport	2.000	1.680	320	60	120
Comunicació, imatge i so								
2033/95	177/1997, de 22.7	4.8.97	Imatge	2.000	1.650	350	90	120
2034/95	199/1997, de 30.7	21.8.97	Producció d'audiovisuals, ràdio i espectacles	2.000	1.620	380	90	120
2035/95	352/1997, de 25.11	7.1.98	Realització d'audiovisuals i espectacles	2.000	1.620	380	90	120
2036/95	198/1999, de 13.7	17.8.99	So	2.000	1.620	380	90	120
2035/95	352/1997, de 25.11	7.1.98	Realització d'audiovisuals i espectacles, adaptat al perfil professional de Multimèdia interactiva (Ordre de 30.9.2003, DOGC núm. 3986, de 13.10.2003)	2.000	1.620	380	90	120
Edificació i obra civil								
2208/93	205/97, de 30.7	28.8.97	Desenvolupament i aplicació de projectes de construcció	2.000	1.650	350	-	-
2209/93	135/1998, de 9.6	6.7.98	Desenvolupament de projectes urbanístics i operacions topogràfiques	2.000	1.650	350	-	-
2209/93	135/1998, de 9.6	6.7.98	Desenvolupament de projectes urbanístics i operacions topogràfiques, adaptat al perfil professional de sobrestant en l'àmbit de l'obra civil (Ordre de 2 de març de 1999, DOGC núm. 2845, d'11.3.99)	2.000	1.650	350	-	-
2210/93	56/1998, de 3.3	23.4.98	Realització i plans d'obres	1.700	1.230	410	60	120

Títol Reial Decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi	
							Mín.	Màx.
<i>Electricitat i electrònica</i>								
620/95	367/1996, de 29.10	22.11.96	Desenvolupament de productes	2.000	1.650	350	-	-
621/95	366/1996, de 29.10	22.11.96	Instal·lacions electrotècniques	2.000	1.650	350	-	-
619/95	370/1996, de 29.10	22.11.96	Sistemes de regulació i control automàtics	2.000	1.650	350	-	-
622/95	371/1996, de 29.10	22.11.96	Sistemes de telecomunicació i informàtics	2.000	1.650	350	-	-
<i>Fabricació mecànica</i>								
2416/94	143/1997, de 13.5	13.6.97	Desenvolupament de projectes mecànics	2.000	1.600	400	-	-
2417/94	144/1997, de 13.5	13.6.97	Producció per mecanització	2.000	1.600	400	90	120
1656/94	85/2000, de 8.2	8.3.00	Construccions metàl·liques	2.000	1.600	400	90	120
2418/94	(En tramitació)		Producció per fosa i pulverimetallúrgia	2.000	1.600	400	90	120
370/01	237/2002, de 25.9	9.10.02	Òptica d'ullera	2.000	1.650	350	60	120
<i>Fusta i moble</i>								
728/94	288/1998, de 3.11	4.12.98	Desenvolupament de productes de fusteria i moble	2.000	1.590	410	90	120
729/94	299/1999, de 9.11	2.12.99	Producció de fusta i moble	2.000	1.600	400	60	120
<i>Hoteleria i turisme</i>								
2215/93	173/1997, de 22.7	4.8.97	Agències de viatges	1.400	990	410	60	120
2217/93	205/1995, de 7.11	30.11.95	Informació i comercialització turístiques	1.400	990	410	60	120
2218/93	206/1997, de 30.7	28.8.97	Restauració	2.000	1.600	400	90	120
2216/93	52/1998, de 3.3	21.4.98	Allotjament	1.400	990	410	60	120
274/00	394/2000, de 5.12	20.12.00	Animació turística	1.400	990	410	60	90
<i>Imatge personal</i>								
627/95	298/1999, de 9.11	3.12.99	Assessoria d'imatge personal	1.700	1.260	440	90	120
628/95	349/1997, de 25.11	7.1.98	Estètica	2.000	1.570	430	90	120
<i>Indústries alimentàries</i>								
2050/95	170/1997, de 22.7	4.8.97	Indústria alimentària	2.000	1.590	410	90	120
2050/95	170/1997, de 22.7	4.8.97	Indústria alimentària, adaptat al perfil professional d'Enologia i viticultura (Ordre de 21.10.2003, DOGC núm. 3999, de 30.10.2003)	2.000	1.590	410	90	120
<i>Informàtica</i>								
1660/94	175/1997, de 22.7	4.8.97	Administració de sistemes informàtics	2.000	1.650	350	90	120
1661/94	61/1996, de 6.2	29.2.96	Desenvolupament d'aplicacions informàtiques	2.000	1.650	350	90	120
<i>Manteniment de vehicles autopropulsats</i>								
1648/94	308/1995, de 7.11	30.11.95	Automoció	2.000	1.590	410	80	120
625/95	136/2000, de 20.3	10.4.00	Manteniment aeromecànic	2.000	1.590	410	-	-
626/95	134/2000, de 20.3	7.4.00	Manteniment d'aviònica	2.000	1.590	410	-	-

Títol Reial Decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi	
							Mín.	Màx.
<i>Manteniment i serveis a la producció</i>								
2042/95	195/1997, de 30.77	21.8.97	Desenvolupament de projectes d'instal·lacions de fluids, tèrmiques i de manutenció	2.000	1.650	350	-	-
2043/95	196/1997, de 30.7	21.8.97	Manteniment d'equips industrials	2.000	1.650	350	-	-
2044/95	351/1997, de 25.11	7.1.98	Manteniment i muntatge d'instal·lacions d'edifici i procés	2.000	1.650	350	-	-
1116/01	365/2004, de 24.8	26.8.04	Prevençió de riscos professionals	2.000	1.610	390	60	120
2043/95	196/1997, de 30.7	21.8.97	Manteniment d'equips industrials, adaptat al perfil professional de Manteniment d'instal·lacions d'energies renovables (Ordre EDU/348/2009, de 28 de maig, DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)	2.000	1.785	215	-	-
<i>Química</i>								
811/93	313/1995, de 7.11	30.11.95	Anàlisi i control	2.000	1.590	410	90	120
812/93	312/1995, de 7.11	30.11.95	Química ambiental	1.400	960	440	60	120
810/93	286/1998, de 3.11	20.11.98	Fabricació de productes farmacèutics i afins	1.400	960	440	60	120
808/93	138/1997, de 13.5	13.6.97	Indústries de procés químic	1.400	960	440	60	120
813/93	142/1997, de 13.5	13.6.97	Plàstics i cautxú	1.400	960	440	60	120
809/93	14/1999, de 26.1	10.2.99	Indústries de procés de pasta i paper	1.400	960	440	60	120
<i>Sanitat</i>								
537/95	348/1997, de 25.11	7.1.98	Higiene bucodental	1.400	990	410	60	120
539/95	202/1997, de 30.7	28.8.97	Laboratori de diagnòstic clínic	2.000	1.560	440	60	120
545/95	353/1997, de 25.11	7.1.98	Imatge per al diagnòstic	2.000	1.290	710	60	120
536/95	50/1998, de 3.3	20.4.98	Dietètica	2.000	1.590	410	60	120
538/95	54/1998, de 3.3	22.4.98	Anatomia patològica i citologia	2.000	1.320	680	60	120
540/95	318/2004, de 22.6	25.6.04	Salut ambiental	2.000	1.590	410	60	120
541/95	51/1998, de 3.3	21.4.98	Pròtesis dentals	2.000	1.590	410	60	120
542/95	350/1997, de 25.11	7.1.98	Ortesis i pròtesis	2.000	1.590	410	60	120
543/95	180/1998, de 8.7	31.7.98	Documentació sanitària	1.400	990	410	60	120
544/95	195/1999, de 13.7	11.8.99	Radioteràpia	1.700	990	710	60	120
62/01	226/2002, de 27.8	13.9.02	Audiopròtesis	2.000	1.590	410	60	120
<i>Serveis socioculturals i a la comunitat</i>								
2058/95	183/1998, de 8.7	12.8.98	Animació sociocultural	1.700	1.270	430	60	120
2059/95	182/1998, de 8.7	13.8.98	Educació infantil	2.000	1.600	400	90	120
2060/95	157/2003, de 23.6	7.7.03	Interpretació de la llengua de signes	2.000	1.790	210	60	120
2061/95	39/1999, de 23.2	4.3.99	Integració social	1.700	1.280	420	60	120
2061/95	39/1999, de 23.2	4.3.99	Integració social, adaptat al perfil professional d'Intervenció sociosanitària (Ordre de 10.1.2000, DOGC núm. 3061 de 21.1.2000)	1.700	1.280	420	60	120

Títol Reial Decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi	
							Mín.	Màx.
<i>Tèxtil, confecció i pell</i>								
737/94	56/1996, de 6.2	29.2.96	Processos de confecció industrial	1.400	990	410	50	85
738/94	201/1997, de 30.7	21.8.97	Patronatge	1.400	990	410	50	85
733/94	262/1998, de 6.10	20.10.98	Processos tèxtils de filatura i teixidura de calada	1.400	990	410	50	120
734/94	135/2000, de 20.3	10.4.00	Processos tèxtils de teixidura de punt	1.400	990	410	50	120
735/94	144/2003, de 10.6	26.6.03	Processos d'ennobliment tèxtil	1.400	990	410	50	120
736/94	(En tramitació)		Adobs	1.400	990	410	60	120
<i>Vidre i Ceràmica</i>								
2038/95	241/2000, de 7.7	2.8.00	Desenvolupament i fabricació de productes ceràmics	2.000	1.600	400	-	-
2039/95	242/2000, de 7.7	3.8.00	Fabricació i transformació de productes de vidre	1.400	990	410	-	-

Organització curricular dels cicles de formació professional

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Calendari
- B. Distribució de l'horari lectiu i del crèdit de formació pràctica en centres de treball (FCT)
 - B.1. Distribució ordinària
 - B.2. Distribució extraordinària
 - B.3. Distribució del crèdit de formació en centres de treball
- C. Mesures flexibilitzadores de l'oferta de formació professional
- D. Característiques de flexibilitat de l'horari dels professors i de la tutoria
 - D.1. Flexibilitat d'horari dels professors
 - D.2. Horari del tutor/a (centres públics)
- E. Organització dels cicles formatius
 - E.1. Nombre d'alumnes
 - E.2. Atribució docent dels professors
- F. Trets específics del crèdit o mòdul de formació en centres de treball (FCT)
 - F.1. Finalitats i objectius de l'FCT
 - F.2. Accés a la formació pràctica en centres de treball
 - F.3. Seguiment de l'FCT
 - F.4. Proposta d'extinció del conveni per cursar l'FCT en una determinada empresa o entitat
 - F.5. Exempció del crèdit de formació en centres de treball (FCT)
- G. Currículum i programació dels cicles de formació professional LOGSE
 - G.1. Durada dels cicles formatius i distribució per cursos
 - G.2. Distribució de les hores de currículum de lliure disposició
 - G.3. Organització dels continguts dels cicles formatius
- H. Currículums i programació dels cicles de formació professional inicial LOE
 - H.1. Estructura dels cicles formatius
 - H.2. Organització curricular
 - H.3. Durada dels mòduls professionals i de les unitats formatives. Hores de lliure disposició del centre
 - H.4. Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius
 - H.5. Planificació i programació dels cicles formatius
 - H.6. Informació als alumnes

Els apartats A a F s'apliquen tant als cicles formatius LOGSE com als cicles formatius LOE. L'apartat G és específic dels cicles LOGSE i l'apartat H és específic dels cicles LOE

A. Calendari

La impartició dels ensenyaments de cicles formatius ha d'atenir-se al calendari escolar aprovat amb caràcter general per als centres educatius d'ensenyaments no universitaris. Excepcionalment, la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot autoritzar distribucions extraordinàries del calendari escolar als centres i cicles formatius de formació professional que participin en un projecte de mobilitat o en els casos en què l'aplicació de les mesures establertes en el capítol 8 "Flexibilització de l'oferta de formació professional" del [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial ho facin aconsellable. L'autorització requereix la petició prèvia escrita i raonada del centre per a cada cas, presentada als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, que hi haurà d'afegir l'informe de la Inspecció d'Educació abans de trametre-la, amb proposta de resolució, a la Direcció General.

B. Distribució de l'horari lectiu i del crèdit de formació pràctica en centres de treball (FCT)

B.1. Distribució ordinària

La distribució ordinària de l'horari lectiu ha de tenir en compte, com a norma general, els criteris següents:

- La distribució de l'horari lectiu es farà de dilluns a divendres.
- La sessió de classe és de 60 minuts, en els quals s'inclou el canvi de classe. Per criteris didàctics poden programar-se sessions de durada diferent sempre que el temps lectiu total per crèdit no variï.
- No s'han de fer més de tres hores lectives seguides sense un esbarjo mínim de vint minuts.
- Un mateix grup d'alumnes no ha de fer ni més de sis hores lectives diàries, en horari de matí o tarda, ni més de set hores lectives en horari de matí i tarda, amb el benentès que la interrupció entre matí i tarda serà almenys d'una hora.

De manera general l'horari dels grups d'alumnes es desenvoluparà al matí (entre les 8 hores i les 15 hores), o a la tarda (entre les 15 hores i les 22 hores), o entre el matí i la tarda (sempre començant a les 8 hores o més tard i acabant a les 22 hores o abans).

Dins de les possibilitats organitzatives del centre es procurarà fer una oferta intensiva d'aquells crèdits que puguin tenir interès per a les persones adultes, per tal de facilitar la seva incorporació a la formació. A aquests efectes els centres hauran de donar publicitat del calendari d'inici i de finalització dels crèdits i de l'horari en què es desenvolupen.

En tot cas, correspon al consell escolar del centre aprovar l'horari tipus dels diferents cursos (hores d'entrada, de sortida, nombre d'hores lectives al matí, a la tarda, al vespre, etc.).

B.2. Distribució extraordinària

Excepcionalment, els serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, el Consorci d'Educació poden autoritzar distribucions extraordinàries de l'horari lectiu, amb la petició prèvia escrita i raonada per a cada cas o en aquells casos en què la participació en un projecte de mobilitat o bé l'aplicació de les mesures establertes en el capítol 8 "Flexibilització de l'oferta de formació professional" del Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial ho faci aconsellable. En tot cas es respectaran els límits màxims de sis hores lectives diàries i de trenta hores lectives setmanals, si es tracta d'horari intensiu de matí, tarda o vespre, o de set hores i trenta-cinc hores, respectivament, si es tracta d'horari partit entre matí i tarda.

B.3. Distribució del crèdit de formació en centres de treball

Distribució ordinària de l'FCT

La distribució de la formació en centres de treball la determina cada centre i ha de seguir, amb caràcter general, el calendari escolar. La formació en centres de treball es farà entre les 8 hores i les 22 hores.

La formació en centres de treball es pot fer en un període o més. Es poden fer fins a quatre hores diàries de manera simultània amb les hores lectives del cicle. Es poden fer fins a set hores diàries, en modalitat intensiva, si no coincideixen en el mateix dia amb les hores lectives del cicle.

Distribucions especials de l'FCT

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot autoritzar altres distribucions de la formació en centres de treball amb la petició prèvia escrita de la direcció del centre, raonada en cada cas i presentada als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació.

Compleció del període de pràctiques

Si per completar el període de pràctiques es depassen les dates previstes per a l'avaluació final del cicle formatiu, caldrà fer constar en l'acta d'avaluació final el crèdit de formació en centres de treball com a "Pendent d'avaluació" (PA). Un cop finalitzat el crèdit d'FCT es farà la sessió d'avaluació corresponent i es qualificarà aquest crèdit en convocatòria ordinària.

C. Mesures flexibilitzadores de l'oferta de formació professional

A fi de donar resposta a la diversitat de necessitats de les persones i de les empreses, els centres promouran mesures flexibilitzadores de l'oferta dels ensenyaments de formació professional d'acord amb el Decret 284/2011. Les mesures s'aplicaran per iniciativa del centre o bé dels serveis territorials (a la ciutat de Barcelona, del Consorci d'Educació), o de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, dins les possibilitats organitzatives i d'utilització dels espais i equipaments del centre educatiu. Aquestes mesures són les següents:

1. Impartició parcial de cicles. Consisteix en l'oferta d'algunes unitats formatives, mòduls professionals o crèdits que componen un cicle amb la finalitat de facilitar l'accés a la formació de les persones interessades a cursar parcialment el cicle.
2. Distribucions temporals extraordinàries. Consisteix en la distribució temporal del cicle formatiu de manera diferent a l'establerta amb caràcter ordinari, amb la finalitat de facilitar l'accés a la formació de les persones les disponibilitats horàries de les quals no s'ajusten a la distribució ordinària dels cicles formatius.
3. Distribucions conjuntes. Consisteixen en la combinació de dos cicles formatius afins, bé sigui de tots o d'una part dels seus mòduls o crèdits, que pot permetre a l'alumne/a obtenir dues titulacions o una formació complementària amb estalvi de temps.
4. Matriculació parcial. La finalitat d'aquesta modalitat de matrícula és permetre fer itineraris formatius a un ritme diferent del que segueixen els alumnes que cursen l'oferta ordinària dels cicles. Cal distingir entre:
 - Matriculació parcial per oferta de places vacants. Els centres públics i privats sostinguts amb fons públics, un cop finalitzat el procés ordinari de matrícula, han d'oferir la matrícula parcial dels mòduls professionals o crèdits de cicles formatius on restin places vacants.

- Matriculació parcial amb oferta específica. Consisteix en l'oferta específica d'alguns mòduls professionals, unitats formatives o crèdits d'un o més cicles formatius, per tal de respondre a una necessitat de formació, identificada prèviament, d'un col·lectiu específic de persones, que pot derivar, entre altres, de la necessitat de qualificació, requalificació o readaptació professionals.

Estipulacions específiques relatives a la matriculació parcial d'alumnes provinents de l'Institut Obert de Catalunya (IOC)

Els alumnes que estan cursant o han cursat en els darrers dos anys ensenyaments no presencials dels cicles formatius de grau mitjà "Cures auxiliars d'infermeria" i "Atenció socio sanitària", podran matricular-se en la modalitat presencial en els centres sostinguts amb fons públics en els crèdits que no s'ofereixen en la modalitat a distància.

Els centres que tinguin sol·licitud de matrícula d'aquests alumnes hauran d'incrementar tres places per grup autoritzat del cicle corresponent i se'ls facilitarà la matrícula semipresencial en els crèdits següents:

- Cicle formatiu d'Atenció socio sanitària: crèdit 2 Atenció sanitària i crèdit 3 Higiene.
 - Cicle formatiu Cures auxiliars d'infermeria: crèdit 3 Benestar del pacient: necessitats d'higiene, repòs i moviment; crèdit 4 Cures bàsiques d'infermeria aplicades a les necessitats de l'esser humà; crèdit 9 Tècniques d'ajuda odontològica/estomatològica.
5. Col·laboracions per impartir unitats formatives, mòduls professionals o crèdits en entorns laborals. La finalitat és poder disposar dels espais, les instal·lacions i els productes més idonis per a l'aprenentatge dels alumnes en els diversos cicles.
 6. Ofertes a col·lectius singulars. Poden comprendre totes o part de les unitats formatives o dels mòduls professionals o crèdits del cicle formatiu. La finalitat és atendre les necessitats d'inserció o reinserció laboral, promoció, reciclatge o adaptació professional, o les derivades dels alumnes amb més dificultats, amb risc d'exclusió social i/o amb discapacitats.
 7. Matrícula semipresencial. Aquesta modalitat combina les activitats presencials amb les activitats que, si bé no impliquen la presència dels alumnes en el centre, són dirigides pels professors. Facilita el seguiment dels estudis als alumnes que, per raons de treball, pel fet de tenir cura d'altres persones o bé per qualsevol altra circumstància excepcional, tenen dificultat per assistir a la totalitat de les hores lectives dels crèdits o unitats formatives. La [Resolució EDU/2901/2007](#), de 25 de setembre (DOGC núm. 4980, de 3.10.2007), estableix el procediment de sol·licitud d'aquesta mesura.
 8. Formació professional en alternança. Té per objecte facilitar a les persones i a les empreses la combinació de la formació i de la feina. La [Resolució EDU/2769/2008](#), de 10 de setembre (DOGC núm. 5218, de 18.9.2008), concreta les característiques d'aquesta mesura.
 9. Oferta de cicles en zones de baixa densitat de població. Té per objecte estalviar a les persones el desplaçament per cursar determinats cicles formatius i combina els continguts impartits de manera presencial amb els continguts impartits a distància.

10. Orientació del currículum a necessitats d'adequació del perfil professional. Té per objecte incorporar resultats d'aprenentatge i/o continguts no inclosos en el currículum que permetin donar resposta a necessitats específiques d'un determinat sector professional relacionat amb el cicle formatiu, utilitzant fins al 10% de les hores de durada del cicle formatiu. Aquesta mesura requereix d'una autorització de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

D. Característiques de flexibilitat de l'horari dels professors i de la tutoria

D.1. Flexibilitat d'horari dels professors

En funció de la planificació al llarg del curs dels mòduls professionals/unitats formatives o dels crèdits dels cicles formatius, es pot assignar als professors la impartició d'un nombre variable d'hores lectives setmanals, respectant, en tot cas, el còmput total anual d'hores. Se suggereix que, en el cas d'incrementar les hores lectives en determinats períodes, es faci al començament del cicle, per facilitar el desenvolupament de la formació pràctica en centres de treball en els altres trimestres i possibilitar la participació dels alumnes en projectes de mobilitat amb altres països.

En els centres que, a més de la formació professional, imparteixen el batxillerat i/o l'educació secundària obligatòria (ESO), caldrà preveure globalment la distribució horària pel que fa a les matèries del batxillerat i/o de l'ESO que puguin o hagin de ser impartides per professors que també tenen atribució docent en la formació professional.

D.2. Horari del tutor/a (centres públics)

Com a norma general, els tutors dels grups d'alumnes dels cicles formatius dedicaran, dintre del seu horari setmanal, una hora lectiva setmanal per fer les tasques d'orientació del procés formatiu dels alumnes i d'acció tutorial.

Per fer les tasques de programació, seguiment, avaluació i control de la formació pràctica en centres de treball, els tutors i tutores dels centres de titularitat del Departament d'Ensenyament disposaran d'una hora lectiva setmanal per cada cinc alumnes o fracció de cinc que hagin de cursar l'FCT.

Segons la planificació de l'FCT al llarg del curs, podrà disposar-se d'una distribució diferent de les hores a què es refereixen els dos paràgrafs anteriors, respectant, en tot cas, el còmput total anual d'hores.

La dedicació total d'hores lectives a les tasques a què es refereixen els paràgrafs anteriors que resultin de la proporció que s'hi estableix correspon a cada cicle, independentment del fet que es despleguin en el primer curs, en el segon o en ambdós cursos. En aquest darrer cas, els centres preveuran el còmput i la distribució del conjunt d'hores lectives de tutoria d'FCT.

En els cicles formatius que es distribueixin en més d'un curs, tinguin la durada que tinguin, el tutor/a del cicle formatiu ho ha de ser al llarg dels cursos de la promoció, llevat que es produeixin circumstàncies excepcionals que ho impedeixin.

E. Organització dels cicles formatius

E.1. Nombre d'alumnes

El nombre màxim d'alumnes en cadascun dels crèdits o unitats formatives dels cicles formatius serà de 30, exceptuant els increments previstos en l'aplicació de mesures flexibilitzadores.

Es poden efectuar desdoblaments totals o parcials d'aquells crèdits o unitats formatives per als quals es fa aquesta previsió en les orientacions per al desplegament dels currículums publicades pel Departament d'Ensenyament.

E.2. Atribució docent dels professors

Criteri general. En els centres públics de titularitat del Departament d'Ensenyament, les especialitats que tenen atribució docent sobre els mòduls professionals o crèdits en què s'estructuren els cicles formatius són les que s'estableixen en la normativa que els desenvolupa. A la resta de centres, l'atribució docent es regeix pels criteris de titulació exigible als professors.

L'atribució als professors d'hores en concepte dels crèdits de síntesi, mòduls professionals de síntesi o de projecte i d'hores curriculars de lliure disposició del centre s'ha de fer en funció de l'atribució docent prevista en el decret curricular o les especificacions corresponents del cicle formatiu, a proposta dels departaments o àmbits equivalents de coordinació didàctica del centre. Correspon a la direcció, escoltades les propostes, assignar als professors les hores i els mòduls professionals /unitats formatives o crèdits que els corresponguin de la seva especialitat docent, d'acord amb el currículum que s'aplica i les necessitats del centre, i tenint en compte el criteri d'especialitat especificat en el document "Elaboració i aprovació de l'horari dels alumnes en els centres de secundària".

Atribució docent a una segona llengua estrangera. Les hores de lliure disposició en els cicles formatius en què el currículum ja conté una primera llengua estrangera es poden atribuir a una segona llengua estrangera.

F. Trets específics del crèdit o mòdul de formació en centres de treball (FCT)

F.1. Finalitats i objectius de l'FCT

Són finalitats de l'FCT:

- Complementar l'adquisició pels alumnes de les competències professionals que s'assoleixen en el centre educatiu, mitjançant la realització d'un conjunt d'activitats de formació identificades entre les activitats productives del centre de treball.
- Contribuir a l'assoliment, per part dels alumnes, dels objectius dels ensenyaments de formació professional, i en especial a la qualificació dels alumnes i a la comprensió de les relacions laborals.
- Contribuir a l'avaluació dels aspectes més rellevants de la competència professional adquirida per l'alumne/a.

Són objectius generals de l'FCT:

- Orientar l'alumne/a perquè pugui tenir un coneixement més clar de les pròpies capacitats i interessos.
- Facilitar la inserció i la qualificació professional dins el món laboral.

Són objectius específics de les diverses FCT:

- Millorar aspectes de qualificació professional de l'alumne/a, com ara:
 - Fer un aprenentatge significatiu dels coneixements i tecnologies actuals en un ambient real de treball d'empresa o institució.
 - Adquirir nous coneixements professionals.
 - Desenvolupar, en el context laboral, els coneixements curriculars apresos.
- Treballar aspectes d'inserció laboral, com ara:
 - Comprendre el procés productiu i/o tasques de serveis i participar-hi.
 - Adquirir hàbits de relacions humanes a l'empresa.

F.2. Accés a la formació pràctica en centres de treball

La direcció del centre, d'acord amb l'equip docent responsable de la impartició del cicle formatiu, pot establir que per iniciar la formació pràctica en centres de treball calgui l'avaluació positiva de tots els crèdits lectius cursats fins al moment d'iniciar-la, o bé, per a aquells alumnes que no els haguessin superat tots, una valoració individualitzada del grau d'assoliment dels objectius dels crèdits cursats, de les possibilitats raonables de recuperació i del previsible aprofitament que l'alumne/a pugui obtenir de l'FCT.

F.3. Seguiment de l'FCT

El seguiment de l'alumne/a en formació en centres de treball el farà el tutor o tutora de pràctiques, conformement a l'[Ordre ENS/193/2002](#), de 5 de juny, per la qual es regula la formació pràctica a centres de treball i els convenis de col·laboració amb empreses i entitats (DOGC núm. 3657, de 14.6.2002) i l'[Ordre EDU/416/2007](#), de 13 de novembre, per la qual es modifica l'article 5 de l'Ordre esmentada. El tutor o tutora del crèdit d'FCT ha de ser un professor o professora amb atribució docent al cicle i que doni o hagi donat classes al grup durant el cicle.

Per tal de fer el seguiment de l'alumne/a en la realització del crèdit de formació en centres de treball, el tutor o tutora de pràctiques farà almenys 3 visites de seguiment.

F.4. Proposta d'extinció del conveni per cursar l'FCT en una determinada empresa o entitat

L'equip docent del cicle formatiu, a iniciativa del tutor/a del cicle formatiu, pot proposar a la direcció del centre l'extinció del conveni per a la realització de la formació pràctica amb l'entitat o empresa col·laboradora. La proposta d'extinció pot fonamentar-se en

comportaments o actituds inadequats o en capacitats notòriament no idònies de l'alumne/a que, per la seva permanència o intensitat, impedeixin o dificultin el normal desenvolupament de la formació pràctica, o en l'incompliment, per l'empresa, de les condicions que assegurin el caràcter formatiu de l'FCT o de les normes de seguretat reglamentàries, o en haver estat sancionada per l'autoritat laboral en els sis mesos anteriors.

En els supòsits anteriors, l'equip docent del cicle formatiu, a proposta del tutor o tutora, pot decidir l'avaluació negativa de la formació pràctica en centres de treball, tot i que no s'hagués completat el nombre d'hores previstes, o bé diferir la realització de les hores de formació pràctica pendents.

F.5. Exempció del crèdit de formació en centres de treball (FCT)

Per resolució comunicada de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial relativa a les pràctiques i estades a les empreses per al curs 2011-2012 (Normativa de les pràctiques i estades a les empreses), s'estableixen criteris per resoldre l'exempció, total o parcial, de l'FCT per als alumnes que acreditin experiència laboral.

La sol·licitud de l'alumne/a i la resolució de les exempcions per part de la direcció del centre s'ajustaran als models que es troben a "Sol·licitud i resolució d'exempció de la formació pràctica".

Les resolucions de la direcció del centre relatives a les exempcions poden ser objecte de recurs o reclamació, segons correspongui, davant la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

G. Currículum i programació dels cicles de formació professional LOGSE

G.1. Durada dels cicles formatius i distribució per cursos

Les hores mínimes d'impartició efectiva dels cicles formatius són les que determinen els decrets dels diferents currículums (vegeu el document "Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior de formació professional específica — LOGSE"). Les hores que els centres destinin a altres activitats (viatges, activitats extraordinàries, etc.) no es poden incloure en aquests mínims.

En els cicles formatius, les hores dedicades a activitats de tutoria no es computen com a hores lectives de currículum dels alumnes.

Amb caràcter ordinari, els cicles formatius es distribueixen de la manera següent:

- Cicles amb una durada total de 1.300 o 1.400 hores: s'imparteixen en un curs acadèmic. La formació pràctica en centres de treball (FCT) es pot fer en el mateix curs acadèmic, i començar una vegada finalitzada la primera avaluació. També es pot fer al curs següent. En aquest cas l'alumne/a ha de formalitzar una matrícula parcial en el crèdit d'FCT, però aquesta inscripció no es comptabilitzarà en la confecció dels grups d'alumnes en el centre, ja que aquests alumnes no consumeixen plaça.

- Cicles amb una durada total de 1.700 o 2.000 hores: es distribueixen en dos cursos acadèmics. La formació pràctica en centres de treball es farà prioritàriament en el segon curs. En cas d'iniciar-se en el primer curs, podrà començar una vegada finalitzada la segona avaluació.

En qualsevol cas, la formació pràctica en centres de treball es pot fer simultàniament amb les hores lectives o bé de manera intensiva.

G.2. Distribució de les hores de currículum de lliure disposició

Les hores de currículum de lliure disposició del centre tenen per finalitat completar el currículum establert i adequar-lo a l'àmbit socioeconòmic del centre. Els centres educatius poden distribuir les hores en un o més dels crèdits previstos per a cada cicle, o bé programar més crèdits segons els criteris del projecte del centre. En el cas de programar més crèdits, la durada mínima de cada crèdit serà de 35 hores.

G.3. Organització dels continguts dels cicles formatius

Organització del cicle formatiu

La concreció de la proposta d'organització del cicle formatiu ha d'incloure, almenys, els aspectes següents:

- La distribució de crèdits al llarg del cicle, fent-hi constar, per a cada crèdit, la data prevista d'inici i d'acabament, la durada en hores, el nombre d'hores setmanals i els professors que els impartiran.
- Els espais docents i els recursos que caldrà usar en el desenvolupament del cicle.
- Els criteris per a l'assignació de les hores de lliure disposició del centre (vegeu més endavant).
- En els cicles que contenen el crèdit de síntesi, els criteris per determinar-ne el contingut i l'organització.

En relació amb el mòdul de formació en centres de treball (FCT) cal concretar:

- Els criteris per a l'organització de la formació en centres de treball (FCT).
- Els criteris per avaluar i qualificar el mòdul d'FCT.
- Els alumnes per grup, les exempcions totals i parcials i la proposta de centres de treball per fer-hi les pràctiques.

Programació dels crèdits

La programació de cada crèdit ha d'incloure, almenys:

- El conjunt d'unitats didàctiques en què s'organitza el crèdit, la durada de cadascuna i la seqüència d'impartició.

- Les estratègies metodològiques que s'han d'aplicar en el desenvolupament del crèdit.
- Els criteris i instruments d'avaluació que s'han d'emprar.

Programació de les unitats didàctiques

De cada unitat didàctica s'especificaran:

- Els objectius terminals o criteris d'avaluació.
- Els continguts que s'hi desenvoluparan, convenientment contextualitzats en la unitat didàctica, si escau.
- L'enunciat dels diversos nuclis d'activitat en què s'agrupen les activitats d'ensenyament i aprenentatge que es desenvoluparan.

H. Currículums i programació dels cicles de formació professional inicial LOE

H.1. Estructura dels cicles formatius

En els cicles formatius s'han de distingir dos aspectes: el perfil professional i el currículum.

El perfil professional descriu les qualificacions i unitats de competència del Catàleg de Qualificacions Professionals vigent a Catalunya, que són el referent del títol, i les competències professionals, personals i socials.

El currículum comprèn els objectius generals i els mòduls professionals organitzats en unitats formatives.

La denominació, durada i norma bàsica que en defineix el títol per a cadascun dels cicles formatius LOE és en el document "Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior de formació professional inicial — LOE".

H.2. Organització curricular

Mòduls professionals

El currículum dels cicles formatius s'estructura en mòduls professionals, que poden ser de diferents tipus:

- Mòduls professionals associats a una o més unitats de competència.
- Mòduls professionals de suport, que contenen formació de base o transversal a diferents cicles formatius.
- Mòduls professionals comuns a tots els cicles: mòdul de formació i orientació laboral, mòdul d'empresa i iniciativa emprenedora i mòdul de formació en centres de treball.
- Mòdul de síntesi en tots els cicles formatius de grau mitjà.

- Mòdul de projecte en tots els cicles formatius de grau superior.

Unitats formatives

Per tal de facilitar l'aprenentatge al llarg de la vida, la integració dels sistemes de formació professional i la incorporació de la població adulta a la formació, els mòduls professionals s'organitzen en unitats més petites de formació i avaluació, anomenades unitats formatives.

La unitat formativa és una agrupació de resultats d'aprenentatge, criteris d'avaluació i continguts d'un mòdul professional, relacionades generalment amb unes activitats de treball i continguts amb coherència didàctica per a l'aprenentatge.

El currículum i l'atribució docent dels mòduls professionals i unitats formatives dels cicles formatius a què es refereix aquest apartat estan publicats a l'apartat "[Formació professional](#)" del web XTEC.

H.3. Durada dels mòduls professionals i de les unitats formatives. Hores de lliure disposició del centre

Durada

La durada dels mòduls professionals i de les unitats formatives de cada cicle formatiu està publicada en el document "[Mòduls professionals](#)" del web XTEC.

Hores de lliure disposició

Alguns mòduls professionals tenen assignades hores de lliure disposició, la finalitat de les quals és completar el currículum establert i adequar-lo a les necessitats específiques del sector i/o a l'àmbit socioeconòmic del centre. Les hores de lliure disposició s'han d'assignar amb caràcter general dins del mòdul professional que les conté. Per distribuir-les es poden seguir un o més dels criteris següents:

- Assignar les hores a una o més de les unitats formatives del mateix mòdul.
- Dissenyar una nova unitat formativa en el mòdul, que tingui relació amb els seus continguts. En aquest cas caldrà definir els resultats d'aprenentatge, els criteris d'avaluació i els continguts de la nova unitat formativa.
- Generar un o més nous mòduls professionals. Les hores de lliure disposició assignades als diferents mòduls professionals es poden utilitzar, en la seva totalitat o parcialment, per generar un o més nous mòduls professionals, en el marc d'un projecte del centre, amb comunicació a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, dels nous mòduls professionals introduïts pel centre. En aquest cas, el centre ha de definir la unitat o unitats formatives del/s nou/s mòdul/s, així com els resultats d'aprenentatge, criteris d'avaluació i continguts de cadascuna d'elles.

Mòduls professionals nous creats amb hores de lliure disposició

La comunicació de la creació de nous mòduls professionals amb les hores de lliure disposició (tercera de les possibilitats enumerades anteriorment) l'ha de fer la direcció

del centre en escrit raonat als serveis territorials o al Consorci d'Educació de Barcelona i ha de detallar, almenys, la informació següent:

- Nom i durada del nou mòdul professional i de la o les unitats formatives que el componen.
- Nom dels mòduls dels quals s'han utilitzat les hores de lliure disposició.
- Justificació de la creació del nou mòdul.
- Calendari d'impartició.
- Especialitat o requisits acadèmics que reuneixen els professors als quals s'assigna.
- Resultats d'aprenentatge, criteris d'avaluació i continguts de la o les unitats formatives que el componen.

Els serveis territorials o el Consorci d'Educació de Barcelona trametran la comunicació del centre, juntament amb l'informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, a efectes de coneixement i constància.

H.4. Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius

Les necessitats d'un mercat de treball integrat a la Unió Europea fan que la llengua anglesa esdevingui fonamental en la inserció laboral dels alumnes dels cicles formatius. D'altra banda, cal donar resposta al compromís amb els objectius educatius sobre l'anglès plantejats per als propers anys per la mateixa Unió Europea. Amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral, s'han de dissenyar activitats d'ensenyament i aprenentatge que incorporin la utilització de la llengua anglesa en almenys un dels mòduls del cicle, a excepció dels mòduls d'anglès o de segona llengua estrangera, d'acord amb els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació establerts en el document d'orientacions de cada cicle formatiu publicat a l'apartat "Formació professional" del web XTEC.

El centre educatiu establirà el mòdul o mòduls i les unitats formatives en què es desenvoluparan activitats en llengua anglesa.

H.5. Planificació i programació dels cicles formatius

El centre ha de garantir l'elaboració, per part de l'equip docent, de manera conjunta i coordinada, de la proposta de planificació del cicle formatiu i els criteris generals de desenvolupament curricular, que en tot cas esdevindrà complement del projecte educatiu.

Planificació del cicle formatiu

La planificació del cicle ha d'incloure, almenys, els aspectes següents:

- Distribució dels mòduls professionals i/o unitats formatives al llarg del cicle i els professors que les impartiran.

- Criteris seguits per a l'assignació de les hores de lliure disposició.
- Mòduls professionals o unitats formatives en les quals es desenvoluparan activitats d'ensenyament i aprenentatge en llengua anglesa.
- Criteris per determinar el contingut i l'organització del mòdul de síntesi, en el cas dels cicles de grau mitjà i del mòdul de projecte en el cas dels cicles de grau superior.
- Criteris generals sobre l'avaluació i la recuperació dels mòduls professionals i/o unitats formatives.
- Espais docents i recursos que es dediquen al desenvolupament del cicle.

En relació amb el mòdul de formació en centres de treball (FCT) cal concretar:

- Els criteris per a l'organització de la formació en centres de treball (FCT).
- Els criteris per avaluar i qualificar el mòdul d'FCT.
- Si escau, les condicions dels espais, equipaments i recursos per desenvolupar el mòdul.
- Els alumnes per grup, les exempcions totals i parcials i la proposta de centres de treball per fer-hi les pràctiques.

Programació dels mòduls professionals

La programació de cada mòdul professional ha d'incloure, almenys:

- La relació de les unitats formatives i la seva temporització, fent-hi constar el nombre d'hores totals, la data prevista d'inici i de finalització i el nombre d'hores setmanals.
- Les estratègies metodològiques i d'organització del mòdul professional.
- Els criteris de qualificació del mòdul professional a partir de les qualificacions de les unitats formatives.

Programació de les unitats formatives i de les activitats d'ensenyament i aprenentatge

Per a cada unitat formativa, en la programació s'especificarà:

- Resultats d'aprenentatge proposats, criteris d'avaluació i continguts convenientment contextualitzats.
- Activitats d'ensenyament i aprenentatge i la seva relació amb els resultats d'aprenentatge proposats, criteris d'avaluació i continguts.
- Enunciat dels nuclis formatius en què s'agrupen les activitats d'ensenyament i aprenentatge, si escau.

- L'avaluació i qualificació de la unitat formativa a partir de les qualificacions dels resultats d'aprenentatge.

Així mateix, de cada activitat d'ensenyament i aprenentatge s'especificarà:

- Denominació i durada prevista.
- Breu descripció de les tasques que cal fer en l'activitat.
- Els continguts que es desenvolupen.
- Activitats d'avaluació, si escau.
- Resultats d'aprenentatge als quals va dirigida l'activitat.

H.6. Informació als alumnes

A l'inici del curs el centre ha d'informar als alumnes dels continguts del currículum formatiu, de l'estructura i durada dels mòduls i de les unitats formatives, dels objectius generals del cicle, dels criteris de qualificació dels mòduls i de les unitats formatives, així com de les unitats de competència i qualificacions a què fa referència el perfil professional.

Convalidacions i correspondències d'estudis dels cicles de formació professional

Aquest document conté els apartats següents:

Part primera: cicles formatius FP LOGSE

- A. Qüestions generals
- B. Convalidacions singulars
 - B.1. Convalidació a partir d'estudis universitaris en cursar un cicle formatiu
 - B.2. Altres convalidacions singulars
- C. Convalidacions de matèries de batxillerat per haver cursat determinats cicles formatius de grau mitjà LOGSE
- D. Reconeixement de crèdits d'estudis universitaris

Part segona: cicles formatius FP LOE

- A. Convalidacions per a alumnes provinents del pla d'estudis del cicle formatiu LOGSE corresponent
- B. Convalidacions de mòduls professionals o unitats formatives de cicles de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE)
 - B.1. Criteri general
 - B.2. Convalidacions del mòdul de formació i orientació laboral (FOL)
 - B.3. Convalidacions de les unitats formatives del mòdul d'empresa i iniciativa emprendedora
 - B.4. Altres convalidacions a partir d'estudis de formació professional
 - B.5. Convalidacions a partir d'estudis universitaris
- C. Convalidacions de matèries de batxillerat per haver cursat determinats cicles formatius de grau mitjà LOE
- D. Correspondències entre la formació de programes de qualificació professional inicial i unitats formatives dels cicles formatius de grau mitjà

Part primera: cicles formatius FP LOGSE

A. Qüestions generals

Amb caràcter general, s'aplica l'[Ordre ENS/58/2003](#), de 12 de febrer, per la qual es determinen les convalidacions dels ensenyaments de formació professional específica.

B. Convalidacions singulars

Les sol·licituds de convalidacions singulars que hagi de resoldre la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial s'hauran de trametre conjuntament amb l'informe justificatiu de la direcció del centre.

Els alumnes matriculats en un cicle formatiu que tinguin finalitzats ensenyaments de formació professional de segon grau que no hagin estat declarats equivalents a efectes acadèmics i professionals amb el cicle en què es troben matriculat (annex III del [Reial decret 777/1998](#), de 30 d'abril) que sol·licitin una convalidació singular, d'acord amb l'article 7 de l'Ordre ENS/58/2003, hi han d'adjuntar una còpia compulsada del títol dels estudis cursats.

B.1. Convalidació a partir d'estudis universitaris en cursar un cicle formatiu

Els alumnes matriculats en un cicle formatiu que tinguin aprovats un mínim de 30 crèdits d'un estudi universitari o 12 crèdits ECTS poden sol·licitar la convalidació d'un o més dels crèdits següents no relacionats amb les unitats de competència: formació i orientació laboral; relacions en l'equip de treball; relacions en l'àmbit de treball; administració, gestió i comercialització en la petita empresa; crèdits organitzats pel centre amb les hores de lliure disposició.

Per determinar aquesta convalidació serà d'aplicació el barem següent:

- entre 30 i 40 crèdits universitaris o un mínim de 12 crèdits ECTS dels estudis de grau aprovats: convalidació de crèdits del cicle formatiu la suma dels quals no sigui superior a 60 hores lectives,
- entre 41 i 50 crèdits universitaris o un mínim de 16 crèdits ECTS dels estudis de grau aprovats: convalidació de crèdits del cicle formatiu la suma dels quals no sigui superior a 120 hores lectives,
- més de 50 crèdits universitaris o més de 20 crèdits ECTS dels estudis de grau aprovats: convalidació de crèdits del cicle formatiu la suma dels quals no sigui superior a 180 hores lectives.

En cap cas no es poden convalidar parts de crèdits.

Correspon a la tutoria del cicle formatiu orientar les possibilitats de convalidació en funció del currículum universitari aprovat i la tipologia dels crèdits del cicle formatiu en què s'han matriculat.

El director del centre ha de trametre a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial la sol·licitud de l'alumne amb els crèdits del cicle formatiu que vol convalidar i un informe on constin les dades següents: dades personals de l'alumne/a; nom de l'estudi universitari cursat; nom de la universitat i població; assignatures universitàries aprovades i crèdits, i any de superació de cada assignatura.

En el cas que els crèdits universitaris aprovats tinguin una relació d'afinitat amb altres crèdits del cicle formatiu diferents dels esmentats, també se'n pot sol·licitar la convalidació. En aquest cas s'haurà d'adjuntar el pla d'estudis cursat i el certificat acadèmic personal expedit pel centre universitari, amb indicació de les hores de les diferents matèries i el programa de les matèries en què es fonamenta la petició de convalidació.

B.2. Altres convalidacions singulars

Es consideren també convalidacions singulars les que afectin els cicles formatius d'atenció socio sanitària, explotació de sistemes informàtics i prevenció de riscos professionals, excepte en els crèdits de FOL (Formació i orientació laboral), RET (Relacions a l'entorn de treball), RAT (Relacions en l'àmbit de treball) i administració i gestió i comercialització de la petita empresa, als quals s'han d'aplicar les convalidacions establertes en l'Ordre ENS/58/2003, per a aquests crèdits.

C. Convalidacions de matèries de batxillerat per haver cursat determinats cicles formatius de grau mitjà LOGSE

Als alumnes que hagin cursat determinats cicles formatius de grau mitjà i accedeixin a cursar estudis de batxillerat se'ls convaliden determinades matèries d'acord amb la taula següent:

Convalidacions de mòduls professionals amb matèries de batxillerat		
Cicle formatiu de grau mitjà LOGSE	Mòdul professional	Matèria de batxillerat
Equips i instal·lacions electrotècniques	Electrotècnia	Electrotècnia
Instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies	Electrotècnia	Electrotècnia
Manteniment ferroviari	Electrotècnia	Electrotècnia
Muntatge i manteniment d'instal·lacions de fred, climatització i producció de calor	Electrotècnia	Electrotècnia
Laboratori	Química i anàlisi química	Química
Operacions de fabricació de productes farmacèutics	Química aplicada	Química
Operacions de procés de pasta i paper	Química aplicada	Química
Operacions de procés en planta química	Química aplicada	Química
Operacions d'ennobliment tèxtil	Química tèxtil	Química

El procediment general de convalidació de matèries de batxillerat per a alumnes procedents de cicles formatius es pot consultar en el document "Supòsits d'incorporació als estudis de batxillerat".

D. Reconeixement de crèdits d'estudis universitaris

El Departament d'Ensenyament, mitjançant la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, el Departament d'Economia i Coneixement, per mitjà de la Direcció General d'Universitats i les universitats de Catalunya tenen establert un acord per al reconeixement de crèdits d'estudis universitaris als alumnes que accedeixen a estudis universitaris havent cursat ensenyaments de cicles formatius de grau superior. La Secretaria General del Consell Interuniversitari de Catalunya publica la relació de tots els reconeixements de crèdits vigents durant el curs (["Reconeixement de crèdits de cicles formatius de grau superior"](#)).

Part segona: cicles formatius FP LOE

A. Convalidacions per a alumnes provinents del pla d'estudis del cicle formatiu LOGSE corresponent

L'[Ordre EDU/362/2009](#), de 17 de juliol (DOGC núm. 5431, de 29.7.2009), per la qual s'estableix el procediment per completar els ensenyaments de formació professional que s'extingeixen, de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE), determina les activitats de recuperació i avaluació i les proves d'avaluació que permeten completar el pla d'estudis iniciat.

Els alumnes, presencials o a distància, provinents de les convocatòries de proves per a l'obtenció de títols o d'acreditació de competències o provinents del programa Qualifica't, que no hagin finalitzat el pla d'estudis d'un cicle formatiu LOGSE ja extingit també poden optar per matricular-se en el nou cicle formatiu corresponent (derivat de la LOE). En aquests casos el centre educatiu ha d'aplicar les convalidacions establertes entre els mòduls superats i els que corresponen del pla d'estudis del nou títol, d'acord amb les taules de correspondències establertes per a cada títol i publicades a l'apartat "[Formació professional](#)" del web XTEC. Aquestes convalidacions no es poden aplicar en cap cas als alumnes matriculats en un cicle formatiu LOE que ja disposi del títol del cicle formatiu LOGSE equivalent.

B. Convalidacions de mòduls professionals o unitats formatives de cicles de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE)

B.1. Criteri general

Els mòduls o unitats formatives comuns a diversos cicles formatius del mateix nivell que tinguin la mateixa denominació, durada i currículum són convalidables entre si, sens perjudici de les situacions específiques que s'indiquen a continuació.

B.2. Convalidacions del mòdul de formació i orientació laboral (FOL)

La superació del crèdit FOL d'un títol LOGSE del mateix nivell convalida la unitat formativa "UF1-Incorporació al treball" del mòdul de Formació i orientació laboral d'un títol LOE.

La possessió del certificat de nivell bàsic en prevenció de riscos laborals, establert al [Reial Decret 39/1997](#), de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels Serveis de Prevenció, convalida la unitat formativa "UF2 - Prevenció de riscos laborals" del mòdul FOL.

B.3. Convalidacions de les unitats formatives del mòdul d'empresa i iniciativa emprendedora

La superació del crèdit "Administració, gestió i comercialització en la petita empresa" d'un títol LOGSE del mateix nivell convalida la unitat formativa "Empresa i iniciativa emprendedora" d'un títol LOE.

B.4. Altres convalidacions a partir d'estudis de formació professional

Les possibles convalidacions entre estudis de formació professional i les unitats formatives dels cicles de formació professional inicial (LOE) no enumerades en els tres apartats anteriors s'han de resoldre com a convalidacions singulars d'acord amb

l'article 7 de l'Ordre ENS/58/2003, de 12 de febrer. Amb aquests efectes, el centre educatiu trametrà la sol·licitud a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial amb una còpia compulsada del títol o del certificat acadèmic dels estudis cursats.

B.5. Convalidacions a partir d'estudis universitaris

Els alumnes matriculats en un dels cicles formatius de formació professional inicial (LOE) que tinguin aprovats un mínim de 30 crèdits d'un estudi universitari o 12 crèdits ECTS poden sol·licitar la convalidació d'un o més dels mòduls o unitats formatives següents: "UF1 - Incorporació al treball", del mòdul de formació i orientació laboral, el mòdul "Empresa i iniciativa emprenedora", o unitats formatives creades pel centre amb les hores de lliure disposició.

Per determinar aquesta convalidació és d'aplicació el barem següent:

- entre 30 i 40 crèdits universitaris o un mínim de 12 crèdits ECTS dels estudis de grau aprovats: convalidació d'unitats formatives del cicle formatiu la suma dels quals no sigui superior a 66 hores lectives,
- entre 41 i 50 crèdits universitaris o un mínim de 16 crèdits ECTS dels estudis de grau aprovats: convalidació d'unitats formatives del cicle formatiu la suma dels quals no sigui superior a 132 hores lectives,
- més de 50 crèdits universitaris o més de 20 crèdits ECTS dels estudis de grau aprovats: convalidació d'unitats formatives del cicle formatiu la suma dels quals no sigui superior a 198 hores lectives.

En cap cas no es poden convalidar parts d'unitats formatives.

La tutoria del cicle formatiu ha de garantir a l'alumne/a interessat l'orientació suficient sobre les possibilitats de convalidació en funció del currículum universitari aprovat per l'alumne/a i la tipologia de les unitats formatives del cicle formatiu en què s'ha matriculat.

Correspon a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial resoldre les sol·licituds d'aquestes convalidacions. Amb aquests efectes, la direcció del centre enviarà a la Direcció General la sol·licitud de l'alumne amb les unitats formatives del cicle formatiu que demana convalidar i un informe on constin les dades següents: dades personals de l'alumne/a; nom de l'estudi universitari cursat; nom de la universitat i població; assignatures universitàries aprovades i crèdits; any de superació de cada assignatura.

Així mateix, es poden sol·licitar convalidacions d'altres unitats formatives del cicle formatiu LOE que tinguin una relació d'afinitat amb els crèdits universitaris aprovats. En aquest cas, amb la sol·licitud s'ha d'adjuntar el pla d'estudis universitari cursat i el certificat acadèmic personal expedit pel centre universitari, amb indicació de les hores de les diferents matèries i el programa de les matèries en què es fonamenta la petició de convalidació.

C. Convalidacions de matèries de batxillerat per haver cursat determinats cicles formatius de grau mitjà LOE

Als alumnes que hagin cursat determinats cicles formatius de grau mitjà i accedeixin a cursar estudis de batxillerat se'ls convaliden determinades matèries d'acord amb la taula següent:

Convalidacions de mòduls professionals amb matèries de batxillerat		
Cicle formatiu de grau mitjà LOE	Mòdul professional	Matèria de batxillerat LOE
Instal·lacions de telecomunicacions	Electrònica aplicada	Electrotècnia
Instal·lacions elèctriques i automàtiques	Electrotècnia	Electrotècnia

D. Correspondències entre la formació de programes de qualificació professional inicial i unitats formatives dels cicles formatius de grau mitjà

La [Resolució ENS/102/2011](#), de 4 de gener, estableix amb caràcter experimental diversos perfils professionals dels programes de qualificació professional inicial (PQPI).

Per tal de facilitar la capitalització de la formació superada per l'alumne/a, i atesa la coincidència de continguts entre els perfils definits i determinats cicles formatius, s'han establert correspondències entre els mòduls formatius del programa de qualificació professional inicial i determinades unitats formatives de cicles formatius de grau mitjà afins. El centre aplicarà les correspondències a l'alumne/a que ho sol·liciti en els casos previstos en la Resolució ENS/102/2011. Les unitats formatives del cicle formatiu objecte d'aquesta correspondència es qualifiquen amb l'expressió "Convalidat" (C).

Documentació acadèmica en els cicles formatius de formació professional i en els cicles d'ensenyaments esportius

Aquest document conté els apartats següents:

Part primera: cicles formatius FP LOGSE

- A. Documents oficials d'avaluació
- B. Models
- C. Trasllet d'un alumne entre centres sense haver finalitzat un cicle formatiu
- D. Contingut de l'informe d'avaluació individualitzat

Part segona: cicles formatius FP LOE

- A. Documents oficials d'avaluació
- B. Certificats acadèmics
- C. Actes d'avaluació
- D. Trasllet d'un alumne entre centres sense haver finalitzat un cicle formatiu

Part tercera: cicles d'ensenyaments esportius

- A. Documents oficials d'avaluació
- B. Models
- C. Trasllet d'un alumne/a entre centres sense haver finalitzat un cicle d'ensenyaments esportius
- D. Contingut de l'informe d'avaluació individualitzat

Part primera: cicles formatius FP LOGSE

A. Documents oficials d'avaluació

Són documents oficials d'avaluació, o documentació acadèmica oficial referida a l'alumne/a:

- l'expedient acadèmic
- les actes d'avaluació
- l'informe d'avaluació individualitzat
- els certificats oficials de continguts de l'expedient acadèmic

B. Models

L'expedient acadèmic de l'alumne o alumna s'ajustarà al model "Expedient acadèmic de l'alumne/a. Formació professional específica".

Les actes d'avaluació s'ajustaran al model "Acta d'avaluació. Formació professional específica".

Els informes d'avaluació individualitzats s'ajustaran al que s'indica més avall.

Els certificats oficials de continguts de l'expedient acadèmic s'ajustaran al model "Expedient acadèmic de l'alumne/a. Formació professional específica" o al model "Certificats d'estudis. Formació professional específica", segons escaigui.

Els certificats per a l'accés a la universitat dels cicles formatius de grau superior són:

- “Certificat d'estudis de tècnic/a superior per a l'accés a estudis universitaris”. Conté la qualificació final del cicle formatiu calculada amb tres decimals.
- “Certificat d'estudis per a la matrícula a la fase específica de les proves d'accés a la universitat (PAU)”. Conté la referència normativa que permet la matrícula a les proves als alumnes que disposin de les condicions establertes.

C. Trasl·lat d'un alumne entre centres sense haver finalitzat un cicle formatiu

Quan un alumne o alumna es traslladi a un altre centre sense haver finalitzat el cicle formatiu, el centre d'origen ha de trametre al de destinació, quan aquest ho sol·liciti, un certificat de l'expedient acadèmic segons el model "Expedient acadèmic de l'alumne/a. Formació professional específica". Juntament amb aquest certificat s'han de trametre l'informe d'avaluació individualitzat i el certificat d'estudis parcials de grau mitjà o de grau superior, segons el cas, d'acord amb el model que es troba a "Certificats d'estudis. Formació professional específica". El centre de destinació ha de traslladar a l'expedient acadèmic de l'alumne/a les qualificacions i la durada de tots els crèdits superats en el centre d'origen i ha de posar l'informe a disposició del tutor/a del cicle formatiu al qual s'incorpori l'alumne o alumna.

Així mateix, perquè l'alumne/a que es trasllada pugui completar els estudis del cicle, el centre receptor ha de tenir en compte que:

- L'alumne que es trasllada de centre ha d'aprovar tots els crèdits no superats que componguin el cicle formatiu del nou centre, per tal de superar-lo i poder demanar el títol corresponent.
- Els crèdits derivats de les hores a disposició del centre per al desplegament del currículum que hagués superat en el centre d'origen es faran constar en l'expedient acadèmic del de destinació i es tindran en compte en calcular la qualificació final d'aquest cicle en el nou centre.
- L'alumne que es trasllada de centre ha de superar en el centre d'arribada, si n'hi ha d'establerts, els crèdits derivats de les hores a disposició del centre per al desplegament de currículum que constin en la seva programació.
- L'alumne que hagi superat la totalitat dels crèdits del cicle formatiu, excepte el crèdit de formació en centres de treball, en el centre d'origen o bé mitjançant les proves d'obtenció de títols o en l'ensenyament a distància, només cal que cursi el crèdit de formació en centres de treball per completar el cicle formatiu en el centre de destinació. En aquest cas es tindrà en especial consideració l'informe d'avaluació individualitzat emès pel centre d'origen.

D. Contingut de l'informe d'avaluació individualitzat

Per garantir la continuïtat del procés d'aprenentatge, l'informe d'avaluació individualitzat que correspon elaborar al tutor/a del cicle formatiu a partir de les dades facilitades pels professors dels crèdits ha de contenir, almenys, els elements següents:

- Apreciació sobre el grau de consecució de les capacitats enunciades en els objectius generals del cicle.
- Apreciació sobre el grau d'assimilació dels continguts dels diferents crèdits o mòduls.
- Qualificacions parcials o valoracions de l'aprenentatge, si se n'haguessin produït.
- Mesures educatives complementàries aplicades, si escau.

Part segona: cicles formatius FP LOE

A. Documents oficials d'avaluació

Els documents preceptius d'avaluació dels ensenyaments de formació professional (cicles LOE) són l'expedient acadèmic de l'alumne, les actes d'avaluació i els informes d'avaluació individualitzats.

Els informes d'avaluació i els certificats acadèmics són els documents preceptius per garantir la mobilitat de l'alumne.

B. Certificats acadèmics

Els certificats acadèmics s'expedeixen en els impresos normalitzats d'acord amb els models corresponents, prèvia sol·licitud de la persona interessada, i són els següents:

- “Certificat de cicle formatiu finalitzat. Formació professional inicial.” És un certificat acadèmic d'estudis complets. Conté la denominació i qualificació dels mòduls, la qualificació final del cicle formatiu amb dos decimals i la relació de qualificacions professionals i unitats de competència que inclou el títol.
- “Certificat de qualificacions de mòduls i unitats formatives. Formació professional inicial.” Conté la denominació i qualificació, positiva o negativa, dels mòduls i/o unitats formatives cursades, amb expressió de les convocatòries ja utilitzades. Aquest certificat s'emetrà quan l'alumne es traslladi a un altre centre.
- “Certificat d'acreditació de competències. Formació professional inicial.” Conté informació de les unitats de competència acreditades, d'acord amb els mòduls o unitats formatives superades. És un document informatiu per a les empreses i permet sol·licitar el certificat de professionalitat, si escau.

Els certificats per a l'accés a la universitat dels cicles formatius de grau superior són:

- “Certificat d'estudis de tècnic/a superior per a l'accés a estudis universitaris.” Conté la qualificació final del cicle formatiu calculada amb tres decimals.

- “Certificat d'estudis per a la matrícula a la fase específica de les proves d'accés a la universitat (PAU).” Conté la referència normativa que permet la matrícula a les proves als alumnes que disposin de les condicions establertes.

C. Actes d'avaluació

En les actes d'avaluació hi constarà la qualificació de les unitats formatives finalitzades i avaluades i dels mòduls professionals finalitzats i avaluats.

Les actes d'avaluació s'ajustaran al model "Actes d'avaluació. Formació professional inicial".

D. Trasllet d'un alumne entre centres sense haver finalitzat un cicle formatiu

Quan un alumne o alumna es traslladi a un altre centre sense haver finalitzat el cicle formatiu, el centre d'origen ha de trametre al de destinació, quan aquest ho sol·liciti, un certificat de l'expedient acadèmic de l'alumne segons el model “Expedient acadèmic de l'alumne/a. Formació professional inicial”. Juntament amb aquest certificat s'han de trametre l'informe d'avaluació individualitzat i el certificat segons el model “Certificat de qualificacions de mòduls i unitats formatives. Formació professional inicial” i l'informe d'avaluació individualitzat.

El centre de destinació traslladarà a l'expedient acadèmic de l'alumne/a les qualificacions i la durada de totes les unitats formatives o mòduls superats en el centre d'origen.

L'alumne que es trasllada de centre ha de superar en el centre d'arribada tots els mòduls pendents i, si n'hi ha, els mòduls derivats de les hores de lliure disposició del centre, per poder demanar el títol corresponent.

L'alumne que hagi superat la totalitat dels mòduls del cicle formatiu, excepte el mòdul de formació en centres de treball, en el centre d'origen o bé mitjançant les proves d'obtenció de títols o en l'ensenyament a distància, només cal que cursi el mòdul de formació en centres de treball per completar el cicle formatiu en el centre de destinació.

Part tercera: cicles d'ensenyaments esportius

A. Documents oficials d'avaluació

Són documents oficials d'avaluació, o documentació acadèmica oficial referida a l'alumne/a:

- l'expedient acadèmic
- les actes d'avaluació
- l'informe d'avaluació individualitzat
- els certificats oficials de continguts de l'expedient acadèmic

B. Models

L'expedient acadèmic de l'alumne o alumna s'ajustarà al model "Expedient acadèmic. Ensenyaments esportius". S'hi faran constar, entre altres dades, les qualificacions obtingudes per l'alumne/a, d'acord amb les actes de les sessions d'avaluació en què s'atorguin qualificacions finals a crèdits, mòduls i/o projecte.

Les actes d'avaluació s'ajustaran al model "Acta d'avaluació. Ensenyaments esportius".

Els informes d'avaluació individualitzats s'ajustaran al que s'indica més avall.

Els certificats oficials de continguts de l'expedient acadèmic s'ajustaran al model "Expedient acadèmic. Ensenyaments esportius" o al model "Certificats d'estudis. Ensenyaments esportius", segons escaigui.

C. Trasllet d'un alumne entre centres sense haver finalitzat un cicle d'ensenyaments esportius

Quan un alumne o alumna es traslladi a un altre centre sense haver finalitzat el nivell o el grau, el centre d'origen ha de trametre al de destinació, quan aquest ho sol·liciti, un certificat de l'expedient acadèmic segons el model "Expedient acadèmic. Ensenyaments esportius". Juntament amb aquest certificat s'han de trametre l'informe d'avaluació individualitzat i el certificat d'estudis parcials de grau mitjà o de grau superior, segons el cas, d'acord amb el model que es troba a "Certificats d'estudis. Ensenyaments esportius".

El centre de destinació ha de traslladar a l'expedient acadèmic de l'alumne/a les qualificacions i la durada de tots els crèdits superats en el centre d'origen i ha de posar l'informe d'avaluació individualitzat a disposició del tutor o tutora del cicle al qual s'incorpori l'alumne/a.

D. Contingut de l'informe d'avaluació individualitzat

Per tal de garantir la continuïtat del procés d'aprenentatge, l'informe d'avaluació individualitzat que correspon elaborar al tutor/a a partir de les dades facilitades pels professors dels crèdits ha de contenir, almenys, els elements següents:

- Apreciació sobre el grau de consecució dels objectius terminals dels diferents crèdits o mòduls.
- Apreciació sobre el grau d'assimilació dels continguts dels diferents crèdits o mòduls.
- Qualificacions parcials o valoracions de l'aprenentatge, si se n'haguessin produït.
- Mesures educatives complementàries aplicades, si escau.

Accés als cicles formatius de formació professional

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Accés als cicles formatius de grau mitjà
 - A.1. Accés mitjançant titulació o altres requisits acadèmics als cicles formatius de grau mitjà
 - A.2. Accés mitjançant prova als cicles formatius de grau mitjà
- B. Accés als cicles formatius de grau superior
 - B.1. Accés mitjançant titulació o altres requisits acadèmics als cicles formatius de grau superior
 - B.2. Accés mitjançant prova als cicles formatius de grau superior
- C. Prioritat en l'admissió d'alumnes per cursar cicles formatius de grau superior LOGSE en funció de la modalitat de batxillerat cursada
- D. Prioritat en l'admissió d'alumnes per cursar cicles formatius de grau superior LOE en funció de la modalitat de batxillerat cursada
- E. Compleció d'ensenyaments extingits de formació professional

D'acord amb el que disposa el [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial, als cicles formatius s'hi accedeix mitjançant la titulació suficient o per la prova d'accés. A continuació s'indiquen els diversos supòsits de requisits suficients per accedir a aquests ensenyaments.

A. Accés als cicles formatius de grau mitjà

A.1. Accés mitjançant titulació o altres requisits acadèmics als cicles formatius de grau mitjà

Poden accedir als cicles formatius de grau mitjà els alumnes que disposin d'alguna de les acreditacions acadèmiques següents:

- Títol de graduat en educació secundària obligatòria.
- Títol de tècnic/a auxiliar (FP-1).
- Títol de tècnic/a.
- Haver superat els dos primers cursos del batxillerat unificat i polivalent (BUP) o bé tenir un màxim de dues matèries pendents en el conjunt d'aquests dos cursos.
- Haver superat el primer cicle d'ensenyament secundari experimental (cicle 14-16).
- Haver superat un mòdul professional 2 experimental.
- Haver superat, dins els ensenyaments d'arts aplicades i oficis artístics, el tercer curs del pla de 1963 o el segon curs de comuns experimental.
- Haver superat altres estudis declarats equivalents, a efectes acadèmics, a algun dels anteriors.

A.2. Accés mitjançant prova als cicles formatius de grau mitjà

Poden accedir als cicles formatius de grau mitjà els alumnes que acreditin haver superat les proves esmentades en algun dels ítems següents:

- Proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà.
- Proves d'accés per a qualsevol cicle formatiu de grau superior.
- Proves d'accés de grau mitjà o de grau superior d'ensenyaments esportius o d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, o haver-ne superat la part comuna.
- Proves d'accés a la universitat per a majors de 25 o 45 anys.
- Accés a la universitat per haver acreditat experiència laboral o professional i tenir 40 anys o més.
- Prova d'accés als mòduls professionals experimentals.

B. Accés als cicles formatius de grau superior

B.1. Accés mitjançant titulació o altres requisits acadèmics als cicles formatius de grau superior

Poden accedir als cicles formatius de grau superior els alumnes que disposin d'alguna de les acreditacions acadèmiques següents:

- Títol de batxiller.
- Títol de tècnic/a especialista (FP-2).
- Títol de tècnic/a superior.
- Títol equivalent, a efectes acadèmics, a algun dels anteriors.
- Titulació universitària o equivalent.
- Certificat d'haver superat els ensenyaments substitutoris de la prova d'accés, per a determinats cicles formatius de grau superior.
- Haver superat el segon curs del batxillerat experimental, de qualsevol modalitat.
- Haver superat el curs d'orientació universitària (COU) o el curs preuniversitari.

B.2. Accés mitjançant prova als cicles formatius de grau superior

Poden accedir als cicles formatius de grau superior els alumnes que acreditin haver superat les proves esmentades en algun dels ítems següents:

- Proves d'accés per al cicle formatiu de grau superior que vulguin cursar.

- Proves d'accés a la universitat per a majors de 25 anys.
- Prova d'accés corresponent als mòduls professionals 3, d'acord amb l'annex 8 de la [Resolució ENS/310/2002](#), de 31 de gener (DOGC núm. 3581, de 22.2.2002).

C. Prioritat en l'admissió d'alumnes per cursar cicles formatius de grau superior LOGSE en funció de la modalitat de batxillerat cursada

En l'admissió als cicles formatius de grau superior LOGSE tenen prioritats els alumnes que han cursat determinades modalitats del batxillerat LOGSE o del batxillerat LOE, d'acord amb la taula següent:

Cicles formatius de grau superior LOGSE	Modalitat del batxillerat LOGSE	Modalitat del batxillerat LOE
Activitats agràries		
Gestió i organització d'empreses agropecuàries	CNS TEC	CT
Gestió i organització de recursos naturals i paisatgístics	CNS TEC	CT
Activitats físiques i esportives		
Animació d'activitats físiques i esportives	Qualsevol modalitat	Qualsevol modalitat
Activitats maritimopesqueres		
Navegació, pesca i transport marítim	CNS TEC	CT
Supervisió i control de màquines i instal·lacions del vaixell	CNS TEC	CT
Producció aquícola	CNS TEC	CT
Administració		
Administració i finances	CNS HCS	CT HS
Secretariat	CNS HCS	CT HS
Arts gràfiques		
Disseny i producció editorial	CNS TEC ART	CT ART
Producció en indústries d'arts gràfiques	CNS TEC	CT
Comerç i màrqueting		
Comerç internacional	CNS HCS	CT HS
Gestió comercial i màrqueting	CNS HCS	CT HS
Serveis al consumidor	CNS HCS	CT HS
Gestió del transport	CNS HCS	CT HS
Comunicació, imatge i so		
Realització d'audiovisuals i espectacles	CNS TEC ART	CT ART
Producció d'audiovisuals, ràdio i espectacles	CNS TEC HCS	CT HS
Imatge	CNS TEC ART	CT ART
So	CNS TEC	CT
Edificació i obra civil		
Desenvolupament de projectes urbanístics i operacions topogràfiques	CNS TEC	CT
Realització i plans d'obres	CNS TEC	CT
Electricitat i electrònica		
Desenvolupament de productes electrònics	CNS TEC	CT
Sistemes de regulació i control automàtics	CNS TEC	CT
Sistemes de telecomunicació i informàtics	CNS TEC	CT

Fabricació mecànica		
Òptica d'ullera	CNS TEC	CT
Fusta i moble		
Desenvolupament de productes en fusteria i moble	TEC ART	CT ART
Producció de fusta i moble	CNS TEC	CT
Hoteleria i turisme		
Animació turística	HCS	HS
Imatge personal		
Assessoria d'imatge personal	CNS HCS	CT HS
Estètica	CNS HCS	CT HS
Manteniment de vehicles autopropulsats		
Manteniment aeromecànic	CNS TEC	CT
Manteniment d'aviònica	CNS TEC	CT
Manteniment i serveis a la producció		
Manteniment d'equips industrials	CNS TEC	CT
Prevenió de riscos professionals	CNS TEC HCS	CT HS
Química		
Fabricació de productes farmacèutics i afins	CNS TEC	CT
Química ambiental	CNS TEC	CT
Indústries de procés de pasta i paper	CNS TEC	CT
Sanitat		
Higiene bucodental	CNS TEC	CT
Laboratori de diagnòstic clínic	CNS TEC	CT
Ortesis i pròtesis	CNS TEC	CT
Dietètica	CNS	CT
Anatomia patològica i citologia	CNS	CT
Salut ambiental	CNS TEC	CT
Pròtesis dentals	CNS TEC	CT
Documentació sanitària	CNS HCS	CT HS
Radioteràpia	CNS TEC	CT
Audiopròtesis	CNS TEC	CT HS
Serveis socioculturals i a la comunitat		
Animació sociocultural	CNS TEC HCS	CT HS
Interpretació de la llengua de signes	Qualsevol modalitat	Qualsevol modalitat
Integració social	CNS TEC HCS	CT HS

Modalitats batxillerat LOGSE

CNS: Ciències de la naturalesa i de la salut

TEC: Tecnologia

HCS: Humanitats i ciències socials

ART: Arts

Modalitats batxillerat LOE

CT: Ciències i tecnologia

HS: Humanitats i ciències socials

ART: Arts

D. Prioritat en l'admissió d'alumnes per cursar cicles formatius de grau superior LOE en funció de la modalitat de batxillerat cursada

Per a l'admissió a cicles formatius de grau superior LOE tenen prioritat els alumnes que han cursat determinades modalitats de batxillerat d'acord amb la taula següent:

Cicle formatiu de grau superior LOE	Modalitat del batxillerat LOE	Modalitat del batxillerat LOGSE
Edificació i Obra Civil		
Projectes d'edificació	CT ART	CNS TEC ART
Electricitat i electrònica		
Sistemes electrotècnics i automatitzats	CT	CNS TEC
Energia i aigua		
Eficiència energètica i energia solar tèrmica	CT	CNS TEC
Fabricació mecànica		
Construccions metàl·liques	CT	CNS TEC
Disseny en fabricació mecànica	CT	CNS TEC
Programació de la producció en fabricació mecànica	CT	CNS TEC
Hoteleria i turisme		
Agències de viatges i gestió d'esdeveniments	HS	HCS
Direcció de cuina	CT	CNS TEC
Direcció de serveis en restauració	CT	CNS TEC
Gestió d'allotjaments turístics	HS	HCS
Guia, informació i assistències turístiques	HS	HCS
Indústries alimentàries		
Processos i qualitat en indústries alimentàries	CT	CNS TEC
itivinicultura	CT	CNS TEC
Informàtica i comunicació		
Administració de sistemes informàtics a la xarxa	CT	CNS TEC
Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma	CT	CNS TEC
Desenvolupament d'aplicacions per a web	CT	CNS TEC
Instal·lació i manteniment		
Desenvolupament de projectes d'instal·lacions tèrmiques i de fluids	CT	CNS TEC
Manteniment d'instal·lacions tèrmiques i de fluids	CT	CNS TEC

Química		
Laboratori d'anàlisi i de control de qualitat	CT (amb prioritat els alumnes que ha superat Química)	CNS TEC
Química industrial	CT (amb prioritat els alumnes que ha superat Química)	CNS TEC
Sanitat		
Audiologia protètica	CT	CNS TEC
Serveis socioculturals a la comunitat		
Educació infantil	HS	HCS
Tèxtil, confecció i pell		
Patronatge i moda	CT	CNS TEC
Transport i manteniment de vehicles		
Automoció	CT	CNS TEC

Modalitats batxillerat LOGSE:

CNS: Ciències de la naturalesa i de la salut

TEC: Tecnologia

HCS: Humanitats i ciències socials

ART: Arts

Modalitats batxillerat LOE:

CT: Ciències i tecnologia

HS: Humanitats i ciències socials

ART: Arts

E. Compleció d'ensenyaments extingits de formació professional

Els alumnes que han estat matriculats en el centre o bé que provenen de les convocatòries de proves d'obtenció de títols o d'acreditació de competències dels cicles formatius LOGSE ja extingits, poden completar el pla d'estudis iniciat mitjançant les activitats de recuperació i les proves d'avaluació que el centre determini d'acord amb el que estableix en l'[Ordre EDU/362/2009](#), de 17 de juliol, i la [Resolució EDU/3982/2010](#), de 10 de desembre.

Informació als alumnes dels cicles formatius de formació professional

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Organització del cicle formatiu
- B. Avaluació del cicle formatiu
- C. Promoció acadèmica i professional
 - C.1. Informació als alumnes de cicles formatius de grau mitjà
 - C.2. Informació als alumnes de cicles formatius de grau superior

Els alumnes han de disposar d'informació suficient, tant pel que fa al desplegament del cicle com per després de cursar-lo. Els continguts mínims d'aquesta informació són els següents:

A. Organització del cicle formatiu

- Organització i distribució al llarg del curs dels mòduls i unitats formatives o dels crèdits i unitats didàctiques.
- La formació pràctica en centres de treball (FCT) i, en particular:
 - Objectius de les pràctiques.
 - Previsió del calendari.
 - Empreses o institucions col·laboradores.
 - Possibilitat i condicions per a les exempcions total i parcial de l'FCT, així com la documentació necessària per obtenir-les.

B. Avaluació del cicle formatiu

- Avaluacions trimestrals i avaluació final (calendari i procés).
- Criteris d'avaluació i qualificació dels mòduls i unitats formatives o dels crèdits.
- Criteris d'avaluació i qualificació del crèdit o mòdul de síntesi i del mòdul de projecte.
- Criteris d'avaluació i qualificació de la formació pràctica en centres de treball.
- Determinació de la qualificació final del cicle.
- Criteris de promoció de curs, en els cicles de dos cursos.

C. Promoció acadèmica i professional

C.1. Informació per als alumnes de cicles formatius de grau mitjà

Informació relativa a:

- Titulació que s'obté.
- Formacions complementàries.

- Altres cicles formatius de grau mitjà afins.
- Possibilitat de continuació d'estudis en el batxillerat, i convalidacions aplicables en el seu cas.
- Accés als cicles formatius de grau superior mitjançant la prova d'accés o d'altres formacions.
- Adreces útils: Departament d'Empresa i Ocupació, serveis locals d'ocupació o inserció, etc.

C.2. Informació als alumnes de cicles formatius de grau superior

Informació relativa a:

- Titulació que s'obté.
- Formacions complementàries.
- Altres cicles formatius de grau superior afins.
- Adreces útils: Departament d'Empresa i Ocupació, serveis locals d'ocupació o inserció, etc.
- Accés a la universitat: condicions d'accés , possibilitat d'incrementar la qualificació d'accés a partir de les PAU (publicació "Preinscripció universitària", del Consell Interuniversitari de Catalunya) i la informació que consta al web del [Departament d'Economia i Coneixement](#) (Àmbits d'actuació > Universitats i recerca > Universitats > Accés a la universitat > Vies d'accés > Formació Professional).
- Notes de tall exigides per cada facultat o escola universitària en els darrers cursos per accedir-hi des de la formació professional (Àmbits d'actuació > Universitats i recerca > Universitats > Accés a la universitat > Preinscripció > Informació general i terminis > Llistes de notes, places i codis).

Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior de formació professional inicial – LOE

A continuació s'indiquen la denominació, durada i norma bàsica que en defineix el títol per a cadascun dels cicles formatius – LOE

Cicles formatius de grau mitjà

Reial decret	Denominació	Durada
Agrària		
1633/2009, 30 d'octubre	Producció agroecològica	2.000 hores
1634/2009, 30 d'octubre	Producció agropecuària	2.000 hores
1129/2010, 10 de setembre	Jardineria i floristeria	2.000 hores
Administració i gestió		
1631/2009, 30 d'octubre	Gestió administrativa	2.000 hores
Electricitat i electrònica		
177/2008, 8 de febrer	Instal·lacions elèctriques i automàtiques	2.000 hores
1632/2009, 30 d'octubre	Instal·lacions de telecomunicacions	2.000 hores
Fabricació mecànica		
1398/2007, 29 d'octubre	Mecanització	2.000 hores
1692/2007, 14 de desembre	Soldadura i caldereria	2.000 hores
Fusta, moble i suro		
1128/2010, 10 de setembre	Fusteria i moble	2.000 hores
Hoteleria i turisme		
1396/2007, 29 d'octubre	Cuina i gastronomia	2.000 hores
1690/2007, 14 de desembre	Serveis en restauració	2.000 hores
Indústries alimentàries		
1399/2007, 29 d'octubre	Forneria, pastisseria i confiteria	2.000 hores
1798/2008, 3 de novembre	Olis d'oliva i vins	2.000 hores
452/2010, 16 d'abril	Elaboració de productes alimentaris	2.000 hores

Informàtica i comunicació

1691/2007, 14 de desembre	Sistemes microinformàtics i xarxes	2.000 hores
---------------------------	------------------------------------	-------------

Instal·lació i manteniment

1792/2010, 30 de desembre	Instal·lacions de producció de calor	2.000 hores
---------------------------	--------------------------------------	-------------

1793/2010, 30 de desembre	Instal·lacions frigorífiques i de climatització	2.000 hores
---------------------------	---	-------------

Química

178/2008, 8 de febrer	Planta química	2.000 hores
-----------------------	----------------	-------------

Sanitat

1397/2007, 29 d'octubre	Emergències sanitàries	2.000 hores
-------------------------	------------------------	-------------

1689/2007, 14 de desembre	Farmàcia i parafarmàcia	2.000 hores
---------------------------	-------------------------	-------------

Tèxtil, confecció i pell

955/2008, 6 de juny	Confecció i moda	2.000 hores
---------------------	------------------	-------------

Transport i manteniment de vehicles

176/2008, 8 de febrer	Carrosseria	2.000 hores
-----------------------	-------------	-------------

453/2010, 16 d'abril	Electromecànica de vehicles automòbils	2.000 hores
----------------------	--	-------------

Cicles formatius de grau superior

Reial decret	Denominació	Durada
Edificació i obra Civil		
690/2010, 20 de maig	Projectes d'edificació	2.000 hores
Energia i aigua		
1177/2008, 11 de juliol	Eficiència energètica i energia solar tèrmica	2.000 hores
Electricitat i electrònica		
1127/2010, 10 de setembre	Sistemes electrotècnics i automatitzats	2.000 hores
Fabricació mecànica		
174/2008, 8 de febrer	Construccions metàl·liques	2.000 hores
1687/2007, 14 de desembre	Programació de la producció en fabricació mecànica	2.000 hores
1630/2009, 30 d'octubre	Disseny de productes en fabricació mecànica	2.000 hores
Hoteleria i turisme		
1686/2007, 14 de desembre	Gestió d'allotjament turístic	2.000 hores
1255/2009, 24 de juliol	Guia, informació i assistència turístiques	2.000 hores
1254/2009, 24 de juliol	Agències de viatges i gestió d'esdeveniments	2.000 hores
687/2010, 20 de maig	Direcció de cuina	2.000 hores
688/2010, 20 de maig	Direcció de serveis en restauració	2.000 hores
Indústries alimentàries		
1688/2007, 14 de desembre	Vitivinicultura	2.000 hores
451/2010, 16 d'abril	Processos i qualitat en indústries alimentàries	2.000 hores

Informàtica i comunicació

1629/2009, 30 d'octubre	Administració de sistemes informàtics a la xarxa	2.000 hores
450/2010, de 16 d'abril	Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma	2.000 hores
686/2010, 20 de maig	Desenvolupament d'aplicacions per a web	2.000 hores

Instal·lació i manteniment

219/2008, 15 de febrer	Desenvolupament de projectes d'instal·lacions tèrmiques i de fluids	2.000 hores
220/2008, 15 de febrer	Manteniment d'instal·lacions tèrmiques i de fluids	2.000 hores

Química

1395/2007, 29 d'octubre	Laboratori d'anàlisi i de control de qualitat	2.000 hores
175/2008, 8 de febrer	Química industrial	2.000 hores

Sanitat

1685/2007, 14 de desembre	Audiologia protètica	2.000 hores
---------------------------	----------------------	-------------

Serveis socioculturals i a la comunitat

1394/2007, 29 d'octubre	Educació infantil	2.000 hores
-------------------------	-------------------	-------------

Tèxtil, confecció i pell

954/2008, 6 de juny	Patronatge i moda	2.000 hores
---------------------	-------------------	-------------

Transport i manteniment de vehicles

1796/2008, 3 de novembre	Automoció	2.000 hores
--------------------------	-----------	-------------

Cicles d'ensenyaments esportius LOGSE

Per a cada modalitat dels ensenyaments esportius s'indiquen la denominació, la relació alumnes/professors en les hores de pràctiques i la durada i estructura del currículum.

En tot el document, s'indiquen amb un asterisc (*) els crèdits que només es poden cursar després dels crèdits del bloc comú.

Modalitat: Atletisme

Primer nivell del grau mitjà d'atletisme

Denominació: primer nivell de tècnic/a esportiu/iva en atletisme

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional	10		10
Formació tècnica de l'atletisme (*)	50	125	175
Reglament de les especialitats atlètiques	10	10	20
Seguretat esportiva	5	5	10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	75	140	215
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de 1r nivell d'atletisme			500

Segon nivell del grau mitjà d'atletisme

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en atletisme

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	15		15
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de les curses i de la marxa atlètica I (*)	25	35	60
Formació tècnica i metodologia dels llançaments i de les proves combinades (*)	25	35	60
Formació tècnica i metodologia dels salts I (*)	25	35	60
Metodologia de l'entrenament de les especialitats atlètiques (*)	10		10
Reglament de les especialitats atlètiques II	10	5	15
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	110	220
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell d'atletisme			600

Grau superior d'atletisme

Denominació: grau superior d'atletisme

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	20		20
Reglament de les especialitats atlètiques III	25	15	40
Seguretat esportiva	15	5	20
Història de l'atletisme	15		15
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament de les proves combinades (*)	30	20	50
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament de les curses de velocitat i relleus (*)	25	20	45
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament de les curses de mig fons, fons i obstacles (*)	25	15	40
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament de les curses de tanques (*)	25	15	40
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament de la marxa (*)	20	20	40
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament del llançament de disc (*)	20	20	40
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament del llançament de javelina (*)	20	20	40
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament del llançament de martell (*)	20	20	40
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament del llançament de pes (*)	20	20	40
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament del salt d'alçada (*)	20	20	40
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament del salt de longitud i triple salt (*)	30	20	50
Metodologia de les tècniques i optimització de l'entrenament del salt de perxa (*)	20	20	40
Nombre total d'hores d'aquest bloc	350	250	600
Bloc complementari			
Atletisme adaptat	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en l'atletisme	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior d'atletisme			1.100

Modalitat: Basquetbol

Primer nivell del grau mitjà de basquetbol

Denominació: primer nivell de tècnic/a esportiu/iva en basquetbol

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Accions tecnicotàctiques individuals i col·lectives del joc (*)	10	20	30
Sistemes de joc I	5		5
Regles del joc I		5	5
Direcció d'equips I	10		10
Direcció de partit I	5		5
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament del basquetbol I (*)	5	10	15
Planificació i avaluació de l'entrenament del basquetbol I (*)	10	5	15
Preparació física aplicada I (*)		5	5
Seguretat esportiva I	5		5
Nombre total d'hores d'aquest bloc	50	45	95
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de 1r nivell de basquetbol			380

Segon nivell del grau mitjà de basquetbol

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en basquetbol

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Accions tecnicotàctiques individuals del joc I (*)	20	15	35
Accions tecnicotàctiques col·lectives del joc I (*)	20	15	35
Sistemes de joc II	15	10	25
Regles del joc II	5	5	10
Direcció d'equips II	15	5	20
Direcció de partit II	15	5	20
Metodologia de l'ensenyament i de l'entrenament del basquetbol II (*)	5	5	10
Planificació i avaluació de l'entrenament del basquetbol II (*)	10	5	15
Detecció i selecció de talents I	10		10
Observació del joc I	10	5	15
Preparació física aplicada II (*)	5	5	10
Psicologia aplicada I (*)	10	5	15
Seguretat esportiva II	5		5
Desenvolupament professional I	5		5
Nombre total d'hores d'aquest bloc	150	80	230
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell de basquetbol			610

Grau superior de basquetbol

Denominació: grau superior de basquetbol

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional	10		10
Accions tecnicotàctiques individuals del joc III (*)	10	10	20
Accions tecnicotàctiques col·lectives del joc III (*)	10	10	20
Sistemes de joc III	10	10	20
Regles del joc III	5	5	10
Direcció d'equips III	15	10	25
Direcció de partit III	15	10	25
Metodologia de l'ensenyament i de l'entrenament del basquetbol III (*)	15	10	25
Planificació i avaluació de l'entrenament del basquetbol III (*)	20	15	35
Detecció i selecció de talents II	10	10	20
Observació del joc II	15	10	25
Preparació física aplicada III (*)	5	5	10
Psicologia aplicada II	10	5	15
Seguretat esportiva III	5		5
Nombre total d'hores d'aquest bloc	165	110	265
Bloc complementari			
Basquetbol adaptat	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en el basquetbol	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior de basquetbol			765

Modalitat: Esports d'hivern

Primer nivell del grau mitjà d'esquí alpí

Denominació: primer nivell de tècnic/a esportiu/iva en esquí alpí

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 12 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	15		
Formació tècnica de l'esquí alpí I (*)	30	30	60
Material d'esquí alpí	10	5	15
Metodologia de l'ensenyança de l'esquí alpí I (*)	25	25	50
Medi ambient de muntanya I	15	5	20
Seguretat esportiva I	15	5	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	70	180
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de 1r nivell d'esquí alpí			465

Segon nivell del grau mitjà d'esquí alpí

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en esquí alpí

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 12 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Formació tècnica de l'esquí alpí II (*)	15	30	45
Reglament i cronometratge d'esquí alpí	10	5	15
Material d'esquí alpí II	10	10	20
Metodologia de l'ensenyança de l'esquí alpí II (*)	15	30	45
Metodologia de l'entrenament de l'esquí alpí (*)	20	35	55
Medi ambient de muntanya II	15	10	25
Seguretat esportiva II	15	10	25
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	130	240
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell d'esquí alpí			620

Grau superior d'esquí alpí

Denominació: grau superior d'esquí alpí

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 12 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	20	10	30
Material d'esquí alpí III	25	25	50
Metodologia de l'entrenament i de l'ensenyament de l'esquí alpí (*)	70	80	150
Optimització de les tècniques i tàctiques de l'esquí alpí (*)	70	90	160
Seguretat esportiva III	25	15	40
Nombre total d'hores d'aquest bloc	210	220	430
Bloc complementari			
Els esports d'hivern adaptats	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en els esports d'hivern	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior d'esquí alpí			930

Primer nivell del grau mitjà d'esquí de fons

Denominació: primer nivell de tècnic/a esportiu/iva en esquí de fons

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 12 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	15		15
Formació tècnica de l'esquí de fons I (*)	20	30	50
Material d'esquí de fons I	10	5	15
Metodologia de l'ensenyança de l'esquí de fons I (*)	20	25	45
Medi ambient de muntanya I	15	5	20
Seguretat esportiva I	15	5	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	95	70	165
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de 1r nivell d'esquí de fons			450

Segon nivell del grau mitjà d'esquí de fons

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en esquí de fons

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 12 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Formació tècnica de l'esquí de fons II (*)	10	15	25
Reglament i cronometratge de l'esquí de fons	10	5	15
Material d'esquí de fons II	10	10	20
Metodologia de l'ensenyança de l'esquí de fons II (*)	10	20	30
Metodologia de l'entrenament de l'esquí de fons (*)	15	20	35
Medi ambient de muntanya II	15	10	25
Seguretat esportiva II	15	10	25
Nombre total d'hores d'aquest bloc	95	90	185
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell d'esquí de fons			565

Grau superior d'esquí de fons

Denominació: grau superior d'esquí de fons

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 12 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	20	10	30
Material d'esquí de fons III	15	20	35
Metodologia de l'entrenament i de l'ensenyament de l'esquí de fons (*)	60	70	130
Optimització de les tècniques i tàctiques de l'esquí de fons (*)	50	70	120
Seguretat esportiva III	25	15	40
Nombre total d'hores d'aquest bloc	170	185	355
Bloc complementari			
Els esports d'hivern adaptats	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en els esports d'hivern	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior d'esquí de fons			855

Primer nivell del grau mitjà de surf de neu

Denominació: primer nivell de tècnic/a esportiu/iva en surf de neu

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 12 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	15		
Formació tècnica del surf de neu I (*)	15	35	50
Material de surf de neu I	10	5	15
Metodologia de l'ensenyança del surf de neu I (*)	15	30	45
Medi ambient de muntanya I	15	5	20
Seguretat esportiva I	15	5	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	85	80	165
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de 1r nivell de surf de neu			450

Segon nivell del grau mitjà de surf de neu

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en surf de neu

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 12 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Formació tècnica del surf de neu II (*)	15	20	35
Reglament de l'arbitratge del surf de neu	10	5	15
Material de surf de neu II	10	10	20
Metodologia de l'ensenyança del surf de neu II (*)	15	25	40
Metodologia de l'entrenament del surf de neu (*)	20	25	45
Medi ambient de muntanya II	15	10	25
Seguretat esportiva II	15	10	25
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	105	215
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell de surf de neu			595

Grau superior de surf de neu

Denominació: grau superior de surf de neu

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 12 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	20	10	30
Material del surf de neu III	15	20	35
Metodologia de l'entrenament i de l'ensenyament del surf de neu (*)	40	60	100
Optimització de les tècniques i tàctiques del surf de neu (*)	40	50	90
Seguretat esportiva III	25	15	40
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	155	295
Bloc complementari			
Els esports d'hivern adaptats	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en els esports d'hivern	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior de surf de neu			795

Modalitat: Futbol i futbol sala

Primer nivell del grau mitjà de futbol

Denominació: primer nivell de tècnic/a esportiu/iva en futbol

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	10		10
Direcció d'equips I	5	5	10
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament del futbol I (*)	10	5	15
Preparació física I (*)	10	5	15
Regles del joc I	15	5	20
Seguretat esportiva	5	5	10
Tàctica i sistemes de joc I	25	25	50
Tècnica individual i col·lectiva I (*)	20	20	40
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	70	170
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de 1r nivell de futbol			455

Segon nivell del grau mitjà de futbol

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en futbol

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	15		15
Direcció d'equips II	15	10	25
Metodologia de l'ensenyament i de l'entrenament del futbol II (*)	15	5	20
Preparació física II (*)	15	10	25
Regles del joc II	10	5	15
Tàctica i sistemes de joc II	20	30	50
Tècnica individual i col·lectiva II (*)	15	20	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	105	80	185
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell de futbol			565

Grau superior de futbol

Denominació: grau superior de futbol

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	30		30
Regles del joc III	10	15	25
Tècnica individual i col·lectiva III (*)	30	50	80
Tàctica i sistemes de joc III	50	50	100
Seguretat esportiva II	5	10	15
Preparació física III (*)	20	30	50
Direcció d'equips III	15	15	30
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament del futbol III (*)	20	25	45
Nombre total d'hores d'aquest bloc	180	195	375
Bloc complementari			
El futbol adaptat	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en el futbol	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior de futbol			875

Primer nivell del grau mitjà de futbol sala

Denominació: primer nivell de tècnic/a esportiu/iva en futbol sala

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	10		10
Direcció d'equips I	5	5	10
Metodologia de l'ensenyament i de l'entrenament del futbol sala I (*)	10	5	15
Preparació física I (*)	10	5	15
Regles del joc I	10	5	15
Seguretat esportiva	5	5	10
Tàctica i sistemes de joc I	15	15	30
Tècnica individual i col·lectiva I (*)	15	15	30
Nombre total d'hores d'aquest bloc	80	55	135
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de 1r nivell de futbol sala			420

Segon nivell del grau mitjà de futbol sala

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en futbol sala

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	15		15
Direcció d'equips II	10	5	15
Metodologia de l'ensenyament i de l'entrenament del futbol sala II (*)	15	5	20
Preparació física II (*)	15	10	25
Regles del joc II	10	5	15
Tècnica individual i col·lectiva II (*)	20	20	40
Tàctica i sistemes de joc II	25	20	45
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	65	175
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell de futbol sala			555

Grau superior de futbol sala

Denominació: grau superior de futbol sala

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	30		30
Regles del joc III	10	10	20
Tècnica individual i col·lectiva III (*)	25	45	70
Tàctica i sistemes de joc III	45	45	90
Seguretat esportiva II	5	10	15
Preparació física III (*)	15	20	35
Direcció d'equips III	15	15	30
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament del futbol III (*)	15	25	40
Nombre total d'hores d'aquest bloc	160	170	330
Bloc complementari			
El futbol sala adaptat	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en el futbol sala	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior de futbol sala			830

Modalitat: Handbol

Primer nivell del grau mitjà d'handbol

Denominació: primer nivell de tècnic/a esportiu/iva en handbol

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	10		10
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de l'handbol I (*)	25	15	40
Regles del joc I	5	5	10
Formació tècnica i tàctica individual I (*)	10	15	25
Tècniques bàsiques de l'organització d'activitats en handbol	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	60	35	95
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de 1r nivell d'handbol			380

Segon nivell del grau mitjà d'handbol

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en handbol

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 24 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	15		15
Direcció d'equips	10	10	20
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de l'handbol II (*)	20	10	30
Preparació física específica (*)	20	15	35
Regles del joc II	5	5	10
Joc col·lectiu ofensiu i defensiu	20	20	40
Formació tècnica i tàctica individual II (*)	15	15	30
Seguretat en l'handbol	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	115	75	190
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	20	10	30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell d'handbol			570

Grau superior d'handbol

Denominació: grau superior d'handbol

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	5	5	10
Direcció d'equips II	20	10	30
Formació tècnica i tàctica individual de l'handbol III (*)	20	15	35
Joc col·lectiu ofensiu i defensiu II	20	40	60
Metodologia de l'entrenament de l'handbol III (*)	15	30	45
Preparació física específica II (*)	20	15	35
Regles del joc III	15	10	25
Seguretat de l'handbol II	5	5	10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	120	130	250
Bloc complementari			
L'handbol adaptat	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en l'handbol	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior d'handbol			750

Modalitat: Muntanya i escalada

Primer nivell del grau mitjà de les especialitats de: escalada, muntanya mitjana, descens de barrancs, alta muntanya

Denominació: primer nivell de tècnic/a esportiu/iva en: escalada, muntanya mitjana, descens de barrancs, alta muntanya.

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

Formació tècnica de l'excursionisme 1 professor/a cada 8 alumnes
 Seguretat en l'excursionisme 1 professor/a cada 8 alumnes
 Medi ambient de muntanya 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	10		10
Formació tècnica de l'excursionisme (*)	25	20	45
Medi ambient de muntanya	30	10	40
Seguretat en l'excursionisme	10	10	20
Didàctica i dinàmica de grups (*)	10	10	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	85	50	135
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de 1r nivell d'excursionisme			420

Segon nivell del grau mitjà de l'especialitat d'escalada

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en escalada.

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

Seguretat en l'escalada 1 professor/a cada 8 alumnes
 Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada 1 professor/a cada 4 alumnes
 Medi ambient de la modalitat esportiva 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Coneixement del medi	10	10	20
Psicologia dels esports de muntanya i escalada (*)	10		10
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada (*)	25	40	65
Equipament d'instal·lacions d'escalada	10	25	35
Entrenament de l'escalada (*)	15	35	50
Seguretat en l'escalada	10	15	25
Conducció en escalada	10	25	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	150	250
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell d'escalada			630

Grau superior d'escalada

Denominació: grau superior d'escalada

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

Optimització de les tècniques de l'escalada: 1 professor/a cada 4 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	20	10	30
Conducció en l'escalada	10	50	60
Entrenament de l'escalada (*)	15	70	85
Optimització de les tècniques de l'escalada (*)	20	60	80
Nombre total d'hores d'aquest bloc	65	190	255
Bloc complementari			
Els esports de muntanya i escalada adaptats	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en els esports de muntanya i escalada	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior d'escalada			755

Segon nivell del grau mitjà de l'especialitat de muntanya mitjana

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en muntanya mitjana.

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

Seguretat en la muntanya mitjana..... 1 professor/a cada 8 alumnes
 Medi ambient de la modalitat esportiva 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Coneixement del medi	10	10	20
Psicologia dels esports de muntanya i escalada (*)	10		10
Formació tècnica i metodològica de la progressió en muntanya (*)	20	35	55
Entrenament de l'excursionisme (*)	10	10	20
Seguretat en la muntanya mitjana	10	25	35
Conducció en la muntanya mitjana	5	20	25
Nombre total d'hores d'aquest bloc	75	100	175
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell muntanya mitjana			555

Segon nivell del grau mitjà de l'especialitat de descens de barrancs

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en descens de barrancs.

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

Seguretat en el descens de barrancs 1 professor/a cada 8 alumnes
 Medi ambient de la modalitat esportiva 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Coneixement del medi	10	10	20
Psicologia dels esports de muntanya i escalada (*)	10		10
Formació tècnica i metodològica del descens de barrancs (*)	20	40	60
Entrenament del descens de barrancs (*)	5	5	10
Seguretat en el descens de barrancs	10	25	35
Conducció en barrancs	10	20	30
Nombre total d'hores d'aquest bloc	75	100	175
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell de descens de barrancs			555

Segon nivell del grau mitjà de l'especialitat d'alta muntanya

Denominació: segon nivell de tècnic/a esportiu/iva en alta muntanya.

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

Seguretat en l'alta muntanya	1 professor/a cada 8 alumnes
Formació tècnica i metodològica de l'alpinisme	1 professor/a cada 4 alumnes
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'esquí de muntanya	1 professor/a cada 8 alumnes
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada	1 professor/a cada 4 alumnes
Medi ambient de la modalitat esportiva	1 professor/a cada 8 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Coneixement del medi	10	10	20
Psicologia dels esports de muntanya i escalada (*)	10		10
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'alpinisme (*)	10	35	45
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'esquí de muntanya (*)	10	35	45
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada (*)	25	40	65
Entrenament de l'excursionisme (*)	10	10	20
Entrenament de l'alpinisme i l'esquí de muntanya (*)	10	10	20
Seguretat en l'alta muntanya	10	25	35
Conducció en l'alpinisme i l'esquí de muntanya	10	20	30
Nombre total d'hores d'aquest bloc	115	185	300
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs de 2n nivell d'alta muntanya			680

Grau superior d'alta muntanya

Denominació: grau superior d'alta muntanya

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

Formació tècnica de l'esquí de muntanya: 1 professor/a cada 8 alumnes

Optimització de les tècniques de l'alpinisme: 1 professor/a cada 4 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	20	10	30
Conducció en l'alpinisme i l'esquí de muntanya II	10	35	45
Entrenament de l'alpinisme (*)	10	55	65
Formació tècnica de l'esquí de muntanya II (*)	5	40	45
Optimització de les tècniques de l'alpinisme (*)	20	50	70
Nombre total d'hores d'aquest bloc	65	190	255
Bloc complementari			
Els esports de muntanya i escalada adaptats	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en els esports de muntanya i escalada	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior d'alta muntanya			755

Grau superior d'esquí de muntanya

Denominació: grau superior d'esquí de muntanya

Relació professors-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

Formació tècnica de l'esquí de muntanya: 1 professor/a cada 8 alumnes

Optimització de les tècniques de l'esquí de muntanya: 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada i estructura del currículum:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Biomecànica de l'esport	20	10	30
Entrenament d'alt rendiment	30	20	50
Fisiologia de l'esforç	25	15	40
Gestió de l'esport	45		45
Psicologia de l'esport d'alt rendiment	25		25
Sociologia de l'esport d'alt rendiment	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	155	45	200
Bloc específic			
Desenvolupament professional III	20	10	30
Conducció en l'alpinisme i l'esquí de muntanya II	10	35	45
Formació tècnica de l'esquí de muntanya II (*)	5	40	45
Entrenament de l'esquí de muntanya (*)	20	50	70
Optimització de les tècniques de l'esquí de muntanya (*)	10	55	65
Nombre total d'hores d'aquest bloc	65	190	255
Bloc complementari			
Els esports de muntanya i escalada adaptats	10	10	20
Aplicacions informàtiques i mitjans multimèdia en els esports de muntanya i escalada	5	15	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15	25	40
Nombre d'hores del projecte			60
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del grau superior d'esquí de muntanya			755

Currículums dels ensenyaments esportius

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Calendari i horari
 - A.1. Distribució horària ordinària
 - A.2. Distribució de l'horari lectiu del bloc específic
 - A.3. Distribució de les hores corresponents al bloc de formació pràctica
- B. Distribució dels ensenyaments
 - B.1. Cicles d'ensenyaments esportius de grau mitjà
 - B.2. Cicles d'ensenyaments esportius de grau superior
 - B.3. Matriculació d'alumnes fora de termini
- C. Matriculació parcial
 - C.1. Estipulacions relatives a la matriculació parcial per crèdits
- D. Organització i programació de cada ensenyament
 - D.1. Nombre d'alumnes
 - D.2. Organització dels continguts
 - D.3. Programació dels crèdits i de les unitats didàctiques
- E. Trets específics del bloc de formació pràctica (BFP)
 - E.1. Finalitats i objectius
 - E.2. Accés al bloc de formació pràctica
 - E.3. Seguiment del BFP
 - E.4. Proposta d'extinció del conveni per cursar el BFP en una determinada empresa o entitat
 - E.5. Exempció del bloc de formació pràctica

A. Calendari i horari

Els cicles dels ensenyaments esportius han d'atenir-se al calendari escolar aprovat amb caràcter general per als centres educatius d'ensenyaments no universitaris. Tenint en compte les característiques organitzatives i climàtiques que condicionen la impartició d'aquests ensenyaments, la direcció dels serveis territorials o, a ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació poden autoritzar la distribució de les hores lectives fora del calendari escolar, prèvia petició escrita i raonada del centre per a cada cas i amb l'informe de la Inspecció d'Educació.

En tot cas, correspon al consell escolar del centre aprovar l'horari tipus dels diferents cursos (hores d'entrada i de sortida, nombre d'hores lectives al matí i a la tarda, etc.), tenint en compte les prescripcions següents:

A.1. Distribució horària ordinària

Com a norma general es tindran en compte els criteris següents:

- La distribució de l'horari lectiu es farà de dilluns a divendres i s'ha de mantenir dins els límits següents: de les 8 hores a les 22 hores.
- La sessió de classe és de seixanta minuts, en els quals s'inclou el canvi de classe. Per criteris didàctics poden programar-se sessions de durada diferent sempre que el temps lectiu total per crèdit no es modifiqui.
- En aquests ensenyaments no s'han de fer més de tres hores lectives seguides sense una pausa mínima de vint minuts.

- Un mateix grup d'alumnes no ha de fer ni més de sis hores lectives diàries, en horari de matí o tarda, ni més de set hores lectives en horari de matí i tarda, amb el benentès que la interrupció entre matí i tarda serà almenys d'una hora.
- L'horari dels grups d'alumnes es farà al matí (entre les 8 hores i les 15 hores), a la tarda (entre les 15 hores i les 22 hores) o entre el matí i la tarda.

A.2. Distribució de l'horari lectiu del bloc específic

Atesa la seva peculiaritat, la distribució de l'horari lectiu del bloc específic es podrà fer de dilluns a diumenge, respectant en tot cas els criteris anteriors i prèvia notificació als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació.

En aquelles modalitats esportives que requereixen fer les hores pràctiques en el medi natural, els serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, el Consorci d'Educació poden autoritzar la realització d'un màxim de 8 hores diàries, prèvia sol·licitud raonada del centre.

A.3. Distribució de les hores corresponents al bloc de formació pràctica

La distribució del bloc de formació pràctica es fixarà a cada centre i seguirà, amb caràcter general, el calendari escolar. El bloc de formació pràctica es farà dins el període comprès entre les 8 hores i les 22 hores.

El bloc de formació pràctica es pot dur a terme en un període o més. Es poden fer fins a 4 hores diàries si concorren en el mateix dia hores lectives dels ensenyaments. Es poden fer fins a 7 hores diàries, en la modalitat intensiva, si no concorren en el mateix dia amb les hores lectives dels ensenyaments.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot autoritzar altres distribucions del bloc de formació pràctica amb la petició prèvia escrita de la direcció del centre, raonada en cada cas i presentada als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació.

B. Distribució dels ensenyaments

B.1. Cicles d'ensenyaments esportius de grau mitjà

L'alumne ha d'haver cursat els següents crèdits del bloc comú del primer nivell abans de cursar els crèdits del bloc específic del primer nivell marcats amb un asterisc (*) en el document "Cicles d'ensenyaments esportius LOGSE":

- Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I
- Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I
- Entrenament esportiu I

L'alumne ha d'haver cursat els següents crèdits del bloc comú del segon nivell abans de cursar els crèdits del bloc específic del segon nivell marcats amb un asterisc (*) en el document "Cicles d'ensenyaments esportius LOGSE":

- Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II
- Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II
- Entrenament esportiu II

B.2. Cicles d'ensenyaments esportius de grau superior

L'alumne ha d'haver cursat els següents crèdits del bloc comú del grau superior abans de cursar els crèdits del bloc específic del grau superior marcats amb un asterisc (*) en el document "Cicles d'ensenyaments esportius LOGSE":

- Biomecànica esportiva
- Entrenament de l'alt rendiment esportiu
- Fisiologia de l'esport

B.3. Matriculació d'alumnes fora de termini

Quan el centre matriculi alumnes fora de termini, cal que elabori un pla específic que els garanteixi poder seguir els estudis d'acord amb la programació prevista.

C. Matriculació parcial

Si després del procés ordinari de matrícula resten vacants, els centres han d'obrir un període de matriculació parcial per crèdits. Aquesta matriculació parcial estarà subjecta a les normes de preinscripció i matrícula aprovades per a aquests ensenyaments a la [Resolució ENS/226/2011](#), d'1 de febrer, per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula de l'alumnat als centres educatius per al curs 2011-2012 (DOGC núm. 5811, de 4.2.2011).

Només es poden matricular de crèdits solts les persones que compleixin tots els requisits d'accés a la modalitat esportiva corresponent.

C.1. Estipulacions relatives a la matriculació parcial per crèdits

Orientació sobre l'itinerari formatiu

El centre ha d'orientar els alumnes sobre el possible itinerari formatiu que poden seguir en la matriculació per crèdits solts, d'acord amb la distribució dels diferents crèdits de les titulacions de tècnic esportiu i de tècnic esportiu superior que consta en l'apartat B anterior.

Tutoria

El seguiment de l'alumne/a matriculat de crèdits solts correspon al tutor/a del nivell coincident amb aquests crèdits.

Anul·lació de la matrícula

L'alumne/a pot sol·licitar l'anul·lació de tots o d'alguns dels crèdits en què està matriculat, per causa justificada, per escrit i per una sola vegada, a la direcció del centre. En aquest cas se li aplicarà el que s'estableix amb caràcter general per a l'anul·lació de matrícula en la matriculació en els ensenyaments esportius en règim presencial ordinari.

Efectes de la no-superació de crèdits solts

El centre pot garantir plaça per al curs següent, per tornar a cursar el crèdit o crèdits, a l'alumne de matrícula parcial que no hagi superat algun dels crèdits únicament en el cas de poder tornar a oferir vacants per a matriculació parcial una vegada finalitzat el procés ordinari de matriculació. En aquest cas, es considerarà que es fa una nova matrícula i, per tant, haurà d'abonar el preu públic corresponent al crèdit o crèdits dels quals es matriculi.

Certificació d'estudis parcials

L'alumne/a rebrà, en finalitzar el curs, un certificat d'estudis parcials de la titulació que correspongui, que s'ajustarà al model que es troba a "Certificats d'estudis. Ensenyaments esportius".

D. Organització i programació de cada ensenyament

D.1. Nombre d'alumnes

El nombre màxim d'alumnes en les sessions teòriques de tots els crèdits és de trenta-cinc. El nombre màxim d'alumnes en les sessions pràctiques és el que s'especifica, per a cada modalitat i, si escau, per a cada crèdit, en el document "Cicles d'ensenyaments esportius LOGSE".

D.2. Organització dels continguts

Correspon a l'equip docent, format pels professors assignats per impartir aquests ensenyaments, l'elaboració de la proposta d'organització dels ensenyaments i els criteris generals de desenvolupament curricular que complementarà el projecte educatiu del centre. La concreció de la proposta d'organització ha d'incloure, almenys, els aspectes següents:

- Distribució de crèdits, fent-hi constar, per a cada crèdit, la data prevista d'inici i d'acabament, la durada en hores, el nombre d'hores setmanals i els professors que els impartiran.
- Espais docents i els recursos que caldrà usar en el desenvolupament d'aquests ensenyaments.
- Criteris seguits en l'organització del bloc de formació pràctica.
- Criteris seguits per determinar el contingut i l'organització del projecte final, en el cas dels ensenyaments de grau superior.

D.3. Programació dels crèdits i de les unitats didàctiques

La programació de cada crèdit ha d'incloure, almenys:

- Contingut de les unitats didàctiques en què s'organitza cada crèdit, fent-hi constar la durada de cadascuna i la seqüència d'impartició.
- Estratègies metodològiques a aplicar.
- Criteris i instruments d'avaluació que s'hauran d'emprar.

En la programació de cada unitat didàctica s'especificarà:

- Objectius terminals o criteris d'avaluació.
- Continguts que s'hi desenvoluparan, convenientment contextualitzats en la unitat, si escau.

E. Trets específics del bloc de formació pràctica (BFP)

E.1. Finalitats i objectius

Són finalitats del BFP:

- Desenvolupar estratègies que portin cap a un acostament entre l'estructura acadèmica, l'esportiva i la laboral.
- Integrar dins el currículum de l'alumne totes aquelles accions que estan dins del camp de la transició cap al món laboral.
- Facilitar tant a l'alumne com a l'empresa o institució la possibilitat de dur a la pràctica aquestes accions.

Són objectius generals del BFP:

- Orientar l'alumne perquè pugui tenir un coneixement més clar de les pròpies capacitats i interessos.
- Facilitar la inserció i la qualificació professional dins el món laboral i esportiu.

Són objectius específics del BFP:

- Millorar aspectes de qualificació de l'alumne, com ara:
 - Fer un aprenentatge significatiu dels coneixements i tecnologies actuals en un ambient real de treball d'empresa o institució.
 - Adquirir nous coneixements professionals.
 - Desenvolupar, en el context laboral i esportiu, els coneixements curriculars apresos.

- Treballar aspectes d'inserció laboral, com ara:
 - Comprendre el procés productiu, les tasques de serveis i el sistema esportiu i participar-hi.
 - Adquirir hàbits de relacions humanes a l'empresa o institució.

E.2. Accés al bloc de formació pràctica

La direcció del centre, d'acord amb l'equip docent responsable de la impartició del cicle d'ensenyaments esportius, pot establir que per iniciar el bloc de formació pràctica calgui l'avaluació positiva de tots els crèdits lectius cursats fins al moment d'iniciar-la, o bé una valoració individualitzada per a aquells alumnes que no els haguessin superats tots, del grau d'assoliment dels objectius dels crèdits cursats, de les possibilitats raonables de recuperació i del previsible aprofitament que l'alumne/a pugui obtenir del BFP.

E.3. Seguiment del BFP

El seguiment de l'alumne que cursa el BFP, o seguiment de la formació en centres de treball, el fa el tutor o tutora de pràctiques. El centre educatiu i l'empresa o entitat col·laboradora poden acordar l'ús de diferents mitjans de seguiment, més enllà de les visites del tutor o tutora de pràctiques del centre educatiu al centre de treball.

E.4. Proposta d'extinció del conveni per cursar el BFP en una determinada empresa o entitat

L'equip docent responsable de la impartició del cicle d'ensenyaments esportius, a proposta del tutor/a del grup, pot proposar al director o directora del centre educatiu l'extinció del conveni per a la realització del BFP amb l'entitat o empresa col·laboradora. La proposta d'extinció pot fonamentar-se en comportaments o actituds inadequats o en capacitats notòriament no idònies de l'alumne que, per la seva permanència o intensitat, impedeixin o dificultin el normal desenvolupament de la formació pràctica o en l'incompliment, per l'empresa, de les condicions que assegurin el caràcter formatiu del BFP o de les normes de seguretat reglamentàries, o en haver estat sancionada per l'autoritat laboral en els sis mesos anteriors.

En els supòsits anteriors, l'equip docent del cicle d'ensenyaments esportius, a proposta del tutor o tutora, pot decidir l'avaluació negativa del bloc de formació pràctica, tot i que no s'hagi completat el nombre d'hores previstes, o bé diferir la realització de les hores de formació pràctica pendents.

E.5. Exempció del bloc de formació pràctica

Per resolució comunicada de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial relativa a les pràctiques i estades a les empreses per al curs 2011-2012 (Normativa de les pràctiques i estades a les empreses), s'estableixen criteris per resoldre l'exempció, total o parcial, del BFP per als alumnes que acreditin experiència laboral, experiència formativa i/o experiència esportiva.

La sol·licitud de l'alumne/a i la resolució de les exempcions per part de la direcció del centre s'ajustaran als models que hi ha a "Sol·licitud i resolució d'exempció de la formació pràctica".

Les resolucions de la direcció del centre educatiu relatives a les exempcions poden ser objecte de recurs davant la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

Accés als cicles d'ensenyaments esportius

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Accés al primer nivell del cicle de grau mitjà d'ensenyaments esportius de qualsevol especialitat esportiva
 - A.1. Requisit acadèmic
 - A.2. Requisit esportiu
- B. Accés al segon nivell del cicle de grau mitjà d'ensenyaments esportius de qualsevol especialitat esportiva
 - B.1. Requisit acadèmic
 - B.2. Requisit esportiu
- C. Accés al cicle de grau superior d'ensenyaments esportius de qualsevol especialitat esportiva
 - C.1. Requisit acadèmic
 - C.2. Requisit esportiu
- D. Exempció de la prova específica d'accés

L'accés al grau mitjà i al grau superior dels ensenyaments esportius es regula d'acord amb el que disposa el [Decret 169/2002](#), d'11 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de règim especial que condueixen a les titulacions oficials de tècnic d'esport i tècnic superior d'esport (DOGC núm. 3660, de 19.6.2002). A aquests ensenyaments s'hi accedeix amb la titulació acadèmica suficient i la prova específica d'accés.

A. Accés al primer nivell del cicle de grau mitjà d'ensenyaments esportius de qualsevol especialitat esportiva

Per accedir a aquests ensenyaments cal disposar del requisit acadèmic i del requisit esportiu.

A.1. Requisit acadèmic

Per accedir al primer nivell de grau mitjà dels ensenyaments esportius l'alumne/a ha de tenir alguna de les acreditacions acadèmiques següents:

- Títol de graduat en educació secundària obligatòria.
- Títol de tècnic/a auxiliar (FP-1).
- Títol de tècnic/a.
- Haver superat els dos primers cursos del batxillerat unificat i polivalent (BUP) o bé tenir un màxim de dues matèries pendents en el conjunt d'aquests dos cursos.
- Haver superat el primer cicle d'ensenyament secundari experimental (cicle 14-16).
- Haver superat un mòdul professional 2 o 3 experimental.

- Haver superat, dins els ensenyaments d'arts aplicades i oficis artístics, el tercer curs del pla de 1963 o el segon curs de comuns experimental.
- Haver superat altres estudis declarats equivalents a efectes acadèmics amb algun dels anteriors.
- Qualsevol de les acreditacions acadèmiques que s'estableixen per a l'accés al cicle de grau superior d'ensenyaments esportius.

També pot acreditar coneixements acadèmics per a l'accés als cicles de grau mitjà dels ensenyaments esportius per la superació d'una de les proves següents:

- Prova d'accés de caràcter general als ensenyaments de grau mitjà de tècnic esportiu i a les formacions esportives de nivell 1 que regula l'[Ordre ECD/3310/2002](#).
- Prova d'accés de caràcter general als ensenyaments de grau superior de tècnic esportiu superior i a les formacions esportives de nivell 3 que regula l'Ordre ECD/3310/2002.
- Prova d'accés als cicles formatius de grau mitjà de formació professional o d'arts plàstiques i disseny, o haver superat la part comuna d'aquesta darrera.
- Prova d'accés als cicles formatius de grau superior de formació professional o d'arts plàstiques i disseny, o haver superat les parts comunes d'aquesta prova.
- Prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys (superació total de la prova).
- Prova d'accés als mòduls professionals 2 o 3.

A.2. Requisit esportiu

Haver superat la prova específica d'accés al primer nivell dels ensenyaments esportius de la modalitat o especialitat esportiva, regulada en el decret de currículum corresponent.

B. Accés al segon nivell del cicle de grau mitjà d'ensenyaments esportius de qualsevol especialitat esportiva

Per accedir a aquests ensenyaments cal reunir un requisit acadèmic i, en els casos en què s'estableix, un requisit esportiu.

B.1. Requisit acadèmic

Haver superat el primer nivell del cicle de grau mitjà de la mateixa modalitat o especialitat esportiva corresponent.

B.2. Requisit esportiu

Haver superat la prova específica d'accés al segon nivell dels ensenyaments esportius de la modalitat o especialitat esportiva, en els casos en què s'estableix, regulada en el decret de currículum corresponent.

C. Accés al cicle de grau superior d'ensenyaments esportius de qualsevol especialitat esportiva

Per accedir a aquests ensenyaments cal reunir un requisit acadèmic i, en els casos en què s'estableix, un requisit esportiu.

C.1. Requisit acadèmic

Per accedir al grau superior dels ensenyaments esportius cal estar en possessió del títol de grau mitjà de tècnic esportiu de l'especialitat esportiva corresponent. A més d'aquest requisit, cal disposar de l'acreditació acadèmica corresponent (accés mitjançant titulació) o bé acreditar la superació d'una prova (accés mitjançant prova).

L'accés mitjançant titulació és possible si la persona que vol accedir-hi té alguna de les acreditacions acadèmiques següents:

- Títol de batxiller.
- Títol de tècnic/a especialista (FP-2).
- Títol de tècnic/a superior.
- Títol equivalent, a efectes acadèmics, a algun dels anteriors.
- Haver superat el segon curs del batxillerat experimental, de qualsevol modalitat.
- Haver superat el curs d'orientació universitària (COU) o preuniversitari.
- Titulació universitària o equivalent (diplomatura, llicenciatura, grau o postgrau).
- Certificat d'haver superat els ensenyaments substitutoris de la prova d'accés, per a determinats cicles formatius de grau superior.

També pot acreditar coneixements acadèmics per a l'accés als cicles de grau mitjà dels ensenyaments esportius per la superació d'una de les proves següents:

- Prova d'accés de caràcter general als ensenyaments de grau superior de tècnic/a superior d'esport i a les formacions esportives de nivell 3 que regula l'Ordre ECD/3310/2002.
- Prova d'accés a cicles formatius de grau superior de la formació professional específica o d'arts plàstiques i disseny, o bé haver superat les parts comunes d'aquesta prova.

- Prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys (superació total de la prova).

C.2. Requisit esportiu

Haver acreditat els requisits esportius d'accés al grau superior dels ensenyaments esportius de la modalitat o especialitat esportiva, en els casos en què s'estableix, regulada en el decret de currículum o en el reial decret que estableix el títol corresponent.

D. Exempció de la prova específica d'accés

D'acord amb l'article 11 del Decret 169/2002, d'11 de juny, les persones que acreditin la condició d'esportista d'alt nivell en la mateixa modalitat, disciplina o especialitat esportiva, estaran exemptes de la prova de caràcter específic i dels requisits esportius que es puguin establir en qualsevol dels nivells en què s'organitzen aquests ensenyaments.

Aquest mateix benefici el poden tenir les persones que acreditin la condició d'esportista d'alt rendiment, d'acord amb la normativa catalana que el reguli.

També són d'aplicació les exempcions que es regulen en la normativa següent:

- Disposició transitòria segona del [Reial decret 1363/2007](#), de 24 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments esportius de règim especial.
- [Reial decret 971/2007](#), de 13 de juliol, sobre esportistes d'alt nivell i d'alt rendiment.

La sol·licitud d'exempció de la prova de caràcter específic s'ha de presentar, juntament amb la documentació que acrediti el compliment de les condicions establertes en les normatives corresponents, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial d'acord amb el model "Sol·licitud d'exempció de les proves específiques o dels requisits d'accés als ensenyaments esportius".

Desenvolupament i aplicació dels Programes de Qualificació Professional Inicial (PQPI)

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Normativa d'aplicació
- B. Finalitats dels PQPI
- C. Currículum formatiu
 - C.0. Mòduls A o mòduls obligatoris específics
 - C.0. Projecte integrat
 - C.0. Formació en centres de treball (FCT) dels PQPI
 - C.0. Mòduls B o mòduls de formació de caràcter general
 - C.0. Mòduls C: Mòduls per a l'obtenció del títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria
- D. Atenció personalitzada i tutorització dels alumnes
- E. Destinatari, accés i permanència
 - E.0. Requisits d'edat
 - E.0. Matriculació als mòduls obligatoris dels PQPI
 - E.0. Permanència
 - E.0. Trasllet de matrícula
 - E.0. Accés i matriculació als mòduls voluntaris dels PQPI (mòduls C)
- F. Aspectes organitzatius del PQPI
 - F.0. Configuració de grups
 - F.0. Durada
 - F.0. Calendari, horaris i temporització
- G. Avaluació dels aprenentatges
 - G.0. Regulació
 - G.0. Documentació de l'avaluació
 - G.0. Orientacions per a l'avaluació dels mòduls A
 - G.0. Orientacions per a l'avaluació dels mòduls B
 - G.0. Qualificació final del PQPI
 - G.0. Certificació acadèmica
- H. Reconeixement de la formació. Efectes

Per facilitar als centres i establiments que els imparteixen l'aplicació de la normativa reguladora dels PQPI, en aquest document se'n resumeixen els elements clau i es precisen amb més detall alguns dels seus elements específics.

En els aspectes generals de l'organització del centre no considerats expressament en aquest punt, els centres s'atindran a les indicacions que, per al conjunt dels ensenyaments, es recullen en la resta de punts del document per a l'organització i el funcionament dels centres.

A. Normativa d'aplicació

A més de la [Llei orgànica 2/2006](#), de 3 de maig, d'educació (LOE), modificada per la [Llei 2/2011](#), de 4 de març, d'economia sostenible i per la [Llei orgànica 4/2011](#), d'11 de març, complementària de l'anterior, és d'aplicació a aquests programes de qualificació professional inicial el [Decret 140/2009](#), de 8 de setembre (DOGC núm. 5463, de 14.9.2009). Així mateix, és d'aplicació l'[Ordre ENS/193/2002](#), de 5 de juny, per la qual es regula la formació pràctica a centres de treball i els convenis de col·laboració amb empreses i entitats (DOGC núm. 3657, de 14.6.2002), tal com s'indica en l'apartat C.3 sobre formació en centres de treball (FCT) d'aquest document i la [Resolució](#)

[ENS/102/2011](#), de 4 de febrer, per la qual s'estableixen amb caràcter experimental diversos perfils professionals dels programes de qualificació professional inicial.

B. Finalitats dels PQPI

Els PQPI s'adrecen a joves que, tot i tenir en comú no haver acreditat l'ESO, tenen diversitat de capacitats i de nivells formatius, així com interessos i objectius professionals i de formació diferents. Aquests programes tenen la finalitat de facilitar la inserció sociolaboral dels alumnes i/o la seva continuïtat formativa, preferentment en cicles formatius de grau mitjà.

C. Currículum formatiu

Els PQPI estan integrats per mòduls obligatoris (mòduls A i B) i per mòduls voluntaris (mòduls C). Els mòduls C condueixen a la graduació en educació secundària obligatòria.

El currículum formatiu dels mòduls obligatoris dels PQPI es pot consultar al web del Departament d'Ensenyament.

C.1. Mòduls A o mòduls obligatoris específics

Els mòduls específics (mòduls A; vegeu l'article 9 del Decret 140/2009) desenvolupen les competències d'un perfil professional i, en general, tenen com a referència les unitats de competència de les qualificacions professionals de nivell 1 del Catàleg de qualificacions professionals.

Cada PQPI respon a un perfil professional dels inclosos en el repertori de Programes de qualificació professional. Se'n pot trobar la relació i el desenvolupament al web del Departament d'Ensenyament.

Els centres han de concretar les programacions i la temporització dels mòduls A o mòduls específics de cada PQPI. Els mòduls A inclouen obligatòriament la formació en centres de treball (entre 150 i 250 hores) i la realització d'un projecte integrat (entre 30 i 60 hores). Dins dels mòduls A hi ha el projecte integrat, com s'especifica posteriorment.

El repertori de perfils establert fins al curs actual s'ha completat amb els 5 perfils professionals dels programes de qualificació professional inicial establerts amb caràcter experimental, per la Resolució ENS/102/2011 de 4 de gener (DOGC 5804, de 26.1.2011). La novetat d'aquests perfils és que en el seu disseny curricular s'estableixen correspondències entre els mòduls formatius d'aquests PQPI i la formació de cicles formatius de grau mitjà, amb l'objectiu de facilitar la continuïtat formativa dels alumnes i la capitalització de la formació superada d'acord amb el que també preveu el [Decret 284/2011](#), d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 5830, de 3.3.2011) en els articles 2 i 6.

C.2. Projecte integrat

El projecte integrat és un mòdul de formació específica, de caràcter obligatori, que ha de possibilitar a cada jove la realització d'un treball pràctic globalitzat en què haurà d'aplicar continguts transversals dels mòduls obligatoris. El projecte integrat ha d'estar relacionat amb el perfil professional i/o el coneixement de l'entorn professional.

El projecte integrat implica una feina interdisciplinària, afavoridora de la integració de coneixements, que promou el treball en equip i l'aplicació dels aprenentatges en un context real.

El projecte integrat en els PQPI té per objectiu que l'alumne/a sigui capaç d'integrar, aplicar i valorar les competències assolides, tant les professionals específiques com les més bàsiques i generals, mitjançant la formulació i la realització d'un projecte adequat als objectius del programa.

La concreció del projecte integrat pot prendre formes diverses i variades, en funció del perfil professional impartit, de les col·laboracions que s'estableixen amb l'entorn i de les possibilitats que aquest pot oferir. S'aconsella optar per models que promoguin la màxima vinculació amb l'entorn productiu, el treball en contextos reals i l'exposició i difusió del treball a l'exterior.

El projecte integrat té una càrrega horària d'entre 30 i 60 hores, incloses en els mòduls A, i es fa preferentment cap a finals del curs escolar.

C.3. Formació en centres de treball (FCT dels PQPI)

D'acord amb els objectius dels PQPI, la formació en centres de treball o FCT (pràctiques en empreses o centres de treball) pretén que l'alumne/a prengui contacte amb el món laboral i completi la seva formació personal i professional en un context productiu real. Té els objectius següents:

- Prendre contacte amb el món laboral i amb el seu sistema de relacions.
- Adaptar-se de manera responsable i participativa a les normes de funcionament i a les situacions que es plantegen en un centre de treball.
- Completar competències professionals i bàsiques, tot ampliant els continguts formatius desenvolupats en el centre.
- Afrontar amb progressiva autonomia i capacitat d'organització les tasques encomanades.
- Desenvolupar les competències professionals per a les quals l'alumne/a demostra més predisposició i una actitud positiva.

L'FCT té una durada d'entre 150 i 250 hores, i en cap cas no ha de superar el 25% de la durada total dels mòduls obligatoris (mòduls A i B). L'FCT es pot iniciar a partir del segon trimestre del curs, preferentment a partir del mes de febrer, i acaba normalment abans del 30 de juny de 2012. El termini de realització de l'FCT es pot allargar per motius raonats i sempre que la persona responsable de les pràctiques en pugui fer el seguiment. En cap cas no es pot fer durant el mes d'agost.

És aconsellable que l'FCT es faci en alternança amb la formació teoricopràctica en el centre. En aquest període, cal reduir l'horari de formació teoricopràctica si l'alternança és matí-tarda. També es poden organitzar models d'alternança que comportin 2 o 3 dies a la setmana de formació en el centre educatiu i 3 o 2 dies de formació en el centre de treball o, en casos excepcionals, una concentració més gran de l'FCT al final del període formatiu. Tanmateix, en qualsevol sistema d'alternança cal assegurar

l'assistència al centre formatiu com a mínim un dia a la setmana, en horari sencer, o bé en horari de matí o tarda, fins a finals de curs.

L'FCT en els PQPI es regula per l'Ordre ENS/193/2002, de 5 de juny (DOGC núm. 3657, de 14.6.2002), desenvolupada en el document que el Departament d'Ensenyament publica anualment: "Normativa de les pràctiques i estades en les empreses. Instruccions d'aplicació".

C.4. Mòduls B o mòduls de formació de caràcter general

Els mòduls formatius de caràcter general (mòduls B; vegeu l'article 10 del Decret 140/2009) són:

- mòdul de desenvolupament i recursos personals
- mòdul de coneixement de l'entorn social i professional
- mòdul d'aprenentatges instrumentals bàsics

Cada mòdul B s'estructura en crèdits. Es pot consultar més informació al web del Departament d'Ensenyament.

El centre educatiu pot afegir un mòdul B formatiu opcional en cada PQPI per tal de respondre a les necessitats específiques del col·lectiu destinatari i del seu entorn, que completi el currículum i contribueixi a assolir-ne els objectius.

C.5. Mòduls C: Mòduls per a l'obtenció del títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria

Els mòduls C dels PQPI tenen caràcter voluntari i es poden cursar en paral·lel o posteriorment als mòduls obligatoris (vegeu l'article 11 del Decret 140/2009).

Els mòduls C per a l'obtenció del graduat en educació secundària obligatòria estan constituïts per un conjunt de mòduls integrats en el currículum de l'educació secundària per a persones adultes. La informació sobre els mòduls C és al document relatiu a l'organització i el funcionament dels centres públics de formació de persones adultes i a l'annex 5 del [Decret 161/2009](#), de 27 d'octubre (DOGC núm. 5469, de 2.11.2009).

Els alumnes que cursin i superin els mòduls C dels PQPI obtindran la titulació de graduat en educació secundària obligatòria sempre que hagin superat els mòduls obligatoris del PQPI.

L'opció de cursar els mòduls C ha de ser fruit de la valoració conjunta dels tutors amb els alumnes del PQPI (si escau, també amb les famílies) i s'ha de plantejar com una oportunitat real. Per això, per a cada jove que vulgui cursar els mòduls C el centre on els cursi estableix un pla individualitzat, que defineix tant la formació a realitzar com el moment i el ritme més adequat per desenvolupar-la.

Si els mòduls C es cursen en paral·lel als obligatoris, s'aconsella fer un màxim d'entre 2 i 4 mòduls (preferentment llengua catalana, llengua castellana i matemàtiques).

Els alumnes que presentin grans dèficits en les àrees instrumentals han de cursar, prèviament, mòduls d'iniciació o de reforç, d'acord amb l'orientació que faci el centre on han de cursar els mòduls C.

Poden impartir mòduls C els centres de titularitat del Departament d'Ensenyament que tenen implantats els ensenyaments de l'educació secundària per a les persones adultes.

També es poden impartir en els centres privats que tinguin autorització per impartir l'educació secundària per a les persones adultes. Així mateix, poden impartir els mòduls C als seus alumnes dels PQPI els centres privats que imparteixen els mòduls obligatoris PQPI, que tinguin autoritzada l'etapa d'educació secundària obligatòria i que siguin autoritzats específicament pel Departament d'Ensenyament.

Els mòduls C també es poden cursar en la modalitat d'ensenyament a distància a través de l'Institut Obert de Catalunya.

D. Atenció personalitzada i tutorització dels alumnes

L'atenció personalitzada, la tutorització i l'orientació dels alumnes dels programes de qualificació professional inicial és un dels seus elements clau. Comporta tant el seguiment i l'atenció personal individualitzada com el seguiment general de l'evolució del grup i l'acompanyament i seguiment de la inserció laboral i/o educativa. Es fa de manera contínua al llarg de tot el programa.

L'atenció individualitzada té com a finalitats:

- El seguiment del procés formatiu de cada jove.
- L'orientació personal, acadèmica i professional necessària per definir el seu projecte de futur.
- L'acompanyament en la seva inserció laboral i/o educativa a la finalització del programa.

Cada centre o entitat que imparteix PQPI ha de concretar els objectius, els continguts i les activitats que es duen a terme en relació amb:

- L'orientació personal, acadèmica i professional de l'alumne/a.
- La cohesió i dinamització del grup.
- La coordinació de l'activitat educativa entre els membres de l'equip docent.
- La comunicació del centre amb les famílies de l'alumne/a i altres serveis de l'entorn.
- La col·laboració en els aspectes organitzatius generals del centre o de l'entitat.

L'acció tutorial ha de ser compartida per tot l'equip docent del programa. Entre els components de l'equip es garantirà la realització de, com a mínim, tres sessions individuals d'atenció a cada alumne/a per trimestre.

El tutor de grup és un dels membres de l'equip docent, presideix les sessions d'avaluació i desenvolupa les sessions periòdiques de tutoria grupal. Aquesta persona és normalment la responsable, en el centre o entitat que imparteix els mòduls A i B, de coordinar i recollir les informacions de tot l'equip docent dels mòduls obligatoris sobre cada alumne/a i de coordinar-se, si escau, amb el centre on cada alumne/a cursi els mòduls C.

E. Destinataris, accés i permanència

E.1. Requisits d'edat

La regulació de les condicions d'edat per accedir a cursar un PQPI són a l'article 5 del Decret 140/2009. En cas de vacants en un programa, un cop inscrites les persones que compleixin les condicions d'edat establertes en els punts 1 i 2 d'aquell article, s'hi poden inscriure també persones fins a una edat màxima de 24 anys complerts abans de l'acabament del curs.

E.2. Matriculació als mòduls obligatoris dels PQPI

Preinscripció

De manera general, el termini per a la presentació de sol·licituds s'iniciarà durant el mes de maig. El calendari i els protocols de preinscripció als programes de qualificació professional inicial organitzats i gestionats pel Departament d'Ensenyament (PQPI-PTT i PQPI-FIAP) es regulen per al curs 2011-2012 en la [Resolució ENS/226/2011](#), d'1 de febrer (DOGC núm. 5811, de 4.2.2011) relativa a la preinscripció i matriculació en els diversos ensenyaments del sistema educatiu.

Matriculació als mòduls obligatoris A i B

El període de matriculació per als alumnes inscrits (vegeu l'annex 1 de la Resolució ENS/226/2011 per a més detalls) serà, de manera general, del 2 al 10 de setembre de 2011. A partir del 13 de setembre de 2011 i fins al 30 de novembre de 2011 s'ocuparan vacants segons llista d'espera o noves sol·licituds.

Documentació per a la matriculació

Per formalitzar la matrícula caldrà presentar com a mínim la documentació següent:

- Certificat acadèmic expedit per l'últim centre on hagi estat escolaritzat i, si escau, els informes complementaris d'orientació i psicopedagògics.
- En el cas d'alumnes nous que no hagin estat escolaritzats en cap centre educatiu espanyol, documentació que acrediti els estudis cursats en el seu país d'origen, sempre que sigui possible.

L'accés a un programa de qualificació professional inicial és voluntari. Per això, de manera general, en el moment de la matriculació cada alumne/a ha de signar un acord formatiu –vegeu el model "Acord formatiu"– on figuri el seu compromís d'assistència i aprofitament i el respecte a les normes bàsiques de funcionament. L'incompliment de l'acord pot comportar la pèrdua del dret d'assistència i d'avaluació.

El centre on l'alumne/a cursi els mòduls obligatoris serà el responsable de la formalització de la matrícula en l'aplicació específica de gestió de programes de qualificació professional inicial establerta pel Departament d'Ensenyament.

E.3. Permanència

Amb caràcter general, tenen preferència per ocupar les places les persones que cursen per primer cop un programa de qualificació professional inicial. Tanmateix, i d'acord amb l'article 21 del Decret 140/2009, els alumnes que havent finalitzat el curs no assoleixin tots els objectius previstos dels mòduls obligatoris d'un PQPI, poden continuar la seva formació i cursar en el mateix centre els mòduls no superats durant, com a màxim, un altre curs acadèmic.

De manera excepcional, si algun alumne/a, per motius raonats, no va cursar l'FCT en el curs acadèmic corresponent, pot matricular-se un nou curs i se li mantindran les qualificacions dels mòduls obligatoris superats en el seu moment. En aquests casos cal que l'alumne/a torni a formalitzar la matrícula, que presenti una instància de sol·licitud i que aporti els documents que justifiquen la permanència, així com la fotocòpia compulsada del certificat acadèmic final. Aquests alumnes no es comptabilitzen en el còmput d'alumnes matriculats en un grup. El centre ha d'assegurar l'organització, el seguiment i l'avaluació de l'FCT en aquests casos.

E.4. Trasllet de matrícula

Si en el transcurs del curs acadèmic, per canvi de domicili, un alumne/a no pot completar la formació en un centre, pot sol·licitar el trasllat del seu expedient a un altre centre on s'imparteixi el mateix perfil professional, sempre que hi hagi vacants en el nou centre d'acollida. En aquests casos, el centre on s'ha matriculat prèviament gestionarà el trasllat d'expedient al nou establiment.

E.5. Accés i matriculació als mòduls voluntaris dels PQPI (mòduls C)

Per matricular-se als mòduls C que es cursen en els centres de formació de persones adultes cal presentar:

- Si l'alumne/a ja ha superat els mòduls obligatoris del PQPI, el "Certificat acadèmic - mòduls A, B", que es troba dins dels models "Documents d'avaluació - Mòduls A, B". Aquest certificat el genera l'aplicació de gestió dels PQPI.
- Si l'alumne/a encara està cursant els mòduls obligatoris dels PQPI, el certificat del centre on està matriculat, segons el model "Certificat per a la matriculació als mòduls C". Aquest certificat el genera l'aplicació de gestió dels PQPI.

La matriculació als mòduls voluntaris C en els centres de formació de persones adultes s'ajustarà al que estableixen els documents relatius a l'organització i el funcionament dels centres i aules de formació de persones adultes del curs 2011-2012.

F. Aspectes organitzatius del PQPI

F.1. Configuració de grups

L'article 15 del Decret 140/2009, de 8 de setembre, estableix que els grups es configuren, amb caràcter general, amb un mínim de 10 i un màxim de 15 alumnes.

Aquest nombre es podrà incrementar en funció de la demanda de places en determinats programes o territoris.

Es pot fer la inscripció en grups ordinaris d'alumnes amb necessitats educatives específiques, sempre que puguin desenvolupar-se en un lloc de treball i, per tant, realitzar la formació en centres de treball, així com assolir alguna de les unitats de competència del perfil. En els centres públics, la incorporació d'aquests alumnes es farà d'acord amb la reserva de places i el procés de preinscripció i matrícula que estableix la Resolució ENS/226/2011. En el cas que totes les persones del grup siguin persones amb discapacitat, el nombre mínim per grup és de 6 alumnes, i el màxim, de 10. En aquest cas el PQPI es pot planificar en la perspectiva de dos cursos escolars.

F.2. Durada

La durada dels mòduls en què s'articula un PQPI es regeix pels articles 12 i 13 del Decret 140/2009, d'acord amb els quals:

- El conjunt de mòduls obligatoris (mòduls A i B) té, amb caràcter general, una durada d'un curs escolar i comprèn entre 800 i 1.100 hores.
- Els mòduls A requereixen entre el 50% i el 70% de la durada dels mòduls obligatoris, incloent-hi el temps destinat a l'FCT. El currículum dels mòduls A de cada perfil professional n'estableix la durada mínima.
- L'FCT té una durada d'entre 150 i 250 hores, i en cap cas no superarà el 25% de la durada dels mòduls obligatoris.
- La durada del conjunt dels mòduls B l'estableix cada centre i no pot ser inferior al 30% ni superior al 50% de la durada dels mòduls obligatoris. Si un centre dissenya un quart mòdul B de caràcter opcional, aquest haurà d'ajustar la seva durada al 10% de la durada del total dels mòduls B.

La durada i la temporització dels mòduls C es detallen en els documents relatius a l'organització i el funcionament dels centres de formació de persones adultes del curs 2011-2012.

F.3. Calendari, horaris i temporització

Les activitats lectives dels mòduls obligatoris dels PQPI s'iniciaran no més tard del dia 1 d'octubre de 2011. Durant el mes de setembre, abans de l'inici de les activitats lectives, els centres faran les activitats d'acollida i d'orientació dels alumnes, entre les quals es destaca la definició del Pla formatiu individualitzat.

L'horari d'impartició dels mòduls obligatoris s'estén de dilluns a divendres i entre les 8 i les 22 hores. No es poden fer més de 7 hores diàries de formació teoricopràctica en el centre formatiu.

G. Avaluació dels aprenentatges

G.1. Regulació

L'avaluació es regeix pels articles 17 i 18 del Decret 140/2009, d'acord amb els quals l'avaluació dels alumnes és contínua, formativa i global, prenent com a referència els criteris d'avaluació establerts en el currículum. Ha de tenir en compte el punt de partida en el moment de la incorporació de cada alumne/a al programa, el seu progrés i les competències assolides.

Es faran, com a mínim, tres sessions d'avaluació durant el programa, incloent-hi l'avaluació final.

Cal fer un seguiment sistemàtic de les activitats realitzades pels alumnes i tenir-ne un registre i una valoració personalitzats, tot impulsant les activitats d'autoavaluació, per implicar al màxim l'alumne/a que els cursa en el procés d'avaluació i aprenentatge i utilitzant activitats i instruments d'avaluació diversos.

G.2. Documentació de l'avaluació

Els documents oficials d'avaluació són els establerts a l'article 22 del Decret 140/2009. Per a la formalització dels processos de l'avaluació acadèmica i de la certificació, així com per a l'expedició dels documents oficials, s'utilitzarà l'aplicació de gestió de programes de qualificació professional inicial dissenyada pel Departament d'Ensenyament que integra aquestes funcionalitats. Es poden consultar els models a "Documents d'avaluació - Mòduls A, B".

Els instituts on s'imparteixen programes de qualificació professional inicial de la tipologia PQPI-FIAP arxivaran i custodiaran l'expedient acadèmic, així com tots els altres documents oficials d'avaluació.

El Departament d'Ensenyament determina els instituts que han de custodiar l'expedient acadèmic, així com tots els altres documents oficials d'avaluació dels programes de qualificació professional inicial de la tipologia PQPI-PTT.

G.3. Orientacions per a l'avaluació dels mòduls A

El referent bàsic per a l'avaluació dels mòduls A són les realitzacions professionals de cada unitat de competència (UC) i la formació associada a cada mòdul formatiu.

En el cas dels perfils professionals establerts en la Resolució ENS/102/2011, de 4 de gener, els referents bàsics per a l'avaluació seran els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació definits per a cadascun del perfils.

Llevat del mòdul FCT (vegeu més endavant), la qualificació de cada mòdul A es fa en termes numèrics, d'1 a 10, sense decimals. La qualificació del projecte integrat es fa també en termes numèrics d'1 a 10.

El conjunt dels mòduls A té una qualificació global que s'expressa numèricament, amb un decimal, i s'obté de ponderar amb un 90% la mitjana aritmètica de les qualificacions parcials corresponents a cada mòdul A, i amb un 10% la qualificació corresponent al projecte integrat.

Per obtenir qualificació positiva global dels mòduls A no és necessària la superació (o qualificació positiva) de tots els mòduls. Quan un mòdul A relacionat amb una unitat de competència (UC) acreditable no s'hagi superat, la UC corresponent no quedarà acreditada i per tant no es farà constar en la relació d'UC acreditades que figuren en la certificació acadèmica final del PQPI.

La qualificació igual o superior a 5 d'un mòdul A relacionat amb una UC permet l'acreditació de la UC fins i tot quan la qualificació global del conjunt dels mòduls A sigui inferior a 5.

El mòdul d'FCT es qualifica en termes de "apte" o "no apte". La qualificació de "apte" en l'FCT és un requisit indispensable per a la superació d'un PQPI. En cas que l'FCT sigui qualificada amb "no apte", no es podrà fer el còmput de la qualificació global dels mòduls A ni es podrà obtenir, per tant, qualificació final del PQPI.

G.4. Orientacions per a l'avaluació dels mòduls B

L'avaluació dels mòduls B es farà tenint en compte els criteris i indicadors d'avaluació de les competències establertes en el currículum i el progrés de l'alumne/a al llarg del curs. En qualsevol de les unitats formatives establertes per cada centre per desenvolupar el contingut dels mòduls B convindrà avaluar els continguts transversals que contingui, especialment els instrumentals bàsics.

Les qualificacions de cada mòdul B es fan numèricament, d'1 a 10, sense decimals. Es determinarà una qualificació per al conjunt dels crèdits que integren el mòdul de desenvolupament i recursos personals i una altra qualificació per al conjunt dels crèdits que integren el mòdul de coneixement de l'entorn social i professional.

En el mòdul d'aprenentatges instrumentals bàsics, en canvi, s'avaluaran específicament el crèdit de comunicació, el crèdit de matemàtiques i el crèdit TIC. La mitjana aritmètica resultant dels 3 crèdits que el componen donarà lloc a la qualificació del mòdul d'aprenentatges instrumentals bàsics.

El conjunt dels mòduls B té una qualificació global que s'expressa en termes numèrics, amb un decimal, i és el resultat de la mitjana aritmètica de les qualificacions dels tres mòduls B. En el cas que un centre organitzi un quart mòdul B opcional, la qualificació obtinguda es considerarà en la qualificació global conjunta dels mòduls B amb un pes ponderat d'un 10% (la qual cosa significa que la qualificació de cadascun dels altres tres mòduls B s'ha de ponderar amb un 30%).

G.5. Qualificació final del PQPI

Per als alumnes que cursin els mòduls obligatoris A i B, la qualificació final del programa es determina, tal com estableix l'article 18.4 del Decret 140/2009, per la mitjana aritmètica de la qualificació global dels mòduls A i de la qualificació global dels mòduls B. La qualificació final del programa s'expressa en termes numèrics en l'escala de l'1 al 10, amb dues xifres decimals.

La superació del PQPI requereix que la qualificació final del programa sigui igual o superior a 5, i que la qualificació de la formació en centres de treball sigui de "apte/a".

De manera general, l'avaluació final positiva d'un PQPI requereix, com a mínim, el 70% d'assistència a les activitats de formació. Quan les absències estiguin justificades per raons de salut o circumstàncies personals o familiars greus o incorporació tardana,

es pot avaluar positivament un alumne/a sempre que superi el 50% d'assistència i faci les activitats de recuperació corresponents.

G.6. Certificació acadèmica

Els alumnes que segueixin un PQPI obtindran un certificat acadèmic expedit pel centre o entitat on l'han cursat, tal com estableix l'article 19 del Decret 140/2009. Aquest certificat ha d'incloure la relació i qualificació final dels mòduls cursats, així com la relació d'unitats de competència acreditades i la qualificació final del programa de qualificació professional inicial. (Vegeu el model "Certificat acadèmic - mòduls A, B", dins els models "Documents d'avaluació - Mòduls A, B".)

En el cas dels perfils experimentals establerts en la Resolució ENS/102/2011 el certificat inclourà, a més, les correspondències de la formació superada en el PQPI amb la formació dels cicles de formació professional de grau mitjà i, per tant, el reconeixement de les corresponents unitats formatives del cicle.

Els alumnes que no finalitzin el programa i no obtinguin, per tant, el certificat acadèmic però hagin assistit, com a mínim, a un terç de la durada total del programa, poden demanar un certificat d'assistència amb el nombre d'hores a què ha assistit i el percentatge del que representa respecte del total del curs. L'aplicació informàtica dels programes de qualificació professional inicial genera aquest document.

H. Reconeixement de la formació. Efectes

El reconeixement de la formació del PQPI en les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà vindrà determinat per resolució del Departament d'Ensenyament.

Per obtenir el títol de graduat/ada en educació secundària obligatòria cal haver superat els mòduls voluntaris C establerts en el currículum de l'educació secundària per a les persones adultes i tenir superats els mòduls obligatoris A i B dels PQPI. El títol s'expedeix a través del centre educatiu en què s'han cursat els mòduls C.

Qüestions relatives a seguretat i salut

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Plans d'emergència. Simulacre
- B. Accidents laborals en els centres públics. Notificació
- C. Farmaciola
- D. Administració de medicació als alumnes
- E. Prevenció del tabaquisme, de l'alcoholisme i del consum d'altres substàncies que poden generar dependència
- F. Control de plagues en els centres
- G. Materials (educació infantil i primària)
- H. Coordinació de prevenció de riscos laborals en els centres públics
- I. Seguretat als laboratoris i tallers dels centres educatius
- J. Programa Salut i Escola (educació secundària)
- K. Manipulació d'aliments

El document es refereix, en alguns passatges, a tots els centres, i en alguns altres, quan així s'especifica, només a les escoles i altres centres públics.

A. Plans d'emergència. Simulacre

La normativa vigent sobre prevenció de riscos laborals estableix l'obligació d'adoptar les mesures de prevenció contra incendis i d'evacuació dels treballadors i dels alumnes. Aquestes mesures s'han de comprovar periòdicament.

Per aquest motiu, tots els centres han d'elaborar, revisar i actualitzar periòdicament el pla d'emergència. És aconsellable utilitzar el manual "Pla d'emergència del centre docent", editat pel Departament d'Ensenyament (Departament > Publicacions > Monografies > [Pla d'emergència del centre educatiu](#)).

Els centres públics, a l'inici de curs, han de comprovar que el pla d'emergència està actualitzat i han de garantir que, com a mínim, es farà un simulacre durant el primer trimestre del curs escolar. Aquest simulacre s'ha de planificar tenint en compte totes les activitats que es porten a terme en el centre, incloses les que es fan en horari de menjador, en el cas que els alumnes romanguin al centre dins d'aquesta franja.

En els centres públics, una vegada fet el simulacre, la direcció del centre ha de fer arribar a la direcció dels serveis territorials o a la gerència del Consorci d'Educació de Barcelona, segons escaigui, un informe amb les fitxes 1, 26, 27, 28 i 29 del manual "Pla d'emergència del centre docent" degudament emplenades i tres còpies dels plànols del centre, si aquests s'han actualitzat durant el darrer any.

En el cas que el centre comparteixi les instal·lacions amb altres entitats o persones públiques o privades, s'hi haurà de coordinar en relació amb el Pla d'emergència.

B. Accidents laborals en els centres públics. Notificació

D'acord amb la [Llei 31/1995](#), de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, la direcció del centre educatiu públic del Departament notifica als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, qualsevol accident o incident laboral que hagi sofert el personal del Departament que treballa en el centre, se'n segueixi o no una baixa de la persona afectada. Aquesta notificació es fa amb el model "Full de

notificació d'accident, incident laboral o malaltia professional", degudament formalitzat, una còpia de la tramesa del qual s'ha de lliurar a la persona afectada i una altra s'ha de conservar a l'arxiu del centre.

C. Farmaciola

En cada centre hi ha d'haver una farmaciola en un lloc conegut i visible, preferiblement fresc i sec, a l'abast del personal, tancada però no amb clau, no accessible als alumnes i pròxima a un punt d'aigua.

També, a prop de cada farmaciola i en un lloc visible, hi ha d'haver les instruccions bàsiques de primers auxilis i de contingut de la farmaciola, les quals, de manera orientativa, poden ser les que el Departament d'Ensenyament facilita als centres mitjançant el document "[La farmaciola escolar](#)".

El contingut de les farmacioles s'ha de revisar periòdicament per tal de reposar el material i controlar-ne les dates de caducitat.

D. Administració de medicació als alumnes

Per poder administrar medicació als alumnes cal que el pare, mare o tutor/a legal aportï una recepta o informe del metge o metgessa on consti el nom de l'alumne/a, la pauta d'administració i el nom del medicament que ha de prendre. Així mateix, el pare, mare o tutor/a legal ha d'aportar un escrit on es demani i s'autoritzi el personal del centre educatiu a administrar al fill o filla la medicació prescrita, sempre que sigui imprescindible la seva administració en horari lectiu d'acord amb la pauta esmentada.

És convenient que el centre mantingui en un únic arxiu les receptes o informes mèdics i els escrits d'autorització i prevegi qui ha d'administrar el medicament i, en absència d'aquesta persona, a qui correspon de fer-ho.

El personal del centre podrà administrar un medicament només en els casos en què poguessin fer-ho el pare, la mare o el tutor/a legal, sense una formació especial; en cas contrari, si el medicament l'ha d'administrar personal amb una formació determinada, caldrà que el centre es posi en contacte amb el centre d'assistència primària més proper.

E. Prevenció del tabaquisme, de l'alcoholisme i del consum d'altres substàncies que poden generar dependència

Les mesures i accions per a la prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència estan regulades per la [Llei 20/1985](#), de 25 de juliol (DOGC núm. 572, de 7.8.1985), modificada per la [Llei 10/1991](#), de 10 de maig (DOGC núm. 1445, de 22.5.1991), i per la [Llei 8/1998](#), de 10 de juliol (DOGC núm. 2686, de 22.7.1998).

La [Llei 42/2010](#), de 30 de desembre (BOE núm. 318, de 31.12.2010), modifica la [Llei 28/2005](#), de 26 de desembre, de mesures sanitàries enfront del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes del tabac (BOE núm. 309, de 27.12.2005), que va implantar mesures adreçades a la prevenció de les patologies derivades del consum de tabac.

Aquestes mesures fan referència al consum i la venda de tabac, a l'augment dels espais sense fum i a la limitació de la disponibilitat i accessibilitat als productes de tabac. La llei insisteix especialment en el paper modèlic dels professionals docents i sanitaris, en la seva tasca educativa, de sensibilització, conscienciació i prevenció mitjançant el foment d'estils de vida sense tabac.

D'acord amb tota la normativa esmentada, és prohibida la venda i el subministrament de productes derivats del tabac, i també fumar en totes les dependències dels centres educatius i altres centres de treball del Departament d'Ensenyament. La prohibició de fumar és absoluta i afecta totes les persones que estiguin a l'interior i als accessos de qualsevol dels recintes esmentats. La normativa no permet que els centres educatius públics, els serveis educatius i altres centres de treball dependents del Departament d'Ensenyament tinguin àrees habilitades per a fumadors.

Tampoc no és permesa la venda ni el consum de begudes alcohòliques en els centres educatius. Es recorda que són alcohòliques totes les begudes amb més de 0,5 graus d'alcohol. La cervesa es considera beguda alcohòlica.

En el marc de les seves funcions, la direcció del centre públic i la titularitat del centre privat ha de vetllar pel compliment de les mesures previstes en la normativa i per la creació i el manteniment d'una cultura organitzativa que promogui un ambient saludable lliure de fum. Així mateix, correspon al consell escolar l'avaluació del compliment d'aquestes mesures en el marc de les seves funcions d'avaluació del desenvolupament de l'activitat del centre.

L'incompliment de la normativa ha de ser degudament advertit i, si escau, sancionat, d'acord amb l'ordenament.

Es pot consultar més informació a la pàgina "[Prevenció del tabaquisme](#)" del web del Departament d'Ensenyament.

F. Control de plagues en els centres

Des del Departament d'Ensenyament se segueixen les línies d'actuació de control integrat de plagues urbanes, amb la finalitat d'integrar totes les mesures possibles que afavoreixin una estratègia de control que causi la menor afectació a les persones i a l'entorn. Les mesures de control per a possibles plagues s'aplicaran quan siguin estrictament necessàries, i s'evitaran, sempre que es pugui, les actuacions de caràcter merament preventiu. Quan s'hagin de dur a terme, caldrà atènyer-se:

- En els centres públics, a les instruccions emeses des del Servei de Prevenció de Riscos Laborals, que es poden trobar a la [Intranet del Departament d'Ensenyament](#) (Serveis al personal > Seguretat i salut laboral > [Control de plagues](#)), elaborades d'acord amb els criteris d'actuació que recomana la Direcció General de Funció Pública del Departament de Governació i Relacions Institucionals.
- En tots els centres, sigui quina sigui la seva titularitat, a les [recomanacions](#) dictades des del Departament de Salut. (Àmbits d'actuació > Professionals de la salut > Salut ambiental > Control de plagues i plaguicides > Control integrat de plagues urbanes).

G. Materials (educació infantil i primària)

Tots els materials emprats als centres educatius hauran de reunir els criteris de qualitat i seguretat establerts per la normativa vigent.

En particular, els recursos lúdics, les joguines i el material d'ús fungible hauran d'estar identificats amb el marcatge CE de conformitat. S'han de mantenir arranats en un espai per a l'emmagatzematge i en bon estat de netedat i seguretat per evitar riscos d'infecció, malaltia i contaminació i garantir les condicions higienicosanitàries.

Tant l'equipament com el mobiliari han d'estar adaptats a les edats i característiques dels seus usuaris, i s'han d'evitar cantoneres i materials de risc o estellables.

H. Coordinació de prevenció de riscos laborals en els centres públics

En totes les escoles públiques (amb l'excepció de les escoles de tipologia I i J), en els centres públics d'educació especial, en les ZER, en els instituts, en les escoles oficials d'idiomes, en les escoles d'arts plàstiques i disseny i també en els centres i aules de formació d'adults de 10 o més docents de plantilla, la direcció ha de designar una persona per a la coordinació de la prevenció de riscos laborals i comunicar la designació a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació.

La designació recaurà, sempre que sigui possible, en funcionaris docents en servei actiu i amb destinació al centre, amb formació en la matèria. Si cap d'aquests no hi opta i se'n té constància expressa, podrà ser nomenat qualsevol altre docent que imparteixi ensenyaments en el centre durant el curs escolar.

Correspon a la coordinació de la prevenció de riscos laborals promoure i coordinar les actuacions en matèria de salut i seguretat en el centre. En conseqüència, en decidir l'assignació de funcions que se li fa en el centre, caldrà considerar els ítems següents:

- Coordinació de les actuacions en matèria de seguretat i salut, així com la promoció i el foment de l'interès i la cooperació dels treballadors i treballadores en l'acció preventiva, d'acord amb les orientacions del Servei de Prevenció de Riscos Laborals i les instruccions de la direcció del centre.
- Col·laboració amb la direcció del centre en l'elaboració del pla d'emergència, i també en la implantació, la planificació i la realització dels simulacres.
- Revisió periòdica de la senyalització del centre i els aspectes relacionats amb el pla d'emergència amb la finalitat d'assegurar-ne l'adequació i la funcionalitat.
- Revisió periòdica del pla d'emergència per assegurar-ne l'adequació a les persones, els telèfons i l'estructura.
- Revisió periòdica dels equips contra incendis, com a actuació complementària a les revisions oficials.
- Promoció i seguiment d'actuacions d'ordre i neteja.

- Suport a la direcció del centre per formalitzar i trametre als serveis territorials o al Consorci d'Educació de Barcelona el model "Full de notificació d'accident, incident laboral o malaltia professional".
- Col·laboració amb el personal tècnic del Servei de Prevenció de Riscos Laborals en la investigació dels accidents que es produeixin en el centre.
- Col·laboració amb el personal tècnic del Servei de Prevenció de Riscos Laborals en l'avaluació i el control dels riscos generals i específics del centre.
- Coordinació de la formació dels treballadors del centre en matèria de prevenció de riscos laborals.
- Col·laboració amb els professors en les etapes educatives que escaigui, per al desenvolupament, dins el currículum de l'alumne, de continguts de prevenció de riscos.

El Departament d'Ensenyament ofereix cursos de seguretat i salut laboral de nivell bàsic (30 hores) a fi que les persones designades per coordinar la prevenció de riscos laborals en els centres públics puguin fer-los. A més, les seccions de prevenció de riscos laborals dels serveis territorials o del Consorci d'Educació de Barcelona organitzaran sessions informatives amb els coordinadors de prevenció de riscos laborals, que se celebraran preferentment en dijous.

I. Seguretat als laboratoris i tallers dels centres educatius

Des del Servei de Prevenció de Riscos Laborals s'estableixen els procediments, les instruccions i els documents informatius, per a cada temàtica, que es poden trobar a la [Intranet del Departament d'Ensenyament](#) (Portal de centre > Seguretat).

A fi de minimitzar els riscos en la manipulació de productes químics i/o de mostres biològiques, així com de les eines, els instruments, les màquines i altres elements dels equips de treball en laboratoris i tallers, i per tal de donar compliment a les normatives vigents, s'han establert pautes de treball que permeten integrar les bones pràctiques laborals i ambientals en els laboratoris i tallers del centre. En particular, cal prestar una atenció especial a les que fan referència a l'etiquetatge, l'emmagatzematge, la manipulació i la gestió dels residus que s'hi generen.

J. Programa Salut i Escola (educació secundària)

L'educació per a la salut té un paper fonamental en el desenvolupament de la infància i l'adolescència. Els infants i les persones joves necessiten eines per mantenir actituds positives envers l'afectivitat i la sexualitat, per poder afrontar situacions de risc vinculades amb la salut i per desenvolupar conductes saludables.

El Programa Salut i Escola (PSiE), que impulsen conjuntament el Departament de Salut i el d'Ensenyament, té per objectius millorar la salut dels adolescents mitjançant la realització d'accions d'educació i promoció de la salut, atendre de manera precoç problemes relacionats amb la salut i prevenir situacions de risc, potenciant la col·laboració entre els centres i serveis educatius i els serveis de salut comunitària presents al territori.

El Programa Salut i Escola preveu dues línies bàsiques d'actuació:

- Potenciar el desenvolupament d'activitats d'educació i promoció de la salut en els àmbits prioritaris d'intervenció del Programa: salut alimentària, salut emocional, salut afectiva i sexual, consum de drogues, tabac i alcohol.
- Facilitar l'accés dels joves a informació i assessorament en temes relacionats amb la salut mitjançant la consulta oberta.

El Departament de Salut assigna a cada centre d'educació secundària un professional de referència de l'equip d'atenció primària de la zona i facilita el suport dels serveis sanitaris especialitzats: centres de salut mental infantil i juvenil (CSMIJ), programa d'atenció a la salut sexual i reproductora (PASSIR) i centres d'atenció de drogodependències (CAS).

Correspon als professionals sanitaris de referència:

- Donar suport als professors en la planificació i el desenvolupament d'activitats d'educació i de promoció de la salut.
- Atendre les demandes d'informació i d'orientació dels alumnes.
- Coordinar amb els professors i l'EAP possibles intervencions amb els alumnes.
- Gestionar, si escau, derivacions als serveis sanitaris especialitzats.

Els centres educatius han de coordinar els continguts d'educació per a la salut que es desenvolupin en el marc del currículum de diferents matèries i planificar activitats específiques de promoció de la salut tenint en compte els temes prioritaris del PSiE i les necessitats que es detectin en la consulta oberta. En la planificació i el desenvolupament de les activitats d'educació i de promoció de la salut es pot comptar amb la col·laboració de personal sanitari. Cal que cada centre estableixi els mecanismes de coordinació entre els professors i el personal sanitari per dur a terme aquestes actuacions. És convenient que cada centre designi un professional docent com a referent de salut i, per tant, del PSiE.

Convé que l'ambient i les interrelacions del centre siguin propicis al desenvolupament d'hàbits i conductes saludables. La participació dels diferents agents implicats — professors, alumnes, famílies, entorn social (barri, municipi)— afavorirà l'efectivitat de les actuacions que es duguin a terme.

La consulta oberta s'ha de fer en un espai que reuneixi condicions de funcionalitat i de confidencialitat, procurant que interfereixi al mínim en l'horari de les classes. L'horari de la consulta oberta s'inclourà en la programació general anual del centre.

La confidencialitat de la consulta és clau per establir la confiança amb els alumnes. Quan es detectin situacions de risc cal ajudar els adolescents a comprendre la necessitat d'informar les famílies i fer l'acompanyament en aquest procés. Si es detecta alguna situació de risc per a la vida de l'adolescent o per a tercers, una malaltia mental que impliqui pèrdua de les capacitats cognitives, una malaltia greu o una decisió que pugui perjudicar clínicament la persona, caldrà comunicar-ho a la família.

A l'inici de curs el centre públic d'educació secundària informarà els alumnes i les famílies del servei de consulta oberta i presentarà als alumnes la persona que durà a terme el servei. Es facilitaran díptics informatius per als alumnes i les famílies en tots els centres d'educació secundària (públics i privats concertats). També és important facilitar a les AMPA la planificació d'activitats adreçades a les famílies.

El Departament d'Ensenyament facilita formació i materials didàctics per al desenvolupament dels temes prioritzats en el PSiE. Al web <http://www.gencat.cat/ensenyament/salut> es poden trobar recursos didàctics i experiències de centres educatius, i també enllaços d'interès amb institucions que treballen aquesta temàtica.

Les actuacions esmentades en aquest apartat s'han de preveure en la programació anual del centre. La valoració que se'n faci a final de curs en la memòria anual del centre ha de referir-se, com a mínim, al desenvolupament de les activitats de promoció de la salut i al funcionament, si escau, de la consulta oberta.

K. Manipulació d'aliments

L'elaboració d'aliments en un centre per part dels alumnes, les famílies o els professors, com a activitat de la programació anual aprovada pel consell escolar, s'ha de fer tenint en compte les normes generals d'higiene, evitant qualsevol possible contaminació aliena als aliments i, especialment respectant les "[Quatre normes per preparar aliments segurs](#)".

En tot cas, cal evitar les elaboracions fetes amb ou cru, cremes, trufa i/o nata. En el cas d'alumnes que pateixin al·lèrgies i/o intoleràncies, cal tenir present que només es poden fer servir aliments i/o materials que no continguin els al·lèrgens a evitar. Podeu consultar la publicació "[Al·lèrgies alimentàries i al làtex. Guia per a l'escola](#)".

Actuacions en els supòsits de diverses realitats socials que afecten alumnes escolaritzats en el centre

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Supòsits d'absentisme d'alumnes (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)
- B. Supòsits de retard en la recollida dels alumnes a la sortida del centre (escoles)
- C. Supòsits de problemes entre els progenitors en relació amb els fills (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)
- D. Supòsits d'actuacions de la policia o de la DGAIA (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)
- E. Supòsits de presumpta comissió, per part d'alumnes, d'algun tipus de delictes o falta penal dins les dependències del centre (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)
- F. Supòsits en què es té constància o es tenen sospites que algun alumne/a ha estat objecte de maltractaments (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)

A. Supòsits d'absentisme d'alumnes (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)

L'absentisme pròpiament dit és l'absència reiterada i no justificada al centre educatiu de l'alumne/a en edat d'escolarització obligatòria, tot i que hi ha altres realitats, que sovint s'inclouen dins aquest terme, com l'abandó, la no-escolarització o la desescolarització.

Cada centre dissenya i implementa estratègies i actuacions per a la prevenció, la diagnosi i l'actuació precoç contra l'absentisme escolar. Aquestes actuacions es duen a terme coordinadament amb els serveis educatius del Departament d'Ensenyament i els serveis socials del municipi i inclouen mecanismes per a la detecció de l'absentisme, anàlisi de factors de risc, protocols d'intervenció, processos de reflexió sobre els resultats aconseguits en la millora de l'assistència a classe dels alumnes absentistes i mesures pedagògiques per garantir l'èxit del retorn dels alumnes absentistes al centre. Les orientacions del Departament d'Ensenyament es poden trobar a "[Projecte de convivència](#)" al web de l'XTEC.

Quan en els alumnes de l'educació obligatòria es produeixi un cas d'absentisme escolar, el centre s'ha de posar en contacte amb els pares, mares o tutors legals per tal d'assabentar-los de la situació i recordar-los les obligacions que tenen de vetllar per la correcta escolarització dels seus fills i filles.

Si d'aquesta actuació no en resulta la rectificació del comportament absentista, la direcció del centre ha de comunicar per escrit la situació als serveis socials del municipi. D'aquesta comunicació n'haurà de quedar còpia arxivada en el centre, a disposició de la Inspecció d'Educació.

A criteri de la direcció del centre, i en tot cas quan no hi hagi hagut solució efectiva a l'absentisme després de la comunicació als serveis socials del municipi, la direcció del centre n'ha d'informar la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, la gerència del Consorci d'Educació, per tal que, si és el cas, es posi en coneixement de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA).

El procediment detallat d'actuació en situacions d'absentisme de l'alumne/a ha d'explicitar-se en les normes d'organització i funcionament del centre.

A més de les mesures de caràcter estrictament educatiu que tingui determinat cada centre per a l'etapa obligatòria, els casos de no-assistència injustificada en els nivells no obligatoris es consideraran falta en els termes establerts a l'article 37 de la [Llei d'educació](#), sens perjudici del que s'indica a l'apartat "Anul·lació de matrícula i matrícula extraordinària en el batxillerat" del document per a l'organització i el funcionament dels centres públics d'educació secundària.

B. Supòsits de retard en la recollida dels alumnes a la sortida del centre (escoles)

El centre públic ha d'exposar en un lloc visible l'horari màxim de recollida dels alumnes. El centre ha de determinar la persona o persones que es faran càrrec dels alumnes un cop se superi el temps fixat per a la recollida, ja que en cap cas l'alumne/a no es pot deixar sol/a.

Quan es produeixi un retard fora dels marges raonables en la recollida dels alumnes un cop acabat l'horari escolar, es procurarà contactar amb la família o els tutors legals de l'alumne/a. Un cop esgotats sense efecte els intents de comunicació amb la família o amb els tutors legals, i transcorregut un marge de temps prudencial, la persona de l'escola que fins aquell moment hagi estat a càrrec de l'alumne/a comunicarà telefònicament la situació a la guàrdia urbana o policia local i acordarà amb ells la fórmula per lliurar-lo a la seva custòdia.

La reiteració freqüent d'aquests fets amb una mateixa família, en la mesura que comporta una manca d'assumpció de les responsabilitats de custòdia dels menors que li correspon, s'ha de tractar de manera similar als supòsits d'absentisme. En darrer terme, la direcció del centre ha de comunicar per escrit la situació als serveis socials del municipi. D'aquesta comunicació n'ha de quedar còpia arxivada en el centre, a disposició de la Inspecció d'Educació.

A criteri de la direcció del centre, i en tot cas quan no hi hagi hagut solució efectiva a la reiteració de recollides tardanes després de la comunicació als serveis socials del municipi, la direcció del centre n'ha d'informar la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, la gerència del Consorci d'Educació.

C. Supòsits de problemes entre els progenitors en relació amb els fills (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)

En els supòsits de problemes sorgits entre els progenitors o tutors legals d'alumnes menors d'edat dels centres educatius, cal tenir en compte els criteris següents:

1. Com a regla general

- No prendre partit ni adoptar cap posicionament en les relacions privades entre els pares dels alumnes, referents als seus drets i deures envers aquests.
- Complir sempre les resolucions i requeriments judicials escrits relatius a les relacions esmentades.

2. Com a qüestions específiques

- Cap persona, sigui o no funcionària, no està obligada a proporcionar informes dels alumnes, a petició d'un advocat. Cal exigir l'oportú requeriment judicial.
- Els pares, si no han estat privats judicialment de la pàtria potestat, tenen dret a rebre informació sobre el desenvolupament educatiu dels fills.
- Els pares que hagin estat privats de la pàtria potestat s'han de sotmetre al règim de relacions amb el fill/a que hagi estat establert mitjançant sentència judicial.
- Les decisions de canvi de centre d'un alumne o alumna corresponen als qui en tinguin atribuïda la pàtria potestat. Aquesta s'exerceix per ambdós progenitors o per un de sol amb el consentiment exprés o tàcit de l'altre, i són vàlids els actes que realitzi un d'ells segons l'ús social i les circumstàncies. En cas de desacord entre progenitors, s'ha d'estar a allò que determini el jutge.
- Els infants més petits han de ser lliurats, a l'hora de la sortida, als pares que tinguin atribuïda la guarda i custòdia o a les persones que en tinguin l'encàrrec.
- Davant de qualsevol exigència que depassi els criteris abans expressats, cal demanar el corresponent requeriment judicial.

D. Supòsits d'actuacions de la policia o de la DGAIA (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)

1. En el supòsit que funcionaris de la policia es presentin en les dependències d'un centre educatiu, cal tenir presents els criteris d'actuació següents:
 - a. Si demanen endur-se algun alumne/a, cal:
 - Que s'acreditin com a policia, tot exhibint el carnet professional.
 - Que aportin el requeriment judicial, o de la fiscalia, que n'ordena l'actuació.
 - Avisar els pares o tutors legals, si l'alumne/a és menor, per tal que acompanyin el fill/a. Si no és possible comptar amb els pares o tutors legals, els menors han de ser acompanyats pel tutor/a o per un altre professor/a.
 - b. Si demanen identificació o dades d'algun alumne/a, cal:
 - Que s'acreditin com a policia, tot exhibint el carnet professional.
 - Que aportin el requeriment judicial, o de la fiscalia, que n'ordena l'actuació.

Sense el previ compliment de les actuacions precedents, no es pot lliurar cap alumne/a a la policia ni proporcionar dades sol·licitades per aquesta, llevat que els agents de policia es trobin davant una situació d'urgència perquè l'alumne/a intenta fugir o cometre algun il·lícit penal dins el centre.

2. Menors en situació de desemparament. En el supòsit que es presentin al centre funcionaris de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) per recollir un/a menor que ha estat declarat en situació de desemparament per resolució administrativa de la DGAIA, els funcionaris han d'acreditar-se i lliurar al centre una còpia de l'autorització emesa pel cap del servei territorial d'Atenció a la Infància i l'Adolescència en què consti la referència de la resolució esmentada. El centre lliura el menor als funcionaris i conserva còpia de l'autorització presentada, així com les dades de l'acreditació dels funcionaris que han dut a terme la recollida.

E. Supòsits de presumpta comissió, per part d'alumnes, d'algun tipus de delicte o falta penal dins les dependències del centre (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)

En el supòsit que es tinguin indicis racionals clars i suficients que algun alumne/a ha comès algun acte presumiblement delictiu (p. ex. tràfic d'estupefaents) o constitutiu de falta penal (p. ex. agressió), cal:

- Incoar des de la direcció el corresponent expedient a l'alumne/a per escatir les seves responsabilitats d'acord amb l'article 37 de la [Llei d'educació](#), sens perjudici de les mesures cautelars que es puguin adoptar.
- Denunciar el cas davant la policia.

En el supòsit que els indicis de la presumpta comissió d'un delicte o d'una falta penal es desprenguin de la tramitació d'un expedient incoat per la direcció del centre, cal actuar d'acord amb la normativa aplicable (actualment el [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius) i, en aquest sentit:

- Un cop determinats els fets a l'expedient, cal que l'instructor n'elabori un informe i que la direcció o la titularitat el trameti al ministeri fiscal.
- El mateix informe s'ha de trametre als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació.

En el cas d'aldarulls de control difícil o impossible, produïts per alumnes o terceres persones dins el centre, la direcció del centre públic (o, en el seu cas, qui tingui poders suficients de la titularitat del centre privat) ha d'avisar la policia a fi de restablir l'ordre públic.

F. Supòsits en què es té constància o es tenen sospites que algun alumne/a ha estat objecte de maltractaments (orientacions per a tots els centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya)

D'acord amb el "[Protocol marc d'actuacions en casos d'abusos sexuals i altres maltractaments greus a menors](#)", cal actuar de la manera següent:

1. Quan hi hagi sospites d'un probable maltractament o abús sexual sobre un menor, cal que la direcció del centre ho comuniqui a la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA, av. del Paral·lel, 52, 08001 Barcelona, o a Infància respon: 900 300 777) i a la Fiscalia de Menors i doni compte d'aquesta actuació als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació.
2. Quan hi hagi certesa d'abús sexual o maltractament sobre un menor cal que la direcció del centre es posi en contacte amb l'hospital de referència de la zona, que ho comuniqui simultàniament a la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència i a la Fiscalia de Menors o al jutjat de guàrdia, i que doni compte d'aquestes actuacions als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació.

En ambdós casos el centre educatiu ha d'informar la família del menor de les actuacions que es facin.

Protecció de dades, d'imatges i de la propietat intel·lectual

A. Alumnes: ús d'imatges, publicació de dades de caràcter personal i de material que elaboren

L'accés de tots els centres educatius a Internet i l'ús de les tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement faciliten que molts centres disposin dels seus propis webs i de mitjans de reproducció digitals mitjançant els quals l'activitat educativa va més enllà dels estrictes límits físics de les aules i pot ser compartida per les famílies, l'entorn i les comunitats d'aprenentatge d'arreu. En conseqüència, la imatge o altres dades que poden identificar els alumnes són presents a la xarxa.

Per a la publicació d'imatges, dades personals o materials la propietat intel·lectual dels quals recau en els alumnes menors d'edat, cal disposar de la corresponent autorització signada per les persones que n'exerceixen la pàtria potestat. L'autorització ha d'especificar de la manera més concisa possible la finalitat a què es destinaran les dades, imatges o materials, la durada de l'autorització i el mitjà de difusió. Quan els alumnes són majors d'edat, l'autorització l'ha de signar directament l'alumne/a.

A.1. Imatges

Atès que el dret a la pròpia imatge està reconegut en l'article 18.1 de la Constitució i regulat per la [Llei orgànica 1/1982](#), de 5 de maig, sobre el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, i que el dret a l'autodeterminació informativa també està reconegut en el text constitucional en l'article 18.4 i regulat per la [Llei orgànica 15/1999](#), de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, es fa necessari que, abans de publicar a les pàgines web dels centres educatius o en revistes o publicacions d'àmbit educatiu editades pel centre, imatges d'alumnes on aquests o aquestes siguin clarament identificables o altres dades personals susceptibles de ser tractades informàticament, s'hagi obtingut el consentiment dels pares, les mares o els tutors legals. En els alumnes majors d'edat, el consentiment l'ha de donar l'alumne/a.

Per facilitar l'obtenció d'aquest consentiment, el centre ha d'informar els pares, les mares o els tutors legals dels alumnes menors d'edat afectats, i directament els alumnes majors d'edat quan s'escaigui, de la possibilitat de publicar al web del centre o en revistes o publicacions d'àmbit educatiu editades pel centre imatges o dades personals de l'alumne/a en activitats lectives, complementàries o extraescolars, i els ha de lliurar un model per tal que puguin autoritzar o donar el consentiment a la publicació de les imatges. Amb aquesta finalitat, es disposa dels models "Autorització relativa als alumnes: ús d'imatges, publicació de dades de caràcter personal i de material que elaboren (menors d'edat)" i "Autorització relativa als alumnes: ús d'imatges, publicació de dades de caràcter personal i de material que elaboren (majors d'edat)" que els centres han de demanar que siguin emplenats i signats pel pare, la mare o els tutors legals de qualsevol alumne o alumna (o directament per l'alumne/a si és major d'edat) quan, amb posterioritat, hagi de sortir en imatges al web del centre o en revistes o publicacions d'àmbit educatiu editades pel centre.

Aquest consentiment no inclou l'autorització en el cas d'imatges clarament identificables obtingudes per qualsevol altre sistema de captació d'imatge (filmacions, fotografies, etc.) destinat a ser reproduït en televisió, revistes no elaborades pel centre, publicacions de propaganda, llibres o qualsevol altre mitjà de difusió pública.

D'acord amb la Llei orgànica 1/1982, el dret a la pròpia imatge no impedeix la informació gràfica sobre un esdeveniment públic quan la imatge d'una persona determinada aparegui com a merament accessòria. En aquest sentit no serà necessari el consentiment exprés dels interessats o representants legals per a la captació d'imatges quan aquestes tinguin caràcter accessori dintre de l'esdeveniment o quan les persones que hi apareguin no es puguin identificar.

La direcció del centre públic i la titularitat del centre privat són responsables únicament d'allò que es capti dins del recinte del centre. Qualsevol captació d'imatge efectuada dins del recinte del centre requereix l'autorització prèvia de la direcció o de la titularitat, autorització que ha de quedar degudament acreditada. Si les imatges identifiquen persones, és necessari obtenir el consentiment exprés de les persones afectades o dels seus representants legals explicitant la finalitat concreta de la captació. La direcció, si escau, la titularitat no són responsables de les captacions d'imatges efectuades en espais públics externs al centre.

A.2. Dades personals

Pel que fa a la protecció de dades de caràcter personal, cal tenir en compte que l'article 13 del [Reial decret 1720/2007](#), de 21 de desembre, admet la validesa del consentiment del tractament de les dades de caràcter personal atorgat per les persones majors de 14 anys, mentre que per a les menors d'aquesta edat cal el consentiment de les persones que n'exerceixen la pàtria potestat. Aquesta modulació de la minoria d'edat s'estén també a l'autorització del dret d'imatge esmentat anteriorment.

A.3. Edició de materials en blogs i espais web del centre

Per a l'edició, amb finalitat de desenvolupar l'activitat educativa, de materials elaborats per l'alumne/a en blogs, altres espais web i altres espais de comunicació del centre, cal la corresponent cessió del dret de comunicació pública expressat per escrit de les persones que exerceixen la pàtria potestat de l'alumne/a, si és menor d'edat, o directament de l'alumne/a si és major d'edat. La Llei de propietat intel·lectual no admet cap mena de modulació d'aquest requisit segons l'edat del menor. La cessió del dret de comunicació pública s'ha d'efectuar encara que l'autor o l'autora en qüestió no aparegui clarament identificat, i s'estén a realitzacions com ara els treballs i projectes de recerca i altres de similars. Per tant, cal informar les famílies (i directament l'alumne/a major d'edat) de les activitats que es prevegi publicar en línia i obtenir-ne la corresponent autorització signada.

B. Aspectes generals de la protecció de dades personals en els centres educatius

Per donar compliment a la disposició addicional 14a de la [Llei d'educació](#), en el marc de la legislació sobre protecció de dades de caràcter personal, el Departament d'Ensenyament prepara normes i posa a disposició dels centres orientacions específiques que es poden consultar al [Portal de centre](#) del Departament d'Ensenyament. En aquestes normes es distingeixen els fitxers de dades que correspon custodiar al Departament i els fitxers que ha de custodiar cada centre.

En tot cas, correspon a les direccions dels centres públics i a la titularitat dels centres privats adoptar les mesures adients per garantir la seguretat de les dades de caràcter personal que conté la documentació del centre i evitar-ne l'alteració, la pèrdua i el tractament o l'accés no autoritzats.

ANNEX – Instruccions per a la recollida de dades a efectes estadístics

INSTRUCCIONS de 15 d'abril de 2011 per a la
recollida de dades per a l'elaboració de l'estadística
del curs 2011-2012 referent als alumnes p. 2

INSTRUCCIONS de 29 d'abril de 2011 per a la
recollida de dades per a l'elaboració de l'estadística
del curs 2011-2012 referent als centres.....p. 9

INSTRUCCIONS de 15 d'abril de 2011 per a la recollida de les dades per a l'elaboració de l'estadística del curs 2011-2012 referent als alumnes

Aquestes instruccions es dicten a l'efecte de recollir les dades per a l'elaboració de l'estadística del curs 2011-2012, d'acord amb el que disposen la Llei 13/2010, de 21 de maig, del Pla estadístic de Catalunya 2011-2014, i el Decret 289/2011, de 8 de març, pel qual s'aprova el Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2011.

Primera

- 1.1. Els centres educatius que imparteixen educació infantil i primària, educació secundària (ESO, batxillerat, cicles formatius), programes de qualificació professional inicial, ensenyaments d'arts plàstiques i estudis superiors de disseny han de lliurar el fitxer informàtic de dades que es descriu en l'annex.
- 1.2. La direcció dels centres ha de comprovar que els fitxers de dades s'ajusten a les especificacions de l'annex.
- 1.3. Tots els centres han de fer tramesa de les dades de matrícula actualitzades de tots els alumnes del centre.
- 1.4. El Departament d'Ensenyament proveirà els centres de les instruccions adients per a la creació, la verificació i la transmissió dels fitxers.

Segona

Els directors dels centres públics i els titulars dels centres privats han de lliurar al Departament d'Ensenyament, abans del 31 d'octubre de 2011, les dades dels alumnes que cursen educació infantil i primària, educació secundària obligatòria, batxillerat, cicles formatius de formació professional, cicles formatius de formació específica d'arts plàstiques i disseny i estudis superiors de disseny.

Tercera

- 3.1. El Departament d'Ensenyament, mitjançant els procediments adients, comprovarà l'adequació de les dades a les especificacions de l'annex i, si escau, informarà els centres de les dades errònies perquè les esmenin.
- 3.2. Les dades dels alumnes s'integraran en el fitxer "Alumnes matriculats", descrit en l'annex I de l'Ordre ENS/175/2003, de 10 de març, per la qual es regulen els fitxers automatitzats que contenen dades de caràcter personal gestionats pel Departament d'Ensenyament.

Quarta

El Servei d'Indicadors i Estadística de la Subdirecció General d'Organització, Coneixement i Sistemes d'Informació és l'òrgan responsable de les activitats estadístiques incloses en el Pla estadístic 2011-2014, d'acord amb la metodologia i les característiques tècniques que es descriuen en l'annex 1 del Decret 289/2011, de 8 de març, pel qual s'aprova el Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2011.

Departament d'Ensenyament

Maria Jesús Mier Albert
Secretària general

Barcelona, 15 d'abril de 2011

Descripció del fitxer

Cada centre ha d'elaborar un únic fitxer amb les dades dels alumnes d'acord amb la descripció que s'indica a continuació.

Nom del fitxer: CENTRE8.TA1, on CENTRE8 és el codi que té assignat el centre.

Format: ASCII de registre fix.

Contingut: Conté les dades dels alumnes i té una longitud de 354 posicions. Els camps mantenen la seva longitud encara que estiguin en blanc. Entre camp i camp no hi ha d'haver cap caràcter ni cap espai en blanc.

Número d'ordre, nom i descripció dels camps:

1. NOM	NOM DE L'ALUMNE/A. És un camp de 15 posicions on s'ha d'escriure el nom de l'alumne/a. Si el primer cognom conté partícules, es posaran a continuació del nom.
2. COGNOM1	PRIMER COGNOM. Camp de 20 posicions on es posa el primer cognom de l'alumne/a. Si el cognom conté partícules que el separen del nom, es posaran al darrere del nom.
3. COGNOM2	SEGON COGNOM. Camp de 20 posicions on es posa el segon cognom de l'alumne/a, si en té.
4. TIPUS_DOC	TIPUS DE DOCUMENT. Camp d'una posició per indicar el tipus de document d'identificació de l'alumne/a (DNI, NIE, passaport). Es codificarà segons s'indica al document GUIA-MAT.
5. DOCUMENT	NÚMERO DE DOCUMENT. És un camp de 14 posicions on es consignarà el número del document de l'alumne/a. S'hi han d'indicar tant els números com la lletra, si en té (els DNI i NIE han de portar la lletra de manera obligatòria). No s'hi han d'incloure espais en blanc ni cap signe de puntuació.

Per als alumnes de nacionalitat espanyola a partir dels 16 anys, serà obligatori indicar-ne el DNI i es validarà que aquest sigui correcte.

Per als alumnes d'altres nacionalitats a partir dels 16 anys, serà obligatori indicar-ne el NIE o el passaport i es validarà que el codi sigui correcte en el cas del NIE. |
6. LLIURE	És un camp de 6 posicions que s'ha de deixar en blanc.
7. ADRECA	ADREÇA. Camp de 30 posicions on s'ha d'escriure l'adreça actual de l'alumne/a sense fer-hi constar el municipi ni el codi postal.
8. CODIMUN	CODI MUNICIPAL. Camp de 5 posicions que indica el municipi de l'adreça actual de l'alumne/a. S'omple segons la Taula de Codis de Municipis de l'INE. Vegeu la taula 6 del document GUIA-MAT.
9. CP	CODI POSTAL. Camp de 5 posicions per escriure-hi el codi postal corresponent a l'adreça actual de l'alumne/a.

10. TELEFON Camp de 9 posicions per indicar el telèfon que dona l'alumne/a o la família de l'alumne/a.
11. DATANAIX DATA de NAIXEMENT de l'alumne/a. És un camp de 6 posicions amb el format: DDMMAA.
12. SEXE Camp d'una posició: H per a homes i D per a dones.
13. NACIONALIT NACIONALITAT. Camp de 3 posicions que indica la nacionalitat de l'alumne/a, codificat segons la taula 4 del document GUIA-MAT.
- Si es deixa en blanc, s'entén que és espanyol.
14. CIP Camp de 14 posicions on s'ha d'introduir el Codi d'Identificació Personal (CIP) de la Targeta Sanitària Individual (TSI) de l'alumne/a. Si no es disposa **d'aquesta dada, el camp es deixarà en blanc.**
15. DEFICITS Camp d'una posició per indicar la causa principal de les possibles necessitats educatives específiques de l'alumne/a. Es codificarà segons s'indica al document GUIA-MAT.
- En el cas d'alumnes amb més d'una causa de necessitat educativa específica, s'hi indicarà la dominant. Els documents acreditatius s'han d'indicar en el camp ACI.
16. DATAMAT DATA DE MATRÍCULA. Camp de 6 posicions per indicar la data en què l'alumne/a es matricula per al curs 2011-2012. En format DDMMAA.
17. CENTRE CODI CENTRE. Camp de 8 posicions per escriure-hi el codi del centre on s'ha matriculat l'alumne/a.
18. ANY ANY ACADÈMIC. Camp de 4 posicions per indicar l'any acadèmic; així, el curs 2011-2012 s'indicarà 2012.
19. REPETIDOR Camp d'una posició per indicar si l'alumne/a és la primera vegada que fa el curs actual o si és repetidor/a.
- S'entén per repetidor l'alumne/a que fa el mateix curs que el cursat l'any anterior perquè no ha aprovat les matèries necessàries per passar de curs. S'ha de considerar repetidor l'alumne/a que estigui en aquesta situació tot i que el pla d'estudis hagi canviat d'un any a l'altre. No s'aplicarà aquest concepte en els cicles formatius ni en el batxillerat nocturn.
- Així, aquest camp s'omplirà amb una R en el cas que l'alumne/a sigui repetidor/a i es deixarà en blanc en cas contrari.
- Per a l'alumne/a de batxillerat nocturn i cicles formatius aquest camp es deixarà sempre en blanc.
20. ACCES Camp de 4 posicions que es deixarà en blanc.
21. PLADESTUDI PLA D'ESTUDIS. Camp de 3 posicions que s'omple segons els estudis que cursa l'alumne/a. Vegeu la taula 1 de Pla d'estudis del document GUIA-MAT.

22. TIPUSENS TIPUS D'ENSENYAMENT. Camp de fins a 4 posicions que indica el tipus específic d'estudis que cursa l'alumne/a. S'ha d'omplir segons la taula 2 de tipus d'ensenyament (document GUIA-MAT). Si el codi té menys de 4 caràcters, cal acabar d'omplir-lo amb blancs.
23. CURS CURS ACADÈMIC. Camp d'una posició que indica el curs que fa l'alumne/a, d'acord amb el que s'indica en el quadre 1 de cursos segons el Pla d'estudis del document GUIA-MAT.
- Per a l'alumne/a d'estudis estrangers, la indicació del curs en què es matricula es fa segons l'edat en data 31/12/2011. Vegeu el quadre 1 del document GUIA-MAT.
- Si l'alumne/a no es matricula del curs sencer, aquí s'hi ha de fer constar el curs més alt entre totes les matèries de què es matriculi.
24. GRUP Camp d'una posició que indica el grup al qual pertany l'alumne/a. Es pot omplir amb lletres o xifres. En cas que només hi hagi un grup de cada curs, s'omplirà amb A.
- Un grup és el conjunt d'alumnes que reben l'ensenyament de totes les matèries obligatòries comunes d'un curs pels mateixos professors, en la mateixa aula i amb el mateix horari.
- Els centres d'educació primària que tenen alumnes de diferents cursos en un mateix grup classe (grups mixtos) han de posar 'M' en aquest camp.
25. TORN Camp d'una posició que indica l'horari. S'omple segons:
T a distància	
D diürn ordinari	N nocturn
M intensiu de matí	V intensiu de tarda
26. BLOC Camp que han d'utilitzar els centres d'educació primària que tenen grups mixtos, atenent les especificacions que es fan a la GUIA MAT.
27. SOLTES Camp d'una posició que indica que un/a alumne/a de batxillerat no es matricula del curs complet, sinó que es matricula només de les matèries que li manquen per aconseguir el títol.
- S Per a alumnes que no es matriculen de curs complet.
C Per a alumnes que es matriculen de curs complet.
28. 1R_IDIOMA PRIMER IDIOMA. Camp de 3 posicions per escriure, en el cas d'haver-hi idioma en el curs, el codi corresponent segons la taula 3 del document GUIA-MAT. Si no es cursa cap idioma, cal posar-hi 'NO'.
29. OP_ANT Camp de 18 posicions, que cal deixar en blanc.
- 30 a 36. SOLPEN1 a SOLPEN7 Camps de 3 posicions per escriure-hi les matèries pendents de cursos anteriors o bé les matèries soltes de les quals es matricula l'alumne/a. Codificació segons la taula 3 del document GUIA-MAT.

37. 2N_IDIOMA IDIOMA OPTATIU. Camp de 3 posicions per indicar el codi de l'idioma que cursa l'alumne/a, a més del que consta com a obligatori en el pla d'estudis. Codificació segons la taula 3 del document GUIA-MAT. Si no en fa, poseu-hi NO. En el cas del batxillerat, el segon idioma s'haurà d'omplir amb els codis de les matèries optatives del batxillerat a la taula 3 del mateix document.
38. F_RELIGIO FORMACIÓ RELIGIOSA OPTATIVA. Camp d'una posició per indicar si l'alumne/a segueix opcionalment els ensenyaments de la matèria de religió. Codificació segons la taula 3 del document GUIA-MAT.
39. OP_ED_FIS ENSENYAMENT FÍSICA OPTATIVA. Camp d'una posició per indicar si l'alumne/a segueix opcionalment els ensenyaments de la matèria d'educació física. S'hi posarà S si en fa i N en cas contrari. Cal deixar-lo en blanc si l'alumne/a ja en fa obligatòriament.
40. ASSEGURAN EXEMPT D'ASSEGURANÇA ESCOLAR. Camp d'una posició que indica si és exempt d'assegurança escolar. Es codifica amb E per a l'alumne/a exempt d'assegurança i es deixarà en blanc per a la resta.
41. PROC_AC PROCEDÈNCIA ACADÈMICA. Camp d'una posició on s'ha d'informar la titulació que s'ha presentat per accedir a determinats nivells educatius. Només s'ha d'omplir per als estudis postobligatoris atenent la codificació que s'especifica al document GUIA MAT. La resta de nivells educatius deixaran en blanc aquest camp.
42. PAIS_RESI PAÍS DE RESIDÈNCIA. Camp de 3 posicions per indicar el codi del país de residència. Si està en blanc correspon a Espanya. Es codifica segons la taula 4 del document GUIA-MAT.
- *43. CONVOC CONVOCATÒRIA 2n DE BATXILLERAT. Camp d'una posició per indicar la convocatòria en què es matricula l'alumne/a. Pot ser 1, 2, 3, 4, 5...
44. PAU_ANT Camp de 14 posicions que es deixarà en blanc.
45. ACI Camp per indicar la documentació que l'alumne/a ha aportat si ha acreditat, mitjançant un document de l'EAP corresponent, que ha de ser subjecte d'adaptació curricular individualitzada. Vegeu el document GUIA-MAT.
- Aquest camp completa la informació recollida en el camp DÈFICITS, referent a la causa de les necessitats educatives específiques. Ha d'estar en blanc per als alumnes que no en tenen cap.
46. ENSCAST ENSENYAMENT EN CASTELLÀ. Camp d'una posició per indicar si l'alumne/a d'educació infantil o primària ha de rebre atenció individualitzada en castellà.
47. C_MUNNAIX. CODI MUNICIPI DE NAIXEMENT. Camp de cinc posicions per indicar-hi el codi INE del municipi de naixement de l'alumne/a. S'omple segons la Taula de Codis de Municipis de l'INE. Els codis dels municipis de Catalunya estan identificats a la taula 6 del document GUIA MAT. En el cas dels municipis estrangers aquest camp s'omplirà amb '99999' i el nom del municipi s'indicarà en el camp N_MUNNAIX.
48. N_MUNNAIX. NOM DEL MUNICIPI DE NAIXEMENT. Camp de trenta posicions per indicar-hi el nom del municipi de naixement de l'alumne/a estranger. Per a la resta, cal deixar-ho en blanc.

49. PAIS_NAIX. PAÍS DE NAIXEMENT. Camp de 3 posicions per indicar el país de naixement de l'alumne/a. Si està en blanc correspon a Espanya. Codificat segons la taula 4 del document GUIA-MAT.
50. PROV_NAIX. PROVÍNCIA DE NAIXEMENT. Camp de 2 posicions per indicar la província espanyola on va néixer l'alumne/a. Codificat segons la taula 5 del document GUIA-MAT.
51. ERROR Camp d'ús intern del programa. Cal deixar-lo EN BLANC.

Nota:

Els camps senyalats amb * davant del numeral han d'emplenar-los només els alumnes que han de fer les PAU.

INSTRUCCIONS de 29 d'abril de 2011 per a la recollida de dades per a l'elaboració de l'estadística del curs 2011-2012 referent als centres

Aquestes instruccions es dicten a l'efecte de recollir les dades per a l'elaboració de l'estadística del curs 2011-2012, d'acord amb el que disposen la Llei 13/2010, de 21 de maig, del Pla estadístic de Catalunya 2011-2014, i el Decret 289/2011, de 8 de març, pel qual s'aprova el Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2011.

Per a l'elaboració d'aquesta estadística el Departament d'Ensenyament disposa ja de les dades dels professors dels seus centres obtingudes dels fitxers de gestió i de les dades dels alumnes obtingudes de la matrícula mecanitzada. Malgrat això, el Departament no té totes les dades necessàries per a l'elaboració de l'estadística prevista en el Programa anual per al 2011.

Les dades que els centres han de lliurar s'obtiniran a partir d'uns formularis accessibles des d'Internet.

Per portar a terme aquesta recollida de dades es dicten les instruccions següents:

Primera

Aquestes instruccions afecten els centres que imparteixen:

- Educació infantil exclusivament: centres públics i privats.
- Educació infantil i primària: centres privats i aquells centres públics la titularitat dels quals no és del Departament d'Ensenyament.
- Educació especial específica: centres públics i privats.
- Educació secundària (ESO, batxillerat, cicles formatius): centres públics i privats.
- Arts plàstiques i disseny i estudis superiors de disseny: centres públics i privats.
- Música: centres públics i privats.
- Dansa: centres públics i privats.
- Idiomes: escoles oficials.
- Art dramàtic.
- Conservació i restauració de béns culturals.
- Ensenyaments esportius: centres públics i privats.
- Educació d'adults: centres públics i privats.
- Estudis de sistemes educatius estrangers.
- Ensenyaments a distància.

Segona

Segons el que disposa l'article 34 de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'Estadística de Catalunya, és obligatori subministrar la informació necessària per elaborar les estadístiques d'interès de la Generalitat.

Els centres educatius han d'emplenar els formularis que els corresponen segons els nivells que imparteixin.

Tercera

Els centres públics i privats que imparteixen exclusivament educació infantil han d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Unitats per cursos
Unitats concertades/subvencionades
Serveis escolars: menjador, residència i transport
Personal educador o docent segons:
 Lloc que ocupen
 Sexe
 Dedicació
 Titulació
 Edat
 Càrrecs directius
 Nacionalitat
Altre personal del centre:
 Tipologia
 Sexe
 Dedicació
Alumnes segons:
 Edat
 Sexe
 Necessitats educatives especials
 Nacionalitat
 Llengua estrangera que estudien

Quarta

Els centres privats i aquells centres públics el titular dels quals no és el Departament d'Ensenyament que imparteixen educació primària han d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Unitats per cursos
Unitats concertades
Serveis escolars: menjador, residència i transport
Ús de les llengües estrangeres en matèries no lingüístiques
Promoció dels alumnes de 6è de primària
Personal docent segons:
 Lloc que ocupen
 Sexe
 Dedicació
 Nivell que imparteixen
 Titulació
 Edat
 Càrrecs directius
 Nacionalitat

Personal no docent segons:

Tipologia
Sexe
Dedicació

Cinquena

Els centres de titularitat del Departament d'Ensenyament que imparteixen educació secundària i/o ensenyaments d'arts plàstiques i disseny i/o estudis superiors de disseny han d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Grups per nivells
Serveis escolars: menjador, residència i transport
Avaluació dels alumnes

El programari SAGA disposa d'una opció que permet traspasar automàticament al qüestionari les dades d'avaluació dels alumnes. El director o directora del centre ha de verificar que les dades traspassades són correctes. Al web de SAGA es difondrà una notícia en què es comunicarà quan estarà operativa aquesta funció.

Sisena

Els centres privats i aquells centres públics el titular dels quals no és el Departament d'Ensenyament que imparteixen educació secundària i/o arts plàstiques i disseny i/o estudis superiors de disseny han d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Grups per nivells
Grups concertats
Serveis escolars: menjador, residència i transport
Ús de les llengües estrangeres en matèries no lingüístiques

Personal docent segons:
Lloc que ocupen
Sexe
Dedicació
Nivell que imparteixen
Titulació
Edat
Càrrecs directius
Nacionalitat

Personal no docent segons:
Tipologia
Sexe
Dedicació
Avaluació dels alumnes

Setena

Els centres públics i privats específics d'educació especial han d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Unitats per nivells

Unitats concertades

Serveis escolars: menjador, residència i transport

Personal docent segons:

Lloc que ocupen

Sexe

Dedicació

Titulació

Edat

Càrrecs directius

Nacionalitat

Personal tècnic segons:

Tipologia

Sexe

Dedicació

Personal no docent segons:

Tipologia

Sexe

Dedicació

Alumnes segons:

Edat

Sexe

Tipus de discapacitat

Tipus d'assistència al centre d'educació especial

Nacionalitat

Alumnes de programes adaptats de garantia social segons la família professional

Vuitena

Els centres públics i privats que imparteixen ensenyaments de règim especial d'idiomes, música, dansa, art dramàtic, conservació i restauració de béns culturals i ensenyaments esportius han d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Personal docent segons:

Tipologia

Sexe

Dedicació

Personal no docent segons:

Tipologia

Sexe

Dedicació

Alumnes segons:

Sexe

Curs

Edat

Especialitat

Graduació (finalització d'estudis)

Novena

Els centres de titularitat del Departament d'Ensenyament que imparteixen educació d'adults han d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Personal docent segons:

- Titulació
- Sexe
- Dedicació
- Edat
- Nacionalitat

Personal no docent segons:

- Tipologia
- Sexe
- Dedicació

Alumnes segons:

- Sexe
- Edat
- Tipus d'ensenyament
- Nacionalitat
- Alumnes que han superat estudis

El programari SAGA disposa d'una opció que permet traspasar automàticament al qüestionari les dades de matrícula. El director/a del centre ha de verificar que les dades traspassades són correctes. Al web de SAGA es difondrà una notícia en què es comunicarà quan estarà operativa aquesta funció.

Desena

Els centres privats i aquells centres públics el titular dels quals no és el Departament d'Ensenyament que imparteixen educació d'adults han d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Personal docent segons:

- Titulació
- Sexe
- Dedicació
- Edat
- Nacionalitat

Personal no docent segons:

- Tipologia
- Sexe
- Dedicació

Alumnes segons:

- Sexe
- Edat
- Tipus d'ensenyament
- Nacionalitat
- Alumnes que han superat estudis

Onzena

Els centres privats que imparteixen plans d'estudis estrangers han d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Serveis escolars: menjador, residència i transport

Personal docent segons:

Sexe

Dedicació

Edat

Nacionalitat

Alumnes segons:

Edat

Sexe

Necessitats educatives especials

Nacionalitat

Llengua estrangera que estudien

Dotzena

El centre que imparteix ensenyaments a distància ha d'emplenar el formulari amb dades referents a:

Alumnes segons:

Sexe

Nacionalitat

Ensenyament

Curs

Modalitat/especialitat

Avaluació

Tretzena

Els formularis s'han d'emplenar abans del 31 d'octubre de 2011.

Els centres que imparteixen formació permanent d'adults i esports emplenaran els formularis durant el segon trimestre del curs acadèmic.

Les escoles oficials d'idiomes emplenaran un altre formulari amb dades referents al segon quàdrimestre.

El centre que imparteix ensenyaments a distància emplenarà un segon formulari amb les dades referents al segon quadrimestre i un tercer formulari amb les dades del tercer trimestre d'ESO.

Catorzena

El Servei d'Indicadors i Estadística de la Subdirecció General d'Organització, Coneixement i Sistemes d'Informació és l'òrgan responsable de les activitats estadístiques incloses en el Pla estadístic 2011-2014, d'acord amb la metodologia i les característiques tècniques que es descriuen en l'annex 1 del Decret 289/2011, de 8 de març, pel qual s'aprova el Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2011.

Maria Jesús Mier Albert
Secretària general

Barcelona, 29 d'abril de 2011

M. Models

Els models, en format pdf emplenable, es poden consultar al cercador de l'organització i el funcionament dels centres educatius.

M1. Elaboració de plans individualitzats per als alumnes nouvinguts en l'etapa d'educació secundària - Model

M2. Documentació acadèmica per a la formació professional - Models

-. Models comuns

M2.1. Sol·licitud i resolució d'exempció de la formació pràctica - Model

M2.2. Certificat d'estudis de tècnic/a superior per a l'accés a estudis universitaris - Model

M2.3. Certificat d'estudis per a la matrícula a la fase específica de les proves d'accés a la universitat (PAU)

-. LOGSE - Models

M2.1. Expedient acadèmic de l'alumne/a. Formació professional específica - Model

M2.2. Acta d'avaluació. Formació professional específica - Model

M2.3. Certificats d'estudis. Formació professional específica - Model

-. LOE - Models

M2.1. Expedient acadèmic de l'alumne/a. Formació professional inicial - Model

M2.2. Actes d'avaluació. Formació professional inicial - Model

M2.3. Certificat de qualificacions de mòduls i unitats formatives. Formació professional inicial - Model

M2.4. Certificat de cicle formatiu finalitzat. Formació professional inicial - Model

M2.5. Certificat d'acreditació de competències. Formació professional inicial - Model

M3. Documentació acadèmica per als ensenyaments esportius - Models

M3.1. Expedient acadèmic. Ensenyaments esportius - Model

M3.2. Sol·licitud i resolució d'exempció de la formació pràctica - Model

M3.3. Sol·licitud d'exempció de les proves específiques o dels requisits d'accés als ensenyaments esportius - Model

M3.4. Acta d'avaluació. Ensenyaments esportius - Model

M3.5. Certificats d'estudis. Ensenyaments esportius - Model

M3.6. Certificat d'estudis de tècnic/a superior per a l'accés a estudis universitaris - Model

M4. Documentació acadèmica per als PQPI - Models

M4.1. Certificat per a la matriculació als mòduls C - Model

M4.2. Full de matrícula als mòduls obligatoris - Model

M4.3. Acord formatiu - Model

M4.4. Documents d'avaluació - Mòduls A, B - Models

M4.5. Documents d'avaluació - Mòduls A, B, C - Models

M5. Sol·licitud d'exempció de matèries de batxillerat per als alumnes que han superat un cicle formatiu de grau mitjà o un cicle formatiu de grau superior - Model

M6. Declaració sobre l'opció per rebre l'ensenyament de la religió o l'atenció educativa alternativa per als alumnes de nou ingrés en el centre. ESO - Model

M7. Declaració sobre l'opció per rebre l'ensenyament de la religió o els ensenyaments alternatius per als alumnes de nou ingrés en el centre. Batxillerat - Model

M8. Autorització relativa als alumnes: ús d'imatges, publicació de dades de caràcter personal i de material que elaboren (menors d'edat) - Model

M9. Autorització relativa als alumnes: ús d'imatges, publicació de dades de caràcter personal i de material que elaboren (majors d'edat) - Model

M10. Autorització relativa als alumnes de menys de 14 anys: ús de serveis i recursos digitals a Internet per treballar a l'aula - Model

M11. Comunicació relativa als alumnes de més de 14 anys però menors d'edat: ús de serveis i recursos digitals a Internet per treballar a l'aula - Model

M12. Documentació relativa a la simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música o de dansa - Models

CDA1. Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de dansa en què s'acredita el curs que fa l'alumne/a

CDA2. Certificat expedit per l'escola de dansa autoritzada en què s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que fa l'alumne/a per al reconeixement dels estudis de dansa en l'ESO o de la matèria d'educació física en el batxillerat

CDA3. Certificat expedit per l'escola de dansa autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física

EDA1. Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional o en una escola de dansa autoritzada

EDA2. Resolució per la qual es concedeix la convalidació de matèries optatives i/o de la matèria d'educació física i/o de la matèria de música de l'ESO als alumnes que cursen ensenyaments professionals en un conservatori o en un centre professional de dansa

EDA3. Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de matèries optatives i/o de la matèria d'educació física de l'educació secundària obligatòria (ESO) als alumnes que cursen estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada

EDA4. Pla de seguiment per als alumnes que cursen simultàniament l'etapa d'ESO i estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada

BDA1. Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional

BDA2. Resolució per la qual es concedeix la convalidació de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en un conservatori o en un centre professional

BDA3. Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada

BDA4. Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de matèries de la franja d'optativitat i/o de l'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada

BDA5. Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de la matèria d'educació física de batxillerat basant-se en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada

CMU1. Certificat expedit pel conservatori o pel centre professional de música en què s'acredita el curs que fa l'alumne/a

CMU2. Certificat expedit per l'escola de música autoritzada en què s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que fa l'alumne/a per al reconeixement dels estudis de música en l'ESO

CMU3. Certificat expedit per l'escola de música autoritzada per tal que l'alumne/a pugui acollir-se al reconeixement amb reducció de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat

EMU1. Sol·licitud de reducció de matèries de l'educació secundària obligatòria (ESO) per als alumnes que cursen estudis de música en un conservatori o centre professional o en una escola de música autoritzada

EMU2. Resolució per la qual es concedeix la convalidació de matèries optatives i/o de la matèria de música de l'educació secundària obligatòria (ESO) als alumnes que cursen ensenyaments professionals en un conservatori o en un centre professional de música

EMU3. Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de matèries optatives i/o de la matèria de música de l'educació secundària obligatòria (ESO) als alumnes que cursen estudis de música en una escola de música autoritzada

EMU4. Pla de seguiment per als alumnes que cursen simultàniament l'etapa d'ESO i estudis de música en una escola de música autoritzada

BMU1. Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en un conservatori o en un centre professional

BMU2. Resolució per la qual es concedeix la convalidació de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en un conservatori o en un centre professional

BMU3. Sol·licitud de reducció de matèries de la franja d'optativitat i/o d'una matèria de modalitat de batxillerat basant-se en estudis de música en una escola de música autoritzada

BMU4. Resolució per la qual es concedeix el reconeixement de matèries de la franja d'optativitat de batxillerat basant-se en estudis de música en una escola de música autoritzada